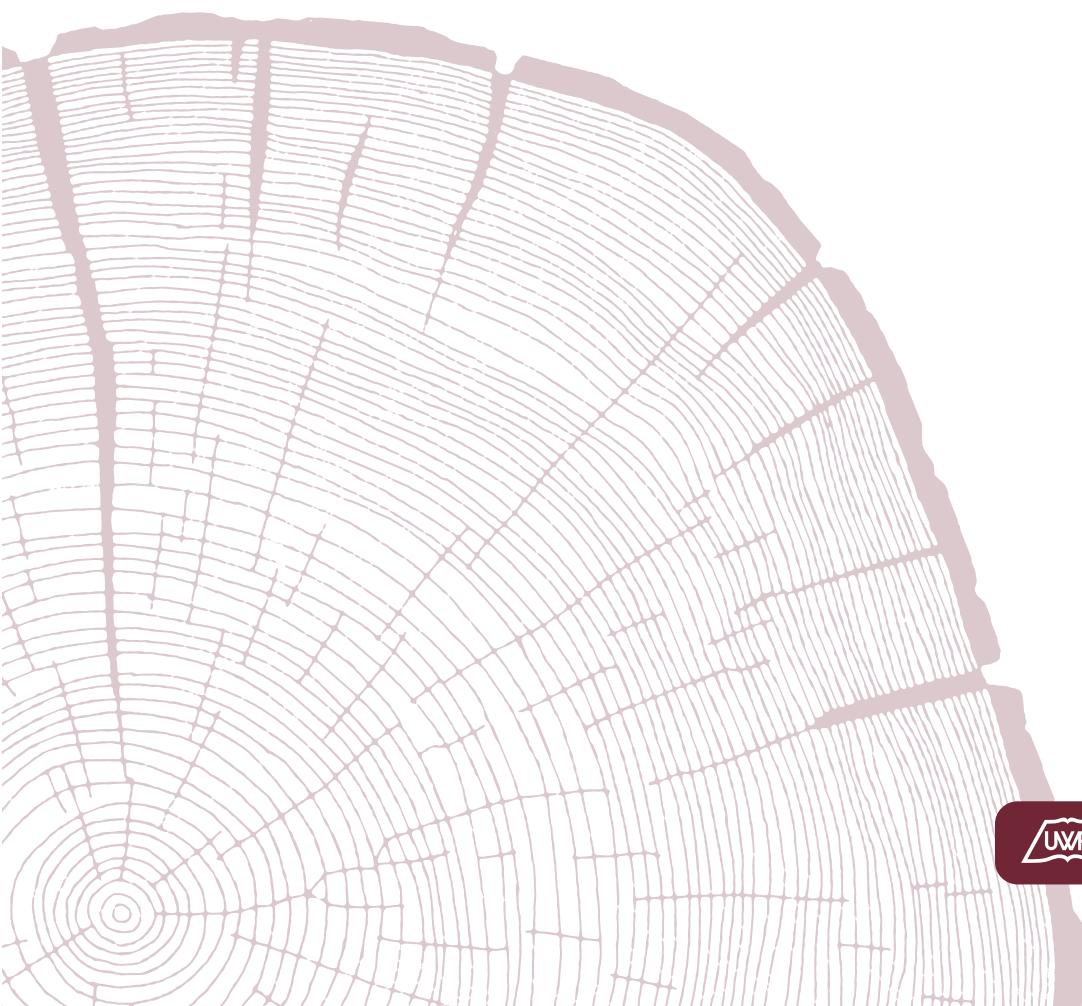

70 lat
KATEDRY
CHEMII ŻYWNOŚCI
I BIODOKUMENTACJI

Ewa Chwałko

Historia Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Złoty sponsor

shim-pol®

Srebrni sponsorzy

eppendorf

MERCK

ALCHEM®
ALCHEM GRUPA Sp. z o.o.

POLYGEN

Sante

KLASA

S-LAB

witpol

Kawon
Sekrety zielonej natury

70 lat
KATEDRY
CHEMII ŻYWNOŚCI
I BOKATALIZY

Ewa Chwałko

Historia Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Autor
dr Ewa Chwałko

Recenzent
prof. Jakub Tyszkiewicz – Uniwersytet Wrocławski

Opracowanie redakcyjne i korekta
Magdalena Kozińska-Skrzypiec

DTP
Paweł Wójcik

Projekt logotypu na okładce
Martyna Kostrzycka

Grafika pnia drzewa
Weronika Tarka

Fotografie:
Baza Wiedzy UPWr
Archiwum Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy UPWr
Archiwa prywatne pracowników i pracowników emerytowanych Katedry

Monografie CCXXXVIII

© Copyright by Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wrocław 2022

ISSN 2083-5531
ISBN 978-83-7717-382-4
DOI: 10.30825/1.24.2022

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO WE WROCŁAWIU
Redaktor naczelny – prof. dr hab. inż. Andrzej Kotecki
ul. Sopocka 23, 50-344 Wrocław, tel. 71 328 12 77
e-mail: wydawnictwo@upwr.edu.pl

Nakład 200 + 17 egz. Ark. wyd. 13,2 Ark. druk. 13,25

Od Autora

Katedra Chemii Żywności i Biokatalizy obchodzi... no właśnie do końca nie wiadomo, czy siedemdziesięciolecie swojego istnienia, będąc młodszą o rok niż cała Uczelnia, której stała się częścią, czy też jest jej równolatką. Początki Katedry Chemii Ogólnej toną w mroku historii, a z uwagi na braki w archiwalnych dokumentach lub niejednoznaczne zapisy trudno jej dzieje zrekonstruować precyzyjnie i bez wątpliwości. Analiza dokumentów archiwalnych pozwala postawić tezę, że Katedra Chemii Ogólnej była – jak to nazwał prof. Marian Kocór – „kreowana wraz z utworzeniem naszej uczelni, tj. w jesieni 1951 r.”, jednakże jako – i tu znów określenie prof. Kocóra – „normalna jednostka dydaktyczno-naukowa zaczęła właściwie istnieć od 1 IX 1952 r. z chwilą mianowania kierownika Katedry i ustabilizowania składu osobowego”¹. Niezależnie od rozstrzygnięcia lub nie tej kwestii, jedno pozostaje pewne: bez chemii ogólnej nie byłby możliwy rozwój nauk przyrodniczych. To absolutna podstawa. Chemii uczą się wszyscy studenci wszystkich kierunków studiów.

Pomysłodawcą spisanie historii Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy jest Pani dr hab. Anna Gliszczyńska, prof. uczelni, kierownik Katedry. Dziękuję jej za powierzenie mi tego zadania, za zaufanie i pomoc na każdym etapie powstawania tej książki. Bez Niej nie zdołałabym opisać problematyki badawczej, którą naukowcy zatrudnieni w Katedrze zajmują się na co dzień. Również dzięki Pani Profesor w książce znalazły się zdjęcia pochodzące z prywatnych archiwów, a także – stanowiąc istotną część książki – publikowane wcześniej, lecz obecnie uaktualnione lub zupełnie nowe biogramy tych pracowników Katedry, którzy byli uprzejmi je przygotować i nadesłać.

Jestem ogromnie wdzięczna Pani prof. Jadwidze Dmochowskiej-Gładysz, która poświęciła wiele uwagi tekstowi, weryfikując nie tylko odnotowane dane, lecz także przedstawioną atmosferę minionych lat, którą nie tak łatwo można odtworzyć z suchych dokumentów archiwalnych.

---

¹ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 41.

Podziękowania składam także Pani dr Annie Żołnierczyk, dzięki której w książce znalazł się systematycznie przygotowany spis publikacji Katedry na przestrzeni lat, a także dzięki jej uprzejmości mogłam skorzystać z niektórych archiwaliów.

W książce znajdują się wypowiedzi bohaterów minionych lat wynotowane zwłaszcza z dyskusji prowadzonych podczas posiedzeń Rady Wydziału. Zachowałam ich oryginalną pisownię. Natomiast współczesne wspomnienia emerytowanych już pracowników Katedry pochodzą z nagrań wykonanych w sierpniu 2022 r. i zarchiwizowanych w zasobach Uczelni.

Ewa Chwałko
Wrocław 22.09.2022 r.

Chemia wśród wrocławskich ruin

Gdy w zrujnowanym Wrocławiu polscy uczeni zaczęli odbudowywać naukę, chemia znalazła się wśród pierwszych i nielicznych jednostek. Tak zwana Grupa Naukowo-Kulturalna, na czele której stał Stanisław Kulczyński, były Rektor Uniwersytetu Lwowskiego, przybyła do miasta kilka dni po kapitulacji Niemiec. Jej zadaniem było przejęcie majątku po Schlesische Friedrich-Wilhelms Universität i zorganizowanie polskiej wyższej uczelni. W tej grupie znalazło się troje chemików – Henryk Kuczyński, Zofia Skrowaczewska i Wiktor Gorzelany. Wkrótce dołączył do nich Dionizy Smoleński². Na powstającej wspólnej uczelni Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu utworzony został wspólny Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii z Oddziałem Chemii Technicznej³.

Chemię połączonych Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu tworzyła znakomita kadra. W 1946 roku ukazał się pierwszy spis wykładów, a w nim: prof. Włodzimierz Trzebiatowski jako kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej oraz pełniący obowiązki kierownika Katedry Chemii Fizycznej prof. Edward Sucharda, kierujący Katedrą Chemii Organicznej. Obaj panowie to wyjątkowe osobowości, świetni organizatorzy o uznanym autorytecie. Prof. Sucharda był ostatnim rektorem polskiej Politechniki Lwowskiej, zaś prof. Trzebiatowski znany był już przed wojną jako twórca metalurgii proszkowej. Katedrę Chemii Ogólnej I objął prof. nadzw. Edwin Płazek, a Katedrę Chemii Ogólnej II – prof. Henryk Kuczyński. Wraz z prof. Trzebiatowskim przyjechała również jego żona prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska – fizykochemik, specjalista chemii jądrowej i radiacyjnej, fizykochemii strukturalnej, spektroskopii magnetochemii. Twórczyni wysoko cenionej na świecie wrocławskiej szkoły chemii koordynacyjnej. Pierwsza kobieta, która obroniła

---

² Chmielewski A. i in., red., Wrocławskie środowisko akademickie. Twórcy i ich uczniowie 1945–2005, Zakład narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław, 2007, s. 17.

³ Nauki Chemiczne. Początki chemii w powojennym Wrocławiu. Chemia na Uniwersytecie Wrocławskim: <https://docplayer.pl/191062526-Nauki-chemiczne-poczatki-chemii-w-powojennym-wroclawiu-chemia-na-universytecie-wroclawskim.html>

doktorat na Politechnice Lwowskiej w 1935 roku⁴. Gdy prof. Edward Sucharda zmarł w 1947 r., Płażek przejął kierownictwo Katedry Chemii Organicznej, zaś Jeżowska-Trzebiatowska zajęła się Katedrą Chemii Ogólnej I⁵.

---

⁴ Wieliczko M., Pierwsza dama fizykochemii. Nieprzejdnana w imię nauki: <https://www.wroclaw.pl/extra/pierwsza-dama-fizykochemii-nieprzejdnana-w-imie-nauki>

⁵ Nauki Chemiczne. Początki chemii w powojennym Wrocławiu. Chemia na Uniwersytecie Wrocławskim: <https://docplayer.pl/191062526-Nauki-chemiczne-poczatki-chemii-w-powojennym-wroclawiu-chemia-na-universytecie-wroclawskim.html>

Katedra jest albo jej nie ma

Zanim Rozporządzenie Rady Ministrów z 17 września 1951 r. decydujące o utworzeniu Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu (WSR), czyli w rzeczywistości wyodrębnieniu z Uniwersytetu Wrocławskiego istniejących dwóch Wydziałów – Rolnego z Oddziałem Melioracji Wodnych i Weterynaryjnego, stało się faktem, członkowie rad obu wydziałów spotkali się na wspólnym posiedzeniu. Odbyło się ono 30 sierpnia 1951 r. w sali nr 4 Instytutu Rolniczego, przy ul. Norwida 25. Sporządzony wówczas protokół mówi o „pierwszym posiedzeniu Rady Wydziałów Rolniczego i Weterynaryjnego Akademii Rolniczo-Weterynaryjnej we Wrocławiu” – uczeni mieli nadzieję, że właśnie tak będzie się nazywała nowa wyższa uczelnia. Dziekan Wydziału Rolniczego, prof. Stanisław Tołpa odczytał wówczas instrukcję Ministerstwa Nauki i Szkół Wyższych dotyczącą instytutów i zespołów katedr. Instrukcja ta ustalała również miejsce chemii w strukturze mającej powstać uczelni. Otóż w Instytucie Gleboznawstwa i Uprawy Roli miała znaleźć się Katedra Chemii Rolnej, która już istniała na Wydziale Rolniczym i kierował nią prof. Kazimierz Boratyński, natomiast w zespole katedr biologii zwierząt miała znaleźć się Katedra Chemii Fizjologicznej, o powstanie której wnioskował dr Franciszek Wandokanty i wreszcie – w zespole katedr samodzielnych – obok fizyki, botaniki, maszynoznawstwa rolniczego, miała powstać Katedra Chemii Ogólnej. Protokół donosi, że dyskusja nad instrukcją ministerialną była bardzo ożywiona i ostatecznie członkowie posiedzenia zdecydowali, że odeślą odpowiedź negatywną. Wśród powodów wymieniali niewłaściwy układ katedr, trudności lokalowe, brak w projekcie melioracji i miernictwa oraz „rozbicie tego samego zagadnienia między parę instytutów”.

Trudno dzisiaj stwierdzić, czy którykolwiek z wymienionych względów dotyczył bezpośrednio Katedry Chemii Ogólnej. W protokole podniesiony został argument, iż obydwie wydziały nie dysponują kadrą – jak to określono – „specjalnych wykładowców do fizyki i chemii”, wobec czego prof. Boratyński zaproponował, aby mająca powstać uczelnia zawarła z Politechniką umowę dotyczącą

obsługi tych przedmiotów. W każdym razie profesorowie uznali, że przygotowują własny projekt, który prześlą do ministerstwa pod koniec września 1951 roku⁶.

Faktycznie, temat wrócił podczas posiedzenia Rady Wydziału Rolniczego 20 września 1951 roku. Ostatecznie, choć również po burzliwej dyskusji, uchwalono proponowaną ministerstwu strukturę organizacyjną. Katedra Chemii Ogólnej miała w niej status katedry samodzielnej, czyli nieprzyporządkowanej żadnemu instytutowi ani zespołowi katedr. Podobny status miały mieć katedry: technologii rolnej, matematyki stosowanej, fizyki, maszynoznawstwa rolniczego oraz marksizmu i leninizmu⁷. W archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu nie zachowały się ani odpowiedź ministerstwa na tę kontrpropozycję profesorów z Wrocławia, ani protokoły Rad Wydziałów z października 1951 roku.

W rezultacie powstała nowa uczelnia złożona z czterech Wydziałów: Rolnego, Weterynaryjnego, Melioracji Rolnych i Zootechnicznego. Kadra nowej uczelni była szczupłutka, liczyła w momencie jej utworzenia zaledwie 36 pracowników samodzielnych i 159 pomocniczych. Wszystkie katedry, jakie znalazły się w strukturach WSR, rozpoczęły praktycznie od zera⁸.

Właściwie trudno dociec, czy Katedra Chemii Ogólnej wówczas powstała. Na pewno powstała jednostka, ale czym w istocie była i czy miała charakter faktyczny, czy też jedynie nominalny? W zachowanych protokołach Rady Wydziału Rolnego jest wymieniana, przy czym jest określana naprzemiennie jako Katedra Chemii Ogólnej, Zakład Chemii Ogólnej, a raz pojawia się nazwa Katedra Podstaw Chemii. Ta niejednorodność w nazewnictwie nie jest niczym wyjątkowym, dotyczy także innych jednostek. Zdarzyło się, że wszystkie jednostki Wydziału Rolnego zostały określone jako zakłady⁹. Można odnieść wrażenie, że osoba, która spisuje protokół – nie zawsze ta sama – nie wie, z jakiego rzędu jednostką ma do czynienia lub też nie ma to w jej odczuciu większego znaczenia. Nie jest to wcale odosobniony błąd wskazujący na chaos organizacyjny, np. w protokole z 14 listopada 1951 r., już po wyodrębnieniu nowej szkoły nadal w nagłówku protokołujący prof. Kowaliński zapisał, prawdopodobnie z przyzwyczajenia, „Dziekanat Wydziału Rolniczego Uniwersytetu we Wrocławiu”¹⁰, podobna sytuacja miała miejsce 19 grudnia 1951 roku¹¹.

---

⁶ Rdw-0001-109/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1951 r., Protokół 13, s. 39–41.

⁷ Rdw-0001-109/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1951 r., Protokół 15, s. 45–47.

⁸ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., *Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, wyd. II rozsz., [tu:] Tyszkiewicz J., Wyższa Szkoła Rolnicza, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 62.

⁹ Rdw-0001-109/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1951 r., Protokół 4, s. 9.

¹⁰ Rdw-0001-109/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1951 r., Protokół 18, s. 52.

¹¹ Rdw-0001-109/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1951 r., Protokół 21, s. 58.

Katedra Chemii Ogólnej funkcjonująca w strukturze Wydziału Rolnego właściwie nie dysponowała ani kadrami, ani infrastrukturą. Nie było niczego – sprzętu, odczynników, książek. Z tymi problemami borykały się wszystkie katedry wszystkich uczelni od początku istnienia. W Protokole Rady Wydziału Rolniczego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu z 1946 r. odnotowano, iż wielu ćwiczeń studenci nie mogą wykonać sami z powodu braku odczynników. Uczestniczą tylko w ćwiczeniach pokazowych¹². W pierwszych powojennych latach z pomocą przychodziła Administracja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy i Odbudowy (z ang. *United Nations Relief and Rehabilitation Administration* – UNRRA), pieczołowicie rozdzielano pomiędzy uczelnie w całej Polsce a następnie pomiędzy poszczególne wydziały cenne dary, np. w Protokole Rady Wydziału Rolniczego ze stycznia 1948 r. czytamy, iż chemia rolno otrzymała: 1 wagę analityczną, 1 potencjometr, 1 galwanometr, 1 aerometr (relimetr), 1 mały piecyk, 3 termometry, 1 elektrofotometr, 4 pudełka gilz ekstrakcyjnych, 1 mostek Wheatstona¹³. Problem niedoinwestowania części jednostek, wśród których wymieniano Katedrę Chemii Ogólnej, wracał w dyskusjach na szczeblu Wydziału Rolnego WSR wielokrotnie, np. w styczniu 1956 r. dziekan Stanisław Kowaliński mówił wprost, iż niektóre katedry „z braku odpowiednich środków finansowych i zaopatrzenia w nowoczesną aparaturę skazane były na wegetację od chwili utworzenia”¹⁴.

Przy organizacji Katedry Chemii Ogólnej w Wyższej Szkole Rolniczej pomagali prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska i wspomniany już prof. Edwin Płazek – przybyły ze Lwowa profesor nadzwyczajny chemii ogólnej, który przed wojną pełnił funkcję kierownika podobnej jednostki na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, zaś we Wrocławiu został ostatecznie kierownikiem Katedry Chemii Organicznej Politechniki Wrocławskiej. Nazwisko prof. Bogusławy Trzebiatowskiej pojawia się w jednym z protokołów Rady Wydziału Rolnego przy okazji wyznaczania zastępców do przeprowadzenia egzaminów z chemii ogólnej¹⁵. Można się więc domyślać, że pomoc ta polegała na przeprowadzaniu wykładów, ćwiczeń i egzaminów do czasu zatrudnienia przez WSR własnej kadry – w myśl koncepcji prof. Kazimierza Boratyńskiego wyrażonej w przededniu powstania nowej uczelni. Przypuszczenie to potwierdziło przygotowane w 1954 r. przez prof. Mariana Kocóra sprawozdanie z działalności Katedry. Wygląda na to, że od 1951 r. istniała ona jedynie teoretycznie:

---

¹² Rdw-0001-109/2: Rada Wydziału – Protokół Rady Wydziału Rolniczego Nr 12/47 z 29 października 1947 r.

¹³ Rdw-0001-109/3: Rada Wydziału – Protokół Rady Wydziału Rolniczego Nr 4/48 z 1 stycznia 1948 r.

¹⁴ Jaworski P., Kotecki A., Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2015, s. 50.

¹⁵ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 3 z 16 stycznia 1952 r., s. 6–8.

prof. Marian Kocór

prof. Irena Małunowicz

„Początkowo, do marca 1952 r., obsadę jej stanowił personel b[yłej] Katedry Chemii Ogólnej I Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej; w marcu 1952 r. otrzymała własną, bardzo szczupłą zresztą obsadę. W ciągu semestru letniego 1951/52 Katedra Chemii Ogólnej znajdowała się w stadium organizacji i jako normalna jednostka dydaktyczno-naukowa zaczęła właściwie istnieć od 1 IX 1952 r. z chwilą mianowania kierownika Katedry i ustabilizowania składu osobowego Katedry”¹⁶.

Pierwszymi pracownikami Katedry Chemii Ogólnej WSR zostali mgr Irena Małunowicz i mgr inż. Antoni Siewiński, którzy objęli stanowiska starszych asystentów¹⁷. Poza nimi zatrudniono także zastępców asystentów: Napoleona Zielińskiego, Zenona Słowińskiego i Bolesława Błędka¹⁸. Wkrótce dołączył do nich dr Adam Sroczyński. W cytowanym sprawozdaniu prof. Marian Kocór docenił młodzieńką magister Irenę Małunowicz, pisząc: „Trzeba podkreślić, że nawet w tym niezwykle trudnym okresie organizacyjnym, tj. w semestrze letnim 1951/52 Katedra spełniała w dostatecznej mierze swoje funkcje dydaktyczne, co jest niewątpliwą zasługą personelu asystenckiego Katedry, a szczególnie

¹⁶ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 41.

¹⁷ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 9 z 7 maja 1952 r., s. 24.

¹⁸ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 9 z 7 maja 1952 r., s. 25.

jej faktycznego kierownika, obecnego adiunkta katedry mgr I. Małunowicz¹⁹. W świetle tego sprawozdania zupełnie niejasne wydają się informacje o tym, iż pierwszym kierownikiem nowej jednostki został polski chemik, lwowiak – dr Wiktor Gorzelany²⁰. Taki fakt został odnotowany w biogramie późniejszego profesora upublicznionym w Wikipedii²¹ oraz znalazł się na „tablicy historycznej” wiszącej w Katedrze a przygotowanej w latach dziewięćdziesiątych przez prof. Antoniego Siewińskiego, który interesował się historią Katedry i starał się zgromadzić wszelkie dotyczące jej fakty. Dokumenty osobowe dra Wiktora Gorzelanego nie potwierdzają tych informacji: został on zatrudniony 1 lutego 1952 r. w Katedrze Chemii Ogólnej WSR na stanowisku zastępcy profesora (był specjalistą chemii nieorganicznej), nie obejmował natomiast funkcji kierowniczej²². W protokole z posiedzenia Rady Wydziału Rolnego z 28 sierpnia 1952 r. odnotowano komunikat dziekana o złożeniu podania przez dra Wróbla (bez imienia) na stanowisko kierownika Zakładu Chemii Ogólnej²³. Dr Wiktor Gorzelany w 1953 r. został przeniesiony służbowo do Szczecina, do powstającej tam Wyższej Szkoły Inżynierskiej, nazwisko dr. Wróbla nigdy więcej już się nie pojawiło, natomiast stery jednostki objął Marian Kocór, wówczas doktor inżynier²⁴.

---

¹⁹ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 41.

²⁰ Nazwisko prof. Wiktora Gorzelanego pojawia się w protokołach z posiedzeń Rady Wydziału Rolnego – Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 5 z 27 lutego 1952 r., s. 10; Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 6 z 14 marca 1952 r., s. 13.

²¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Gorzelany

²² Sygn. Akt 1343 – Wiktor Gorzelany – s. 18.

²³ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół z 28 sierpnia 1952 r., s. 45. Protokół nie ma numeru porządkowego; wspomniany dr Wróbel został wymieniony bez imienia.

²⁴ Jego obecność została po raz pierwszy odnotowana w protokole Rady Wydziału Rolnego z 4 września 1952 r. – Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 18, s. 47-49.

Prof. Marian Kocór – pierwszy kierownik Katedry Chemii Ogólnej

Marian Kocór rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Federalnej w Zurychu w 1941 r., a ukończył je z wyróżnieniem w 1945 roku. O tym, że dziewiętnastoletni młodzieniec, urodzony w podkarpackiej wsi Wrocanka, a mieszkający później z rodziną w Rzeszowie, znalazł się w Szwajcarii, zdecydowała zawierucha wojenna. Kocór zdążył w Rzeszowie ukończyć dwa lata liceum a wcześniej cztery lata gimnazjum, gdy po klęsce wrześniowej wraz z ojcem umknął na Węgry, zaś stamtąd, tym razem uciekając z internowania, przedostał się do Francji i zaciągnął do II Dywizji Strzelców Pieszych. Polskie wojsko zostało w Szwajcarii internowane, młodzież mogła jednak rozpocząć studia²⁵. Marian Kocór otrzymał stypendium na Politechnice Federalnej w Zurychu²⁶. Najpierw studiował, a następnie pracował naukowo pod kierunkiem wybitnego szwajcarskiego chemika pochodzenia chorwackiego Leopolda Stjepana Ružički, laureata Nagrody Nobla w dziedzinie chemii za pracę nad politylenami i terpenami w 1939 roku. Profesor prowadził także badania nad steroidami i właśnie w ten nurt został włączony obiecujący, młody naukowiec Kocór. Bezpośrednio zajął się nim prof. Vladimir Prelog – także Chorwat, który przed drugą wojną światową najpierw w Pradze prowadził badania nad alkaloidami pochodzącymi z kakaowca, a później kontynuował je w Zagrzebiu, zwłaszcza poświęcając uwagę chininie. Nagrodę Nobla prof. Prelog otrzymał wraz z Johnem Cornforthem w dziedzinie chemii w 1975 r. za badanie stereochemii molekuł organicznych. Zanim jednak doszło do światowego uznania najwyższej rangi, uciekającego przed Niemcami naukowca zaprosił do Zurychu

---

²⁵ Błońska T.: „Marian Kocór (10.02.1922–24.03.1980)”, *Gazeta Wyborcza*, Rzeszów, 17–18 marca 2007, s. 5: <https://classic.wyborcza.pl/archiwumGW/5115159/Marian-Kocor>.

²⁶ Parafia Wszystkich Świętych we Wrocance. Ciekawostki o sławnych ludziach z naszej wioski. Wybitny naukowiec – rodem z Wrocanki – profesor Marian Kocór: [http://parafiawrocanka.blogspot.com/2018/03/ciekawostki-o-sawnych-ludziach-z-naszej-hml](http://parafiawrocanka.blogspot.com/2018/03/ciekawostki-o-slawnych-ludziach-z-naszej-hml)

Okładka rozprawy doktorskiej
Mariana Kocóra

jego krajan Ružička. Marian Kocór wykonał doktorat pod kierunkiem prof. Preloga. Wpływ obu noblistów oraz naukowej atmosfery szwajcarskiej uczelni na Mariana Kocóra zdecydował o dalszych losach polskiego naukowca i kierunku badawczych zainteresowań zespołu, który Kocór ukształtował we Wrocławiu. Tytuł doktora obronił w 1948 r. w Szwajcarii i zdecydował się wrócić do kraju, osiadając we Wrocławiu. W latach 1948–1952 pracował jako adiunkt w kierowanej przez prof. Henryka Kuczyńskiego Katedrze Podstaw Chemii Ogólnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, w Katedrze Katedry Chemii Ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu został zatrudniony 21 maja 1952 r., zaś kierownictwo objął 1 września 1952 roku²⁷.

²⁷ Sygn. Akt 1439 – Marian Kocór – s. 43–44.

Praca Katedry w pierwszych latach istnienia

Bez względu na organizacyjne trudności powołanej do życia w 1951 roku uczelni ciągłość nauczania studentów musiała zostać utrzymana. W Protokole nr 3 z Rady Wydziału Rolnego znajduje się notatka dotycząca „sprawy chemii na I roku studiów”. Ustalono, że w połowie stycznia 1952 r. odbędzie się „kolokwium rygorowe”, natomiast po ukończeniu wykładów z chemii nieorganicznej studenci zostaną poddani egzaminowi cząstkowemu z chemii ogólnej i nieorganicznej, a na końcu roku akademickiego złożą egzamin z chemii organicznej²⁸. Chemia i fizyka należały do najtrudniejszych nauk. W protokołach z posiedzeń Rady w 1952 r. odnotowano, że właśnie z egzaminów z tych przedmiotów studenci otrzymywali najwięcej ocen niedostatecznych, w przeciwieństwie do przedmiotów określanych jako fachowe, gdzie w większości studenci zdobywali oceny bardzo dobre. Jako przyczyny niezdanych egzaminów podawano zły stan zdrowia młodych ludzi oraz niewystarczające przygotowanie ze szkoły średniej. Profesorowie uważali, że studenci muszą mieć bezpośredni kontakt z prowadzącymi i że najlepszą formą takiego kontaktu będą „obowiązkowe konsultacje uświadamiające”²⁹. Jednocześnie pojawił się postulat zmniejszenia obciążenia studentów do 35–38 godzin tygodniowo, kosztem m.in. chemii ogólnej. Tak więc studentom agronomii pierwszego roku postanowiono zmniejszyć liczbę wykładów z chemii ogólnej z czterech godzin tygodniowo do trzech (porównując, warto dodać, że studentom trzeciego roku również zmniejszono liczbę godzin z przedmiotu ekonomika socjalistycznych przedsiębiorstw rolnych z sześciu godzin tygodniowo do pięciu)³⁰.

24 kwietnia 1953 roku prof. Marian Kocór został poproszony przez Dziekana Wydziału Rolnego o zreferowanie wyników całorocznych konsulta-

---

²⁸ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 3, s. 6–8.

²⁹ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 5 z 27 lutego 1952 r., s. 10–12.

³⁰ Rdw-0001-109/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 6 z 14 marca 1952 r., s. 13–16.

cji prowadzonych dla studentów pierwszego roku z chemii ogólnej oraz wyników próbnego kolokwium – oceniono je jako słabe. Musiał być to problem powszechny, gdyż dziekan zawiadomił obecnych o naradzie poświęconej metodyce nauczania chemii, jaka miała się odbyć w Olsztynie, i poprosił prof. Kocóra, aby w niej uczestniczył. Na samym Wydziale Rolnym WSR studiowało wówczas około 150 studentów i uczeni obawiali się, że zwiększenie tej liczby może obniżyć poziom studiów ze względu na brak sal ćwiczeniowych, wyposażenia podstawowego i specjalistycznego oraz braki kadrowe³¹. Dyskusje na temat poziomu nauczania były obecne na niemal wszystkich zebraniach, a zdanie prof. Mariana Kocóra w tych kwestiach było miażdżące:

– Jakkolwiek uczelnie rolnicze zajmują przodujące miejsce w sprawności studiów, to na tych uczelniach bardziej niż na innych można zaobserwować liberalizm egzaminacyjny; uczenia sposobami szkoły średniej, czemu należy energicznie przeciwdziałać – mówił absolwent szwajcarskiej uczelni, dodając – nawet przy obecnym dużym ograniczeniu materialnych środków uczenia istnieje możliwość zaradzenia brakom przez głębszą współpracę katedr i zakładów między sobą³².

Nieustannie wracał wątek organizowania dla studentów konsultacji i repetytoriów. Zwracano uwagę nie tylko na nikłą wiedzę młodych ludzi, wyniesioną ze szkół średnich, ale także na słabą frekwencję³³. W maju 1954 r. prof. Kocór informował kierowników innych katedr, że jego zespół wprowadził zmiany w systemie prowadzenia ćwiczeń oraz w tematyce, „co powinno pomóc studentom lepiej rozumieć i opanować materiał”. Nie wyjaśnił, niestety, szczegółów³⁴. Nie przyniosły one jednak pożądanych skutków, gdyż w kolejnych latach nadal dyskutowano nad słabymi wynikami egzaminów pierwszego roku studentów z chemii oraz z fizyki. Obok niedostatecznego przygotowania, wyniesionego ze szkoły średniej, podkreślano, iż studenci: „nie mają opanowanej umiejętności myślenia, nie znają technologii pracy i nie potrafią dostatecznie szybko przedstawić się na styl pracy wyższej uczelni”³⁵.

Od czerwca 1954 roku dziekan Wydziału Rolnego wprowadził zwyczaj prezentowania na posiedzeniu rady analizy poszczególnych katedr, obejmującej zarówno wątki naukowe, jak i dydaktyczno-wychowawcze. Jako pierwsza przedstawiała się Katedra Hodowli Roślin i Nasiennictwa, natomiast jako

---

³¹ Rdw-0001-109/8: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1952 r., Protokół 6 z 14 maja 1953 r., s. 14–17.

³² Rdw-0001-109/8: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1953 r., Protokół 7 z 27 maja 1953 r., s. 21.

³³ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 3 z 12 marca 1954 r., s. 10.

³⁴ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 5 z 14 maja 1954 r., s. 21.

³⁵ Rdw-0001-109/10: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1955 r., Protokół 3 z 1 kwietnia 1955 r., s. 16.

drugą w kolejności była Katedra Chemii Ogólnej, przy czym dziekan zarekomendował zespół wizytujący, w skład którego weszli koledzy z Katedr Chemii Rolnej, Fizjologii Roślin, Technologii Rolnej i Ochrony Roślin³⁶. Prof. Marian Kocór przedstawił obszerne sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu w listopadzie 1954 roku³⁷.

Dzięki niemu znany jest rozwój kadry naukowo-dydaktycznej w pierwszych latach istnienia Katedry. Otóż, 1 września 1952 r. w Katedrze był zatrudniony jeden samodzielny pracownik nauki na stanowisku zastępcy profesora i ośmiu pomocniczych pracowników nauki, w tym dwóch adiunktów, 4 starszych asystentów i dwóch zastępców asystentów oraz dwóch niewykwalifikowanych laborantów. Natomiast do listopada 1954 r. wzrosło zatrudnienie – jednostka liczyła, oprócz jednego zastępcy profesora, 11 pomocniczych pracowników nauki, czyli 2 adiunktów, 2 starszych asystentów, 6 asystentów, 1 zastępcę asystenta oraz 3 wykwalifikowanych laborantów. W tym zespole było ośmiu magistrów inżynierów chemii, jeden doktor nauk technicznych oraz jeden magister filozofii i jeden bez tytułu zawodowego. Profesor Kocór podkreślał, iż obsada personalna jest zdecydowanie za szczupła wobec potrzeb dydaktycznych uczelni, a zwłaszcza wobec konieczności pomocy studentom w opanowaniu podstaw chemii poza normalnym tokiem studiów. Skarżył się również, że on sam jest obciążony 12 godzinami wykładów dla pierwszego roku tygodniowo oraz zajęciami magisterskimi. Ze sprawozdania wynika, że procedował przyjęcie do pracy Stanisława Mejera, wówczas doktora, który od 1 stycznia 1955 r. zaczął figurować na listach członków Rady Wydziału Rolnego.

Prof. Marian Kocór zwracał także uwagę na brak podręczników i skryptów. Faktycznie, zachował się w archiwum wykaz skryptów zgłoszonych przez uczelnię na rok akademicki 1953/1954 nadesłany do wrocławskiej Wyższej Szkoły Rolniczej przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe w Warszawie. Widnieją na nim dwa podręczniki do nauczania chemii ogólnej: prof. W. Wawrzyczka z Olsztyna „Wybrane działy z chemii ogólnej. Cz. 1” oraz prof. Antoniego Kleszczyckiego z Warszawy „Chemia ogólna”³⁸. W sprawozdaniu prof. Kocór wymieniał ten drugi jako „jedyne skrypt nadający się z powodzeniem”, ale jednocześnie informował, że jest praktycznie nie do zdobycia³⁹. Informował dalej, że niczego nie może studentom zademonstrować, bo sale wykładowe są

---

³⁶ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 6 z 4 czerwca 1954 r., s. 26.

³⁷ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 42.

³⁸ Rdw-0001-109/8: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1953 r., Wykaz skryptów, s. 23–25.

³⁹ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 42.

kompletnie do tego nieprzygotowane, że brak tablic poglądowych także utrudnia mu przeprowadzenie wykładów, które byłyby w pełni zrozumiałe. Jedyne, z czego studenci mogą się uczyć, to ich starannie i dokładnie prowadzone notatki. Z tych słów pobrzmiewa gorycz i bezradność człowieka, który swoją wiedzę zdobywał w nietkniętej wojną Szwajcarii, u boku naukowców dysponujących bogatym zapleczem instrumentów, książek, wszystkiego. Dość oskarżycielsko pod adresem władz uczelni brzmi zdanie kierownika Katedry uczącej wszystkie wydziały: „Częste alarmy ze strony najbardziej zainteresowanych katedr, tj. fizyki i chemii nie odnoszą żadnego skutku”. Na wykłady przychodziło po 200 osób, zaś na ćwiczenia, odbywające się w 22 grupach, od 20 do 34 studentów⁴⁰.

Wyniki nauczania, mimo organizowanych przez pracowników repetytoriów i konsultacji, prof. Marian Kocór ocenił jako niepomysłne:

– Chcielibyśmy, aby student po pierwszym roku zajęć z chemii nie miał żadnych trudności chemicznych przy zdobywaniu wiadomości z innych dyscyplin. Chcielibyśmy, aby na wykładach z fizjologii roślin czy biochemii nie trzeba było uczyć studentów wszystkich wiadomości o aminokwasach czy białkach od początku; aby na ćwiczeniach z chemii rolnej asystent nie musiał zaznajamiać studenta z wagą analityczną, czy uczyć o równoważnikach chemicznych⁴¹.

I wskazywał winnego, nie przebiegając w słowach:

– Pewną odpowiedzialnością za wciąż jeszcze niedostateczne przygotowanie studentów z chemii obarczyć należy szkolnictwo średnie, w którym chemia jest traktowana w sposób urągający wszelkim zasadom współczesnego politechnicznego przygotowania ucznia do studiów na wyższej uczelni, oraz administrację naszego szkolnictwa traktującą bazę materiałową nauczania niektórych dyscyplin w zupełnym oderwaniu od rzeczywistości⁴².

W 1955 r., gdy uczeni dyskutowali nad treściami nauczania i siatką godzin przypadającą na poszczególne lata studiów, prof. Kocór w odniesieniu do chemii ogólnej wyraził ocenę, że liczba godzin jest wystarczająca, ale ich rozkład zły, gdyż cały materiał z chemii jest nauczany w ciągu jednego roku, a to stanowi dla studentów zbyt duże obciążenie. Prosił o rozłożenie na trzy semestry. Tym razem profesorowi nie chodziło o nieustannie poruszany na radach wydziałów problem, że studenci pierwszego roku mają kłopot z zaliczeniem

---

⁴⁰ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 42.

⁴¹ Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 43.

⁴² Rdw-0001-109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 44.

egzaminu z chemii, ale chodziło mu o to, kim ma być absolwent Wyższej Szkoły Rolniczej:

– Musi on być nie tylko rolnikiem – mówił prof. Kocór – ale musi być także inteligentem. Ażeby być inteligentem, musi się uczyć przedmiotów ogólnych⁴³.

Te słowa nie spotykały się z przychylnością profesorów z innych katedr. Prof. Stanisław Tołpa, który już wówczas ukończył kadencję rektora uczelni, wyraził zdanie, że przedmioty ogólne powinny uwypuklać zagadnienia, jakie są potrzebne przedmiotom fachowym. Zaś prof. Stefan Gumiński – ówczesny szef Katedry Fizjologii Roślin chyba poczuł się wręcz dotknięty, odpowiadając prof. Kocórowi, iż „studia rolnicze jak każde inne wychowują i kształcą inteligentów”⁴⁴. Oczywiście, zachowane archiwalia i dokumenty nie oddadzą rzeczystwej atmosfery i temperatury dyskusji, jakie odbywały się pomiędzy uczonymi na posiedzeniach Rady Wydziału. Wynika z nich jednak troska o poziom i kształt Wyższej Szkoły Rolniczej, i to zarówno naukowy, jak i dydaktyczny. Czym i jaka ta uczelnia ma być? Jaki ma stawiać próg kandydatom na studia?

Podczas tych samych dyskusji prof. Stanisław Przestalski – kierownik Katedry Fizyki prosił o ustanowienie fizyki jako egzaminu wstępnego na studia. Profesor Marian Kocór poparł tę koncepcję, wnioskując za likwidacją egzaminu wstępnego z chemii na rzecz fizyki, gdyż ona – jego zdaniem – „daje lepszy i pełniejszy obraz poziomu przyjmowanego kandydata”⁴⁵. Jednakże w marcu 1957 r. nadal ubolewano nad słabymi wynikami studentów pierwszego roku i utwierdzano się w przekonaniu, że należy wprowadzić wstępny egzamin z fizyki – ciągle go jednak nie było⁴⁶.

W cytowanym sprawozdaniu z 1954 r. kierownik Katedry donosił, iż w roku akademickim 1952/1953 „właściwie nie można było nawet myśleć o pracy naukowej”. Katedra bowiem nie posiadała żadnych materiałów wyjściowych, żadnej aparatury ani nawet stołów laboratoryjnych. Trudno było oczekiwać, aby ktokolwiek wykonywał jakiegokolwiek prace eksperymentalne. Nacisk położono na doksztalcanie pracowników Katedry w zakresie chemii organicznej. Właściwie dopiero od roku 1954 zaplanowano badania naukowe. Zajęto się takimi tematami jak: działanie acylamidów na organiczne bromozwiązki, badania alkaloidów liści pomidora i alkaloidów ziemniaka oraz próbami przekształcenia tych alkaloidów do hormonów sterydowych, badaniami nad składnikami huby brzozonej, znanej jako ludowego leku przeciwnowotworowego. Zajęto się również

---

⁴³ Rdw-0001-109/10: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1955 r., Protokół 6 z 27 maja 1955 r., s. 38.

⁴⁴ Rdw-0001-109/10: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1955 r., Protokół 6 z 27 maja 1955 r., s. 38.

⁴⁵ Rdw-0001-109/10: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1955 r., Protokół 11 z 18 listopada 1955 r., s. 74.

⁴⁶ Rdw-0001-109/12: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1957 r., Protokół 3 z 19 marca 1957 r., s. 12.

doświadczeniami, których celem miały być nowe środki owadobójcze oraz zagadnieniami syntezy leków, konkretnie syntezy pochodnych aminofenoli oraz zastosowaniem syntez dienowych do otrzymywania hormonów płciowych.

Profesor Kocór ze zdziwieniem zauważał niechęć do pracy naukowej niektórych współpracowników. Pisał wprost:

– Dziwnym wydaje się też stosunek niektórych kolegów asystentów do pracy naukowej, przejawiający się w niechęci do pracy, w wyszukiwaniu przeszkód w pracy, w bezradności wobec problemów, których usunięcie wymaga tylko odrobiny dobrej woli. Ten stan rzeczy musi ulec poprawie i bieżący rok akademicki wykaże na podstawie wyników, którzy z młodych kolegów kwalifikują się na stanowiska pracowników naukowych, którzy natomiast ze względów naukowych nie mogą pozostawać pracownikami naukowymi⁴⁷.

Z tych słów jasno wynika, że prof. Kocór nie był w pełni zadowolony ze wszystkich członków swojego zespołu, oczekiwał wysokiego poziomu, zaangażowania, pracowitości. Chciał mieć pracowników, którzy będą reprezentować cechy i umiejętności pozwalające Katedrze Chemii Ogólnej być jednostką naukową a nie tylko dydaktyczną. Do tego celu jednakże oprócz ludzi potrzebne były infrastruktura i sprzęt – tego kierownik Katedry nie miał zupełnie, poza dwiema salami ćwiczeń oraz dziewięcioma miejscami przy biurkach. Nie dysponował natomiast żadnym pomieszczeniem o specjalnym charakterze, czyli takim, w którym mogłyby być wykonywane czynności szkodliwe dla zdrowia, jak siarkowodorowanie lub chlorowanie, nie miał pomieszczeń do przechowywania substancji żrących, łatwopalnych albo cuchnących. Butle z kwasem siarkowym czy benzyną po prostu i bez żadnych zabezpieczeń stały w salach ćwiczeń. Nie było mowy o sekretariacie, bibliotece lub pokoju do konsultacji. Na aparaturę, z którą Katedra rozpoczęła pracę, składały się stara pompa olejowa i zgniatacz lodu. Początkowo niczego więcej nie było. Następnie otrzymała lodówkę i suszarkę. Profesor informował:

– Brak jest nam wielu prymitywnych i niezbędnych urządzeń laboratoryjnych, jak np. wytrząsarek, aparatu do katalitycznej redukcji, pieców do spalań, dmuchawy, autoklawów wysokociśnieniowych, pieców muflowych i kontaktowych, suszarek z termoregulacją, aparatów pomiarowych jak polarymetru, refraktometru, pompy dyfuzyjnej itd. Zdajemy sobie sprawę z tego, że nie od razu Kraków zbudowano i prosimy – wobec postępujących wciąż oszczędności – tylko o skromne powiększenie naszej aparatury o powiedzmy dwa przyrządy rocznie⁴⁸.

⁴⁷ Rdw-0001–109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 45.

⁴⁸ Rdw-0001–109/9: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1954 r., Protokół 8 z 22 listopada 1954 r., Sprawozdanie z działalności Katedry Chemii Ogólnej WSR z r. 1952/53 i 1953/54, s. 46–47.

Przez dwa kolejne lata właściwie niewiele się zmieniło w tym zakresie. W 1956 roku prof. Marian Kocór i dr Irena Małunowicz na posiedzeniu Rady Wydziału Rolnego wyjaśniali, dlaczego Katedra nie jest w stanie zrealizować założonego planu naukowego. Obok niezmiennych problemów z brakiem pomieszczeń, aparatury, odczynników i książek dr Małunowicz zwróciła uwagę na zbyt wielkie obciążenie pracą dydaktyczną, na to, że oprócz obowiązkowych 12 godzin ćwiczeń tygodniowo każdy pracownik musi odbyć drugie tyle godzin konsultacji, które nie są wliczone do pensum. Do tego dochodził bardzo częsty brak prądu w godzinach popołudniowych. W takiej sytuacji na pracę naukową pozostawało niewiele czasu i młodzi pracownicy Katedry, nie widząc możliwości awansu, odchodzili z pracy. Prof. Kocór przyznawał, że boryka się z dużą płynnością kadry w Katedrze⁴⁹.

W tym samym roku, miesiąc później prorektor ds. nauki prof. Aleksander Tychowski zaprezentował Radzie Wydziału Rolnego koncepcję ministerstwa, aby rozbudować Katedrę Chemii Ogólnej, tworząc przy niej Zakład Biochemii. W toku dyskusji pojawił się jednak pomysł, aby utworzyć dwie katedry chemii: Katedrę Chemii Ogólnej i Nieorganicznej oraz Katedrę Chemii Organicznej i Biochemii⁵⁰. W zgromadzonych archiwaliach nie zachowała się lub też nie została zapisana dyskusja nad tym projektem. W każdym razie w czerwcu Rada Wydziału zdecydowała o nietworzeniu samodzielnej Katedry Chemii Nieorganicznej. Nie zdecydowano się również na utworzenie Zakładu Biochemii przy Katedrze Chemii Ogólnej, choć prof. Kocór już wysunął kandydata na stanowisko kierownika Zakładu – miał nim zostać dr Stanisław Mejer. W obu przypadkach jako przyczynę podano problemy lokalowe⁵¹.

Sprawy naukowe Katedry Chemii Ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej miały jeszcze inną odsłonę, która wyraźnie została zwerbalizowana podczas posiedzenia Rady Wydziału Rolnego w lutym 1958 r., gdy prodziekan prof. Jan Ruszkowski złożył sprawozdanie z wykonania planu naukowego. Dyskutan-ci stwierdzili, że badania naukowe katedr idą w kierunkach: przyrodniczym, technicznym i ekonomicznym, ale badania Katedry Chemii Ogólnej nie są powiązane z rolnictwem, a powinny być⁵². Niestety, brak w archiwaliach dokładnego zapisu dyskusji, a zwłaszcza głosu dr. Mejera, zastępującego prof. Kocóra.

W 1956 roku dziekanem Wydziału Rolnego został prof. Antoni Wojtysiak, powołując prof. Mariana Kocóra do funkcji prodziekana wraz z profesorem

---

⁴⁹ Rdw-0001-109/11: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1956 r., Protokół 1 z 1 stycznia 1956 r., s. 4.

⁵⁰ Rdw-0001-109/11: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1956 r., Protokół 4 z 10 lutego 1956 r., s. 27.

⁵¹ Rdw-0001-109/11: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1956 r., Protokół 8 z 16 czerwca 1956 r., s. 47.

⁵² Rdw-0001-109/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1958 r., Protokół 1 z 11 listopada 1958 r., s. 2.

Janem Roszkowskim. Kierownik Katedry Chemii Ogólnej pełnił funkcję prodziekańską przez rok, ponieważ w 1957 r. po raz pierwszy od czasów powstania Wyższej Szkoły Rolniczej pojawiły się możliwości wyjazdów zagranicznych pracowników naukowych. Prof. Marian Kocór złożył wniosek na półroczny wyjazd do Anglii na Uniwersytet w Manchesterze, choć ostatecznie otrzymał roczny płatny urlop, zaś mgr Irena Małunowicz na wyjazd do Czechosłowacji⁵³. Na stanowisku prodziekana prof. Kocóra zastąpił prof. Stanisław Brej, zaś w Katedrze w obowiązkach kierownika – dr Stanisław Mejer, zajmujący stanowisko zastępcy profesora. Po kolejnych wyborach dziekańskich, przypadających na połowę 1960 r., gdy dziekanem został prof. Aleksander Tychowski, prof. Marian Kocór znów objął funkcję prodziekana.

Natomiast jego doceniany współpracownik – dr Irena Małunowicz, będąca wówczas adiunktem, pełniła przez kilka lat rolę opiekuna I roku studiów. Zachowała się w archiwaliach bardzo interesująca dyskusja z 1962 r. nad sprawami dydaktycznymi i pedagogicznymi oraz sytuacją najmłodszych studentów. Była ona niezmiennie krytyczna, gdyż – jak odnotowano – „odpad i odsiew” były tu największe⁵⁴. Dr Małunowicz poinformowała członków Rady Wydziału, że w Katedrze Chemii Ogólnej przemyślano metody postępowania ze studentami pierwszego roku i wdrożono je, obserwując w ciągu pierwszego semestru, iż przynoszą pożądane efekty. Wśród przyjętych metod i innych zaleceń znalazły się między innym takie, które dzisiaj wydają się oczywiste: jak konieczność uzgadniania terminów kolokwiiów zaliczeniowych, aby w tygodniu odbywał się co najwyżej jeden, podawanie do wiadomości na początku semestru szczegółowego programu danego przedmiotu oraz harmonogram zaliczeń. Przyjęto również w Katedrze sposoby postępowania świadczące o indywidualnym podejściu do każdego studenta i je również rekomendowała dr Małunowicz całemu Wydziałowi: iż w połowie semestru Rada Pedagogiczna, którą należy powołać, powinna omówić postępy każdego studenta, aby móc mu odpowiednio wcześniej pomóc, zaś niezaliczenie ćwiczeń przez prowadzącego pomocniczego pracownika nauki powinno być wnikliwie przeanalizowane przez profesora, aby o niezaliczeniu nie decydowała jedna osoba, zaś opiekun pierwszego roku powinien być powoływany w czerwcu, aby mógł uczestniczyć w komisjach rekrutacyjnych i egzaminach, i tym samym mieć wcześniejszy osobisty kontakt ze studentem. Wystąpieniu dr Ireny Małunowicz towarzyszyła energiczna dyskusja członków Rady Wydziału. Głos zabrał również prof. Marian Kocór, podkreślając, że:

– Repetytoria i obowiązkowe konsultacje na I roku są konieczne. System ten dał już dobre rezultaty w bieżącym roku, gdyż na początku liczbę słabych stu-

⁵³ Rdw-0001-109/12: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1957 r., Protokół 3 z 19 marca 1957 r., s. 14; Protokół 7 z 26 września 1957 r., s. 29.

⁵⁴ Rdw-0001-109/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1962 r., Protokół 2 z 16 stycznia 1962 r., s. 17.

dentów określało się na 50% – obecnie jest ich już teraz tylko 10%, a więc słabi się podciągnęli i poziom się wyrównał. Oczywiście, poziomowi wymagań egzaminacyjnych nie tylko nie należy obniżać, ale stale podwyższać.

Profesor Kocór powołał się również na swoje doświadczenie z niedawnego pobytu na Uniwersytecie w Anglii, mówiąc, iż:

– Zagadnienie opieki nad studentami stoi dużo wyżej niż u nas. (...) każdy z pracowników naukowych (samodzielny i pomocniczy) opiekuje się małą grupą studentów (5–6). Ten system daje wyniki i należałoby go wprowadzić również i u nas, gdyż zbliżyłby studentów do pracowników naukowych. Dotychczasowy kontakt profesora ze studentem jest bardzo mały – sprowadza się właściwie do rozmowy na egzaminie.

Pani doktor Małunowicz zauważała, że asystentom nierzadko brak dostatecznego doświadczenia pedagogicznego i metodycznego, najwyraźniej broniła studentów, wskazując na zupełnie inne źródła problemu. Jej słowa wybrzmiały dość stanowczo:

– Młodzież czasem niesłusznie cieszy się złą opinią. Jest ona taka jak zawsze, a może i lepsza, jednakże obecnie czas dojrzewania się opóźnił i dlatego szczególnie opieka na I i II roku jest konieczna. Pomocniczy personel naukowy bardzo odczuwa potrzebę doksztalcania pedagogicznego i takie szkolenie będzie wprowadzone obowiązkowo dla nowych pracowników – byłoby jednak wskazane, aby pozostali pracownicy też w nim wzięli udział.

Ówczesny dziekan wydziału – prof. Aleksander Tychowski uznał wszystkie wnioski opiekunki pierwszego roku studiów i pracownika Katedry Chemii Ogólnej za słuszne i zdecydował o wprowadzeniu jej pomysłów, a zwłaszcza o powołaniu Rady Pedagogicznej jako komisji Rady Wydziału⁵⁵, a od listopada 1962 r. powołani zostali opiekunowie małych grup studenckich – tak jak rekomendował to prof. Kocór⁵⁶. Dwa lata później stwierdzono jednak, że wyniki w nauce i tak się nie poprawiają⁵⁷.

W 1963 roku prof. Marian Kocór ponownie wyjechał za granicę – do Szwajcarii⁵⁸, zaś dr Irena Małunowicz do Anglii. Zanim jednak wyjechali, Rada Wydziału Rolniczego jednomyślnie podjęła uchwałę o konieczności utworzenia Zakładu Biochemii przy Katedrze Chemii Ogólnej, którego kierownikiem miał zostać prof. Marian Kocór, pozostając jednocześnie kierownikiem całej Katedry. Natomiast kierownikiem Zakładu Chemii Organicznej byłby dr Stanisław

---

⁵⁵ Rdw-0001-109/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1962 r., Protokół 2 z 16 stycznia 1962 r., s. 15–22.

⁵⁶ Rdw-0001-109/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1962 r., Protokół z 19 czerwca 1962 r., s. 9.

⁵⁷ Rdw-0001-109/19: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1964 r., Protokół 3 z 28 lutego 1964 r., s. 9.

⁵⁸ Rdw-0001-109/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1962 r., Protokół z 27 listopada 1962 r., s. 135.

Mejer – po zakończeniu przewodu habilitacyjnego⁵⁹, co nastąpiło w październiku 1963 roku. Stopień docenta dr Mejerowi zatwierdziła Rada Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej, o czym, już podczas nieobecności prof. Mariana Kocóra, poinformował dziekan prof. Szymon Brej⁶⁰.

W marcu 1965 r. Dziekan Wydziału Rolniczego prof. Natalia Balicka przedstawiła Radzie Wydziału Rolniczego prośbę prof. Kocóra o wyrażenie zgody na przeniesienie go do Instytutu Chemii Ogólnej PAN w Warszawie. Profesorowie uznali, że jego odejście będzie zbyt dużą stratą i zdecydowali się wystąpić do rektora – był nim wówczas prof. Alfred Senze – z wnioskiem, aby zgodził się na przejście prof. Kocóra do Warszawy i uznał pracę w PAN za główne zajęcie, a jednocześnie zatrudnił go w charakterze kierownika Katedry Chemii Ogólnej w roku akademickim 1965/1966⁶¹.

Marian Kocór kierował Katedrą 13 lat. W 1965 roku przeniósł się do Warszawy, obejmując stanowisko zastępcy dyrektora do spraw naukowych Instytutu Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk, dwa lata później został dyrektorem, do 1972 roku. Nadal prowadził badania nad chemią i stereochemią steroidów oraz nad strukturą produktów naturalnych pochodzenia roślinnego i mikrobiologicznego, opracował metodę syntezy hormonów i leków steroidowych, pod jego kierunkiem opracowano technologię otrzymywania testosteronu i metanobolu. Opracował kilkadziesiąt receptur antybiotyków, stosowanych w leczeniu chorób serca, układu pokarmowego, kamicy nerkowej. Dzięki organizowanym w Warszawie konferencjom nadal żywy i twórczy pozostał kontakt między profesorem a zespołem chemików Katedry Wyższej Szkoły Rolniczej, która rozwijała zapoczątkowane przez niego badania⁶².

---

⁵⁹ Rdw-0001-109/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1962 r., Protokół z 24 września 1962 r., s. 113.

⁶⁰ Rdw-0001-109/18: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1963 r., Protokół 1 z 15 października 1963 r., s. 102.

⁶¹ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół 4 z 16 marca 1965 r., s. 29.

⁶² Błońska T.: „Marian Kocór (10.02.1922–24.03.1980)”, Gazeta Wyborcza, Rzeszów, 17–18 marca 2007, s. 5: <https://classic.wyborcza.pl/archiwumGW/5115159/Marian-Kocor>

Katedra pod kierownictwem prof. Stanisława Mejera

Najwyraźniej wniosek Rady Wydziału nie uzyskał aprobaty rektora, gdyż we wrześniu 1965 r. dziekan Natalia Balicka poinformowała, iż prosi o zaproponowanie kandydatów na stanowisko kierownika Katedry Chemii Ogólnej⁶³. Po pół roku nadeszły odpowiedzi z innych ośrodków akademickich. Przysłali je: prof. Józef Sawlewicz z Akademii Medycznej w Gdańsku, prof. Tadeusz Urbański z Politechniki Warszawskiej, prof. Bolesław Bochwic i prof. Jan Michalski z Politechniki Łódzkiej, prof. Bogusław Bobrański i prof. Leonard Kuczyński z Akademii Medycznej we Wrocławiu, prof. Osman Achmatowicz z Uniwersytetu Warszawskiego oraz – naturalnie – prof. Marian Kocór z Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wszyscy oni wskazali osobę doc. dr. Stanisława Mejera jako odpowiedniego kandydata na stanowisko kierownika Katedry, oceniając wysoko jego pracę naukową i dydaktyczną. Na ankietę nie odpowiedzieli natomiast prof. Józef Moszew z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, prof. Antoni Kleszczycki z SGGW w Warszawie oraz prof. Henryk Kuczyński z Politechniki Wrocławskiej⁶⁴.

A zatem po odejściu prof. Mariana Kocóra kierownictwo Katedry Chemii Ogólnej przejął doc. Stanisław Mejer. Stanowisko obejmował od 1965 do 1991 roku, czyli przez 26 lat. Być może to najdłużej urzędujący kierownik jednostki naukowej w historii całej Uczelni, a być może i wszystkich polskich uczelni.

prof. Stanisław Mejer

⁶³ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół 13 z 21 września 1965 r., s. 82.

⁶⁴ Rdw-0001-109/21: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1966 r., Protokół 4 z 15 lutego 1966 r., s. 13.

Po wybuchu drugiej wojny światowej siedemnastoletni Stanisław Mejer, który właśnie otrzymał świadectwo dojrzałości, przedostał się z Kielc do Francji, gdzie wstąpił do II Dywizji Strzelców Pieszych. W tym samym czasie z Rzeszowa, choć poprzez Węgry, dotarł tam również wraz z ojcem jego rówieśnik Marian Kocór. Tam obaj się poznali i tam splotły się ich losy. Po internowaniu polskiej armii na terenie Szwajcarii Mejer także skorzystał z możliwości studiowania i zapisał się na ten sam co Kocór Wydział Chemiczny Politechniki Federalnej w Zurychu. Współpracował w zespole uczonych pod kierunkiem wspomnianego już wyżej noblisty – Leopolda Stjepana Ružički, który prawdopodobnie został promotorem jego pracy doktorskiej – w aktach osobowych prof. Stanisława Mejera nie zachował się odpis dyplomu, w dołączonym do podania o pracę życiorysie nie ma wzmianki ani o temacie rozprawy doktorskiej, ani o nazwisku promotora, jest tylko informacja, iż doktoryzował się w Szwajcarii w 1948 roku, w tym samym, co prof. Marian Kocór⁶⁵. Po wojnie wrócił do kraju i związał się z młodą polską uczelnią we Wrocławiu. Do 1954 roku pracował jako adiunkt w kierowanej przez prof. Henryka Kuczyńskiego Katedrze Podstaw Chemii Ogólnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu⁶⁶. Do Katedry Chemii Ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej ściągnął go towarzysz broni i kolega ze studiów – prof. Marian Kocór. Stanisław Mejer habilitował się na Politechnice Wrocławskiej. Obaj panowie niewątpliwie obdarzali się szacunkiem i zaufaniem – prof. Kocór powierzał dr. Mejerowi pieczę nad Katedrą, gdy wyjeżdżał za granicę, było też jasne, że właśnie jego wskaże jako swojego następcę.

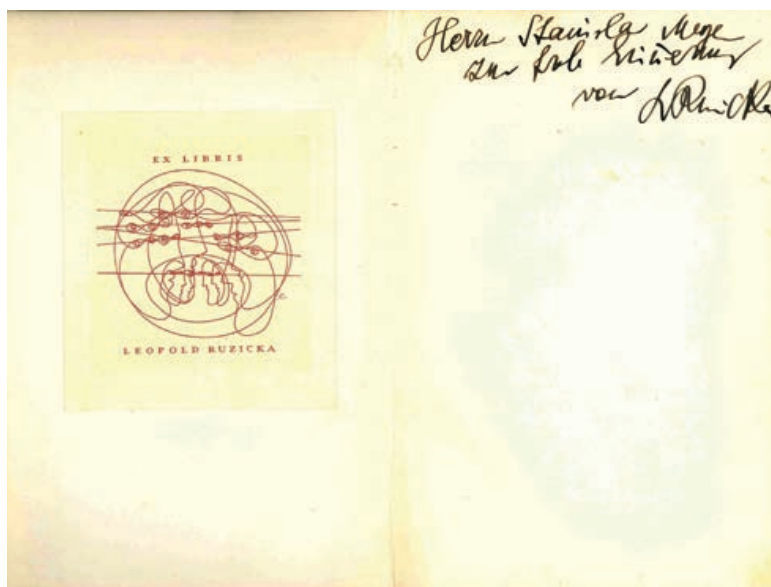
Obaj mieli podobny punkt widzenia na sprawy dydaktyczne i wymagania wobec studentów:

– Dotychczasowi studenci nie studiują, tylko uczą się – mówił prof. Mejer na posiedzeniach połączonych Rady Wydziałów Rolniczego i Zootechnicznego jeszcze w 1958 roku, gdy zastępował nieobecnego prof. Kocóra⁶⁷. Te słowa i dyskusje wskazują, iż nieustannie ścierały się koncepcje o priorytety Wyższej Szkoły Rolniczej w odniesieniu do profilu absolwenta oraz zakresu wiedzy, jakim ma on dysponować po ukończeniu studiów. Czy ma zdobyć „fachowość rolniczą”, czy „minimum niezbędnej wiedzy” – za tym ostatnim optował prof. Wojtysiak, ówczesny dziekan. Prof. Kocór po powrocie z Anglii stał niezmiennie na stanowisku, że „Należy jeszcze bardziej zaostrzyć kryteria egzaminów wstępnych i przyjmować tylko ludzi nadających się do studiów wyższych. Sprawdzianem najlepszym byłby tu poziom inteligencji kandydata,

⁶⁵ Sygn. Akt 7447 – Stanisław Mejer – s. 1–128.

⁶⁶ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, wyd. II rozsz., [tu:] Biogram: Stanisław Mejer, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 580.

⁶⁷ Rdw-0001–109/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1958 r., Protokół 3 z 17 marca 1958 r., s. 11.

Książka Leopolda Stjepana Ružički
wraz z dedykacją dla swojego ucznia Stanisława Mejera

a nie tylko wyniki egzaminu wstępnego”. To samo zdanie ostatecznie podzieliali także profesorowie Tołpa, Gumiński, Kopec, Ruszkowski i Przystański⁶⁸ oraz oczywiście późniejszy kierownik Katedry Chemii Ogólnej Stanisław Mejer. Dopiero w latach sześćdziesiątych odnotowano lekką poprawę, a egzaminy sesyjne z chemii ogólnej wypadały nieznacznie lepiej. (Pałeczkę najtrudniejszego na studiach przedmiotu przejmowały naprzemiennie chemia i fizyka, doszło nawet do sytuacji, gdy studenci pierwszego roku uznali, że nie widzą celowości nauki fizyki na Wydziale Rolniczym i uważają ją za przedmiot poboczny”)⁶⁹.

Kiedy dziekanem Wydziału Rolniczego została prof. Natalia Balicka, w 1964 r. powołała Stanisława Mejera, docenta wówczas, do funkcji prodziekana Wydziału, powierzając mu sprawy dydaktyczne. Gdy relacjonował on w kwietniu 1965 r. wyniki egzaminów, podkreślał konieczność ścisłej kontroli postępów w nauce studentów pierwszego roku, która mobilizuje ich do systematycznej i wydajniejszej pracy, prosił także o sprawdzanie obecności na wykładach i ćwiczeniach oraz stwierdzał:

– Niedopuszczalne jest przeprowadzanie kolokwii zaliczeniowych, gdyż to podwyższa faktyczną ilość egzaminów, których i tak jest dużo. Systematyczne sprawdzanie postępów studentów na ćwiczeniach i bieżące egzekwowanie wiadomości powinno stanowić wystarczającą podstawę do zaliczenia ćwiczeń, ewentualnie do ich niezaliczenia⁷⁰.

W dyskusji, która wywiązała się po jego wystąpieniu, padła informacja, że nowy plan studiów w kolejnym roku akademickim, związany z reformą studiów na uczelniach rolniczych, przewiduje „poważne” obniżenie liczby godzin z chemii, fizyki i matematyki⁷¹.

Gdy uczeni podsumowywali wyniki zimowej sesji egzaminacyjnej roku akademickiego 1966/1967, prof. Mejer stwierdził po prostu:

– Wysoki odsiew na pierwszym roku jest zjawiskiem dość normalnym. Niestety nie jesteśmy w stanie podczas egzaminów wstępnych wyselekcjonować dokładnie słabszy materiał i ci ostatni odpadają zwykle po pierwszym semestrze. W tym roku egzamin z biochemii dla drugiego roku wypadł zupełnie dobrze, co jest najlepszym dowodem, że selekcja studentów na pierwszym roku była prawidłowa i słuszna⁷².

---

⁶⁸ Rdw-0001-109/14: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1959 r., Protokół z 21 października 1959 r., s. 29.

⁶⁹ Rdw-0001-109/15: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1959 r., Protokół z 29 czerwca 1960 r., s. 113.

⁷⁰ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół 5 z 6 kwietnia 1965 r., s. 32.

⁷¹ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół 5 z 6 kwietnia 1965 r., s. 33.

⁷² Rdw-0001-109/22: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1967 r., Protokół 5 z 11 kwietnia 1967 r., s. 17.

Pracownicy Katedry Chemii, 1969 r.

Siedzą od lewej: Maria Mączka, Łucja Nowak, Maria Rozmarynowska, Wanda Peczyńska, Krystyna Gawęcka. Stoją od lewej: Krzysztof Jaworski, Stefania Respondek, Agnieszka Mironowicz, Tadeusz Kozłowski, Czesława Cagara, Antoni Siewiński, Zenon Hoffmann, Leszek Jabłoński

A jednocześnie wypowiadał się w imieniu wszystkich katedr podstawowych, iż ich pracownicy są tak obciążeni pracą dydaktyczną, że nauką mogą się zajmować jedynie w wakacje⁷³.

Utworzeniu Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu w 1951 r. nie towarzyszyło powiększenie jej bazy lokalowej. Nowa, czterowydziałowa uczelnia musiała zmieścić się w tych samych obiektach, którymi uprzednio dysponowały dwa wydziały Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej. Władze WSR podejmowały starania w Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwie Rolnictwa o niezbędne inwestycje. Wreszcie pojawiła się taka możliwość w 1965 roku. Dziekan Balicka informowała członków Rady Wydziału o „realnych szansach na urzeczywistnienie” gmachu przy pl. Grunwaldzkim, przeznaczonego dla katedr podstawowych, czyli biologiczno-chemicznych i fizykochemicznych, do których zaliczała się Katedra Chemii Ogólnej⁷⁴.

⁷³ Rdw-0001-109/22: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1967 r., Protokół 6 z 23 maja 1967 r., s. 33.

⁷⁴ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół 12 z 29 czerwca 1965 r., s. 73.

Budynek główny Akademii Rolniczej we Wrocławiu
na przełomie lat 60. i 70. XX w.

W wymarzonym budynku miało znaleźć się także nowoczesne Centralne Laboratorium, którego założeniami projektowymi zajmował się prof. Stanisław Mejer⁷⁵.

W marcu 1966 r. głównym tematem posiedzenia Rady Wydziału Rolniczego było zatwierdzenie projektu generalnych założeń inwestycyjnych Wydziału Rolniczego na lata 1966–1980. Wiadomo już było, że mają powstać dwa gmachy Wydziału Rolniczego – budynki A i B. W tym drugim, obok Katedr: Fizyki, Botaniki, Zoologii i Fizjologii Roślin, miała znaleźć również swoje miejsce Katedra Chemii Ogólnej. Obydwa budynki zaś miały zostać połączone salą wykładową i Centralnym Laboratorium⁷⁶. Te plany zmieniły się w ciągu kilku lat, głównie z uwagi na powiększanie się liczby wydziałów i przeregulowania katedr z macierzystego Wydziału Rolniczego do dwóch nowo powstałych – Wydziału Technologii Żywności i Wydziału Melioracji i Geodezji. Budynek przy

⁷⁵ Rdw-0001-109/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1965 r., Protokół z 9 listopada 1965 r., s. 110–112.

⁷⁶ Rdw-0001-109/21: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1966 r., Protokół 7 z 15 marca 1966 r., s. 35–37.

pl. Grunwaldzkim 24 zostały przeznaczone na potrzeby Wydziału Rolniczego oraz Wydziału Melioracji i Geodezji. Chemia musiała zaczekać na budowę obiektu w kampusie biskupińskim dla Wydziału Technologii Żywności, której stała się częścią w 1977 roku⁷⁷.

Zanim jednak to nastąpiło, pod koniec roku 1968 władze uczelni z rektorem prof. Tadeuszem Garbulińskim na czele, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, rozpoczęły opracowywanie nowej struktury organizacyjnej wydziałów, opartej na tworzeniu nowych jednostek organizacyjnych – instytutów, w miejsce dotychczas istniejących katedr. Planowi reorganizacji miało towarzyszyć opracowanie planu działalności naukowej tych jednostek. W związku z tym na posiedzeniu Rady Wydziału Rolniczego dziekan prof. Zygmunt Hryniewicz przedstawił koncepcję, która wyniknęła z wcześniej przeprowadzanych dyskusji z kierownikami poszczególnych katedr. W jej myśl Katedra Chemii Ogólnej miała stać się częścią Instytutu Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego wraz z Katedrami Statystyki Matematycznej i Fizyki. Dyskutując nad tym projektem, profesorowie zauważali, iż według ich wycucia Instytut Mat.-Fiz.-Chem. będzie pełnił rolę wyłącznie dydaktyczną, gdyż tylko dydaktyka wiąże te katedry, natomiast nie będzie miał powiązań naukowych⁷⁸. Uzgodniono, że te katedry będą mogły wchodzić w zespoły badawcze o nietrwałym i nieinstytucjonalnym charakterze na czas konkretnej pracy naukowej⁷⁹.

Ostatecznie jednakże zmieniono koncepcję i w maju 1970 r. dziekan prof. Hryniewicz oznajmił radzie zaakceptowaną przez władze Uczelni wersję struktury organizacyjnej Wydziału Rolniczego, która miała obowiązywać od 1 października 1970 roku. Jednym z jej ośmiu instytutów był Instytut Technologii Rolno-Spożywczej, w którego skład weszły Katedry: Technologii Rolnej, Oceny Surowców Zwierzęcych oraz Chemii Ogólnej⁸⁰. Uczeni opowiedzieli się za koniecznością utworzenia zakładów w instytutach ze względu na specyfikę badań naukowych. Dyrektorem Instytutu Technologii Rolno-Spożywczej został doc. Jerzy Sobieszkański, a jego zastępcą doc. Gustaw Sobkowicz⁸¹.

Ten stan rzeczy nie trwał długo, gdyż zaledwie do roku 1972. Rektor prof. Ryszard Badura podjął decyzję o utworzeniu przy Wydziale Rolniczym Oddziału

---

⁷⁷ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., *Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, wyd. II rozsz., [tu:] Rybarczyk Marian: Baza lokalowa i inwestycje, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 350–352.

⁷⁸ Rdw-0001-109/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1968 r., Protokół 13 z 19 listopada 1968 r., s. 67–73.

⁷⁹ Rdw-0001-109/24: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1969 r., Protokół 12 z 14 października 1969 r., s. 78.

⁸⁰ Rdw-0001-109/25: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1970 r., Protokół 4 z 5 maja 1970 r., s. 19.

⁸¹ Rdw-0001-109/25: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1970 r., Protokół 6 z 28 września 1970 r., s. 31.

Technologii Rolno-Spożywczej, w skład którego weszły Instytut Przechowalnictwa i Technologii Żywności oraz Instytut Podstaw Chemii⁸². Przy tej okazji i w związku z rozszerzeniem wachlarza zajęć dydaktycznych wrócił na workandę problem braku odpowiednich pomieszczeń i aparatury. Wszyscy czekali na ukończenie budowy nowych gmachów Wydziału Rolniczego. Dyrektorem Instytutu Podstaw Chemii pozostał prof. Stanisław Mejer, a jego zastępcą doc. Antoni Siewiński. Instytut otrzymał pomieszczenia w gmachu głównym przy ul. Norwida 25 po przeniesieniu do nowego budynku Instytucie Gleboznawstwa i Chemii Rolnej oraz salę wykładową nr IIR⁸³.

Interesującą dyskusję podczas posiedzenia Rady Wydziału Rolniczego w przeddzień II Kongresu Nauki Polskiej zainicjował prof. Stanisław Przestalski, mówiąc dobitnie również w imieniu chemii:

– Dyscypliny podstawowe w AR powinny odgrywać większą rolę aniżeli dotychczas. Niedoinwestowanie tych dyscyplin powoduje hamowanie w prowadzeniu prac naukowych i rzutuje na dydaktykę. Coraz mniej godzin przeznaczają się na przedmioty podstawowe w każdym nowym planie studiów. Przedmioty podstawowe są generalnie traktowane niewłaściwie. Należy zwiększyć ilość godzin i stworzyć właściwą bazę naukową. Nauki podstawowe i humanistyczne powinny mieć wyraźniejszy wpływ na kształcenie absolwenta. Przekazywanie informacji naukowych winno ulec poprawie w całej Polsce. W czasopiśmie polskich bardzo długo czeka się na opublikowanie prac naukowych. Prace te powinny być drukowane w językach kongresowych⁸⁴.

W tym samym duchu wypowiedział się doc. Antoni Siewiński, mówiąc przede wszystkim o nadmiernym przeciążeniu dydaktyką, które to utrudnia prowadzenie prac naukowych:

– Dydaktyka nie powinna decydować o zatrudnieniu pracownika w uczelni. Wszystkie wnioski przekazane przez prof. Przestalskiego są aktualne również w Instytucie Podstaw Chemii, jako że Instytut ten zajmuje się również przedmiotem podstawowym. Wrocławski ośrodek chemii organicznej zamierza postulować do II Kongresu Nauki Polskiej o utworzenie centralnej biblioteki i laboratorium z unikalną aparaturą, udostępnioną wszystkim. Ponadto, wydaje się słuszne, żeby Ministerstwo nasze informowało o ilości miejsc, jaką posiada na staże zagraniczne i ile z tego otrzymuje wrocławski ośrodek naukowy⁸⁵.

---

⁸² Rdw-0001-109/27: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1972 r., Protokół 1 z 18 stycznia 1972 r., s. 6.

⁸³ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, wyd. II rozsz., [tu:] Leszczyński Waław: Powstanie i rozwój wydziału, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 236–237.

⁸⁴ Rdw-0001-109/27: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1972 r., Protokół 9 z 19 grudnia 1972 r., s. 57–58.

⁸⁵ Rdw-0001-109/27: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1972 r., Protokół 9 z 19 grudnia 1972 r., s. 59.

Te wypowiedzi świadczą przede wszystkim o tym, że fizycy i chemicy Akademii Rolniczej we Wrocławiu czuli, że ich bytność jest sprowadzona na uczelni do roli *sensu stricte* nauczycieli trudnych przedmiotów, przez które wszyscy muszą przejść, zwłaszcza na pierwszym roku studiów, jeśli chcą nadal studiować, a jednocześnie organizacja studiów stara się te przedmioty maksymalnie ograniczyć niczym zło konieczne. Jednocześnie zaś fizycy i chemicy czuli się ograniczani w swoich ambicjach i dążeniach naukowych. Z tych wypowiedzi wynika coś jeszcze – polscy uczeni chcą brać udział w światowej nauce, chcą literatury, aparatury, możliwości publikacji i wyjazdów zagranicznych – tego wszystkiego było zdecydowanie za mało i nieustanny brak możliwości mógł budzić uzasadnioną frustrację.

W ciągu najbliższych trzech lat od czasu wyrażonych przed Kongresem opinii niewiele się zmieniło. W grudniu 1975 r. dziekan prof. Teodor Nietupski przedstawił obciążenia godzinowe dziewięciu instytutów Wydziału Rolniczego. Z zaprezentowanego zestawienia wynikało, że Wydział w ciągu roku musi realizować zajęcia, na które potrzebuje w sumie 73 215,85 godzin, w tym 16 980,5 nadgodzin. Z tego wyliczenia wynikało, jak donosi protokół Rady Wydziału, że „na zlikwidowanie nadwyżek godzin dydaktycznych potrzeba 40 etatów”⁸⁶. Instytut Podstaw Chemii miał do przepracowania 5717,2 godzin zajęć dydaktycznych, w tym 3624 nadgodziny. Stwierdzano jednoznacznie, że tak duże obciążenie dydaktyczne uniemożliwia w praktyce prowadzenie badań naukowych, a przy okazji dodawano, iż: „Sytuacja płacowa i mieszkaniowa nie sprzyja zatrudnianiu nowych pracowników”⁸⁷.

Prof. Stanisław Mejer przedstawił stan rzeczy w kierowanym przez siebie Instytucie Podstaw Chemii:

– Nie łatwo jest zdobyć u nas pracownika. Poza tym, że są niskie płace, brak mieszkań, to jeszcze nie ma miejsca pracy dla asystenta. Ktoś może przyjść ryzykując [nie tylko – dop. ECh.] zdrowiem, ale i zdrowiem i karierą – to zbyt dużo. Tragiczna sytuacja lokalowa uniemożliwia przyjęcie nowych pracowników. Nieludzki jest aspekt tej sytuacji w stosunku do pracowników własnych. Wymaga się od nich terminowego robienia doktoratów, nie zapewniając miejsca pracy i obciążając nadmiernie dydaktyką. To nie może trwać tak długo⁸⁸.

Sytuacja zmierzała powoli do rozwiązania – powołany przy Wydziale Rolniczym Oddziału Technologii Rolno-Spożywczej, przekształcony w Oddział Technologii Żywności rozwijał się na tyle prężnie, że dziekan prof. Teodor

---

⁸⁶ Rdw-0001-109/30: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1975 r., Protokół 11 z 2 grudnia 1975 r., s. 95.

⁸⁷ Rdw-0001-109/30: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1975 r., Protokół 11 z 2 grudnia 1975 r., s. 95.

⁸⁸ Rdw-0001-109/30: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1975 r., Protokół 11 z 2 grudnia 1975 r., s. 95–96.

Nietupski przedstawił na posiedzeniu Rady Wydziału wniosek o utworzenie Wydziału Technologii Żywności i poprosił o jego poparcie. Wiązało się to z rozpoczęciem prac projektowych o rozbudowę infrastruktury Uczelni na Biskupinie – dla nowego wydziału właśnie⁸⁹. Wspólne posiedzenie Rad Wydziałów Rolniczego i Technologii Żywności odbyło się 6 grudnia 1977 roku⁹⁰.

---

⁸⁹ Rdw-0001-109/32: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1977 r., Protokół 2 z 1 lutego 1977 r., s. 17.

⁹⁰ Rdw-0001-109/32: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolniczego – 1977 r., Protokół 9 z 6 grudnia 1977 r., s. 98-110.

Działalność naukowa Instytutu Podstaw Chemii

Choć z wypowiedzi prof. Mejera w grudniu 1975 roku pobrzmiwa negatywna nuta i maluje się czarny obraz naukowej sytuacji kierowanej przez niego jednostki, to przedstawiona przez niego w lutym 1976 r. na piśmie analiza działalności naukowo-badawczej z ostatnich pięciu lat pokazuje, że Instytut miał się czym pochwalić.

Jednostka zatrudniała 16 pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym troje samodzielnych. Zainteresowania całego zespołu koncentrowały się na problemach syntezy oraz badaniach własności chemicznych i biologicznych związków organicznych. Jednym z tematów badawczych była chemia steroidów i terpenów, a w jego obrębie zajmowano się przekształceniami mikrobiologicznymi związków organicznych oraz badaniami nad stereochemią reakcji użytecznych w syntezie parcjtalnej i totalnej steroidów fizjologicznie czynnych. Drugim zaś tematem badawczym były ogólne metody syntezy, a konkretnie zajmowano się redukcją związków organicznych metalami w ciekłym amoniaku i w podobnych rozpuszczalnikach. Obydwa tematy i wynikające z nich zadania łączyła chemia organiczna w jej – jak to profesor określił – „różnych ukierunkowaniach i zastosowaniach”. Mejer podzielił kadrę Instytutu na trzy zespoły, liczące od 4 do 7 osób, które zajmowały się konkretnymi zadaniami z wyznaczonych tematów. Każdemu zespołowi przewodził jeden z trzech pracowników samodzielnych: prof. Irena Małunowicz, prof. Antoni Siewiński i prof. Stanisław Mejer. Wszystkie te tematy – jak informował dyrektor – zostały sfinansowane przez Instytut Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk – oznacza to, że zespół chemików Akademii Rolniczej we Wrocławiu pozostawał pod opiekuńczymi skrzydłami pierwszego kierownika jednostki – prof. Mariana Kocóra.

Do największych osiągnięć naukowych należało wynalezienie w 1972 r. sposobu otrzymywania aktywnego tlenku glinu, pełniącego rolę adsorbentu do chromatografii kolumnowej. Patent PRL nr 66440 został wdrożony, jego właścicielem była Akademia Rolnicza we Wrocławiu, będąc jednocześnie w 1976 r.

jedynym producentem i dostawcą tego związku na potrzeby przemysłu spożywczego i farmaceutycznego, jak również do wykorzystania przez krajowe placówki naukowe we wszelkich badaniach naukowych posługujących się metodami chromatograficznymi do rozdzielania mieszanin. W swoim sprawozdaniu prof. Mejer stwierdził wprost, że dzięki wdrożeniu patentu Polska Rzeczpospolita Ludowa nie musiała importować tego adsorbentu zza granicy i mogła zaoszczędzić dewizy. Oczywiście, nasuwa się pytanie – retoryczne – jak to możliwe, że Instytut Podstaw Chemii nie otrzymał w związku z tymi oszczędnościami na szczeblu państwowym dotacji pozwalającej rozwinąć jego zasoby – infrastrukturalne i ludzkie? Autorami wspomnianego, wdrożonego patentu PRL nr 66440 byli profesorowie Irena Małunowicz, Antoni Siewiński, Marian Kocór i Stanisław Mejer.

W 1973 roku inny zespół – dr Jadwiga Dmochowska-Gładysz, prof. Jerzy Kiersnowski, dr Łucja Nowak, prof. Antoni Siewiński – prowadząc badania we współpracy z Instytutem Przemysłu Farmaceutycznego „Polfa” nad otrzymywaniem hormonów steroidowych, opatentował sposób otrzymywania optycznie czynnych ketoalkoholi z achiralnych diketonów – substratów w syntezie steroidów – PRL nr 162509. Ponadto do wdrożenia przekazał wyniki prac nad transformacją korteksalonu w kierunku hydroksylacji w pozycji 11 beta.

Naukowcy współpracowali również z Głównym Instytutem Górnictwa w Katowicach za pośrednictwem Instytutu Chemii i Technologii Nafty i Węgla Politechniki Wrocławskiej nad tematem redukcji węgla i ekstraktów węglowych metalami w rozpuszczalnikach organicznych.

Ponadto Instytut zgłosił do Urzędu Patentowego dwa wnioski z zakresu redukcji związków organicznych metalami w rozpuszczalnikach organicznych. Ich autorami byli dr Leszek Jabłoński, dr Wojciech Kotlarek i prof. Stanisław Mejer.

W ciągu pięciu lat, których dotyczy cytowane sprawozdanie, pracownicy Instytutu Podstaw Chemii opublikowali 17 oryginalnych prac twórczych i jeszcze sześć pozostawało w druku. Prof. Mejer podkreślał, że artykuły jego własne i pracowników zostały wydane w centralnych czasopismach polskich o zasięgu międzynarodowym (najczęściej chemicznych), takich jak „Biuletin de l’Academie Polonaise des Sciences” lub „Roczniki Chemii”, a także w czasopismach zagranicznych, takich jak „Tetrahedron Letters” lub „Journal of Organic Chemistry”. Profesor zwrócił uwagę, że opublikowane prace były monografiami i artykułami o zasięgu światowym.

– Ważną rolę w doskonaleniu pracy badawczej Instytutu – informował jego dyrektor – spełniają wspólne seminaria naukowe. Referowane są na nich zarówno wyniki prac własnych, jak też postępy w reprezentowanych przez zespoły dziedzinach. O znaczeniu tych seminariów świadczy fakt, że przedstawiane referaty przeglądowe bywały bodźcem do rozpoczynania nowych kierunków badań.

Lata 70. Praca fizyczna w tzw. czynie społecznym.
Prof. Stanisław Mejer stoi drugi od prawej, zaś trzeci od lewej dr Ryszard Pacut.

W podsumowaniu zdefiniował miejsce Instytutu na Akademii Rolniczej we Wrocławiu, pisząc:

– Instytut posiada określoną specjalizację ukształtowaną w ciągu ponad dwudziestu lat działalności. W zakresie uprawianej dyscypliny – chemii organicznej placówka ta zajmuje się syntezą, stereochemią oraz przekształceniami mikrobiologicznymi związków organicznych. Przedmiotem szczególnego zainteresowania są związki o działaniu biologicznym – hormony steroidowe. Instytut opracował szereg syntez leków hormonalnych. Powyższy zakres działalności Instytutu jest zgodny z charakterem Akademii Rolniczej – Uczelni o nastawieniu w znacznym stopniu biologicznym oraz medycznym⁹¹.

W cytowanej analizie bolączki Instytutu Podstaw Chemii profesor Mejer odnotował w praktycznie jednym zdaniu: przeciążenie pracą dydaktyczną, złe warunki lokalowe, czyli niewystarczająca powierzchnia oraz nieprzystosowanie pomieszczeń, a zwłaszcza brak wentylacji oraz – najbardziej dotkliwy – brak aparatury.

Ten kontekst uzupełniają współczesne wspomnienia prof. Teresy Kołek:

– Przez wiele lat, pracując z jednym mikroorganizmem mającym aktywną hydrogenazę, powstało kilka doktoratów. Na początku, robiąc reakcje mikrobiologiczne, nie dysponowaliśmy miejscem do szczepienia, które wykonywaliśmy w zaprzyjaźnionych katedrach i laboratoriach, nie było sterylnych pomieszczeń ani wyciągów. Trzeba powiedzieć, że mieliśmy bardzo prymitywne

⁹¹ Prof. Stanisław Mejer, Analiza działalności naukowo-badawczej Instytutu Podstaw Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu w latach 1971–1975 – dokument w zasobach Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, s. 1–5.

warunki pracy. Na szczęście nie zdarzyło się, aby któraś z pracownic miała problemy z ciążą – dzieci rodziły się zdrowe.

– Gdy zaczynałam pracę, najbardziej dramatyczny był brak wyciągów – dodaje prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz – pracowaliśmy wówczas z benzenem, gdyż nie było mowy, że to jest tak mocno rakotwórczy związek. Warunki były nadzwyczaj trudne.

– Jeździliśmy do Warszawy, do Instytutu Chemii Organicznej profesora Kocóra, żeby u niego wykonać analizy i inne badania. Na Akademii mieliśmy tylko aparat UV, do 1968 r. nie było nawet IR. U siebie mogliśmy jedynie oczyścić próbki, a potem takie oczyszczone wysyłaliśmy do Warszawy. Prof. Kocór zawsze traktował nas życzliwie i pomagał – opowiada dr Krystyna Gawęcka. – Mieliśmy bardzo duże ambicje dotyczące badania przemian mikrobiologicznych. W ogóle nie było na ten temat podręczników ani udostępnionych publikacji. Tłumaczyliśmy publikacje rosyjskie, które bazowały na niedostępnych dla nas światowych badaniach.

– Tak – dodaje prof. Teresa Kołek – jeżeli chodzi o bazę literaturową, to w ogóle nie ma porównania z dzisiejszym luksusem. Obecnie wszystko można znaleźć w Internecie, jest wyselekcjonowane i ukazuje się na bieżąco. Wtedy, aby znaleźć interesujący wątek, trzeba było najpierw przeszukać zgromadzone, wydrukowane maleńką czcionką abstrakty. Trzeba było przekopać się przez wiele stron „na piechotę”, aby znaleźć coś dla siebie. Człowiek czuł się taki malutki, patrząc na ogrom tematów, którymi zajmował się świat. Korzystaliśmy z biblioteki na Politechnice Wrocławskiej, ponieważ tam znajdowała się baza abstraktów. Potem, jeżeli nawet się coś znalazło, z reguły trzeba było sprowadzić numer czasopisma, wystosować prośbę o kopię wraz z uzasadnieniem. Trzeba było jeszcze znaleźć, gdzie w Polsce w ogóle takie czasopismo jest. To naprawdę był zupełnie inny świat.

Zdobywanie dostępu do najnowszej wiedzy upowszechnianej za granicą było niezwykle trudne – czasochłonne i nierzadko bezskuteczne. Podobnie miała się rzecz z publikowaniem własnych rezultatów badań. Tak wspomina prof. Czesław Wawrzeńczyk:

– Opublikować pracę za granicą można było tylko za zgodą odpowiednich władz na Uczelni. Pracę należało pokazać wraz z całą dokumentacją i wówczas można było uzyskać pozwolenie na wysłanie jej do zagranicznego czasopisma.

W zachowanych archiwaliach nie ma informacji, czy sporządzona przez prof. Stanisława Mejera analiza została przedstawiona członkom Rady Wydziału i czy była przedmiotem dyskusji na którymś z posiedzeń, tak jak miało to miejsce w 1954 roku. Natomiast stała się ona częścią sprawozdania z działalności naukowo-badawczej całej Uczelni za lata 1971–1975 przedłożonego do Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Skrypty i podręczniki

W pierwszych latach istnienia Uczelni chemii uczono z podręcznika prof. Antoniego Kleszczyckiego pt. „Chemia ogólna”, który jednakże był dla studentów trudny do zdobycia. Pierwsze skrypty napisane przez pracowników Wyższej Szkoły Rolniczej pojawiły się na przełomie lat 50. i 60., napisali je prof. Tadeusz Olbrycht, Franciszka Olbrychtowa i Bolesław Nowicki z zootechniki, prof. Adam Schmuck z meteorologii i klimatologii oraz prof. Stanisław Przezdowski z fizyki.

Imponującą listę skryptów i podręczników z chemii, ukazujących się rok po roku nakładem Wydawnictwa Akademii Rolniczej we Wrocławiu, otworzyła prof. Irena Małunowicz „Przewodnikiem do ćwiczeń z chemii organicznej” z 1970 roku. Następnie, w 1971 r., został wydany skrypt dr Wojciecha Kotlarka pt. „Chemia analityczna wraz z repetytorium z chemii ogólnej”, w 1973 r. podręcznik prof. Stanisława Mejera „Podstawy z chemii ogólnej i nieorganicznej” i w 1973 jego autorstwa „Zarys chemii organicznej”. Za ten ostatni tytuł, który ukazał się w dwóch częściach, prof. Stanisław Mejer otrzymał Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. W 1973 roku Irena Małunowicz wraz z Wojciechem Kotlarkiem wydali „Ćwiczenia z chemii organicznej”.

Ta mnogość pisanych przez pracowników książek dydaktycznych w ogóle nie dziwi – chemia pozostawała nieustannie, obok fizyki, najtrudniejszym przedmiotem na studiach i najtrudniejszym egzaminem do zdania. Wynikało to, na co wielokrotnie zwracali uwagę obaj pierwsi kierownicy jednostki, ze słabego przygotowania młodych ludzi przychodzących ze szkół średnich, z ich nieumiejętności studiowania, z konieczności prowadzenia dodatkowych repetytoriów, z coraz liczniejszych grup studenckich na zajęciach a jednocześnie coraz mniejszej liczby godzin dydaktycznych przeznaczonych na przedmioty podstawowe, a wreszcie z braków kadrowych.

W marcu 1971 r. odbyło się specjalne posiedzenie Rady Pedagogicznej Wydziału Rolniczego poświęcone programom studiów, na wadliwość których narzekali studenci. Wówczas prorektor ds. nauczania prof. Zenon Wachnik zlecił przegląd kadry dydaktycznej przedmiotów progowych. W jej wyniku pojawiły się postulaty, zgłoszone przez doc. Jana Borkowskiego, wiceprzewod-

niczącego Rady Wydziału ds. młodzieży, dotyczące chemii. Doc. Borkowski zaproponował, aby rozbudować niektóre zagadnienia z chemii, zwłaszcza organicznej, zwrócił również uwagę, iż studenci skarżyli się, że „Tematyka ćwiczeń [jest – ECh.] za obszerna w stosunku do liczby godzin. Należy zmniejszyć ilość materiału lub zwiększyć liczbę godzin, względnie zgrupować po kilku studentów na ćwiczeniach”⁹². Wobec tych trudności wydawanie skryptów i podręczników, które ułatwiały nie tylko nauczanie, ale również samodzielne studiowanie było pewnym rozwiązaniem.

W 1974 roku pojawiły się „Ćwiczenia z biochemii” autorstwa Czesławy Cagary, Stefani Respondek i Antoniego Siewińskiego, wznawiane w 1976 i 1981 roku. Rok później studenci otrzymali aż trzy nowe tytuły „Właściwości prostych związków organicznych i ich identyfikacja” prof. Ireny Małunowicz, „Preparatykę organiczną” Małunowicz i Kotlarka, „Wstęp do ćwiczeń laboratoryjnych z chemii organicznej” Wojciecha Kotlarka.

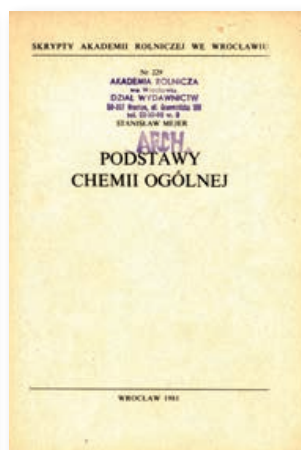
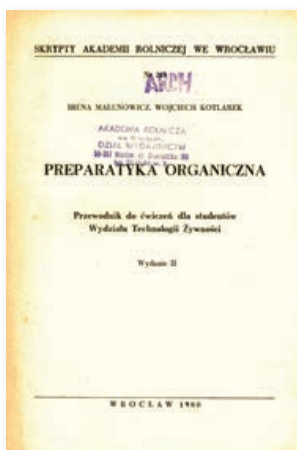
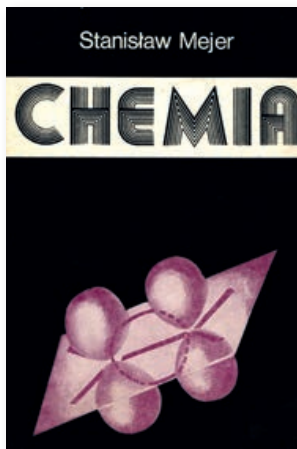
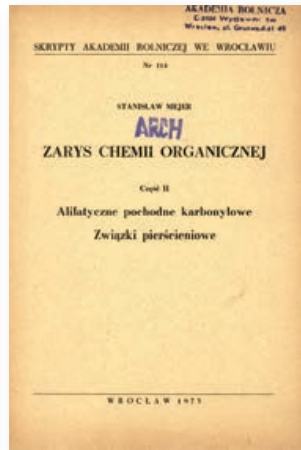
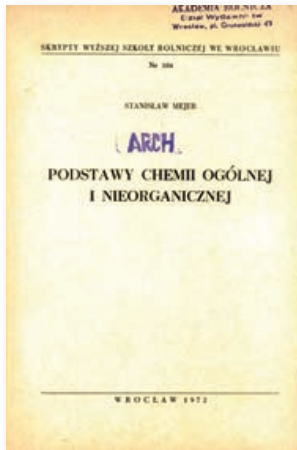
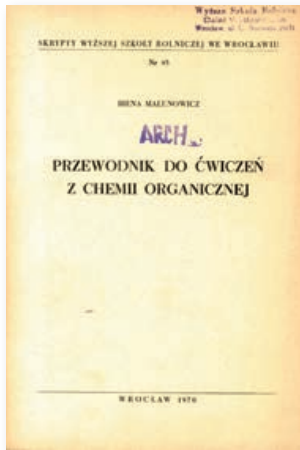
Od 1981 roku przez kolejnych kilka lat prof. Mejer wydał serię podręczników: „Podstawy chemii ogólnej” (1981), „Chemia organiczna” (1983), „Chemia ogólna” (1984). Wreszcie w 1988 r. nakładem Wydawnictwa PWN ukazała się „Chemia” autorstwa prof. Stanisława Mejera. Można uznać, że było to jego *opus magnum* – podręcznik akademicki przeznaczony dla studentów kierunków biologicznych na akademiach rolniczych, dla studentów, dla których chemia stanowi podstawę studiowania biochemii. Podręcznik obejmował materiał z chemii ogólnej, nieorganicznej i organicznej. Został wyróżniony Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej I stopnia⁹³. I jeszcze w 1988 r. we współautorstwie z Feliksem Karczyńskim „Chemia – problemy i zadania”.

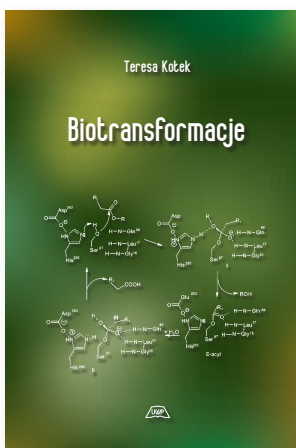
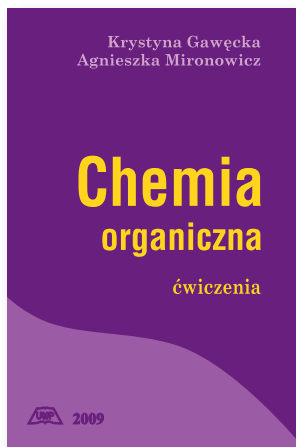
Pałeczkę w pisaniu przejęli młodszy, lecz bardzo doświadczeni dydaktycy – Krystyna Gawęcka, Teresa Kołek, Agnieszka Mironowicz, Bronisława Osipowicz.

– Chyba nikt nie przygotowywał tylu wykładów, co ja – opowiada dr Krystyna Gawęcka. – Bardzo szybko, tuż po obronie, otrzymałam samodzielne wykłady na Oddziale Mechanizacji Rolnictwa, potem przygotowywałam chemię organiczną i nieorganiczną dla kierunku ochrona środowiska, przez rok prowadziłam chemię materiałów budowlanych, a potem doszły wykłady na Wydziale Zootechnicznym. Były lata, gdzie miałam ponad pięciuset studentów w ciągu jednego semestru. Przygotowywałam masę wykładów i muszę powiedzieć, że zawsze przygotowywałam je pod kątem specyfiki kierunku studiów.

⁹² Jaworski P., Kotecki A., Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2015, s. 55–56, za: AUP, sygn. 324/13, k. 1–3, Protokół posiedzenia poświęconego omówieniu zagadnień dydaktycznych, które odbyło się w dniu 24.03.1971 r.

⁹³ TdW-0001–93/12: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1989 r., Protokół 2 z 30 stycznia 1989 r., s. 2–3.

– Na Wydziale Rolniczym mieliśmy wykłady ze wszystkimi studentami. W 1966 roku odeszła od nas weterynaria. Dysponowaliśmy dwiema salami wykładowymi i zajęcia odbywały się od rana do wieczora, bo było tak wielu studentów. Zwykle do 22.00 – dodaje prof. Teresa Kołek. – Pamiętam, jak w 1967 r. studenci na Wydziale Rolniczym robili analizę wagową baru. A przecież nie było wag elektronicznych. Były takie mechaniczne... z „konikiem”... Zważyć coś, to była naprawdę wyższa szkoła jazdy. Wymagająca cierpliwości, precyzji, opanowania i czasu. Chyba było więcej zamieszania niż korzyści z takiego doświadczenia.

Powstawały kolejne skrypty i podręczniki. W 1992 roku Krystyna Gawęcka, Agnieszka Mironowicz i Łucja Nowak napisały „Przewodnik do ćwiczeń z chemii organicznej”, cztery lata później Gawęcka i Mironowicz wydały „Chemię nieorganiczną”. W 1997 roku ukazało się pierwsze wydanie podręcznika Czesława Wawrzeńczyka „Chemia organiczna. Własności chemiczne i spektroskopowe związków organicznych”, wznowiona w 2011 roku. W 2004 roku tandem Gawęcka i Mironowicz wydały „Chemię organiczną. Ćwiczenia”. W 2005 roku studenci otrzymali „Podstawy biotransformacji” Teresy Kołek i A. Bartmańskiej oraz „Biotransformacje” Teresy Kołek. Dwa lata później wydany został skrypt Teresy Kołek i Bronisławy Osipowicz „Chemia ogólna z elementami chemii analitycznej”, wznowiony w 2011 roku. Ostatni skrypt ukazał się w 2014 r. i była to „Chemia organiczna – ćwiczenia laboratoryjne dla studentów kierunków przyrodniczych” Witolda Gładkowskiego i Anny Chojnackiej.

Katedra Chemii w strukturze Wydziału Technologii Żywności

Troje pracowników Instytutu Podstaw Chemii – prof. Stanisław Mejer i prof. Irena Małunowicz oraz doc. Antoni Siewiński – weszło w skład pierwszej Rady Wydziału, liczącej w sumie kilkanaście osób. Dziekan prof. Gustaw Sobkowicz powołał do funkcji prodziekana ds. studenckich doc. Antoniego Siewińskiego⁹⁴.

Przytoczone wyżej wspomnienie prof. Teresy Kołek o zajęciach trwających od rana do wieczora znajduje potwierdzenie w protokołach z posiedzenia Rady Wydziału w styczniu 1978 r., na którym podsumowywano rozkład zajęć dydaktycznych, stwierdzając, iż studenci mają nawet do dziesięciu godzin zajęć dziennie z przerwą obiadową, zaś zajęcia trwają przeważnie do 18.00, jednakże jedna czwarta z nich przedłuża się do 20.30. Do dyspozycji Wydział ma zaledwie dwie sale wykładowe⁹⁵. W tym kontekście nie dziwi odpowiedź prof. Stanisława Mejera na zapytanie doc. Jerzego Kiersnowskiego o możliwość przyjęcia kilku studentów do wykonania pracy magisterskiej w Instytucie Podstaw Chemii:

– Obecnie Instytut nie ma takiej możliwości. Pracownicy Instytutu pragną przyjść z pomocą Wydziałowi, ale w obecnych warunkach lokalowych nie można się tego podjąć. Z chwilą zapewnienia Instytutowi dostatecznej bazy lokalowej i aparatury, wówczas bardzo chętnie zgodzę się na przyjęcie magistrantów⁹⁶.

Trudności z wyposażeniem oraz lokalowe, o których wspominał kierownik jednostki, przekładały się także na inne kwestie. W 1978 roku w Instytucie Podstaw Chemii było zatrudnionych 21 pracowników naukowych. Ich liczba,

---

⁹⁴ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, wyd. II rozsz., [tu:] Leszczyński Waław: Powstanie i rozwój wydziału, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 238.

⁹⁵ Tdw-0001-93/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1978 r., Protokół 2 z 10 stycznia 1978 r., s. 3.

⁹⁶ Tdw-0001-93/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1978 r., Protokół 2 z 10 stycznia 1978 r., s. 6.

z uwagi na prowadzone zajęcia, powinna – jak obliczał dziekan prof. Gustaw Sobkowicz, wzrosnąć o jeszcze dziewięć etatów. Ale nie było gdzie pomieścić nowych ludzi, co oznaczało, że dotychczasową kadrę obciążały znacznie godziny nadliczbowe⁹⁷. To z kolei skutkowało zbyt powolnym rozwojem naukowym pracowników. Prof. Antoni Siewiński, odpowiadając dziekanowi, wyjaśnił, iż spośród 12 adiunktów dwóch kończy prace habilitacyjne, kilku je prowadzi, zaś większość nie zamierza się habilitować ze względu na wiek i obowiązki rodzinne. Podkreślił jednak, że wszyscy są wartościowymi dydaktykami i mogą pochwalić się znaczącym dorobkiem naukowym.

– Zbyt wolny rozwój kadry – tłumaczył prof. Siewiński – jest wynikiem dużego obciążenia dydaktycznego, ponieważ każdy pracownik ma ponad dwukrotne pensum, trudnych warunków lokalowych oraz nieterminowych dostaw odczynników i aparatury.

– Niektórzy adiunkci – dopowiadała prof. Irena Małunowicz – pracujący bardzo aktywnie naukowo, nie chcą się habilitować, bo po prostu szkoda im czasu na załatwianie formalności związanych z habilitacją⁹⁸.

Jednakże inny obraz wyłonił się z zebranych danych publikacyjnych, które przedstawił prof. Mejer na posiedzeniu Rady Wydziału Technologii Żywności w marcu 1979 roku. Stwierdził, że w ostatnich trzech latach aktywność naukowa drastycznie spadła, jego pięciu pracowników opublikowało zaledwie od dwóch do trzech artykułów, zaś kolejnych sześciu jedną pracę lub wcale. Zauważył, że po uzyskaniu stopnia doktora asystenci przestają publikować⁹⁹.

W 1979 roku na emeryturę odeszła prof. Irena Małunowicz, która pasją i sympatią zjednywała sobie młodzież przychodzącą na studia. Zwykle bowiem była opiekunką pierwszego roku. Instytut stracił wówczas jednego z trzech pracowników samodzielnych.

– Byłam jej doktorantką – pisała w roku jej śmierci prof. Agnieszka Mironowicz. – Wspominam zaangażowanie Pani Profesor w pracę naukową, wychowanie studentów i rozwój kadry naukowej. Jej sumienność, słowność i pracowitość. Kiedy odwiedziłam Ją w Warszawie, ze zdziwieniem dowiedziałam się, że Jej pasją na emeryturze stała się... astronomia¹⁰⁰.

Temat rozwoju młodej kadry naukowej wrócił na wokandę na początku 1983 roku. Dziekan prof. Waclaw Leszczyński prześledził losy pracujących na wydziale magistrów i zauważył, iż niektórzy mimo upływających lat pracy nie

⁹⁷ Tdw-0001-93/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1978 r., Protokół 3 z 7 lutego 1978 r., s. 17.

⁹⁸ Tdw-0001-93/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1978 r., Protokół 5 z 2 maja 1978 r., s. 33.

⁹⁹ Tdw-0001-93/2: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1979 r., Protokół 4 z 6 marca 1979 r., s. 14–15.

¹⁰⁰ Mironowicz Agnieszka, Pożegnanie. Odeszła Profesor Irena Małunowicz (1917–2011), [w:] Głos Uczelni. Czasopismo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, nr 204, maj-czerwiec 2011.

mają jeszcze otwartych przewodów doktorskich, a kierownicy jednostek winni nie obciążać ich nadgodzinami, lecz umożliwiać normalną pracę poprzez stypendia naukowe i udzielanie urlopów dydaktycznych:

– Bo jeżeli pracownik – podsumowywał dziekan – pracuje 7 lat na Uczelni i za rok ma być wyrotowany, to chyba nie tylko on tu zawinił¹⁰¹.

Zagajenie najwyraźniej dotyczyło chemików, a prof. Mejer musiał się poczuć wywołany do tablicy, gdyż złożył wyjaśnienie:

– Katedra Podstaw Chemii jest ciągle pod presją dydaktyki i trzyma się pracownika pomimo jego małej przydatności naukowej. Kandydatów do pracy w naszej Katedrze jest mało. Nie zawsze winien jest promotor, że pracownik nie ma tematu.

Odpowiedział mu w ostrym tonie prof. Antoni Biskupski:

– Uczelnia to nie szkoła. Pracownik jest zobowiązany do pracy dydaktycznej i naukowej. Nie może istnieć taka przyczyna, że ze względu na zajęcia dydaktyczne nie wykonuje się prac doktorskich. Jest sporo chemików, którzy szukają pracy i chyba tylko w braku pomieszczeń leży całe źródło słabych pracowników¹⁰².

A jednak gdy półtora roku później przed członkami Rady Wydziału stanęła mgr Bronisława Osipowicz, by bronić swojej rozprawy doktorskiej poświęconej „Nowym reakcjom aldehydów z olefinami i alkoholami w środowisku kwaśnym”, wszyscy byli zachwyceni dojrzałością pracy, dociekliwością doktorantki i biegłością w posługiwaniu się najnowocześniejszymi metodami badań¹⁰³.

W latach osiemdziesiątych chemia nadal sprawiała trudność studentom. Uczeni szukali przyczyn i sposobów na zaradzenie tej sytuacji. Okazało się bowiem, że aż 65% studentów pierwszego roku otrzymało oceny niedostateczne w pierwszym terminie. Prodziekan prof. Antoni Siewiński komunikował, że na szczeblu ministerialnym odbywają się nieustanne narady nad usprawnieniem programu studiów. Coraz mniejsza liczba godzin dydaktycznych powoduje, że ciężar uczenia się zostaje przerzucony z wykładów na podręczniki, a tych ostatnich nie ma w wystarczającej liczbie. Nie ma też miejsc w bibliotekach. Oznacza to, że problemy ze studiowaniem przedmiotów podstawowych były zjawiskiem ogólnokrajowym, a nie tylko specyfiką Akademii Rolniczej we Wrocławiu, co nie zmieniało też faktu, że swoją rolę odegrały też kwestie organizacji studiów na uczelni, a konkretnie niedoskonałość organizacji sesji egzaminacyjnej:

– Na wykładach z chemii organicznej – donosił prof. Stanisław Mejer w marcu 1980 r. – notuje się bardzo małą frekwencję, która spowodowana jest prze-

¹⁰¹ Tdw-0001-93/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1983 r., Protokół 6 z 24 lutego 1983 r., s. 23.

¹⁰² Tdw-0001-93/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1983 r., Protokół 6 z 24 lutego 1983 r., s. 24–25.

¹⁰³ Tdw-0001-93/7: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1984 r., Protokół 2 z 5 listopada 1984 r., s. 52–56.

dłużającą się sesją egzaminacyjną. Rzutuje to niestety na późniejsze przygotowanie się studentów do egzaminu z tego przedmiotu. Brak podręczników i nieobecność studenta na wykładzie powoduje lukę w jego wiadomościach¹⁰⁴.

Do tego dołożyła się jeszcze dostosowana do wytycznych ministerialnych Uchwała Senatu z 1985 r., która zdejmowała ze studentów obowiązek uczęszczania na wykłady. Prof. Mejer nie krył oburzenia:

– Kiedyś walczyło się o to, aby student mógł uczęszczać na wykłady, dzisiaj studenci piszą paszkwile i walczą o niechodzenie na wykłady. Dojdziemy chyba do tego, że dyplomy się będzie rozdawać tylko dlatego, że student się immatrykułował¹⁰⁵.

Rok 1980 był również rokiem wdrożenia dwustopniowych studiów. Minister Nauki, Szkolnictwa i Techniki wprowadził dla studentów, którzy ukończyli czwarty rok studiów, możliwość uzyskania dyplomu inżyniera. Decyzję o dwustopniowości studiów miały podejmować rady wydziałów. Dziekan prof. Gustaw Sobkowicz informował Radę Wydziału Technologii Żywności, iż dyskusje podczas posiedzeń Senatu raczej zmierzały do zachowania jednostopniowego kierunku studiów. Uważano, iż: „jeżeli student nie potrafi napisać pracy magisterskiej, to należy go skreślić z listy studentów a nie nagradzać tytułem inżyniera”¹⁰⁶. Dziekan odczytał również stanowisko nieobecnego na zebraniu Rady Wydziału prof. Jerzego Sobieszkańskiego, który uważał, że to: „jeszcze jedno wygodne obejście i wskazanie drogi ułatwionej do dyplomu wyższej Uczelni”. Inni członkowie Rady Wydziału nie podzielali tych obaw, przeciwnie – optowali za wprowadzeniem dwustopniowości przy jednoczesnym wydłużeniu czasu studiów z 4,5 roku do 5 lat. Do tej grupy należał również prof. Mejer, który zwracał uwagę, że przy wprowadzeniu studiów dwustopniowych program będzie rozgałęział się dość wcześnie na magisterski i inżynierski. Postulował również badanie rynku, a zwłaszcza zapotrzebowania przemysłu spożywczego na kadre inżynierską. Podkreślał również, że różnica między stopniem inżyniera a magistra powinna być istotna oraz że na pracowników naukowych można przyjmować tylko pracowników po studiach magisterskich. Zdanie Dyrektora Instytutu Podstaw Chemii poparła również dr Agnieszka Mironowicz, wskazując, że dwustopniowe studia należy wprowadzić od nowego roku akademickiego, ale nie rozgraniczać studentów już na pierwszym roku, lecz dopiero później pozwolić im deklorować się na studia magisterskie¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Tdw-0001-93/3: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1980 r., Protokół 5 z 25 marca 1980 r., s. 23.

¹⁰⁵ Tdw-0001-93/8: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1985 r., Protokół 3 z 2 stycznia 1985 r., s. 6–7.

¹⁰⁶ Tdw-0001-93/3: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1980 r., Protokół 3 z 16 grudnia 1980 r., s. 80.

¹⁰⁷ Tdw-0001-93/3: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1980 r., Protokół 3 z 16 grudnia 1980 r., s. 80–82.

Rok później doszedł jeszcze jeden element zmieniający studencką rzeczywistość tamtego okresu, wobec której ustosunkowali się chemicy. Chodziło mianowicie o zniesienie tzw. punktów preferencyjnych podczas przyjmowania kandydatów na studia.

– Sprawę rekrutacji dość szeroko dyskutowano na Radzie Instytutu Podstaw Chemii – informował prof. Stanisław Mejer. – Wszyscy byli przeciwni punktom preferencyjnym. Opinia społeczna od kilku lat jest również przeciwna jakimkolwiek punktom dodatkowym. Dyskutowano również nad szacunkiem studentów do studiów. Wniosek z tej dyskusji jest taki: studia powinny być bezpłatne, natomiast wszelka pomoc udzielana przez Uczelnię w trakcie studiów, winna być zwracana uczelni po ich ukończeniu. Każdy student, który nie ukończy studiów, winien za nie zapłacić, a także ci, którzy nie podejmą pracy w swoim zawodzie¹⁰⁸.

Trzeba przyznać, że z ust profesora padły dość radykalne i daleko idące sugestie zmian w szkolnictwie wyższym. Trudno dzisiaj powiedzieć, na ile wyrażona opinia prof. Mejera była jego własną, na ile faktycznie podzielali ją jego współpracownicy z Instytutu, ani też jaki mógł być jego osobisty wpływ na kształtowanie poglądów młodszych kolegów w zarządzanej przez siebie jednostce. Obiektywną informacją, na którą warto tu wskazać, jest przeprowadzenie dyskusji poglądowych o kształcie nauki i dydaktyki, wykraczające znacznie poza specjalizacyjne podwórko Instytutu.

W przededniu nowego roku akademickiego 1982/1983 dokonały się zmiany strukturalne na Wydziale Technologii Żywności. Powrócono do tradycyjnych akademickich jednostek organizacyjnych, czyli katedr. Zmiana ta dotknęła Instytut Podstaw Chemii, który odtąd otrzymał nazwę Katedry Podstaw Chemii, a dotychczasowy dyrektor prof. Stanisław Mejer został kierownikiem katedry¹⁰⁹. Pod koniec grudnia 1982 r. powstały jej dwa zakłady: Zakład Syntezy Organicznej i Zakład Chemii Bioorganicznej. Kierownikiem pierwszego został prof. Stanisław Mejer, drugiego zaś prof. Antoni Siewiński¹¹⁰.

Wszystkie te zmiany organizacyjne nie szły w parze z poprawą sytuacji materialnej. Cały Wydział Technologii Żywności dysponował zaledwie siedmioma salami ćwiczeń, z czego Katedra Podstaw Chemii wykorzystywała pięć. W tych salach odbywały się zajęcia ze studentami, a jednocześnie tam znajdowała się aparatura pomiarowa i naukowa. Prof. Antoni Siewiński zwracał uwagę, że Katedra Podstaw Chemii obsługuje wszystkie wydziały, więc być może zasadnym byłoby, aby wszystkie partycypowały w kosztach utrzymania

---

¹⁰⁸ Tdw-0001-93/4: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1981 r., Protokół 3 z 26 listopada 1981 r., s. 100.

¹⁰⁹ Tdw-0001-93/5: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1982 r., Protokół 2 z 4 listopada 1982 r., s. 49.

¹¹⁰ Tdw-0001-93/5: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1982 r., Protokół 3 z 9 grudnia 1982 r., s. 55.

aparatury oraz w wyposażeniu i adaptacji sal¹¹¹. Do tego wszystkiego dochodził jeszcze brak odpowiedniej wentylacji sal.

Na tle tej ogólnokrajowej akademickiej biedy rozpoczęły się przygotowania do III Kongresu Nauki Polskiej. Pierwszy obradował od 29 czerwca do 2 lipca 1951 r., zaś drugi przez trzy czerwcowe dni 1973 roku. Uczeni z rozgoryczeniem przypominali, iż podjęto wówczas wiele uchwał, których później nie zrealizowano. Na posiedzeniu Rady Wydziału dziekan prof. Waław Leszczyński przedstawił nadesłane tezy III Kongresu i skomentował: „są do przyjęcia, ale musi za nimi stać praktyka i możliwości dnia codziennego”, prof. Antoni Biskupski dodał, że „brak konkretów. Od 40 lat czyta tego rodzaju określenia, a nie widzi czynów”, prof. Gustaw Sobkowicz także stwierdził: „materiał zebrany do II Kongresu, który się odbył w latach 70., należy przepisać, gdyż nakreślony tam program nie został zrealizowany, a wręcz w tej chwili jest gorzej (...) dyskusowanie o prowadzeniu badań w Polsce jest niepoważne”.

– Cała dyskusja i te wszystkie tezy są to pobożne życzenia, pustosłowie – ma to stworzyć pozory aktywności naukowej – powiedział prof. Zbigniew Duda, dzielając opinie kolegów. – Jak można mówić o rzeczach w perspektywie 15 lat, jeżeli już w tej chwili jest regres nauki polskiej. Regresu tego nie da się nadrobić. Wszystkie nasze działania odbywają się na zasadzie negatywnej selekcji pracowników naukowych. Zatrudniani ludzie będą pozorować pracę naukową, by ich nie wyrotowano, bo nie ma czym pracować, ani na czym. Brak materiału i aparatury. Jeżeli ktokolwiek chce zrobić coś wartościowego, to wyjeżdża za granicę i to na zachód. Tylko tam można zrobić coś, co się dzisiaj liczy w świecie. To powinno być alarmem dla decydentów nauki polskiej¹¹².

Tak, na tym kwietniowym posiedzeniu Rady Wydziału Technologii Żywności padło wiele gorzkich i odważnych słów o otaczającej rzeczywistości pełnej marazmu, z którego nie sposób się wydobyć, o faktycznym upadku nauki polskiej.

---

¹¹¹ Tdw-0001-93/6: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1983 r., Protokół 11 z 15 grudnia 1983 r., s. 70.

¹¹² Tdw-0001-93/8: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1985 r., Protokół 5 z 9 kwietnia 1985 r., s. 34–36.

Historyczny przełom

– To nasza Katedra – wspomina dr Krystyna Gawęcka – a konkretnie Agnieszka Mironowicz i ja zorganizowałyśmy pierwsze zebranie w czasie stanu wojennego. Znałam większość pracowników Uczelni, bo na wszystkich wydziałach miałam przecież zajęcia z chemii. Chodziłyśmy więc po wszystkich katedrach i zapraszałyśmy poszczególne osoby na to zebranie. Odbywało się ono w sali numer 5. Przyszliśmy, gdy się już zaczęło. Okazało się, że jest tam tak wielu ludzi, że nie jesteśmy w stanie już wejść do środka.

W życiu całej Uczelni powstanie „Solidarności” było ważnym wydarzeniem. Wśród członków Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” znaleźli się pracownicy Wydziału Technologii Żywności – prof. Jerzy Kiersnowski i prof. Wacław Leszczyński. Do nowego związku przystąpiło 78% pracowników Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Strajk w gmachu głównym rozpoczął się 16 listopada, choć studenci Wydziału Technologii Żywności już cztery dni wcześniej zbojkotowali zajęcia w Studium Wojskowym. Zakończył się on 12 grudnia, lecz natychmiast wybuchł nowy – trwający do 15 grudnia 1981 r., będący wyrazem sprzeciwu wobec wprowadzeniu stanu wojennego. Po nim wielu pracowników angażowało się w działalność konspiracyjną¹¹³.

W historię Katedry Podstaw Chemii wplótł się incydent związany z zatrzymaniem tuż przed obroną habilitacyjną doktora Jana Hutnego, pracownika Katedry Chemii Fizjologicznej Wydziału Medycyny Weterynaryjnej. Pracownicy Katedry Podstaw Chemii byli nie tylko świadkami tego zdarzenia, ale starali się do niego nie dopuścić.

– Sala Senatu znajdowała się obok naszej Katedry na pierwszym piętrze – opowiada prof. Krystyna Gawęcka. – Hutny ukrywał się w swojej Katedrze, z której mógł bezpośrednio przejść do naszej, a myśmy próbowali go przeprowadzić do Sali Senatu. To była naprawdę dramatyczna sytuacja. Zomowiec siedział na oknie i czekał, bowiem termin rozprawy habilitacyjnej był, zgodnie z zasadami, publicznie znany. Zrobiliśmy coś w rodzaju kilkuosobowej proce-

---

¹¹³ Jaworski P., Kotecki A., Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2015, s. 88–91.

Solidarnościowe kartki świąteczne

sji, chcąc zasłonić zomowcowi widok. Hutny próbował przemknąć za naszymi plecami ubrany w fartuch Agnieszki Mironowicz. Już nawet przekroczył próg Sali Senatu, gdy zomowiec skoczył i zaczął wyszarpywać go za ten fartuch. Agnieszka Mironowicz, która szła ostatnia, rzuciła się na tego zomowca. Trzeba przyznać, że żaden z profesorów nie ruszył z pomocą. Zomowiec wyciągnął Hutnego, nałożył mu kajdanki i wyprowadził na oczach nas wszyst-

kich. To była ogromna obraza senatu i całej Uczelni.

Dr Jan Hutny za działalność w Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność” przy Akademii Rolniczej we Wrocławiu został aresztowany i przetrzymywany przez ponad dwa miesiące w obozie dla internowanych w Grodkowie na Opolszczyźnie¹¹⁴.

Transformacja ustrojowa w Polsce dokonała się ostatecznie w 1989 roku.

– Bardzo mi żal tych straconych lat od roku osiemdziesiątego, kiedy był wybuch entuzjazmu, aż do osiemdziesiątego dziewiątego czekaliśmy, żeby cokolwiek się zaczęło, cokolwiek zmieniło w tym kraju, w nauce, w nas... – wspomina prof. Bronisława Osipowicz. – Te dziewięć straconych lat...

¹¹⁴ Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, wyd. II rozsz., [tu:] Biogram: Jan Hutny, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 493–494.

Zmiana pokoleniowa

W marcu 1989 r., gdy podczas analizowania na posiedzeniu Rady Wydziału Technologii Żywności udziału pracowników w kongresach, sympozjach i stażach zagranicznych, prof. Antoni Siewiński poskarżył się, iż był jednym z organizatorów sympozjum biotechnologów w Jenie, a tymczasem komisja senacka nie zakwalifikowała go do wyjazdu zagranicznego, usłyszał od dziekan prof. Ireny Górskiej, że... „wybrano kandydatów młodszych”¹¹⁵.

Na tym samym zebraniu kierownik Katedry Podstaw Chemii prof. Stanisław Mejer wraz z prof. Antonim Siewińskim prosili Radę o zgodę na zatrudnienie dr hab. Czesława Wawrzeńczyka, planując, iż będzie mógł wkrótce objąć kierownictwo nad prowadzeniem prac doktorskich w Katedrze¹¹⁶.

1 października 1990 r. na emeryturę odszedł zasłużony starszy wykładowca Katedry Podstaw Chemii – mgr inż. Zenon Waśko. Już w lutym prof. Mejer zwrócił się do Rady Wydziału o wystąpienie do Ministra Edukacji Narodowej o nagrodę za całokształt pracy dydaktyczno-wychowawczej, organizacyjnej i spo-

Prof. Czesław Wawrzeńczyk
i prof. Antoni Siewiński

Mgr inż. Zenon Waśko i Łucja Nowak

¹¹⁵ Tdw-0001-93/12: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1989 r., Protokół 4 z 29 marca 1989 r., s. 11.

¹¹⁶ Tdw-0001-93/12: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1989 r., Protokół 4 z 29 marca 1989 r., s. 12.

Od lewej: prof. Czesław Wawrzeńczyk, prof. Antoni Siewiński,
prof. Stanisław Mejer, prof. Czesława Cagara

Pracownicy Katedry Chemii, 1989 r.
Prof. Antoni Siewiński, dyplomantka, prof. Czesław Wawrzeńczyk, dyplomantka,
prof. Agnieszka Mironowicz, dr Regina Stempniewicz

tecznej dla mgr. inż. Waśki, który w Katedrze pracował 36 lat. Profesorowie oceniali go jako człowieka niezmiernie ofiarnego, koleżeńskiego, zawsze gotowego do pomocy. Jako wspaniałego dydaktyka poświęcającego masę swojego czasu poza godzinami pracy na niezliczone konsultacje dla studentów, którzy odwzajemniali się sympatią i zaufaniem¹¹⁷.

Tymczasem studenci rocznika 1989/1994 jako pierwsi realizowali program studiów, który przewidywał od piątego semestru, czyli od 1990 r., nabór na specjalność „biotechnologia żywności”. Kolegium dziekańskie doszło do wniosku, że spośród 73 studentów jedna lub dwie osoby będą wykonywać pracę magisterską w Katedrze Podstaw Chemii. To był pierwszy raz prowadzenia prac magisterskich przez pracowników tej Katedry¹¹⁸. Miało to istotne znaczenie z uwagi na sprawy finansowe, a konkretnie rozdział pieniędzy pomiędzy katedry Wydziału Technologii Żywności, który to rozdział opierał się na kryterium liczby magistrantów.

– Dlaczego ta Katedra jest dyskryminowana? – pytał wprost prof. Antoni Siewiński. – Przecież my obsługujemy Wydział Rolniczy, Zootechniczny i Technologię. Upominamy się od szeregu lat, aby Wydział wystąpił o przydział odpowiedniej kwoty pieniędzy na prowadzenie zajęć dydaktycznych. Katedra Podstaw Chemii w swoim obciążeniu dydaktycznym ma 6700 godzin, żadna Katedra tyle nie ma.

– Jeżeli nie można brać pod uwagę ilości pracowników – argumentował doc. Czesław Wawrzeńczyk – to może ilość publikacji byłaby dobrym kryterium do przyznania godziwych funduszy. My nie mamy pieniędzy na odczynniki chemiczne, a co zrobić z badaniami własnymi? Chcielibyśmy być traktowani na równi z innymi pracownikami Wydziału¹¹⁹.

Walka o dodatkowe dla Katedry fundusze trwała przez kolejne miesiące. Profesorowie Mejer, Siewiński i Wawrzeńczyk, wsparci głosem dr Krystyny Gawęckiej, obecnej na posiedzeniach Rady jako reprezentant NSZZ „Solidarność”, nie odpuszczali tego tematu, podkreślając, że Katedra otrzymała 1/6 tego, co powinna¹²⁰. W udostępnionych archiwaliach brak informacji o efektach tych batalii.

W marcu 1991 r. prof. Stanisław Mejer osiągnął wiek emerytalny a wraz z nim dorobek kilkudziesięciu oryginalnych prac naukowych z dziedziny chemii steroidów, ich syntezy, szczególnie z wprowadzeniem metod opartych na

---

¹¹⁷ Tdw-0001-93/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1990 r., Protokół 12 z 16 lutego 1990 r., s. 20.

¹¹⁸ Tdw-0001-93/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1990 r., Protokół 13 z 23 marca 1990 r., s. 30.

¹¹⁹ Tdw-0001-93/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1990 r., Protokół 15 z 25 maja 1990 r., s. 42–43.

¹²⁰ Tdw-0001-93/13: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1990 r., Protokół 18 z 18 czerwca 1990 r., s. 64.

Na rajdzie w Sudetach.

Od lewej: Łucja Nowak, Antoni Siewiński, Teresa Kołek, Marian Kocur;
na dole od lewej: Agnieszka Mironowicz, Elżbieta Smyk,
Jadwida Dmochowska-Gładysz, Bożena Draczyńska, Stanisław Mięgisz

Pracownicy Katedry Chemii, 1980 r. Na rajdzie w Karkonoszach.

Od prawej stoją: Jadwiga Dmochowska-Gładysz, Agnieszka Mironowicz,
Teresa Kołek, Elżbieta Smyk, Bożena Draczyńska

redukcji Bircha, które poznał w czasie stażu naukowego w Anglii. O jego pracach prof. Antoni Siewiński powiedział, że mają „bezkonkurencyjnie wysoki poziom naukowy, dlatego były przyjmowane do publikacji w renomowanych czasopismach liczących się na międzynarodowym rynku. Stąd można spotkać nazwisko prof. St. Mejera w literaturze światowej, gdzie jego prace są cytowane”. Był promotorem ośmiu prac doktorskich, przeprowadzonych przez niego od pomysłu na badania do obrony, głównie na Politechnice Wrocławskiej. Autor kilkunastu skryptów i podręczników. Nie zostawił po sobie doktora habilitowanego¹²¹.

prof. Stanisław Mejer

O profesorze Mejerze wśród pracowników krążyła opinia, że miał introwertyczną naturę i utrzymywał duży dystans. Wiedzieli jednak, że we wszystkich istotnych i nieistotnych sprawach radził się żony, także chemiczki.

– Zawsze zwracał się do żony – wspomina dr Krystyna Gawęcka. – Kiedy się przyszło w ważnej sprawie, to profesor mówił: „Pani Krystyno, ja się zastanowię i jutro dam odpowiedź”, a ja to odczytywałam: „zapytam się w domu żony”. Miał także zwyczaj, że każdego, kogo przyjmował do pracy, poddawał egzaminowi z chemii organicznej i nieorganicznej.

W żadnym wypadku nie był ani rozmowny, ani familiarny, lecz każdego poniedziałku zaglądał do laboratorium, by obejrzyć zdjęcia z niemal cotygodniowego niedzielnego rajdu po Sudetach, który organizowały sobie Gawęcka, Osipowicz i Peczyńska. Choć wracały późnym wieczorem, dr Wanda Peczyńska szła jeszcze na Uczelnię i w laboratorium wywoływała zdjęcia i wieszała na gazetce. Gdy profesor rano przychodził do pracy, miał zwyczaj rozpoczynać dzień właśnie od tej gazetki.

– Szef jest zawsze szefem swoich czasów – podsumowała prof. Bronisława Osipowicz.

---

¹²¹ Tdw-0001-93/14: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1991 r., Protokół 8 z 5 marca 1991 r., s. 9–10.

Biotransformacje

prof. Antoniego Siewińskiego

To oczywiście zbieg okoliczności, że prof. Antoni Siewiński został kierownikiem Katedry Podstaw Chemii 1 kwietnia – w *prima aprilis*, aczkolwiek korespondujący z jego pogodną osobowością, zamiłowaniem do żartów i faccji. Profesor przejął obowiązki u schyłku swojej kariery naukowej i na krótko, był bowiem zaledwie cztery lata młodszy od swojego poprzednika.

W 1988 roku prof. Stanisław Mejer wystąpił do Rady Wydziału Technologii Żywności z wnioskiem o przyznanie nagrody zespołowej I stopnia Ministra Edukacji Narodowej za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych nad wykorzystaniem żywych organizmów (drobnoustrojów i roślin wyższych) do prowadzenia kontrolowanych reakcji chemicznych na wzór klasycznej syntezy organicznej, czyli biotransformacji związków organicznych. W badaniach przedłożonych do nagrody wziął udział zespół pod kierunkiem prof. Antoniego Siewińskiego, w którym znaleźli się dr inż. Jadwiga Dmochowska-Gładysz, dr inż. Teresa Kołek, dr inż. Agnieszka Mironowicz, mgr inż. Paweł Pawłowicz i dr hab. Witold Czerwiński. Efektem pracy naukowej była seria pięciu publikacji, które ukazały się w światowych czasopismach, poprzedzona siedmioma patentami¹²².

Biotransformacje to ważna gałąź biotechnologii, integrująca wiele dziedzin naukowych: m.in. mikrobiologię, botanikę, chemię i fizjologię roślin. Prof. Antoni Siewiński stworzył wrocławską szkołę biotransformacji. On i jego zespół

prof. Antoni Siewiński

¹²² Tdw-0001-93/11: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1988 r., Protokół 5 z 25 stycznia 1988 r., s. 2-3.

przewodili takie badania jako pierwsi w Polsce, pozostając w ogniu krytyki ze strony środowiska chemików, które nie przypuszczało, że ten nurt nauki stanie się niedługo jednym z wiodących. Prof. Antoni Siewiński to wiedział, a jego zespół całkowicie mu ufał.

Jak do tego doszło?

Dwudziestoczteroletni Antoni Siewiński przyjechał do Wrocławia z Krakowa. W życiorysie miał już zapisaną kartę żołnierza Armii Krajowej 12 PP im. Ziemi Bocheńskiej o pseudonimie Flisak. Rozpoczął studia na Wydziale Chemii Technicznej Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej i tu przepracował pierwsze dwa lata. W 1952 roku został zaproszony przez prof. Mariana Kocóra do współtworzenia Katedry Chemii w Wyższej Szkole Rolniczej. Doktoryzował się na Wydziale Chemii Politechniki Wrocławskiej w 1962 r. i w kilka miesięcy po obronie wyjechał do liczącej się na świecie Politechniki Federalnej w Zurychu. Prof. Kocór, który udał się do Szwajcarii w tym samym czasie, niewątpliwie ułatwił młodszemu koledze kontakty. Stamtąd właśnie Siewiński przywiózł zainteresowanie biotransformacjami. W Polsce nikt o tym nie słyszał i wszyscy wątpili. Nie, nie wszyscy – profesorowie Marian Kocór i Stanisław Mejer nie wątpili.

– Gdy zaczęłam współpracować z prof. Siewińskim – opowiada prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz – on akurat wrócił z dwuletniego pobytu w Szwajcarii. Byliśmy w kraju trochę krytykowany, że zajmujemy się jedną reakcją i nie wiadomo, co z tego wyniknie. Tymczasem efekty okazały się bardzo interesujące.

Prof. Antoni Siewiński
w laboratorium w Zurychu

prof. Jadwiga Dmochowska-
-Gładysz

Nasza pierwsza wspólna publikacja z 1969 r. była przedmiotem dyskusji na konferencji steroidowej. Te konferencje organizował prof. Kocór jako dyrektor Instytutu Chemii Organicznej PAN wraz z Czechami, lecz zapraszani byli najwybitniejsi naukowcy z Zachodu.

Jednym z nich był Derek Barton – brytyjski chemik, laureat Nagrody Nobla z dziedziny chemii w roku 1969 za badanie wpływu stereochemii na szybkość reakcji chemicznych i za wkład w rozwój analizy konformacyjnej i jej zastosowanie w chemii. On zainteresował się badaniami wrocławskich uczonych, odwiedził wrocławską katedrę i zaprosił ich do Londynu, aby zreferowali swoje wyniki.

– Prof. Siewiński uznał wówczas, że jeszcze raczkujemy w tych tematach – mówi prof. Dmochowska-Gładysz – i nie pojechalśmy.

Dla prof. Antoniego Siewińskiego od 1965 r. Jadwiga Dmochowska-Gładysz była najbliższym współpracownikiem. Oboje dokonywali w badaniach obserwacji przekształceń androgennych hormonów steroidowych i ich pochodnych w kulturach wybranych drobnoustrojów. Zauważyli chemiczne podobieństwo transformacji mikrobiologicznych tych hormonów do ich metabolizmu w organizmach ssaków.

– To nasunęło nam myśl rozbudowania takiego naśladownictwa przez kultury drobnoustrojów na dalsze substraty – donosił kierownik Katedry, przedstawiając dorobek młodszej koleżanki wraz z prośbą o wszczęcie jej przewodu habilitacyjnego w 1994 r. – Należy zaznaczyć, że podana idea alternatywnych metod badania reaktywności związków biologicznie czynnych z użyciem drobnoustrojów zamiast między innymi organizmów zwierzęcych na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych była oryginalna i z trudem zyskiwała uznanie ze względu na małą liczbę przykładów. Dzisiaj jest to już nowoczesna metoda wstępnych obserwacji biomedycznych służących określeniu ścieżek metabolicznych nowych leków, nie tylko hormonów steroidowych.

Dalsze badania przyniosły zespołowi naukowców obserwacje metabolizmu estrów testosteronu i hormonów juvenilnych w środowisku naturalnym¹²³. Przed naukowcami otwierała się ogromna przestrzeń badawcza.

Dostrzegano, iż biotransformacji, poza stosowaniem ich jako konkurencyjnej metody w syntezie organicznej, można użyć do „biomimetyki”, czyli wykorzystania mikroorganizmów jako modeli do badania możliwych dróg metabolizmu różnego typu związków w organizmach ssaków. Inne zastosowanie transformacji mikrobiologicznych to badania losów związku, np. pestycydu, w środowisku naturalnym, który zanim dotrze do „adresata”, może spotkać się z różnymi bioreagentami. W efekcie mogą zachodzić przekształcenia, a powstające w nich produkty mogą mieć inne działanie niż związek macierzysty.

---

¹²³ Tdw-0001-93/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1994 r., Protokół 15 z 16 grudnia 1994 r., s. 98–99.

Biotransformacje dawały odpowiedź na wiele różnego typu pytań daleko wykraczających poza dziedzinę chemii¹²⁴.

W archiwaliach z posiedzeń Rady Wydziału Technologii Żywności w 1993 r. znajduje się krótkie sprawozdanie kierownika jednostki dotyczące rozwoju kadry naukowej Katedry Podstaw Chemii. Miała ona wówczas dwa zakłady. W Zakładzie Chemii Bioorganicznej, którego prof. Siewiński pozostawał kierownikiem, pracowało pięciu adiunktów, jeden starszy wykładowca i pięciu asystentów. Taka sama liczba i struktura pracowników charakteryzowała Zakład Chemii Organicznej, kierowany przez prof. Czesława Wawrzeńczyka. Profesor wymieniał stan zaawansowania prac habilitacyjnych i doktorskich, liczny dorobek publikacyjny poszczególnych pracowników, którego twórczy i oryginalny charakter był doceniany przez zagraniczne czasopisma i wyrażał się w licznych cytowaniach, chwalił wykładowców, o których mówił, iż zaliczają się do najlepszych nauczycieli akademickich na uczelni. Zwracał jednakże uwagę, że wypłacane pensje są zbyt niskie, aby pracownicy mogli utrzymać rodziny i są oni nierzadko zmuszeni do podejmowania dodatkowej pracy. Nie zamierzał nikogo zwalniać. Informował także, że Katedra ma „poważne kłopoty” z wykonywaniem pomiarów spektralnych i zleca te badania ośrodkom spoza uczelni¹²⁵.

Dla całego Wydziału Technologii Żywności, którego Katedra Podstaw Chemii była częścią, rok 1993 należał do udanych: Wydział w ocenie parametrycznej uzyskał kategorię A oraz zdobył uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego technologii żywności, a w 1995 r. również w zakresie biotechnologii¹²⁶. Sytuacja materialna Wydziału i Katedry także musiała ulec wyraźnej poprawie, a w swoim sprawozdaniu rocznym dziekan odnotował, iż na aparaturę naukową na potrzeby Wydziału wydał około 2 mld zł (po denominacji – 200 000 zł). Mimo tego watek niewystarczających funduszy przeznaczanych na działalność Katedry był obecny i wybrzmiewał czasem podczas zebrań. Na przykład wtedy, gdy dziekan prof. Wacław Leszczyński informował, że „czyni starania o dofinansowanie Katedry Podstaw Chemii. Myśli, że w najbliższym czasie uzyska niewielki kredyt”¹²⁷. Albo w 1994 r., gdy prof. Wawrzeńczyk komentował, iż „Katedra Podstaw Chemii bardzo obciąża budżet Wydziału. Dziekani innych Wydziałów są oburzeni, że muszą za prowadzenie zajęć płacić”:

---

¹²⁴ Tdw-0001-93/18: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1995 r., Protokół 23 z 21 grudnia 1995 r., s. 98–99.

¹²⁵ Tdw-0001-93/16: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1993 r., Protokół 32 z 19 marca 1993 r., s. 17.

¹²⁶ Tdw-0001-93/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1994 r., Protokół 6 z 11 marca 1994 r., s. 17–18.

¹²⁷ Tdw-0001-93/16: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1993 r., Protokół 2 z 24 września 1993 r., s. 71.

– Jeśli tak – stwierdzał porywczo prof. Wawrzeńczyk – to stworzy się precedens, że nie będziemy przyjmować na ćwiczenia studentów z innych Wydziałów¹²⁸.

Temat wracał każdego roku. W 1996 roku prof. Siewiński i Wawrzeńczyk wyliczali podczas posiedzenia Rady Wydziału, iż Katedra Podstaw Chemii prowadzi 4500 godzin zajęć dydaktycznych poza Wydziałem Technologii Żywności, co można przeliczyć na 20 etatów, zaś pieniądze, jakie otrzymuje, pokrywają od sześciu do ośmiu etatów.

– Jest to ogromnie krzywdzące dla Katedry – stwierdzał prof. Czesław Wawrzeńczyk.

– Należy się zastanowić, czy w tej sytuacji opłaca się prowadzić zajęcia na innych Wydziałach – dodawał prof. Siewiński, proponując jednocześnie, aby na posiedzeniu Senatu Uczelni „zdecydowanie wystąpić z tym problemem i doprowadzić do tego, aby katedry prowadzące zajęcia z nauk podstawowych były należycie traktowane”¹²⁹.

Te wypowiedzi świadczą przede wszystkim o tym, że kierowanie katedrą naukową to nieustająca walka, jak nie o pomieszczenia i ich wyposażenie, to o płace, etaty, pozycję, interesy poszczególnych pracowników i całych zespołów, o pieniądze, pieniądze, pieniądze...

Inną kwestią, na którą w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych zwracano podczas posiedzeń Rady Wydziału uwagę, były właśnie niskie płace asystentów, które przyczyniały się do dużej rotacji wśród młodej kadry. Dziekan prof. Wacław Leszczyński podsumowywał, że po dwóch–trzech latach pracy na Uczelni i wysokich wymaganiach, które Uczelnia stawia młodym ludziom, oni po prostu odchodzą do lepiej płatnej pracy. Katedra Podstaw Chemii ogłaszała konkursy na stanowisko asystenta, lecz nikt się na nie zgłaszał aż do września 1995 roku. Dziekan relacjonował, iż w 1994 r. średnio na każdego nauczyciela akademickiego Wydziału przypadało sto godzin ponadwymiarowych¹³⁰.

Z dyskusji na posiedzeniach Rad Wydziału zniknęły całkowicie kwestie poziomu nauczania, a także wychowywania studentów, ich problemów egzaminacyjnych zwłaszcza z chemią. Te tematy, tak żywo obecne we wcześniejszych latach, pomijano milczeniem. Na lata dziewięćdziesiąte przypadł wyż demograficzny, kierunki studiów wszystkich uczelni były oblegane przez młodzież pragnącą studiować i uczelnie mogły wybierać dla siebie najlepszych chętnych. Podniósł się również poziom nauczania w szkołach średnich oraz poziom zdawanej matury. Na rynku dostępne były podręczniki i pomoce

¹²⁸ Tdw-0001-93/17: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1994 r., Protokół 8 z 13 maja 1994 r., s. 41.

¹²⁹ Tdw-0001-93/19: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1996 r., Protokół 28 z 30 maja 1996 r., s. 55.

¹³⁰ Tdw-0001-93/18: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1995 r., Protokół 16 z 26 stycznia 1995 r., s. 8–11.

naukowe. To w okresie tego „boomu” demograficznego i z nadzieją na rekrutowanie najlepszych studentów na Wydziale Technologii Żywności został powołany w 1998 r. nowy kierunek studiów – biotechnologia. Nowy kierunek studiów i Wydział Technologii Żywności stawały się coraz bardziej popularne wśród młodzieży, stając w równym rzędzie z modnymi wówczas Akademią Ekonomiczną i Wydziałem Prawa¹³¹. Na posiedzeniach Rady Wydziału poświęcano natomiast coraz większą uwagę losom absolwentów, śledząc zakłady przemysłowe i inne miejsca, w których absolwenci znajdowali zatrudnienie.

We wrześniu 1996 r. prof. Antoni Siewiński przekazał pałeczkę prof. Czesławowi Wawrzeńczykowi, lecz nie omieszkał rzucić żartobliwie:

– Kierownictwo Katedry Podstaw Chemii to zajęcie bardzo wdzięczne. Katedra ta jest wspólnym zespołem, zdolnym grać i bez dyrygenta¹³².

O prof. Antonim Siewińskim, gdy był jeszcze doktorem, prof. Marian Kocór wypowiadał się, że jest on „doskonałym dydaktykiem”¹³³, studenci go uwielbiali i każdego roku prosili, aby właśnie on wygłosił dla nich wykład absolutoryjny.

– Trzeba przyznać, że prof. Siewiński był rzeczywiście wyjątkowym człowiekiem – opowiada dziś prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz. – Jego gabinet był dla nas wszystkich otwarty, każdy mógł w nim posiedzieć i popracować. Nie koncentrował się tylko na chemii, był erudytą i humanistą.

– Profesor nigdy nie bał się konkurencji naukowej. Był otwarty na współpracę i dzielił się chętnie wynikami, a to jest cecha ludzi wielkich i pozbawionych jakichkolwiek cech małostkowości – dodaje prof. Czesław Wawrzeńczyk. – On też o nikim nigdy niczego złego nie powiedział.

---

¹³¹ Tdw-0001-93/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1997 r., Protokół 2 z 17 października 1997 r., s. 80–81.

¹³² Tdw-0001-93/19: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1996 r., Protokół 1 z 12 września 1996 r., s. 71.

¹³³ Rdw-0001-109/19: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Rolnego – 1964 r., Protokół 4 z 3 kwietnia 1964 r., s. 15.

Katedra na nowy wiek

Gdy prof. Czesław Wawrzeńczyk obejmował kierownictwo Katedry, pracował w niej jeden emerytowany profesor zwyczajny – Antoni Siewiński, dwóch doktorów habilitowanych, czyli Jadwiga Dmochowska-Gładysz i Czesław Wawrzeńczyk, dziesięciu adiunktów i dziesięciu asystentów, spośród których trzy osoby miały otwarte przewody doktorskie. Wkrótce przyjęto jeszcze trzech asystentów, gdyż zespół realizował ogromną liczbę – około 8500 – godzin dydaktycznych rocznie¹³⁴. Prodziekan dr hab. Józefa Chrzanowska zapowiadała, że do roku 2002 liczba studentów zwiększy się dwukrotnie¹³⁵. Prof. Czesław Wawrzeńczyk pozostał kierownikiem Zakładu Syntezy Organicznej, natomiast w Zakładzie Chemii Bioorganicznej stanowisko objęła prof. Jadwiga-Dmochowska-Gładysz.

prof. Czesław Wawrzeńczyk

Pod koniec lat dziewięćdziesiątych nastąpiła zmiana w kwestii zatrudniania adiunktów. Kilka lat na uczelniach trwały dyskusje, co zrobić z pracownikami, których kariera naukowa zatrzymała się na poziomie doktoratu i którzy nie rokują dalszego rozwoju naukowego, blokując jednocześnie etaty. Statuty poszczególnych uczelni w różny sposób regulowały tę kwestię. Akademia Rolnicza we Wrocławiu gwarantowała zatrudnienie na stanowisku adiunkta przez 40 lat. Wreszcie wypowiedział się w tej sprawie w 1998 r. Sąd Najwyższy, wydając uchwałę, że zatrudnienie na stanowisku adiunkta może trwać dziewięć lat i zostać decyzją władz uczelni przedłużone o maksymalnie trzy lata. Wszyscy

¹³⁴ TdW-0001-93/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1997 r., Protokół 1 z 29 września 1997 r., s. 72.

¹³⁵ TdW-0001-93/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1997 r., Protokół 5 z 21 stycznia 1997 r., s. 7.

adiunkci, pracujący powyżej 12 lat, będą mieli z urzędu zmienione stanowisko na starszych wykładowców. Ta zmiana nie miała charakteru jedynie nominalnego, rozwiązywała bowiem problem nadgodzin na uczelni. Pensum adiunkta w 1998 r. wynosiło 210 godzin, zaś starszego wykładowcy – 360 godzin dydaktycznych¹³⁶.

– Tak długa przerwa w rozwoju pracowników – podsumowywał prof. Jerzy Sobieszkański – to nie tylko lenistwo, ale przede wszystkim brak pieniędzy na badania, brak aparatury oraz przeciążenie pracowników obowiązkami administracyjnymi¹³⁷.

Właśnie, brak pieniędzy. Nerozwiązywalnym problemem pozostawały niskie pensje pracowników i stypendia doktorantów. Na jednym z posiedzeń Rady Wydziału prof. Wawrzeńczyk informował, że z Katedry prawdopodobnie odejdzie zdolny doktorant wyłącznie ze względów finansowych:

– Często kandydaci na studia doktoranckie nie zdają sobie sprawy, jaką kwotą przyjdzie im dysponować po podjęciu studiów. W tej sytuacji na studiach doktoranckich zostają ludzie bogaci, a nie mądrzy¹³⁸.

W XXI wiek katedra wchodziła z nową nazwą. Na wniosek kierownika jednostki Rada Wydziału jednomyślnie wystąpiła do Rektora i Senatu z prośbą o zmianę nazwy z Katedry Podstaw Chemii na Katedrę Chemii. Uzasadniano, że dotychczasowa nazwa nie jest adekwatna ani w odniesieniu do prowadzonych zajęć, ani też typu badań. Dodatkowych trudności nastręcza angielskie tłumaczenie nazwy¹³⁹.

Kierunek rozwoju naukowego Katedry, wyznaczony przez prof. Antoniego Siewińskiego, czyli biotransformacje, dawał badaczom ogromne pole do satysfakcjonujących odkryć. Prof. Siewiński był już na emeryturze i uczestniczył w posiedzeniach Rady Wydziału Technologii Żywności z głosem doradczym. Z radością mógł przyglądać się postępującym karierom uczniów swoich oraz ówczesnego kierownika Katedry Chemii – prof. Czesława Wawrzeńczyka.

Gdy w kwietniu 2000 roku Rada Wydziału Technologii Żywności otwierała przewód habilitacyjny dr Teresy Kołek, prof. Wacław Leszczyński – dziekan Wydziału w latach 1981–1987 i 1993–1999 przypominał, że przez wiele lat Katedra Chemii była jednostką wybitnie dydaktyczną i szanse na awanse naukowe jej pracowników były bardzo małe:

---

¹³⁶ Tdw-0001-93/22: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1999 r., Protokół 4 z 22 listopada 1999 r., s. 173–175.

¹³⁷ Tdw-0001-93/21: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1998 r., Protokół 7 z 29 kwietnia 1998 r., s. 22.

¹³⁸ Tdw-0001-93/21: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1998 r., Protokół 7 z 29 kwietnia 1998 r., s. 21.

¹³⁹ Tdw-0001-93/20: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1997 r., Protokół 1 z 29 września 1997 r., s. 74.

Studenci wraz z profesorem Czesławem Wawrzeńczykiem, 1995 r.

– Ponadto – dodawał prof. Leszczyński – zadania badawcze w Katedrze Chemii trudno było jednoznacznie zaszerzować do dziedziny naukowej (nie-biologia i nie-chemia). Dopiero artykuł 8 ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych stworzył możliwości poszerzenia składu Rady Wydziału i przeprowadzenia habilitacji z problematyki interdyscyplinarnej¹⁴⁰.

Tę wypowiedź uzupełniła współpracująca z Teresą Kołek od początku jej zatrudnienia na Uczelni, dr hab. Jadwiga Dmochowska-Gładysz, mówiąc:

– Habilitacja z nauk podstawowych nie jest rzeczą prostą i łatwą. Na opóźnienie rozwoju naukowego chemików wpływają m.in. zadania dydaktyczne, a dr T. Kołek jako świetny dydaktyk jest mocno obciążona dydaktycznie¹⁴¹.

Jedną z osób uzupełniających skład Rady Wydziału tego dnia, zgodnie ze wspomnianym artykułem 8 ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych i na podstawie zgody BCK 32–2000, był emerytowany już prof. Antoni Siewiński, który również zabrał głos i przypomniał, jak ogromne problemy miała Katedra Chemii z przynależnością naukową do Wydziału Technologii Żywności:

– Ścisła współpraca, jaka jest teraz między chemią i technologią żywności, to zasługa prof. W. Leszczyńskiego. Dr T. Kołek jest trzecią habilitantką zajmującą się w swoich badaniach biotransformacjami¹⁴².

¹⁴⁰ Tdw-0001–93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 13 z 19 kwietnia 2000 r., s. 59.

¹⁴¹ Tdw-0001–93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 13 z 19 kwietnia 2000 r., s. 59.

¹⁴² Tdw-0001–93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 13 z 19 kwietnia 2000 r., s. 59.

Pracownicy Katedry Chemii, 1995 r., zebrani na dziedzińcu Uczelni.
 Siedzą od lewej: Anna Słowik, Agnieszka Mironowicz, Bronisława Osipowicz,
 Krystyna Gawęcka, Jadwiga Dmochowska-Gładysz, Stanisław Mejer,
 Czesława Cagara, Małgorzata Grabarczyk, Edyta Paruch, Małgorzata Polaszczyk.
 Stoją od lewej: Alina Świzdor, Mirosław Anioł, Tamara Naranowicz,
 Renata Szczygieł, Barbara Froniewska, Elżbieta Sanigórska, Małgorzata Borowska,
 Czesław Wawrzeńczyk, Antoni Siewiński, Jan Porycki, Leszek Jabłoński,
 Zenon Waško, Ryszard Pacut, Paweł Pawłowicz, Bogdan Jarosz, Krzysztof Cieślak,
 Ewa Brzezowska, Włodzimierz Sobański, Krzysztof Jaworski.
 Nieobecni na zdjęciu: Teresa Olejniczak, Teresa Kołek, Joanna Raczkowska,
 Anna Trembińska, Bożena Draczyńska-Łuksiak, Przemysław Łusiak,
 Zbigniew Marcinów, Violetta Szewczuk-Domowicz, Aldona Słowikowska.
 Zachowujemy w dobrej pamięci zmarłych pracowników Katedry: Edmunda Brudera,
 Mariana Kocóra, Wojciecha Kotlarka, Krystynę Masiak, Henrykę Poradę,
 Marię Rozmarynowską i Kazimierza Szweda¹⁴⁴

Dr Teresa Kołek habilitowała się na podstawie dysertacji pt. „Zależność przebiegu transformacji mikrobiologicznych od budowy substratu. Badania wybranych izoprenoidów”. Początkowo zajmowała się stereochemicznymi aspektami wybranych reakcji chemicznych wykonywanych na układach steroidowych. Następnie rozpoczęła badania nad możliwościami wykorzystania biokatalizatorów w reakcjach związków izoprenoidowych oraz procesami mikrobiologicznej hydroksylacji substratów steroidowych prowadzonych z udziałem grzyba

¹⁴³ Oryginalny podpis pod zdjęciem z 1995 r.

*Fusarium culmorum*¹⁴⁴. Jedną z recenzentek prof. Eliza Lamer-Zarawska z Akademii Medycznej we Wrocławiu, reprezentująca nauki farmaceutyczne (farmakognozję), określiła wkład Teresy Kołek w rozwój chemii organicznej jako ogromny i gratulowała prof. Antoniemu Siewińskiemu i całemu ośrodkowi stworzenia dobrej szkoły¹⁴⁵.

Rok wcześniej habilitowała się inna wychowanka prof. Antoniego Siewińskiego – dr Agnieszka Mironowicz, która przedstawiła rozprawę na temat „Wykorzystania komórek roślinnych do biotransformacji ksenobiotycznych, strukturalnie zróżnicowanych związków chemicznych”. Do ukończenia rozprawy doktorskiej w 1971 r. zajmowała się badaniem przekształceń chemicznych steroidów, zaś później – przez 13 lat pracy jako adiunkt i wykładowca – naukowo zajmowała się przekształceniami mikrobiologicznymi i – w ostatnim okresie – fitoreagentami. Recenzenci jej pracy, reprezentujący nauki farmaceutyczne, biologiczne i chemiczne oraz członkowie kolokwium habilitacyjnego zgodnie podkreślali jej upór i konsekwencję oraz dokładność w prowadzeniu bardzo trudnych badań biochemicznych, zachwycając się jej językiem, erudycją i „rzadkim darem obserwacji przyrody”. Prof. Małgorzata Narkiewicz-Jodko określiła Agnieszkę Mironowicz jako „najlepszego entomologa wśród chemików i najlepszego chemika wśród entomologów”¹⁴⁶.

Profesor Antoni Siewiński czuł satysfakcję.

---

¹⁴⁴ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 13 z 19 kwietnia 2000 r., s. 59.

¹⁴⁵ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 2 z 17 października 2000 r., s. 122.

¹⁴⁶ Tdw-0001-93/22: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 1999 r., Protokół 14 z 29 czerwca 1999 r., s. 101–116.

Katedra Chemii pod kierunkiem prof. Czesława Wawrzeńczyka

Od początku lat dziewięćdziesiątych ogromną pracę nad nowymi – dostosowanymi do zmieniającej się w Polsce rzeczywistości i zupełnie innego rynku pracy – programami studiów wykonały panie prodekan – prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz i dr Regina Stempniewicz. Proponowały zmiany dotyczące całego Wydziału, których celem była coraz wyższa jakość kształcenia. Gdy Rada zaaprobowwała zmianę, następowała mrówcza praca organizacyjna nad dostosowaniem programów, planów i rozkładów godzin. Na przykład w czerwcu 2000 r. prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz poinformowała, że przedmiot analiza żywności realizowany dotychczas tylko w Katedrze Chemii będzie prowadzony przez dwie Katedry – Chemii oraz Technologii Rolnej i Przechowalnictwa, gdyż to pozwoli studentom lepiej zapoznać się z metodami analitycznymi i instrumentalnymi analizy żywności¹⁴⁷.

Jednakże szczególnym wyzwaniem dla całego Wydziału, w tym również pań prodekan oraz Katedry Chemii, było przygotowanie planu strategicznego rozwoju Uczelni, w którym to miał zmieścić się perspektywiczny rozwój Wydziału na najbliższe dziesięciolecie. Obejmował on w zakresie dydaktyki m.in. tworzenie nowych specjalizacji i specjalności, międzywydziałowych kierunków studiów i studiów podyplomowych. Rozważano konieczność powołania w Katedrze Chemii nowego Zakładu Chemii Żywności¹⁴⁸. Cieniem na te wszystkie plany kładła się kwestia sytuacji finansowej Wydziału, którą dziekan prof. Józefa Chrzanowska określiła jako „dramatyczną”¹⁴⁹, a prof. Czesław Wawrzeńczyk stwierdzał:

– Przy tak niewielkich dotacjach nie powinno się mówić o rozwoju strategicznym Wydziału. Aktualnie w Katedrze Chemii trwa remont, którym nikt

---

¹⁴⁷ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 15 z 20 czerwca 2000 r., s. 86.

¹⁴⁸ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 16 z 29 czerwca 2000 r., s. 97.

¹⁴⁹ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 16 z 29 czerwca 2000 r., s. 98–99.

nie wykazuje zainteresowania, choć w przyszłości sale mają służyć studentom całej Uczelni.

Dziedkan Chrzanowska nie miała dla kierownika jednostki dobrej odpowiedzi poza obietnicą pomocy, o ile będzie dysponowała środkami, i zaleceniem, że „z własnej inicjatywy powinien zdobywać środki finansowe z innych, pozauczelnianych źródeł, a także powinien szukać wsparcia na innych Wydziałach, którym Katedra świadczy usługi dydaktyczne”¹⁵⁰. Pani dziekan jednakże znalazła fundusze, gdyż w 2001 r. prof. Wawrzeńczyk składał jej podziękowania za dodatkowe pomieszczenia dla Katedry Chemii i wsparcie przy ich wyposażaniu¹⁵¹.

W styczniu 2001 r. prodziekan ds. dydaktyki, prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz zaproponowała liczne zmiany w programach studiów na kierunkach technologii żywności i biotechnologii. Na kierunku biotechnologia z chemii nieorganicznej zmniejszono liczbę godzin ćwiczeniowych z pięciu do czterech oraz z chemii organicznej z sześciu do pięciu. Liczba godzin wykładów pozostała niezmienną – chemii nieorganicznej poświęcano dwie godziny, zaś organicznej – cztery. Ta propozycja wywołała ożywioną dyskusję i protesty. Dr Krystyna Gawęcka zwróciła wówczas uwagę, że pod pojęciem chemii organicznej są w rzeczywistości realizowane dwa przedmioty – chemia organiczna i preparatyka organiczna. Natomiast prof. Wawrzeńczyk stwierdził, że oszczędności dokonywane kosztem przedmiotów podstawowych w przyszłości utrudnią wprowadzenie unikalnej specjalizacji, jaką jest biotransformacja. Pani dziekan prof. Józefa Chrzanowska pozostała jednak nieugięta wobec siły tych argumentów:

– Mamy najwięcej godzin z przedmiotów chemicznych ze wszystkich uczelni w Polsce (np. na AR w Poznaniu są dwie godziny wykładów i dwie godziny ćwiczeń z każdej chemii). Nie należy więc upatrywać tu złej polityki władz, bo taka opinia jest krzywdząca. Nadgodziny trzeba zlikwidować, bo dojdzie do tego, że będziemy zmuszeni do redukcji etatów. W porównaniu do innych uczelni, mamy o ok. 300 godzin dydaktycznych więcej na kierunku. Pieniądze są więc „przejadane”, a nie inwestowane w aparaturę czy badania.

– Każdy kierownik – nie ustępował prof. Czesław Wawrzeńczyk – sam powinien decydować o wydatkach i o tym, czy chce płacić pracownikom za nadgodziny.

– Może zaistnieć sytuacja – odpowiadała twardo dziekan Chrzanowska – iż nie otrzyma się tych pieniędzy¹⁵².

¹⁵⁰ Tdw-0001-93/23: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2000 r., Protokół 16 z 29 czerwca 2000 r., s. 98–99.

¹⁵¹ Tdw-0001-93/24: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności – 2001 r., Protokół 8 z 27 lutego 2001 r., s. 15.

¹⁵² Tdw-0001-93/24: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności//Nauk o Żywności – 2001 r., Protokół 7 z 16 stycznia 2001 r., s. 5.

Wątkiem budzącym nie mniejsze emocje była uchwała Senatu dotycząca liczebności grup. Dr hab. Agnieszka Mironowicz złożyła wówczas na ręce władz Uczelni swój protest, w którym wypowiedziała się, że 18-osobowe grupy przeczą możliwości dobrego nauczania. W kategorycznym tonie wypowiedział się także prof. Wawrzeńczyk, iż nigdy nie zgodzi się na prowadzenie zajęć laboratoryjnych w grupach po 18–20 osób¹⁵³.

Niewystarczające fundusze, niskie płace, za mała kadra, przeciążenie dydaktyką, brak czasu na poświęcenie się pracy naukowej i w związku z tym zbyt mała liczba liczących się publikacji wpływająca na ocenę parametryczną Wydziału i... wysokość przyznanej subwencji oznaczająca powrót do punktu wyjścia, czyli niewystarczających funduszy – to nieustannie dyskutowane wątki na posiedzeniach Rady Wydziału¹⁵⁴, który jesienią 2000 r. zmienił swoją nazwę na Wydział Nauk o Żywności. Te problemy były odzwierciedleniem w skali mikro problemów gospodarczych całego, przeżywającego transformację ustrojową państwa, które po okresie hiperinflacji wprowadziło restrykcyjną politykę pieniężną przy jednoczesnym otwarciu gospodarki na konkurencję zagraniczną. To były lata załamania rentowności przedsiębiorstw i kryzysu finansów publicznych¹⁵⁵.

Przy tym wszystkim sprawy Wydziału, a tym samym sprawy Katedry Chemii coraz bardziej dominowała perspektywa przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i zmiany, które z tego powodu nastąpią. Wiadomo już było, że zostanie ograniczona działalność KBN i pojawią się programy ramowe, które będą wymuszać szukania partnerów i budowania konsorcjów badawczych. Szykowała się rewolucja¹⁵⁶. Dziekan prof. Józefa Chrzanowska wraz z prodziekanami zaangażowała się zwłaszcza w dostosowanie przepisów i toku studiów do standardów zachodnioeuropejskich, opracowując i dostosowując do realizowanego programu studiów system punktów ECTS. W 2003 roku profesorowie Chrzanowska, Trziszka i Leszczyński współpracowali w senackiej nadzwyczajnej komisji ds. opracowania „Strategii rozwoju Akademii Rolniczej we Wrocławiu do 2010 r.”, akcentując konieczność wzniesienia budynku dla Wydziału Nauk o Żywności¹⁵⁷.

W styczniu 2003 r. kierownik Katedry Chemii prof. Czesław Wawrzeńczyk zwrócił się z wnioskiem do Rady Wydziału o wyrażenie zgody na prowadzenie wykładów oraz prac dyplomowych magisterskich przez pracowników naukowych niebędących samodzielnymi nauczycielami akademickimi:

---

¹⁵³ Tdw-0001-93/24: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności/Nauk o Żywności – 2001 r., Protokół 7 z 16 stycznia 2001 r., s. 5–6.

¹⁵⁴ Tdw-0001-93/24: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności/Nauk o Żywności – 2001 r., Protokół 4 z 29 października 2001 r., s. 128.

¹⁵⁵ Kaliński Janusz, Landau Zbigniew, Gospodarka Polski w XX wieku, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003, s. 405–414.

¹⁵⁶ Tdw-0001-210/2: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2003 r., Protokół 11 z 25 lutego 2003 r., s. 36.

¹⁵⁷ Golachowski Antoni, Rymowicz Waldemar, Spychaj Radosław, 30 lat Wydziału Nauk o Żywności, Wrocław 2007, s. 40–41.

mgr inż. Witold Gładkowski,
dr Krystyna Gawęcka,
mgr inż. Antoni Szumny, 2002 r.

zając, że nie należy odbierać adiunktom samodzielności. Gdy prof. Wawrzeńczyk odważnie i z właściwą sobie pewnością przyznał, że chciałby mgr. inż. Szumnemu powierzyć jeden z wykładów specjalizacyjnych, członkowie Rady uznali, że to „niedopuszczalne”, „niepoważne” i „niewłaściwe”. Nie zgodzili się w ogóle na głosowanie w tej sprawie. Nie zgodzono się również, aby świeżo upieczona dr Alina Świzdor prowadziła prace magisterskie. W jej przypadku Rada zgodziła się na prowadzenie wykładów, dyplomantami zaś dr Świzdor mogła zająć się dopiero od połowy 2005 roku¹⁵⁸. Dla adiunktów Jarosza i Paruch prof. Wawrzeńczyk uzyskał zezwolenia i na wykłady, i na prace magisterskie, lecz nie bez znaczenia pozostawał tu fakt, że oboje kandydaci otrzymali stopnie doktora kilka lat wcześniej i byli już doświadczonymi dydaktykami¹⁵⁹. Ustalenia te zmienione zostały w 2006 r. w związku nowelizacją Statutu Uczelni. Odtąd każdy młody nauczyciel akademicki, po dwóch latach po uzyskaniu stopnia doktora, mógł samodzielnie prowadzić wykłady i prace magisterskie na wniosek kierownika jednostki¹⁶⁰. Ta zasada pozwoliła prof. Wawrzeńczy-

mgr. inż. Antoniemu Szumnemu, dr Alinie Świzdor, dr. Bogdanowi Jaroszowi i dr Edycie Paruch. Kiedyś adiunkci otrzymywali takie zezwolenia bez najmniejszych problemów, jednakże – jak wyjaśniła dziekan prof. Chrzanowska – Państwowa Komisja Akredytacyjna może za to obecnie przyznać Wydziałowi punkty ujemne. W dyskusji starły się dwa stanowiska, a decydującym było pytanie merytoryczne: czy młody absolwent studiów doktoranckich jest wystarczająco przygotowany, aby prowadzić prace dyplomowe. Prof. Wawrzeńczyk był zdania, że jak najbardziej, także z uwagi na fakt, że dyplomanci prowadzą badania, które potem mogą być wykorzystane w pracy habilitacyjnej. Jego zdanie poparła prof. Ewelina Dziuba, uwa-

¹⁵⁸ Tdw-0001-210/4: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2005 r., Protokół 5 z 25 października 2005 r., s. 400.

¹⁵⁹ Tdw-0001-210/2: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2003 r., Protokół 8 z 9 stycznia 2003 r., s. 7.

¹⁶⁰ NDD-001-249/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2006 r., Protokół 6 z 20 listopada 2006 r., bak numeracji stron.

kowi wystąpić z prośbą o wyrażenie zgody dla czterech pań doktor – Iwony Dams, Małgorzaty Grabarczyk, Wandy Mączki i Anny Żołnierczyk¹⁶¹. Dr Antoni Szumny uzyskał taką zgodę we wrześniu 2008 roku¹⁶².

Gdy na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk o Żywności w lutym 2006 r. dziekan prof. Antoni Golachowski składał sprawozdanie z działalności Wydziału za rok 2005, wywiązała się dyskusja ujawniająca, iż dostrzegano symptomy nadchodzącego niżu demograficznego. Wrócił także motyw znany z pierwszych kilkudziesięciu lat istnienia Uczelni – słabego poziomu przychodzącej na studia młodzieży. To prof. Czesław Wawrzeńczyk przypomniał, iż wielu nowo przyjętych studentów skreśla się na pierwszym roku. Natomiast dobrą wiadomością było to, że – jak zakomunikował dziekan – „pojawiła się realna nadzieja na budowę nowego gmachu”¹⁶³. W kwietniu 2006 r. powołano Seniora Budowy zaplanowanego „Centrum Naukowo-Dydaktycznego Technologii Żywności i Żywnienia”¹⁶⁴. Cały Wydział na to czekał. Rok 2006 był także rokiem zmiany nazwy uczelni, która odtąd stała się Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu.

W 2007 roku Wydział Nauk o Żywności obchodził 30-lecie istnienia¹⁶⁵.

Tymczasem kierownik Katedry Chemii prof. Czesław Wawrzeńczyk robił wszystko, aby zmodernizować sale wykładowe, ćwiczeniowe i laboratoria.

– Laboratoria były dla mnie absolutnym priorytetem. Chciałem, aby każdy pracował swobodnie i dysponował tym, co jest mu potrzebne – wspomina dzisiaj prof. Czesław Wawrzeńczyk – Gdy zostałem zatrudniony, ze zdumieniem zobaczyłem, że blaty na laboratoryjnych stołach były drewniane. No nie może tak być! Usłyszałem wówczas tłumaczenie, że jak szklana kolba spadnie, to się nie zbije.

Prof. Czesław Wawrzeńczyk dwukrotnie – w 1984 i 1988 r. – odbywał staże naukowe w State University of New York w Stanach Zjednoczonych, w laboratorium prof. Glenna Prestwicha. Widział więc, jak powinno wyglądać nowoczesne laboratorium, w co powinno być wyposażone, aby satysfakcjonujące badania były możliwe i łatwiejsze do przeprowadzania. Wiedział, skąd czerpać najlepsze wzorce i jak daleko jego zespół się za tymi wzorcami znajduje. Staraniem profesora Katedra Chemii wzbogaciła się o wysokiej klasy sprzęt pomiarowy: chromatograf cieczowy Waters 2690 z wyposażeniem ALC-GPC

---

¹⁶¹ NDD-0001–249/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2006 r., Protokół 8 z 12 grudnia 2006 r., bak numeracji stron.

¹⁶² NDD-001–342/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2008 r., Protokół 1 z 22 września 2008 r., s. 240.

¹⁶³ NDD-001–249/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2006 r., Protokół 12 z 1 lutego 2006 r. (błędnie zapisano – 2005 r.), bak numeracji stron.

¹⁶⁴ NDD-001–249/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2006 r., Protokół 15 z 13 kwietnia 2006 r., bak numeracji stron.

¹⁶⁵ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017, s. 46.

Pracownicy i doktoranci Katedry Chemii, 2007 r.

i DIONEX, chromatograf gazowy Hewlett Pacard 5890, Varian CP-3800, Agilent 6890N, chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem masowym Varian CP-3800, spektrofotometr w zakresie podczerwieni FTIR Thermo-Mattsonem, polarymetr Autopol IV¹⁶⁶.

Możliwości kolejnych zakupów aparatury badawczej i wyposażenia sprzętowego pojawiły się na początku 2008 r. ze źródeł Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w ramach programu operacyjnego – Innowacyjna Gospodarka 2007–2013¹⁶⁷.

Uroczyste otwarcie Centrum Nauk o Żywności i Żywieniu, usytuowanego przy ul. Chełmońskiego 37 w kampusie Biskupin, nastąpiło 14 października 2011 roku. Wszystkie katedry przeprowadzały się wraz z laboratoriami, aparaturą badawczą, wyposażeniem sal... Natomiast Katedra Chemii została w gmachu głównym, w którym w tym samym czasie odbywał się wielki remont i modernizacja. Katedra zajęła pomieszczenia na trzecim piętrze budynku, zajmowane wcześniej przez Katedrę Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności. Prof. Czesław Wawrzeńczyk wraz z prof. Ewą Huszczą i prof. Mirosławem Aniołem dopilnowali generalnego remontu i adaptacji tych pomieszczeń na potrzeby swojej Katedry¹⁶⁸.

¹⁶⁶ Golachowski Antoni, Rymowicz Waldemar, Spychaj Radosław, 30 lat Wydziału Nauk o Żywności, Wrocław 2007, s. 65.

¹⁶⁷ NDD-001-342/1: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2008 r., Protokół 6 z 15 stycznia 2008 r., s. 5.

¹⁶⁸ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017, s. 46.

Badania naukowe Katedry Chemii w pierwszym dziesięcioleciu XXI wieku

Nieprzerwanie kontynuowane były badania z dziedziny biotransformacji w Zakładzie Chemii Bioorganicznej, którym od 1996 do 2010 r. kierowała prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz, a od 2010 r. – prof. Ewa Huszcza. Nadal w badaniach śledzono losy izoprenoidów w organizmach drobnoustrojów i roślin wyższych, uzyskując laboratoryjnie trudno dostępne w inny sposób produkty o działaniu antybiotycznym i androgennym. Prowadzono biotransformacje hormonów steroidowych i flawonoidów, opracowywano także metody mikrobiologicznego otrzymywania związków chiralnych o wysokiej czystości optycznej, co umożliwiła uzyskanie farmaceutyków lub dodatków do żywności. Obserwowano również wpływ budowy substratów na przebieg ich enzymatycznych przekształceń. W Zakładzie sprawdzano – na czym koncentrowali się prof. Agnieszka Mironowicz wraz ze swoimi uczniami – przydatność roślinnych układów enzymatycznych do prowadzenia przemian chemicznych – utleniania, redukcji, hydrolizy. Celem było otrzymywanie aktywnych biologicznie związków chiralnych o wysokiej czystości optycznej, co z kolei dawało możliwość wytwarzania nowych farmaceutyków i dodatków do żywności. Prof. Mironowicz potwierdziła, że biotransformacje mogą być przeprowadzane za pomocą całych roślin lub ich części, daje to niemal nieskończone możliwości badań oraz eksperymentów. Badania mające na celu określenie wymogów sterycznych enzymów, odpowiedzialnych za hydroksylację układów steroidowych, oraz badania indukcji aktywności mikrobiologicznych hydroksylaz prowadził zespół prof. Teresy Kołek¹⁶⁹.

Naukowcy pod kierunkiem prof. Czesława Wawrzeńczyka, skoncentrowani w Zakładzie Syntezy Organicznej, prowadzili badania nad syntezą i oceną

---

¹⁶⁹ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej (red.), 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wrocław 2017, s. 89–90.

aktywności biologicznej detergentów pokarmowych – związków regulujących rozwój i zachowanie owadów. Był to bardzo interesujący kierunek z uwagi na zastosowanie w rolnictwie, a zwłaszcza możliwość ograniczenia populacji szkodników upraw roślinnych i magazynów zbożowych. Syntezowanie detergentów pokarmowych pozwalało uzyskiwać substancje, które tak oddziaływały na narządy smaku, że owady całkowicie przestawały jeść. Drugim obszarem zainteresowań naukowych była synteza zapachowych związków izoprenoidowych oraz badanie zależności pomiędzy strukturą cząsteczki a właściwościami zapachowymi związku. Celem było tu uzyskiwanie nowych kompozycji zapachowych, możliwych do wykorzystania w kosmetyce i przemyśle spożywczym.

Innym – rozwijanym przez prof. Mirosława Anioła – kierunkiem badawczym były prace nad zagospodarowaniem odpadów produktów przemysłu spożywczego i chemicznego, a konkretnie nad wykorzystaniem pozostałości po ekstrakcji olejku chmielowego z szyszek jako wartościowego składnika paszy¹⁷⁰.

W 2009 roku Katedra Chemii przystąpiła do realizacji jednego z pięciu projektów Wydziału finansowanych z Unii Europejskiej. Projektem pod nazwą „Biotransformacje użyteczne w przemyśle kosmetycznym i farmaceutycznym” kierował prof. Paweł Kafarski z Politechniki Wrocławskiej, zaś prof. Czesław Wawrzeńczyk był kierownikiem zadania badawczego, w które został zaangażowany niemal cały zespół naukowców Katedry Chemii¹⁷¹. To był również rok powstania Studenckiego Koła Naukowego OrgChem, którego pierwszymi opiekunami byli Małgorzata i Damian Smugowie, od 2011 r. pieczę nad młodymi chemikami sprawował dr Filip Boratyński, a od roku 2019 obowiązki te przejął dr Jarosław Popłoński. Drugie koło – SKN Kuchnia Molekularna, którego opiekunkami zostały dr Anna Żołnierczyk i dr Marcelina Mazur, rozpoczęło działalność w 2011 roku¹⁷².

Zespół prof. Wawrzeńczyka interesował się również chemiczną i enzymatyczną modyfikacją struktury fosfolipidów pochodzenia naturalnego, głównie fosfatydylocholino. Nowatorski charakter tych badań polegał m.in. na zastosowaniu naturalnych olejów roślinnych jako dawców grup acylowych w reakcjach enzymatycznej transestryfikacji fosfolipidów. Cały zespół chemików pracował w innowacyjnym projekcie badawczo-rozwojowym pod nazwą „Ovocura”, którym kierował prof. Tadeusz Trziszka z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

---

¹⁷⁰ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej (red.), 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wrocław 2017, s. 89–91; Profesor Czesław Wawrzeńczyk. Jubileusz 50-lecia działalności naukowej, Praca zbiorowa, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2017, s. 7–12.

¹⁷¹ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017, s. 50.

¹⁷² Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017, s. 59–60.

Wykonawcy projektu Ovocura, 2012 r.

Od lewej stoją: Czesław Wawrzeńczyk, Andrzej Draus, Grzegorz Kiełbowicz, Witold Gładkowski. Od lewej siedzą: Anna Chojnacka, Anna Gliszczyńska, Natalia Niezgoda

Celem projektu było stworzenie nowej generacji surowca jajczarskiego, a także opracowanie technologii pozyskiwania substancji biologicznie aktywnych przeznaczonych do zastosowań nutraceutycznych i biomedycznych w profilaktyce i terapii chorób cywilizacyjnych.

Prof. Czesław Wawrzeńczyk kierował Katedrą Chemii do 2013 r., czyli przez 17 lat. Cechowała go odwaga i to zarówno w podejmowaniu naukowych wyzwań, jak i w zabieganiu o byt i rozwój Katedry.

Był bezpośredni. Gdy dziekan prof. Józefa Chrzanowska wyrażała na posiedzeniach Rady Wydziału niezadowolone z otrzymywanych raportów i statystyk dotyczących dorobku publikacyjnego, prof. Wawrzeńczyk wypowiadał swoje zdanie wprost:

– Kto jest pracowity, to publikuje, zajęcia dydaktyczne mu w tym nie przeszkadzają¹⁷³.

– Ponieważ ciągle dyskutowaliśmy, profesor miał zwyczaj zaperzać się – opowiada ze śmiechem dr Krystyna Gawęcka – „Tylko dureń, krzyczał, pisze u siebie

¹⁷³ Tdw-0001-210/3: Rada Wydziału – Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności – 2003 – 2004 r., Protokół 4 z 26 lutego 2004 r., s. 64.

w książce, że jeżeli mamy hydrolizę cyjanków, to idzie ona przez amidy do kwasów, przecież idzie od razu do kwasów!”. „To znaczy – odpowiadałam – uważasz, że ja jestem dureń, bo u mnie jest przez amidy?”. Profesor chwycił za publikacje, czytał, a potem przychodził i mówił: „No popatrz! A byłem w stu procentach pewien”.

Miał niespożytą energię i jak magnes przyciągał młodych ludzi do zespołu. Wszyscy chcieli robić u niego doktorat – aż 30 osób uzyskało ten stopień naukowy pod jego kierunkiem, a z tych trzydziestu ośmiu stało się samodzielnyimi pracownikami nauki (prof. Mirosław Anioł, prof. Antoni Szumny, dr hab. Małgorzata Grabarczyk, prof. uczelni, dr hab. inż. Anna Gliszczyńska, prof. uczelni, dr hab. inż. Katarzyna Wińska, prof. uczelni, dr hab. inż. Anna Chojnacka, prof. uczelni, dr hab. inż. Filip Boratyński, prof. uczelni, dr hab. inż. Witold Gładkowski, prof. uczelni).

Eksplozja badań

Odchodząc ze stanowiska kierownika Katedry Chemii w 2013 r., prof. Czesław Wawrzeńczyk dokonał reorganizacji. Obok dotychczasowych dwóch zakładów (Zakładu Chemii Bioorganicznej – pod kierunkiem prof. Ewy Huszczy i Zakładu Syntezy Organicznej – kierowanego przez prof. Mirosława Anioła) powołał jeszcze dwa kolejne: Zakład Chemii Żywności – którego sam został szefem i Zakład Biotransformacji – kierowany przez dr hab. Teresę Olejniczak.

Natomiast kierownictwo całej Katedry Chemii objął prof. Antoni Szumny – uczeń prof. Czesława Wawrzeńczyka. Można mówić o prawdziwej eksplozji badań w tym czasie. Zespoły dysponowały coraz lepszą infrastrukturą, były również coraz liczniejsze i nasycane młodą kadrami, a kariery i zdobywanie kolejnych stopni naukowych postępowało szybko i na niespotykaną dotąd skalę. Gdy prof. Marian Kocór tworzył Katedrę w 1952 r., sam był doktorem na stanowisku zastępcy profesora, a jego pierwsi nieliczni pracownicy byli magistrami. Gdy w 1965 r. kierownictwo obejmował docent Stanisław Mejer – czyli doktor habilitowany, także nie było żadnego profesora. W ciągu jego dwudziestosześcioletniej kadencji tylko dwoje pracowników osiągnęło samodzielność – prof. Irena Małunowicz i doc. Antoni Siewiński. Dopiero w czasach trzeciego kierownika ówczesnej Katedry Podstaw Chemii, czyli prof. Antoniego Siewińskiego, jednostka zaczęła się powolutku rozrastać i wznosić. Niewątpliwie przyczyniły się do tego jego zjednujące ludzi cechy osobowości i osobiste wspieranie. Jednakże decydujące znaczenie miało to, że w polskiej nauce zaczęła się na przełomie wieków zupełnie inna epoka. Bez transformacji ustrojowej, bez wywalczenia wolności i otwarcia na Zachód nie byłoby nic. Energiczny prof. Czesław Wawrzeńczyk potrafił nie tylko wykorzystać pojawiające się szanse, ale przede wszystkim przeprowadził Katedrę przez ciężkie lata przełomu wieków i zapaści gospodarczej kraju, której skutki odczuwały wszystkie uniwersytety i katedry. Prof. Czesław Wawrzeńczyk otwierał drzwi młodym i dawał narzędzia.

Prof. Antoni Szumny

W efekcie prof. Antoni Szumny, jako kierownik Katedry Chemii, współpracował z piętnastoma pracownikami samodzielnymi, wśród których wraz z nim samym było sześciu profesorów. Kierownik katedry nie był już jej – nawiązując do metafory prof. Siewińskiego – dyrygentem, nie musiał wyznaczać kierunków badawczych i dysponować tematami. Stał się bowiem *primus inter pares*. Ze spokojem i zaufaniem dawał współpracownikom wolność wyboru w podejmowanych tematach badawczych, pozwalając na nieskrępowany rozwój.

Dzięki dużemu i zróżnicowanemu zespołowi naukowców, który dzisiaj tworzy Katedrę, wyodrębniło się kilka głównych nurtów badawczych.

Przede wszystkim zapoczątkowana przez prof. Antoniego Siewińskiego polska szkoła biotransformacji ma znakomitych kontynuatorów. Nadal prowadzone są biotransformacje steroidów i flawonoidów, także tych izolowanych z wychmielin, oraz ftalidów i innych związków pochodzenia naturalnego, z udziałem szczepów mikroorganizmów dostępnych w kolekcji własnej Katedry. Określane są zależności pomiędzy budową a aktywnością biologiczną uzyskiwanych pochodnych, a produkty testowane są pod kątem aktywności antyoksydacyjnej i antynowotworowej.

Wprowadzony przez prof. Czesława Wawrzeńczyka temat syntezy racemicznych oraz optycznie czynnych biologicznie aktywnych laktonów jest nadal z powodzeniem rozwijany. Opracowywane są metody otrzymywania laktonów z pierścieniem aromatycznym i pierścieniem cykloheksanu w celu uzyskania pochodnych o pożądanych właściwościach terapeutycznych oraz antyfidantnych względem szkodników upraw roślinnych. Opracowywane są również metody izolowania i wzbogacania naturalnych fosfolipidów w wielonienasycone kwasy tłuszczowe.

Rozwinęły się także interesujące kierunki badawcze, jak analiza olejków eterycznych pozyskiwanych z roślin suszonych różnymi metodami (liofilizacja, metoda konwekcyjna, mikrofalowo-próżniowa, mikrofalowo-próżniowego z próżniowym podsuszaniem i in.), a także analiza wpływu wspomnianych metod suszenia na ilościowy i jakościowy skład związków aromatycznych w wybranych produktach spożywczych. Badana jest zdolność nowych szczepów grzybów strzępkowych wyizolowanych z terenu Dolnego Śląska do biotransformacji związków steroidowych. Syntezowane są serie pochodnych alkoksylowych, oksymowych i acylowych flawonoidów i biotransformowane również przy udziale szczepów grzybów entomopatogennych.

Rozpoczęto badania z zakresu izolowania związków naturalnych z produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego za pomocą rozpuszczalników głęboko eutektycznych (DES). Poszukiwane są metody na zagospodarowanie produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego w celu produkcji aromatów żywności. Opracowywane są metody chemicznych i chemoenzymatycznych sposobów otrzymywania fosfatydylocholiny wzbogaconej w kwasy

Pracownicy i doktoranci Katedry Chemii, 2016 r.

Od góry od lewej: Natalia Niezgoda, Ewa Szczepańska, Bogdan Jarosz, Krzysztof Cieślak, Filip Boratyński, Bartłomiej Potaniec, Aleksandra Grudniewska, Teresa Olejniczak, Joanna Kozłowska, Paweł Pawłowicz, Wanda Mączka, Ewa Brzezowska, Agnieszka Bartmańska, Barbara Barycza, Sandra Sordon, Magdalena Rychlicka, Aleksandra Leśniarek, Tomasz Janeczko, Joanna Filaczyńska, Marta Czarnecka, Anna Panek, Agata Jarosz, Czesław Wawrzeńczyk, Edyta Kostrzewa-Susłow, Anna Chojnacka, Witold Gładkowski, Anna Gliszczyńska, Marcelina Mazur, Ewa Huszcza, Ewa Kozłowska, Mirosław Anioł, Anna Żołnierczyk, Anna Sadzka, Antoni Szumny, Monika Dymarska, Małgorzata Grabarczyk, Tomasz Tronina, Jakub Panek

izoprenooidowe i polifenolowe pod kątem opracowania nowej grupy nutraceutyków o właściwościach prozdrowotnych i chemoprewencyjnych. Poszukiwane są związki regulujące apetyt. Ukierunkowanie nastąpiło także w stronę opracowywania lipidowych systemów dostarczania substancji biologicznie czynnych do organizmu, opierając się na najnowszych technikach z zakresu nanotechnologii. Rozwijają się również nurt badań nad poszukiwaniem alternatywnych źródeł składników pokarmowych i tematyka jadalnych owadów.

Jednym z największych sukcesów Katedry jest udział w międzynarodowym projekcie SynBio4flav z programu „Horyzont 2020”, którego liderem jest dr Juan Nogales Enrique z CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS CNB w Madrycie. Prof. Ewa Huszcza jest kierownikiem zadania polegającego na stworzeniu opłacalnej przemysłowej metody produkcji flawonoidów, alternatywnej do obecnie stosowanych, wykorzystującej biologię syntetyczną. Najnowsze badania dotyczą otrzymywania z udziałem metod inżynierii genetycznej wydajnych modułów funkcjonalizujących flawonoidy.

W rozwoju Katedry znaczenie miało utworzenie konsorcjum pod nazwą Wrocławskie Centrum Biotechnologii. Jego liderem był Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego, lecz kapitalną rolę w organizacji konsorcjum odegrał prof. Tadeusz Trziszka z Wydziału Nauk o Żywności. Wrocławskie Centrum Biotechnologii w konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego uzyskało status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego na lata 2014–2018. Oznaczało to dodatkowe finansowanie działalności naukowej. Dzięki pochodzącym stąd funduszom wyremontowano i wyposażono w aparaturę pracownie i laboratoria Katedry Chemii, sfinansowano także liczne staże naukowe w zagranicznych ośrodkach i publikacje¹⁷⁴. Pojawiła się wówczas szansa na jeszcze większe unowocześnienie laboratoriów. Katedra w pełni ją wykorzystała.

Kierownik jednostki prof. Antoni Szumny uzupełnił aparaturę o chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem masowym (GC-MS) oraz Agilent GC FID, chromatograf ciekłowy sprzężony z potrójnym kwadrupolem jako analizatorem mas, dwa aparaty do separacji związków Flash oraz liofilizator i kolejny autoklaw. To sprzyjało badaniom i dawało komfort pracy, którego nie mieli przez całe dziesięciolecie pierwsi pracownicy Katedry. Trudno sobie dzisiaj wyobrazić, że oni zaczynali ze starą pompą olejową i zgniataczem lodu, na drewnianych stołach, pozbawieni najprostszych choćby wyciągów.

Na rozwój Katedry miała przez wszystkie lata niebagatelny wpływ coraz bardziej wykwalifikowana kadra pracowników technicznych, pełniących rozliczne obowiązki. To oni od lat przygotowują odczynniki chemiczne i sale ćwiczeniowe na zajęcia dydaktyczne oraz czuwają nad sprzętem laboratoryjnym, na nich też ciąży odpowiedzialność za prawidłową utylizację odpadów, naprawy sprzętu, inwentaryzacje, dbałość o kolekcję mikroorganizmów Katedry. Płynne funkcjonowanie jednostki, to między innymi ich zasługa.

---

¹⁷⁴ Golachowski Antoni, Oziębłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017, s. 54–55.

Katedra Chemii Żywności i Biokatalizy w rękach prof. Anny Gliszczyńskiej

Nowe zasady wyłaniania kierowników katedr, wprowadzone w marcu 2021 r., wymagały złożenia aplikacji wraz z planem rozwoju jednostki i zatrudnionej w niej kadry oraz poddania się ocenie komisji konkursowej. Do konkursu stanęli dotychczasowy szef prof. Antoni Szumny oraz dr hab. inż. Witold Gładkowski, prof. uczelni, jednakże żaden z nich nie uzyskał rekomendacji komisji. W tej sytuacji ogłoszono konkurs otwarty, który wygrała dr hab. inż. Anna Gliszczyńska, prof. uczelni. Jej konkurentami, którzy również zgłosili swoje kandydatury, byli prof. dr hab. Rafał Wiglusz z Instytutu Niskich Temperatur PAN i dr hab. inż. Filip Boratyński, prof. uczelni z Katedry Chemii.

Prof. Anna Gliszczyńska, obejmując kierownictwo Katedry od 1 października 2021 r., dokonała dwóch znaczących zmian: rozwiązała wszystkie zakłady istniejące w Katedrze i zmieniła jej nazwę.

Rozwiązaniu zakładów właściwie przyświecał ten sam powód, co ich wyodrębnieniu. Otóż, wzrastająca liczba pracowników naukowych i mnogość tematów przyczyniały się do zawiązywania zespołów badawczych. Wydawało się więc, że w zbudowanych Zakładach skupią się konkretne zainteresowania naukowe. Z czasem jednak okazywało się, że ludzie zapraszają się do współpracy ponad administracyjnymi formami. A zatem przestały mieć one sens. Ważną rzeczą było również przywrócenie zapoczątkowanych i prowadzonych przez prof. Stanisława Mejera seminariów naukowych, na których pracownicy jednostki oraz naukowcy z innych katedr i instytutów w Polsce prezentują wyniki swoich badań i przedstawiają tematykę swoich naukowych zainteresowań.

Drugą kwestią była zmiana nazwy jednostki. W jej siedemdziesięcioletniej historii już kolejna. Prof. Marian Kocór stworzył Katedrę Chemii Ogólnej.

dr hab. Anna Gliszczyńska,
prof. uczelni

Pracownicy i doktoranci Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy, 2022 r.

Od góry od lewej: Mirosław Anioł, Małgorzata Borowska-Grzybowska, Krzysztof Cieślik, Ewa Huszcza, Anna Sadzka, Teresa Olejniczak, Bogdan Jarosz, Monika Dymarska, Agnieszka Krawczyk-Łebek, Edyta Kostrzewa-Susłow, Marcelina Mazur, Witold Gładkowski, Anna Chojnacka, Agnieszka Bartmańska, Ewa Brzezowska, Tomasz Tronina, Aleksandra Grudniewska, Jarosław Popłoński, Kinga Dulak, Joanna Kozłowska, Jacek Łyczko, Paweł Pawłowicz, Filip Boratyński, Agata Matera, Anna Żołnierczyk, Marta Krzywda, Anna Panek, Małgorzata Grabarczyk, Ewa Szczepańska, Joanna Filaczyńska, Sandra Sordon, Natalia Pachura, Magdalena Rychlicka, Anna Gliszczyńska, Antoni Szumny, Agata Jarosz, Renata Szczygieł, Katarzyna Wińska, Joanna Gach, Ewa Kozłowska, Wanda Mączka

Gdy w roku 1970 zdecydowano o strukturze instytutowej, Katedra jako Zakład Chemii Ogólnej stała się częścią Instytutu Technologii Rolno-Spożywczej, by dwa lata później zostać Instytutem Podstaw Chemii. W październiku 1982 r. powrócono do tradycyjnych form i jednostka zamieniła się w Katedrę Podstaw Chemii. W 1997 roku prof. Wawrzeńczyk zawnioskował o usunięcie z nazwy wyrazu „Podstaw”, który utożsamiał jednostkę głównie z dydaktyką

i nie odzwierciedlał faktu, że są prowadzone w niej badania naukowe. W ten sposób na wiele lat jednostka stała się po prostu Katedrą Chemii. Od 2013 roku przybywało jednak tematów badawczych, które wiązały Katedrę coraz mocniej z technologią żywności. Zasadniczo Katedra badawczo wspiera dwie dyscypliny – nauki biologiczne i technologię żywności i żywienia. W nich rozwijają się i zdobywają stopnie naukowe młodzi pracownicy jednostki. By podkreślić ten trend i rzeczywistość, nowy kierownik – prof. Anna Gliszczyńska złożyła wniosek, po uprzednich dyskusjach na seminariach katedralnych, o zmianę nazwy na Katedrę Chemii Żywności i Biokatalizy.

I w ten sposób otworzyła się nowa karta historii Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy Wydziału Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Pracownicy Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy

Pracownicy badawczo-dydaktyczni

- › prof. dr hab. inż. Mirosław Anioł
- › prof. dr hab. inż. Ewa Huszcza
- › prof. dr hab. inż. Edyta Kostrzewa-Susłow
- › prof. dr hab. inż. Teresa Olejniczak
- › prof. dr hab. inż. Antoni Szumny
- › dr hab. Agnieszka Bartmańska, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Filip Boratyński, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Anna Chojnacka, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Anna Gliszczyńska, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Witold Gładkowski, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Małgorzata Grabarczyk, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Tomasz Janeczko, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Wanda Mączka, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Alina Świzdor, prof. uczelni
- › dr hab. inż. Katarzyna Wińska, prof. uczelni
- › dr inż. Monika Dymarska
- › dr inż. Aleksandra Grudniewska
- › dr inż. Bogdan Jarosz
- › dr inż. Ewa Kozłowska
- › dr inż. Joanna Kozłowska
- › dr inż. Marcelina Mazur
- › dr inż. Natalia Niezgoda
- › dr Anna Panek
- › dr inż. Jarosław Popłoński
- › dr inż. Magdalena Rychlicka
- › dr inż. Sandra Sordon
- › dr inż. Ewa Szczepańska
- › dr inż. Tomasz Tronina
- › dr inż. Anna Żołnierczyk
- › dr inż. Jacek Łyczko

Pracownicy dydaktyczni

- › dr inż. Paweł Pawłowicz
- › dr Ewa Brzezowska

Pracownicy inżynieryjno-techniczni

- › Krzysztof Cieślik
- › mgr inż. Joanna Filaczyńska
- › mgr inż. Agata Jarosz
- › mgr Anna Sadzka
- › Renata Szczygieł
- › Małgorzata Borowska-Grzybowska

Doktoranci

- › mgr inż. Kinga Dulak
- › mgr inż. Joanna Gach
- › mgr inż. Dawid Hernik
- › mgr inż. Agnieszka Krawczyk-Łebek
- › mgr inż. Martyna Krzywda
- › mgr inż. Agata Matera
- › mgr Natalia Pachura
- › Thiruchenthooran Vaikunthavasani
- › Lorena Bonilla Vidal

Doktoranci wdrożeniowi

- › mgr inż. Monika Haczekiewicz
- › mgr inż. Hubert Iwiński
- › mgr inż. Andrzej Kwaśnica
- › mgr inż. Aneta Mrozek-Szetela
- › mgr inż. Jordan Sycz

Pracownicy emerytowani

prof. Jadwiga Dmochowska-Gładysz ♦ prof. Teresa Kołek ♦ prof. Czesław Wawrzeńczyk ♦ dr inż. Krystyna Gawęcka ♦ dr inż. Bronisława Osipowicz ♦ Barbara Froniewska ♦ dr inż. Ryszard Pacut ♦ Tamara Naranowicz ♦ Anna Trembińska

Bibliografia

- Błońska T.: „Marian Kocór (10.02.1922–24.03.1980)”, *Gazeta Wyborcza*, Rzeszów, 17–18 marca 2007, s. 5: <https://classic.wyborcza.pl/archiwumGW/5115159/Marian-Kocor>.
- Chmielewski A. i in., red., *Wrocławskie środowisko akademickie. Twórcy i ich uczniowie 1945–2005*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław, 2007.
- Golachowski Antoni, Oziembłowski Maciej, 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wydawnictwo Gajt, Wrocław 2017.
- Golachowski Antoni, Oziembłowski Maciej (red.), 40 lat Wydziału Nauk o Żywności 1977–2017, Wrocław 2017.
- Golachowski Antoni, Rymowicz Waldemar, Spychaj Radosław, 30 lat Wydziału Nauk o Żywności, Wrocław 2007.
- Jaworski P., Kotecki A., Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2015.
- Kaliński Janusz, Landau Zbigniew, *Gospodarka Polski w XX wieku*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003, s. 405–414.
- Kotecki A., Szulc T., Tyszkiewicz J., *Dzieje Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, wyd. II rozsz., Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2011.
- Mironowicz Agnieszka, *Pożegnanie. Odeszła Profesor Irena Małunowicz (1917–2011)*, [w:] *Głos Uczelni. Czasopismo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, nr 204, maj-czerwiec 2011.
- Nauki Chemiczne. Początki chemii w powojennym Wrocławiu. Chemia na Uniwersytecie Wrocławskim*: <https://docplayer.pl/191062526-Nauki-chemiczne-poczatki-chemii-w-powojennym-wroclawiu-chemia-na-universytecie-wroclawskim.html>
- Parafia Wszystkich Świętych we Wrocance. *Ciekawostki o sławnych ludziach z naszej wioski. Wybitny naukowiec – rodem z Wrocanki – profesor Marian Kocór*: <http://parafiawrocanka.blogspot.com/2018/03/ciekawostki-o-sawnych-ludziach-z-naszej.html>
- Profesor Czesław Wawrzeńczyk. *Jubileusz 50-lecia działalności naukowej*, Praca zbiorowa, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2017.

Wieliczko M., Pierwsza dama fizykochemii. Nieprzejeđnana w imię nauki: <https://www.wroclaw.pl/extra/pierwsza-dama-fizykochemii-nieprzejeđnana-w-imie-nauki>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Wiktor_Gorzelany

http://www.reprzywatyzacja.info.pl/b_wsk_fin_od_1939.htm

<https://www.zus.pl/baza-wiedzy/skladki-wskazniki-odsetki/wskazniki/prze-cietne-wynagrodzenie-w-latach>

Archiwum

Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Gorzelany Wiktor, Sygn. Akt: 1343

Kocór Marian, Sygn. Akt: 1439

Mejer Stanisław, Sygn. Akt: 7447

Protokoły Rady Wydziału Rolnego, Sygn. Akt: Rdw-0001-109/6 – Rdw-0001-109/12

Protokoły Rady Wydziału Rolniczego, Sygn. Akt: Rdw-0001-109/2 – Rdw-0001-109/3

Protokoły Rady Wydziału Rolniczego, Sygn. Akt: Rdw-0001-109/13 – Rdw-0001-109/32

Protokoły Rady Wydziału Technologii Żywności, Sygn. Akt.: Tdw-0001-93/1 – Tdw-0001-93/24

Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności, Sygn. Akt.: Tdw-0001-210/2 – Tdw-0001-210/4; NDD-001-249/1; NDD-001-342/1

Protokoły Rady Wydziału Nauk o Żywności, Sygn. Akt.: Tdw-0001-210/2 – Tdw-0001-210/4

Archiwalne zasoby Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy

Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

Mejer Stanisław, Analiza działalności naukowo-badawczej Instytutu Podstaw Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu w latach 1971-1975.

Archiwalne zasoby Wydziału Nauk o Żywności

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2011.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2012.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2013.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2014.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2015.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2016.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2017.

Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Sprawozdanie dziekana z działalności Wydziału w roku 2018.

Spis publikacji

1954

- Kocór M., Wandokanty F., Utzig J., Małunowicz I. Ciała hamujące mitozę zawarte w żagwi brzozonej – *Poilyporu botulinus*, Med. Wet., 10, 289 (1954).
Małunowicz I., Wandokanty F., Utzig J., Ciała hamujące mitozę zawarte w żagwi brzozonej – *Poilyporu botulinus*, Med. Wet., 7, (1954).

1955 (brak publikacji)

1956

- Mejer S., Kwiatkowski E., Lenkowski P., Łukasiewicz W., Medoń M., Zborucki Z., Modyfikacja syntezy testosteronu, Przem. Chem., 12, 287 (1956).

1957

- Kocór M., Taschner E., Mejer S., O solach nitrooctanu etylu z aminami, Roczn. Chem., 31, 1037 (1957).
Siewiński A., Mejer S., Kocór M., Zawartość tomatyhnny w uprawnych pomidorach i prosta metoda otrzymywania tomatydyny z liści pomidorów, Przem. Chem., 13, 543 (1957).

1958

- Kocór M., Mejer S., Taschner E., Acylation of sterils with discylamides, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Chim., 6, 1 (1958).
Małunowicz I., Fajkos J., Sorm F., Epimerni 2-brom a 4-bromderivaty 3-ketocholestenu, Chem. listy 52, 2359 (1958).
Mejer S., Kocór M., Taschner E., Acylowanie amin dwuacyloamidami, Roczn. Chem., 32, 277 (1958).

1959

Mejer S., O powstawaniu pochodnej oksazolonu z estru etylowego MM-dwubenzoioglicyny, Komunikaty VI Jub. Zjazdu P. T. Chem., str. 233 (1959).

1960

Birch A. J., Kocór M., Palitentin and cyclopaldic acid, J. Chem. Soc., 866 (1960).

Kocór M., Małunowicz I., Szwed K., Chemical composition of petrol extract of *Polyporus botulinus*, Bull. Acad. Polon. Sci. Chem. 8, 337 (1960).

Małunowicz I., Fajkos J., Sorm F., Epimeric 2-bromo- and 4-bromo-derivatives of cholestan-3-one, Collection 25, 1359 (1960).

1961

Kocór M., Nespiak A., Siewiński A., *Myrothecium roridum* Tode Metabolites. I, Myrothecin, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Chim., 9, 207 (1961).

Kocór M., Tuszy-Mączka M., A. Modifies method of synthesis of steroid 3-keto-1, 4-dienes by selenium dioxide, Bull. Acad. Polon. Sci. Ser. Chim., 9, 405 (1961).

Kocór M., Kotlarek W., Reduction of 1:6-and 14:5-dihydroxynaphtaline ethers by sodian-liquid ammonia solutions, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Chim., 9, 507 (1961).

Mejer S., Reduction of Phenanthrone by Sodium in Liquid Ammonia, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Chim., 9, 773 (1961).

Nespiak A., Kocór M., Siewiński A., Antibiotic properties of mycelium and metabolites of *Myrothecium roridum* Tode, Mature, 192, 138 (1961).

1962

Birch A. J., Kocór M., Smith D. C. C., The preparation of 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12-octahydro-S-methoxy-1-ozochrusene, J. Chem. Soc., 782 (1962).

Birch A. J., Kocór M., Sheppard S., Winter J., The terpenoid chain of mycaliamide, J. Chem. Soc., 1502 (1962).

Małunowicz I., Epimeric 2-bromo derivatives of 4,4-dimethyl-cholestan-3-one, Bull. Acad. Polon. Sci., 8, 311 (1962).

Mejer S., Syntesy alfa-alkilopochodnych seryny, Roczn. Chem., 36, 1115 (1962).

Mejer S., Reduction of 1, 2, 3, 4-Tetrahydrophenanthrone with Sodium in Liquid Ammonia, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 10, 463 (1962).

Mejer S., Reduction of 1- and 4-keto-1, 2, 3, 4-tetrahydrophenanthrone with sodium in liquid ammonia, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 10, 469 (1962).

1963 (brak publikacji)

1964

Mejer S., Jabłoński L., Boratyńska B., Reduction of alfa 17-oxidopregnan-20-one derivatives with sodium in liquid ammonia and synthesis of 4-pregnene-3-16, 20-trione, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 12, 743 (1964).

1965

Małunowicz I., Epimeric 4-bromo derivatives of 2,2-dimethylcholestan-3-one I, Bull. Acad. Polon. Sci., 2, 73 (1965).

Małunowicz I., Epimeric 4-bromo derivatives of 2,2-dimethylcholestan-3-one II, Bull. Acad. Polon. Sci., 2, 79 (1965).

1966

Cagara C. Kocór M., A. Modified synthesis of estradiol, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 14, 7 (1966).

Frei Y., Ganter C., Kagi D., Kocsis K., Miljkovic M., Siewiński A., Wenger R., Schaffner K., Jeger O., 122 Photochemische Reactionen, Die Photoisomerisierung von 3-Oxo-delta¹:4-Steroiden in Dioxanlösung der Umlagerung – sequenzen, Helv. Chim. Acta, 49 (3), 1049 (1966).

Kocór M., Lenkowski P., Mironowicz A., Nowak Ł., A. New method for preparing steroid 5alfa, 6beta-halogenohydrins and 5,6beta-epoxides, Bull. Acad. Polon. Sci., 14, 7, (1966).

Kocór M., Siewiński A., The biosynthesis of verrucarol, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 14, 341 (1966)

Kocór M., Mączka M., Synthesis of 1,4-androstadiene-3,17-dione and 1-dehydro progesterone, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 14, 347 (1966).

Mejer S. Respondek S., The Birch reduction of 14beta-gona-1,3,5(10),6,8-pentan-11-one derivatives, Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim., 14, 611 (1966).

1967

- Cagara C. (1967). Synthesis of cobinamide phosphate derivatives. Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1967 Vol. 15 nr 1 s. 1–6, tab.
- Małunowicz I., Henbest H. B., Jackson W. R. (1967). Aspects of stereochemistry. Pt. 22. Epoxidation and hydrogenation of 4-Methyl-3-oxo-delta-4-steroids. J. Chem. Soc. Sec. C. 1967 s. 2469–2471.
- Małunowicz I., Orłowska-Dudek D. (1967). Epimeric 4-Chloro-derivatives of 2,2-Dimethylcholestan-3-one. Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1967 Vol. 15 nr 4 s. 149–152.
- Mejer S., Jabłoński L. (1967). Fotochemiczne przegrupowanie pochodnych 16 alfa, 17-epoksypregnanonu-20 i synteza sterydowych (16,17-c) pirazoli. Roczn. Chem. 1967 T. 41 z. 1 s. 45–50.

1968

- Małunowicz I., Mironowicz A. (1968). Epoxidation of some 3beta-Acetoxy- and 3beta-Keto-delta5-steroids with Monoperphthalic Acid. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1968 Vol. 16 nr 11/12, s. 579–584.
- Mejer S., Jabłoński L., Jaworski K. (1968). Synthesis and NMR Spectra of some Steroidal Epoxyketones. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1968 Vol. 16 nr 7, s. 351–356.

1969

- Dmochowska J., Siewiński A., Nespiak A. (1969). Microbial transformation. [Cz.] 1. Microbial transformation of androstenedione and testosterone by *Rhodotorula mucilaginosa* (Jörg) Harrison. Bull. Acad. Pol. Sci., Biol. Sci. 1969 Vol. 17 nr 2 s. 133–136.
- Mączka M., Kocór M., Kurek A. (1969). Oxidation of 17 beta-Propionoxy-androsta-1,4,6-trien-1-one with Hydrogen Peroxide. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1969 Vol. 17 nr 5 s. 275–279.
- Mejer S., Kalinowska K. (1969). Reduction of (+ -)-14 beta-1,3,5-(10)6,8-Gonapentaen-11,17-dione with Lithium Aluminium Hydride. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1969 Vol. 17 nr 3 s. 145–149.
- Nespiak A., Peczyńska W., Siewiński A. (1969). Microbial Transformations. – [Cz.] 2. Reduction of Androstene -5-3 beta-ol-17-one by *Rhodotorula* Strains. Arch. Immun. 1969 Vol. 17 nr 4 s. 443–446.
- Siewiński A. (1969). Microbial Transformations. [Cz.] 4. Reduction of (+ -)-14 beta-1,3,5(10),8-Gonapentaen-11,17-dione by *Rhodotorula mucilaginosa* (Jörg) Harrison. – [Cz.] 5. Mutual Transformations of Ketones and Alcohols at the Alpha Position by *Rhodotorula mucilaginosa* (Jörg) Harrison. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1969 Vol. 17 nr 8 s. 469–473.

Siewiński A., Dmochowska J., Mejer S. (1969). Microbial reduction of (+ -)-14 beta-1,3,5-(10),6,-8-gonapentaen-11,17-dione by *Rhodotorula mucilaginosa* (Jörg) Harrison. Bull. Acad. Pol. Sci., Chem. Sci. 1969 Vol. 17 nr 3 s. 151–154.

1970

Jabłoński L., Mejer S. (1970). Reduction of some alfa, beta-Epoxyketones of Cholestane series with Sodium in Liquid Ammonia. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1970 Vol. 18 nr 1 s. 9–13.

Kalinowska K., Mejer S., Respondek S. (1970). Reduction of [+1-14beta-1,3,5[10], 8-Gonatetraen-11, 17-dione with Lithium Aluminium Hydride. Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Chem. 1970 Vol. 18 nr 6 s. 325–328.

1971

Kotlarek W., Kocór M. (1971). Reduction of 1,6- and 1,7-Dialkoxy-naphtalenes by alkali Metals solutions in liquid ammonia. Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1971 Vol. 19 nr 4 s. 219–225.

Małunowicz I., Mironowicz A., Kołek T. (1971). Stereochemistry of bromination of 3 beta-acetoxy-4,4-dimethylcholestan-7-one. Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1971 Vol. 19 nr 5 s. 287–293.

1972

Kołek T., Małunowicz I., (1972). Products of Oxidation of 5-steroids with Tertiary Butyl Chromate Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1972 Vol. 20 nr 11–12 s. 1009–1013.

Kotlarek W., Kocór M. (1972). Reduction of 2,3-Dimethoxynaphtalene with Sodium in Liquid Ammonia. Bull. Acad. Pol. Sci., Ser. Chim. 1972 Vol. 20 nr 1 s. 15–23, tab. Sod.

1973

Dmochowska-Gładysz J., Siewiński A. (1973). Microbial transformations. VI. Microbial transformatin of 4-Methylandrostande derivatives by *Rhodotorula mucilaginosa* Jorg Harrison. Bull. Acad. Pol. Sci. Ser. Chim. 1973 Vol. 21 nr 9 s. 631–636.

Gawecka K., Mejer S. (1973). Microbial Reduction of cis- and trans-7-Methoxy-1,2,3, 4,4a,9,10,10a-octahydrophenanthrene-4-one. Bull. Acad. Pol. Sci. Ser. Chim. 1973 Vol. 21 nr 1 s. 9–16.

- Jaworski K., Małunowicz I. (1973). Preparation of Isomeric Cholest-5-ene-3,-4-diols. Bull. Acad. Pol. Sci. Ser. Chim. 1973 Vol. 21 nr 11 s. 801–807.
- Kotlarek W. (1973). The reduction of β -substituted dimethoxynaphthalenes with Li in HMPA. *Tetrahedron Letters*, 14(1), 67–70.
- Peczyńska W., Siewiński A., Szewczuk A. (1973). A method for assaying activity and some other properties of NADP-Oxidoreductase from *Rhodotorula mucilaginosa*. Arch. Immun. 1973 Vol. 21 nr 4 s. 589–597, z.
- Siewiński A., Nespiak A., Noculak A. (1973). Bemerkungen über fluoreszierende Stoff der Schleierlinge und ihre Auswertung für die Systematik. Acta. Myc. 1973 Vol. 9 z. 2 s. 205–216, tab.
- Siewiński A., Wüthrich H. J., Schaffner H., Jeger O. (1973). Photochemische Reaktionen: 71. Mitteilung: die Photo isomerisierung eines spirocyclischen alfa, beta-Epoxyketons. Helv. Chim. Acta 1973 Vol. 56 fasc.1 s. 239–258.

1974

- Jaworski K., Małunowicz I. (1974). Epoxidation of Isomeric Cholest-5-ene-3,4 Diols with Perbenzoic Acid. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1974 Vol. 22 nr 7 s. 559–565.
- Kotlarek W., Kocór M., Kaltenberg O. P., Sadlej A. J. (1974) An interpretation of the birch reduction of dialkoxynaphthalenes in terms of Pi-elektron density distributions. Roczn. Chem. 1974 T.48 nr 11 s. 1951–1963.
- Kotlarek W. (1974). Reduction du biphenyle par les metaux alcalins dans le HMPA *Tetrahedron Letters* R. 1974 s. 3861–3864.
- Kotlarek W., Jabłoński L., Mejer S. (1974). Reduction of Estradiol 3-Methyl Ether with Lithium in HMPA. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1974 Vol. 22 nr 4 s. 249–252.
- Mironowicz A., Kohout L., Fajkos J. (1974). 5,7-Cyclo-B-homopregnane derivatives with an oxygen function in position 21. Collec. Czechosl. Chem. Commun. 1974 Vol. 39 s. 1780–1786.

1975

- Cagara C., Siewiński A., (1975). Microbiological transformations. 7. Microbiological reduction of (+/-)-14beta-1,3,5(10),6,8-Gonapentaene-11-on-17alfa-ol and (+/-)-14beta-1,3,5(10),6,8-Gonapentaene-11-on-17beta-ol with a *Rhodotorula mucilaginosa* Strain. Bull. Pol. Acad. Sci., Chem. 1975 Vol. 23 nr 10 s. 815–820.
- Jabłoński L., Kotlarek W., Mejer S., (1975). Reduction with Lithium in Ethylenediamine. 1. Aromatic Ethers. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1975 Vol. 23 nr 2 s. 101–105.

- Jaworski K., Małunowicz I., (1975). Epoxidation of Isomeric Cholest-5-ene-3,4 diols Diacetates with Perbenzoic Acid. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1975 Vol. 23 nr 7 s. 557–562.
- Jaworski K., Małunowicz I. (1975). Epoxidation of some Isomeric Cholest-5-ene-3,4 Diols Monoacetates with Perbenzoic Acid. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1975 Vol. 23 nr 7 s. 551–556.
- Kołek T., Małunowicz I. (1975). Oxidation of delta-5-7-Steroid Ketones with Hydrogen Peroxide in the Alkaline Medium. 1. Oxidation of Cholest-5-ene-7-one Derivatives with Various Substituents at C-3. Bull. Acad. Polon. Sci., Chem. 1975 Vol. 23 nr 12 s. 963–970.

1976

- Mejer S., Marcinów Z., (1976). Metal-ammonia reduction of polycyclic aromatic ketones. – Pt. 3. Reductive alkylation of 1- and 2-acetyl-naphthalene. Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim. 1976 Vol. 24 nr 3 s. 175–180.

1977

- Dmochowska, J., Nespiak, A., Nowak, L., & Siewinski, A. (1977). Transformacje mikrobiologiczne. VIII. Badanie możliwości wybranych gatunków grzybów do redukcji sekodionu i etylosekodionu. Acta Mycologica, 13(1).
- Dmochowska-Gładysz J., Siewiński A., (1977). Microbiological transformations. X. Microbiological transformations of 4-chloro-testosterone (I) and 4-chloro-androstendione (II) by the *Rhodotorula mucilaginosa* strain. Bull. Acad. Polon. Sci., Ser. Sci. Chim. 1977 Vol. 25 nr 8 s. 581–587, tab. Rez.
- Małunowicz I., Subda H., Biskupski A. (1977). Zawartość lipidów w mące kilku odmian pszenicy i ich wpływ na wartość wypiekową. Hod. Rośl. Aklim. 1977 T. 21 z. 5 s. 389–413.
- Mejer S., Porycki J., Jabłoński L. (1977). Reduction with lithium in ethylenediamine. – Pt. 2. Naphthalene and anthracene. Roczn. Chem. 1977 T.51 z. 9 s. 1755–1757.
- Mejer S., Gawęcka K., Jabłoński L. (1977). Reduction with lithium in ethylenediamine. – Pt. 3. Lithium in ethylenediamine and tetrahydrofuran as an effective reagent for the reductive cleavage of aromatic ethers. Roczn. Chem. 1977 T.51 z. 12 s. 2477–2482.
- Mejer S., Marcinów Z., (1977). Reductive methylation in liquid ammonia of diphenyl series ketones – the evidence for the formation of ketyl radicals. Roczn. Chem. 1977 T.51 z. 6 s. 1281–1283.

1978

- Kotlarek, W., & Pacut, R. (1978). Novel C–C reductive cleavage of terphenyls with alkali metal-hexamethylphosphoric triamide. *Journal of the Chemical Society, Chemical Communications*, (4), 153–154.
- Małunowicz I., Subda H., Biskupski A., (1978) Wpływ lipidów na wartość wypiekową mąki trzech odmian pszenicy. *Hod. Rośl. Aklim.* 1978 T. 22 z. 6 s. 379–400.
- Mejer S., Pacut R., (1978). Metal-ammonia reduction of polycyclic aromatic ketones. – Pt. 5. Acetyl derivatives of naphthalene, diphenyl and fluorene. *Pol. J. Chem.* 1978 Vol. 52 nr 3 s. 529–533.

1979

- Cagara C., (1979). Próby przeprowadzenia reakcji nitrogenazy na drodze nieenzymatycznej i mechanizm biologicznego wiązania azotu (na podstawie literatury): komunikat. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. Ser. B* 1977 [wyd.] 1979 T. 32. s. 72–73.
- Jablonski, L. (1979). Reduction of phenanthrene with lithium in piperidine. *Pol. J. Chem.* 1979 Vol. 53 nr 10 s. 2021–2024.
- Małunowicz I., (1979). Lipidy pszenic: komunikat. *Spraw. Wrocław. Tow. Nauk. Ser. B* 1977 [wyd.] 1979 T. 32 s. 74–75.
- Peczyńska-Czoch, W., Siewiński, A., & Szewczuk, A. (1979). Microbiological transformations. XI. The use of immobilized *Rhodotorula mucilaginosa* cells to reduce some ketones. *Archivum Immunologiae et Therapiae Experimentalis*, 27(3), 441–446.
- Siewiński, A., Dmochowska-Gładysz, J., Kołek, T., Zabza, A., & Derdziński, K. (1979). Microbiological transformations – XII: Microbiological reduction of racemic 1-(2', 2', 3'-trimethyl-cyclopent-3'-en-1'-yl) propan-2-one and 1-(2', 2', 3'-trimethyl-cyclopent-3'-en-1'-yl) butan-2-one by *Rhodotorula mucilaginosa*. *Tetrahedron*, 35(11), 1409–1414.
- Siewiński, A., Dmochowska-Gładysz, J., Kołek, T., Zabza, A., & Derdziński, K. (1979). Microbiological transformations—XII: Microbiological reduction of racemic 1-(2', 2', 3'-trimethyl-cyclopent-3'-en-1'-yl) propan-2-one and 1-(2', 2', 3'-trimethyl-cyclopent-3'-en-1'-yl) butan-2-one by *Rhodotorula mucilaginosa*. *Tetrahedron*, 35(11), 1409–1414.

1980

- Mejer S., Osipowicz B., Porycki J., Respondek S., (1980). Reduction with lithium in ethylenediamine. Pt. 4. Extensive reduction of polycyclic aromatic hydrocarbons to cycloolefins with double bonds at ring junction. *Pol. J. Chem.* 1979 Vol. 53 nr 11 [wyd.] 1980 s. 2385–2388.

Mejer S., Pacut R., (1980). Reduction with lithium in ethylenediamine. Pt. 5. Polycyclic aromatic ketones. Pol. J. Chem. 1980 Vol. 54 nr 3 s. 453–459.

1981

Grzywiński L., Siewiński A., Martynowicz T., Długiewicz-Bulla M. (1981) Wpływ gnojowicy na zarażenie środowiska pasożytami W: Metody projektowania i eksploatacji urządzeń do rolniczego użytkowania gnojowicy. Praca zbiorowa. T. 4. Ochrona środowiska, pozyskanie biogazu w gnojowicy. Zeszyt problemowy Nr 5/IV/81 Technika sanitarna wsi. Warszawa, 1981, s. 32–73.

Mejer, S., Marcinow, Z., & Respondek, S. (1981). Metal-ammonia reduction of polycyclic aromatic ketones. Part VI. Synthesis of F9-methyl steroids by reductive alkylation of a/b aromatic 11-keto steroids. Chemischer Informationsdienst, 12(32), no–no.

1982

Mironowicz, A., Raczkowska, J., Siewiński, A., Szykula, J., & Zabza, A. (1982). Microbiological transformations. 14. microbiological reduction of (+)-carvone and eucarvone by *Rhodotorula mucilanginosa*. Pol. J. Chem., 56(4–6), 735–739.

1983

Siewiński, A., Dmochowska-Gładysz, J., Kołek, T., Zabza, A., Derdziński, K., & Nespiak, A. (1983). Microbiological transformations-XV: Microbiological transformation of 1-(2, 2, 3-trimethylcyclopent-3-en-yl)-propan-2-one and their homologues by *acremonium roseum* ss *gams* 1971. Tetrahedron, 39(13), 2265–2270.

1984

Czaplińska, S., Siewiński, A., & Szuwalska, Z. (1984). Poszukiwanie metod oceny odporności lucerny na wercyciliozę. II. Porównanie odporności lucerny na wercyciliozę wywołaną grzybami z rodzaju *Verticillium* lub izolowanymi z nich metabolitami. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.

Czaplińska, S., & Książek, A. (1984). Poszukiwanie metod oceny odporności lucerny na wercyciliozę. III. Modyfikacja metody Petersena do oceny odporności lucerny na wercyciliozę. Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.

Grzywiński, L., Romaniuk, K., & Siewiński, A. (1984). Wpływ preparatu Dimilin na larwy muchy domowej. Wiadomości Parazytologiczne, 30(3).

- Mejer, S., Respondek, S., & Łusiak, P. (1984). Selective Birch Reduction of 1-Acyl-4, 6-dimethoxynaphthalenes. *Chemischer Informationsdienst, Pol. J. Chem.* 1984 Vol. 58 nr 10–12 s. 1071–1075.
- Osipowicz, B., Jablonski, L., & Mejer, S. (1984). Steroidal hemiacetals of formaldehyde and oligoformals. *Polish Journal of Chemistry*, 58(1–6), 297.

1985

- Osipowicz B., Jablonski L., Mejer S. (1985). Formation of 1, 3-dioxane derivatives from alcohols and acetaldehyde under acidic conditions. *Polish Journal of Chemistry*, 59(10–12), 1081–1087.
- Siewiński A., (1985). Wykorzystanie drobnoustrojów i kultur komórkowych roślin wyższych do prowadzenia wybranych reakcji chemicznych *Wiad. Chem. R.* 40, 1986 nr 7–8 s. 457–474.

1986

- Dmochowska-Gładysz, J., Kolek, T., Siewiński, A., Derdziński, K., Zabża, A., & Nespiak, A. (1986). Introduction of oxygen function into isoprenoid systems by means of *Botrytis cinerea* (Persoon). *Journal of Basic Microbiology*, 26(10), 577–585.
- Kariv-Miller, E., & Pacut, R. I. (1986). Electroreduction in aqueous media, saturation of polycyclic aromatics. *Tetrahedron*, 42(8), 2185–2192.
- Lonc, E., Mazurkiewicz, M., & Szewczuk, V. (1986). Susceptibility of poultry biting lice (Mallophaga) to Dipel and Bacilan (*Bacillus thuringiensis*). *Angewandte Parasitologie*, 27(1), 35–37.
- Mooney, J. L., Marcinow, Z., & Rabideau, P. W. (1986). Deprotonation/alkylation reactions of monoalkyl-9, 10-dihydroanthracenes and-7, 12-dihydropleiadenes. Stereochemical outcome and anion models. *The Journal of Organic Chemistry*, 51(4), 527–532.
- Mironowicz, A., & Siewinski, A. (1986). Biotransformations. XIX. Reduction of some terpenic ketones by means of immobilized cells of *Rhodotorula mucilaginosa*. *Acta Biotechnologica*, 6(2), 141–146.
- Pacut, R. I., & Kariv-Miller, E. (1986). Birch-type reductions in aqueous media. Benzo [b] thiophene and diphenyl ether. *The Journal of Organic Chemistry*, 51(18), 3468–3470.
- Pacut R., & Mejer S. (1986). Reduction of Polyaromatic Carboxylic Acids with Lithium in Ethylenediamine and Tetrahydrofuran. *Chemischer Informationsdienst, Pol. J. Chem.* Vol. 58, 1985 nr 4 [wyd.] 1986 s. 447–451.
- Rabideau, P. W., Mooney, J. L., & Lipkowitz, K. B. (1986). Conformational analysis of 9, 10-dihydroanthracenes. Molecular mechanics calculations and carbon-13 NMR. *Journal of the American Chemical Society*, 108(26), 8130–8134.

Rabideau, P. W., & Marcinow, Z. (1986). The conformational analysis of alkylated 7, 12-dihydropleiadenes. Molecular mechanics calculations and proton and carbon NMR. *The Journal of Organic Chemistry*, 51(15), 2949–2952.

1987

Grzywiński, L., Siewiński, A., & Piotrowski, R. (1987). Ekonomiczne efekty stosowania u jałówek preparatu Paratect Bolus. *Med. Wet.*, 43(07).

Kukułczanka, K., Mironowicz, A., Krasiński, K., & Siewiński, A. (1987). Transformation of isoprenoids by orchids in tissue culture. *Phytochemistry*, 26(7), 1959–1960.

Osipowicz, B., Jabłoński L., & Mejer, S. (1987). A Simple Synthesis of 2-Methylene-4, 6-androstadiene-3, 17-dione. *Pol. J. Chem.* Vol. 60, 1986 nr 1–3 s. 311–313.

Pawłowicz, P., & Siewiński, A. (1987). Enantioselective hydrolysis of esters and the oxidation of aromatic-aliphatic alcohols obtained therefrom by *Spirodela oligorrhiza*. *Phytochemistry*, 26(4), 1001–1004.

1988 (brak publikacji)

1989 (brak publikacji)

1990

Sen, S. E., Wawrzenczyk, C., & Prestwich, G. D. (1990). Inhibition of vertebrate squalene epoxidase by extended and truncated analogs of trisnorsqualene alcohol. *Journal of Medicinal Chemistry*, 33(6), 1698–1701.

1991

Dmochowska-Gładysz, J. (1991). Reduction of saturated derivatives of testosterone by a strain of *Aphanocladium album*. *Journal of Basic Microbiology*, 31(5), 357–362.

Draczyńska-Łusiak, B., & Siewiński, A. (1991). The ability of *Armillariella mellea* to transform cyclic monoterpene alcohols and their acetates. *Journal of Basic Microbiology*, 31(5), 363–369.

Marcinów Z., (1991). Metalammonia reduction of perylene. *J. Chem. Res. Pt S R.* 1991 nr ? s. 186–187.

Szewczuk, V., Kita, W., Jarosz, B., Truszkowska, W., & Siewiński, A. (1991). Growth inhibition of some phytopathogenic fungi by organic extracts

from *Nigrospora oryzae* (Berkeley and Broome) Petch. *Journal of Basic Microbiology*, 31(1), 69–73.

Wawrzeńczyk, C., Lochyński, S., & Góra, J. (1991). Synthesis and odor characteristics of some cyclopentane derivatives. *Perfumer & flavorist*, 16(4), 21–23.

1992

Kołek, T., Dmochowska-Gładysz, J., & Siewiński, A. (1992). Resolution of racemic 8, 14-seco-4, 9 (11)-androstadiene-3, 14, 17-trione in a microbial-chemical way. *Applied microbiology and biotechnology*, 37(6), 762–764.

Marcinów, Z. (1992). Redukcja Bircha związków poliaromatycznych. *Zesz. Nauk. AR we Wroc.. Rozprawy Habilitacyjne*, 102, 1–78.

Osipowicz, B., Krężel, Z., & Siewiński, A. (1992). Oxidation of 3 β - and 17 β -hydroxysteroids by *Nocardia rubra* cells in heptane-water system. *Journal of Basic Microbiology*, 32(3), 215–216.

Pawłowicz, P., Wawrzeńczyk, C., & Siewiński, A. (1992). Uncommon type of hydroxylation of 3-alkenylsubstituted derivatives of citronellol and citronellic acid by *Spirodela punctata*. *Phytochemistry*, 31(7), 2355–2357.

Wawrzeńczyk, C., Zoń, J., & Leja, E. (1992). Synthesis of diisopropyl (2-hydroxy-3-alkene-1-yl) and (5-carbethoxy-2-alkene-1-yl) phosphonates. *Phosphorus, Sulfur, and Silicon and the Related Elements*, 71(1-4), 179–184.

1993

Brzezowska, E., Dmochowska-Gładysz, J., Kołek, T., & Nobilec, E. (1993). Biotransformation—XXXIV. Metabolism of testosterone esters in fungi cultures. *The Journal of Steroid Biochemistry and Molecular Biology*, 46(2), 259–263.

Flint, D. H., Smyk-Randall, E., Tuminello, J. F., Draczynska-Lusiak, B., & Brown, O. R. (1993). The inactivation of dihydroxy-acid dehydratase in *Escherichia coli* treated with hyperbaric oxygen occurs because of the destruction of its Fe-S cluster, but the enzyme remains in the cell in a form that can be reactivated. *Journal of Biological Chemistry*, 268(34), 25547–25552.

Jaworski, K., Cole, P. A., & Robinson, C. H. (1993). Synthetic and enzymatic studies with potential alternate substrates for human placental aromatase: 10 β -Trifluoroacetyl and 10 β -allyl steroids. *Bioorganic Chemistry*, 21(3), 330–341.

Mironowicz, A., Kukułczanka, K., & Siewiński, A. (1993). Substrate specific hydrolysis of aromatic and aromatic-aliphatic esters in orchid tissue cultures. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 62(1-2), 21–23.

- Rabideau, P. W., Marcinow, Z., Sygula, R., & Sygula, A. (1993). Concerning the structure of the corannulene tetraanion. *Tetrahedron letters*, 34(40), 6351–6354.
- Wawrzenczyk, C., Obara, R., & Gora, J. (1993). Odor analysis of (E)- and (Z)-3, 7-dimethyl-4-octen-1-ols and their derivatives. *Perfumer and Flavorist*, 18, 29–29.

1994

- Anioł M., Łusiak P., & Wawrzeńczyk C. (1994). Chromenes and chromanones. I: The Birch reduction of coumarins and 2H-chromenes. *Heterocycles (Sendai)*, 38(5), 991–1000.
- Dmochowska-Gładysz, J. (1994). Wykorzystanie mikroorganizmów *Rhodotula mucilaginosa* i *Aphanocladium album* jako modeli naśladowujących metabolizm hormonów androgennych w organizmie ssaków. *Zesz. Nauk. AR we Wroc.* Rozprawy, 128.
- Draczynska-Lusiak, B., & Brown, O. R. (1994). Asparagine synthetase: an oxidant-sensitive enzyme in *Escherichia coli*. *Microbios*, 77(312), 141–152.
- Lusiak, P., Singh, P. R., & Katti, K. V. (1994). Reaction of methylhydrazine with dimethyl chlorothiophosphate. *Journal of the Chemical Society, Dalton Transactions*, (10), 1581–1584.
- Mironowicz, A., Kromer, K., Pawłowicz, P., & Siewiński, A. (1994). Abilities of some higher plants to hydrolyze the acetates of phenols and aromatic-aliphatic alcohols. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 63(1), 43–48.
- Nobilec, E., Aniol, M., & Wawrzeńczyk, C. (1994). Lactones I. Hydroxylation of dihydro- β -campholenolactone by *Fusarium culmorum*. *Tetrahedron*, 50(34), 10339–10344.
- Osipowicz, B., Jabłoński, L., Siewiński, A., Jasieńko, S., & Rymkiewicz, A. (1994). Biodegradation of hard coal and its organic extract by selected microorganisms. *Fuel*, 73(12), 1858–1862.
- J. R., Steer, L. M., & Jaworski, K. (1994). Intramolecular aldol condensation route to 14 α , 17 α -propanoestradiols and 14 α , 17 α -ethano-17 α -homoeestradiols. *Synlett*, (9), 709–710.
- Zabza A., Wawrzeńczyk C. (1994). Insect growth regulators. Pt. 25. Chemical approach to the correlation of dynamic structure and biological activity of juvenile hormone analogues *Acta Bioch. Pol.* Vol. 41, 1994 nr 4 s. 375–384.

1995

- Aniol, M., & Wawrzenczyk, C. (1995). Chromenes and Chromanones. Part 2. The Birch Reduction of Precocene I and Precocene II. *Heterocycles* Vol. 38, 1994 nr 12 s. 2655–2662.

- Mironowicz, A., Jarosz, B., & Siewiński, A. (1995). The ability of fruit and vegetable enzyme system to hydrolyse ester bonds. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*, 64(3), 281–285.
- Obara, R., Olejniczak, T., & Wawrzencyk, C. (1995). Odoriferous derivatives of (E)-3, 7, 7-trimethyl-4-octen-1-ol and its 7-sila analogue. *Journal of the Society of Cosmetic Chemists*, 46(6), 321–328.
- Poznański, W., Jasek, S., Kalinowska, R., Siewiński, A., Osipowicz, B., Nowacki, W. & Mazur, J. (1995). Wpływ produktów uzyskanych przy namnażaniu *Piptoporus betulinus* na wyniki odchowu prosiąt. I. Badania zootechniczne i hematologiczne. *Zesz. Nauk. AR we Wroc. Zootech.*, (40), 131–140.
- Poznański, W., Jasek, S., Kalinowska, R., Siewiński, A., Osipowicz, B., Nowacki, W. & Nikolajczuk, M. (1995). Wpływ produktów uzyskanych przy namnażaniu *Piptoporus betulinus* na wyniki odchowu prosiąt. II. Swoista odpowiedź humoralna prosiąt otrzymujących produkty *Piptoporus betulinus*. *Zesz. Nauk. AR we Wroc. Zootech.*, (40), 141–146.

1996

- Brzezowska E., Dmochowska-Gładysz J., Kołek T., Biotransformation XXXIX: metabolism of testosterone, androstenedione, progesterone and testosterone derivatives in *Absidia coerulea* culture, *J. Steroid. Bioch. Molec. Biol.* 1996 Vol. 57 nr 5/6 s. 357–362.
- Gawdzik B., Obara R., Zoń J., Wawrzencyk C., Synthesis of 4-substituted (6-hydroxy-2-hexen-1-yl)-diphenylphosphin oxides and their application to the Horner-Wittig reaction, *Phosphorus, Sulfur and Silicon* 1996 Vol. 117 s. 139–147.
- Jarosz B., Siewiński A., Enantiospecific reduction of prochiral ketones of aromatic type to optically active alcohols in *Nigrospora oryzae* culture, *J. Basic Microbiol.* 1996 Vol. 36 nr 4 s. 245–253.
- Osipowicz B., Jabłoński L., Siewiński A., Augustyn D., Rymkiewicz A., Screening tests on the biodegradation of organic coal extract by selected fungi, *Bio-resource Technol.* 1996 Vol. 55 nr 3 s. 195–200.
- Smith L. L., Ezell E. L., Jaworski K., On the ozonization of cholesterol 3-acyl esters in protic media, *Steroids* 1996 Vol. 61 s. 401–406.

1997

- Anioł M., Wawrzencyk C., Chromenes and chromanones. Pt. 4. The birch reduction of 2,2-dimethyl-4-chromanone and its 7-substituted analogues, *Heterocycles* 1997 Vol. 45 nr 6 s. 1069–1079.
- Brzezowska E., Transformacje mikrobiologiczne wybranych substratów steroidowych w kulturze *Gremmeniella abietina*, *Zesz. Nauk. AR Wroc.* 1997 Nr 319 Technol. Żyw. 11 s. 7–21.

- Jarosz B., Metabolity gatunku *Nigrospora oryzae*. 2. Metody izolowania metabolitów i wstępne rozpoznanie głównej frakcji lipidowej, Zesz. Nauk. AR Wroc. 1997 Nr 305 Technol. Żyw. 10 s. 7–26.
- Jarosz B., Wstępne rozpoznanie reaktywności wybranych substratów organicznych w kulturze *Nigrospora oryzae*, Zesz. Nauk. AR Wroc. 1997 Nr 319 Technol. Żyw. 11 s. 23–45.
- Mironowicz A., Apples as enantiospecific bioreagents in the hydrolysis of racemic esters and oxygenation of alcohols obtained during the process, Acta Soc. Bot. Pol. 1997 Vol. 66 nr 3–4 s. 325–328.
- Obara R., Lochyński S., Gancarz R., Góra J., Wawrzeńczyk C., Studies on the odor-structure relationship of some terpene substituted dioxanes and dioxolanes, Essential oils: basic and applied research: proceedings of the 27th International Symposium on Essential Oils. Vienna: Allured Publ. Corporation, 1997 s. 20–23.
- Paruch E., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 2. Synthesis of enantiomeric pairs of lactones with the pinane or the fenchane system, Liebigs Ann. Chem. 1997 s. 2341–2345.
- Poznański W., Kalinowska R., Rząsa A., Jasek S., Siewiński A., Osipowicz B., Polaszczyk M., Nikołączuk M., Stefaniak T., Nowacki W., Wpływ produktów uzyskanych z kultury *Piptoporus betulinus* na wyniki odchowu prosiąt oraz intensywność odpowiedzi humoralnej na antygen wzorcowy, Zesz. Nauk. AR Wroc. 1997 Nr 307 Zootech. 42 s. 115–129.
- Siewiński A., Współczesne wykorzystywanie żywych organizmów w biotechnologii, Nauka Wroc. 1997 nr 6–7 s. 7–9.; 1997.
- Wawrzeńczyk C., Chemia organiczna: właściwości chemiczne i spektroskopowe związków organicznych (Podręcznik) Wrocław: Akad. Roln., 1997.
- Wawrzeńczyk C., Czynniki antyjuwenilne, Wiad. Chem. 1997 R. 51 z. 9–10 s. 667–678.; 1997.

1998

- Dmochowska-Gładysz J., Biotransformacje – metodą otrzymywania niektórych dodatków do żywności, Konferencja Naukowa: biotechnologia w technologii żywności. Wyd. Technol. Żywn. Akad. Roln. we Wrocławiu; Komitet Technol. i Chemii Żywn. PAN. [i in.], Wrocław: Dolnośl. Agencja JerG, 1998 s. 17–23.
- Gawdzik B., Saletra A., Wawrzeńczyk C., Synthesis of alkenynyl vinyl silanes, Phosphorus, Sulfur and Silicon 1998 Vol. 134/135 s. 321–329.
- Kołek T., Świzdor A., Biotransformation XLV: transformations of 4-ene-3-oxo steroids in *Fusarium culmorum* culture, J. Steroid Bioch. 1998 Vol. 67 nr 1 s. 63–69.

- Mironowicz A., Kromer K., Apple-tree shoots and transformed carrot and apple roots used as biocatalysts in enantioselective acetate hydrolysis, alcohol oxidation and ketone reduction, *Collect. Czech. Chem. Commun.* 1998 Vol. 63 s. 1655–1662.
- Mironowicz A., Biotransformations of racemic acetates by potato and topinambur tubers, *Phytochemistry* 1998 Vol. 47 nr 8 s. 1531–1534.
- Obara R., Wawrzeńczyk C. Synthesis and odor characteristics of isomeric 3,3,7-trimethyl-4-octen-1-ols and their 3-sila analogues, *J. Cosmet. Sci.* 1998 T. 49 z. 5 s. 299–308.
- Paruch E., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 3. Synthesis of spiro lactones from the limonene system, *Eur. J. Org. Chem.* 1998 s. 2677–2682.
- Wawrzeńczyk C., Paruch E., Olejniczak T., Saletta A., Nawrot J., Prądyńska A., Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., The effect of the compound configuration on the feeding deterrent activity of some terpenoid lactones, *Insects: chemical, physiological and environmental aspects: proceedings of the 2nd International Conference on Insects. Stefan Kopeć Memorial Conference, Wrocław, Univ. of Wrocław, 1998 s. 222–227.*
- Wawrzeńczyk C., Olejniczak T., Laktony: struktura i właściwości biologiczne, *Zesz. Nauk. AR Wroc.* 1998 Nr 328 Technol. Żyw. 12 s. 55–71.

1999

- Anioł M., Redukcja Birch eterów i ketonów aromatycznych, *Wiad. Chem.* 1999 Vol. 53 nr 1–2 s. 96–114.
- Gawdzik B., Wawrzeńczyk C., One-pot synthesis of some 3-silylprop-2-enyl phosphine oxides and -diethyl phosphonates, *Synthesis* 1999 nr 10 s. 1759–1762.
- Kołek T., Biotransformation XLVII: transformations of 5-ene steroids in *Fusarium culmorum* culture, *J. Steroid Bioch. Mol. Biol.* 1999 Vol. 71 s. 83–90.
- Lochyński S., Frąckowiak B., Siemieniuk A., Piątkowski K., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Synthesis and stereochemistry of some new derivatives of cis-dihydropinol, *Tetrahedron: Asymmetry* 1999 Vol. 10 s. 1033–1039.
- Paruch E., Wawrzeńczyk C., Synteza i właściwości zapachowe laktonów z układem limonenu, *Naturalne i syntetyczne produkty zapachowe: referaty i komunikaty prezentowane na II Krajowym Sympozjum. Polit. Łódz. Inst. Podst. Chemii Żywn., Czeladź: Agro Food Technol., 1999. s. 121–133.*
- Wawrzeńczyk C., Olejniczak T., Zastosowanie mikroorganizmów w syntezie i przekształceniach laktonów, *I Krajowy Kongres Biotechnologii: referaty. Wrocław: Oficyna Wydaw. Polit. Wroc., 1999. s. 132–133.*
- Witkowska D., Jurgielewicz W., Latacz B., Hydrolysis of plant biopolymers by *Trichoderma reesei* M7-1 enzymes, *Zesz. Nauk. AR Wroc.* 1999 Nr 364 Technol. Żyw. 13 s. 151–160.

2000

- Kita W., Matkowski K., Płaskowska E., Moszczyńska E., Szewczuk V., Jarosz B., The influence of metabolites *Nigrospora oryzae* on *Secale cereale* seedlings infected with *Fusarium culmorum*, *Phytopath. Pol.* 2000 Vol. 19 s. 141–146.
- Mazurkiewicz-Zapałowicz K., Janowicz K., Grajewski J., Jarosz B., Kuźna-Grygiel W., Reakcje nicieni *Globodera rostochiensis* (Woll.) Behrens na OTA i inne metabolity *Penicillium verrucosum* Dierckx, w glebie, *in vitro*, V Międzynarodowa Konferencja Naukowa: mikotoksyny i dioksyny a środowisko. 2000 Inst. Biol. i Ochr. Środ. Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego. s. 197–202.
- Mironowicz A., Wykorzystanie układu enzymatycznego ziemniaka (*Solanum tuberosum*) do prowadzenia reakcji chemicznych, Ziemniak spożywczy i przemysłowy oraz jego przetwarzanie Akad. Roln. we Wrocławiu – Wydz. Technol. Żywn., Kat. Szczeg. Upr. Rośl.; Pol. Tow. Technol. Żywn. [i in.], Wrocław, 2000 s. 84–85. [W dokumencie nazwisko autorki: Agnieszka Mironowiczowa].
- Olejniczak T., Nawrot J., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 5. Synthesis of some terpenoid lactones from gamma, delta-epoksy esters, *Pol. J. Chem.* 2000 Vol. 74 s. 673–680.
- Olejniczak T., Wawrzeńczyk C., Lactones 8. Enantioselective hydrolysis of gamma-acetoxy-delta-lactones, 12th International Congress on Catalysis. *Studies in Surface Science and Catalysis* 2000 Vol. 130 s. 3387–3392.
- Olejniczak T., Nawrot J., Grabarczyk M., Wawrzeńczyk C., Laktony 10. Hydroksy- i acetoksylaktony terpenoidowe – syntetyczne deterenty pokarmowe owadów, *Biotechnologia* 2000 Nr 3(50) s. 106–117.
- Paruch E., Ciunik Z., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Lactones 9. Synthesis of terpenoid lactones – active insects antifeedants, *J. Agric. Food Chem.* 2000 Vol. 48 nr 10 s. 4973–4977.
- Pietr S. J., Kotecki A., Lubczyńska J., Malarz W. Jarosz B., Obecność kwasów organicznych w glebach nawożonych słomą a wzrost pszenicy ozimej i rzepaku, *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.* 2000 Z. 472 cz. 2. s. 579–586.
- Szczepanik M., Grabarczyk M., Olejniczak T., Paruch E., Wawrzeńczyk C., Szczepanik E., Effect of terpenoid lactones and azadirachtin on food consumption and growth rate of Colorado potato beetle larvae, *Leptinotarsa decemlineata* say, *J. Plant Prot. Res.* 2000 Vol. 40 nr 3/4 s. 193–197.
- Wawrzeńczyk C., Naturalne i syntetyczne laktony o interesujących i użytecznych właściwościach biologicznych, XXXI Sesja Naukowa Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN: żywność w dobie ekspansji naukowej: potencjał, oczekiwania, perspektywy: referaty. 2000 Komitet Technol. i Chemii Żywn. PAN; Akad. Roln. w Poznaniu, Wydz. Technol., s. 219–226.

2001

- Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., Nawrot J., Prądyńska A., Anioł M., Szumny A., Wawrzeńczyk C., Chromenes, chromanones and alkyl substituted phenols as antifeedants to storage pests and aphids, *J. Plant Protect. Res.* 2001 Vol. 41 nr 3 s. 229–239.
- Olejniczak T., Gawroński J., Wawrzeńczyk C., Lactones. 6. Microbial lactonization of gamma, delta-epoksy esters, *Chirality* 2001 Vol. 13 s. 302–307.
- Olejniczak T., Grabarczyk M., Wawrzeńczyk C., Lactones 7. 1. Enantioselective lactonization of racemic ethyl (5,5-dimethyl-2,3-epoxycyclohex-1-yl) acetate, *J. Molec. Catalysis, B. Enzymatic* 2001 Vol. 11 s. 243–247.
- Pacut R., Grimm M. L., Kraus G. A., Tanko J. M., Photochemistry in supercritical carbon dioxide. The benzophenone-mediated addition of aldehydes to alpha, beta-unsaturated carbonyl compounds, *Tetrahedron Lett.* 2001 Vol. 42 s. 1415–1418.
- Paruch E., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Lactones: Part 11. Feeding-deterrent activity of some bi- and tricyclic terpenoid lactones, *Pest Manag. Sci.* 2001 Vol. 57 s. 776–780.
- Paruch E., Naturalne i syntetyczne antyfidanty owadów. Cz. 1,2, *Wiad. Chem.* 2001 Vol. 55 nr 1–2 s. 95–118.
- Pietr S. J., Lubczyńska J., Jarosz B., Występowanie kwasów organicznych w glebach nawożonych słomą pszenicy ozimej i rzepaku ozimego w warunkach polowych, *Zesz. Nauk. AR Wroc.* 2001 Nr 409 Rol. 78 s. 97–103.
- Tanko J. M., Pacut R., Enhanced cage effects in supercritical fluid solvents. The behavior of diffusive and geminate caged-pairs in supercritical carbon, *J. Am. Chem. Soc.* 2001 Vol. 123 nr 24 s. 5703–5709.

2002

- Dmochowska-Gładysz J., Latacz B., Huszcza E., Bartmańska A., Wykorzystanie biotransformacji w syntezie zapachowych dodatków do żywności, II Sympozjum Centrum Biomonitoringu, Biotechnologii i Ochrony Ekosystemów Dolnego Śląska. Pod red. nauk. Zbigniewa Dobrzańskiego [i in.] Wrocław, Oficyna Wydaw. PWR, 2002 s. 187–193, 2002.
- Grotowska A. K., Wawrzeńczyk C., Lactones 13: biotransformation of iodolactones, *Journal of Molecular Catalysis, B: Enzymatic*; 2002 Vol. 19–20 s. 203–208, 2002.
- Kita W., Mączka W., Mironowicz A., Pusz W., *Nigrospora oryzae* (Berk et Br) Petch – nowe potencjalne zagrożenie sosny zwyczajnej, *Sylwan* 2002 R. 146 nr 10 s. 91–98, 2002.
- Kołek T., Hydroksylacje enzymatyczne: zastosowanie preparatywne i mechanizm reakcji z udziałem monooksygenaz cytochromowych P450, *Wiad. Chem.* 2002 T. 56 nr 5–6 s. 451–468, 2002.

- Lochyński S., Kowalska K., Wawrzeńczyk C., Synthesis and odour characteristics of new derivatives from the carane system, *Flavour and Fragrance Journal* 2002 Vol. 17 s. 181–186, 2002.
- Lochyński S., Frąckowiak B., Olejniczak T., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones: Part 15: synthesis of chiral spiro lactones with a carane system – insect feeding deterrents, *Tetrahedron: Asymmetry* 2002 Vol. 13 s. 1761–1767, 2002.
- Mączka W. K., Mironowicz A., Enantioselective hydrolysis of 1-aryl ethyl acetates and reduction of aryl methyl ketones using carrot, celeriac and horseradish enzyme systems, *Tetrahedron: Asymmetry* 2002 Vol. 13 s. 2299–2302, 2002.
- Szumny A., Olejniczak T., Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., Dancewicz K., Nawrot J., Prączyńska A., Szczepanik M., Krystkowiak K., Wawrzeńczyk C., Lactones 14 [1]: the effect of α -methylene group on the feeding deterrent activity of some terpenoid lactones, *Arthropods: chemical, physiological and environmental aspects*, Wydaw. Uniwersytetu Wroc. 2002 s. 234–239, 2002.
- Wawrzeńczyk C., Paruch E., Olejniczak T., Terpenoid lactones as insect feeding deterrents, *Chemical products in agriculture and environment*, ed. by Henryk Górecki, Zbigniew Dobrzański Praha: Czech-Pol Trade 2002 s. 206–213, 2002.

2003

- Gładkowski W., Konopka M., Grabarczyk M., Wawrzeńczyk C., Biohydroxylations of bicyclic saturated γ -lactones with the substituted cyclohexane system, *Chem. Listy* 2003 Vol. 97 nr 6 s. 465–466, 2003.
- Huszcza E., Dmochowska-Gładysz J., Transformations of testosterone and related steroids by *Botrytis cinerea*, *Phytochemistry* 2003 Vol. 62 s. 155–158, 2003.
- Huszcza E., Burczyk B., Biosurfactant production by *Bacillus coagulans*, *J. Surfactants Deterg.*, 2003 Vol. 6 nr 1 s. 61–64, 2003.
- Huszcza E., Dmochowska-Gładysz J., Transformations of testosterone and related steroids in *Absidia glauca* culture, *J. Basic Microbiol.* 2003 Vol. 43 nr 2 s. 113–120, 2003.
- Mironowicz A., Mączka W., Biotransformation of (+) – and (–) – carvones by celeriac and carrot enzymatic system, *Chem. Listy* 2003 Vol. 97 nr 13 s. 290; 2003.
- Olejniczak T., Mironowicz A., Wawrzeńczyk C., Lactones 12: enzymatic lactonization of γ,δ -epoxy esters by the apple fruit and Jerusalem artichoke bulb, *Bioorg. Chem.* 2003 Vol. 31 s. 199–205, 2003.
- Szpineter A., Kołek T., Świzdor A., Mironowicz A., Fungal conversion of dehydroepiandrosterone, *Chem. Listy* 2003 Vol. 97 nr 13 s. 290; 2003.

- Smutkiewicz A., Okoniewski P., Jaworski K., Świtała M., Farmakokinetyka florfenikolu u indyków po podaniu paranteralnym i doustnym, *Probl Ter Monitor* 2003 Vol. 14 supl. 1 s. 43–44, 2003.
- Szczepanik M., Grabarczyk M., Szumny A., Wawrzeńczyk C., Feeding deterrent activity of lactones with di – and trimethylcyclohexane system against lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus* Panzer and Colorado potato beetle, *Leptinotarsa decemlineata* Say, *J. Plant Prot. Res.* 2003 Vol. 43 nr 2 s. 87–96, 2003.
- Switała M., Okoniewski P., Jaworski K., Pharmacokinetics of florfenicol in turkeys, *J. Vet. Pharmacol. Ther.* 2003 Vol. 26 suppl. 1 s. 116–117, tab., 2003.
- Wawrzeńczyk C., Grabarczyk M., Białońska A., Ciunik Z., Lactones: Part 16: lactonization of γ,δ -epoxy esters with p-toluenesulfonic acid monohydrate, *Tetrahedron* 2003 Vol. 59 s. 6595–6601, 2003.

2004

- Dams I., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones. 21: synthesis and odoriferous properties of lactones with the p-methane system, *J. Agric. Food Chem.* 2004 Vol. 52 s. 1630–1634, 2004.
- Dams I., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Synthesis of terpenoid lactones with the p-methane system, *Eur. J. Org. Chem.* 2004 s. 2662–2668, 2004.
- Gawęcka K., Mironowicz A., *Chemia nieorganiczna: ćwiczenia 2004* Wrocław: Wydaw. Akademii Rolniczej, 2004.
- Gawęcka K., Mironowicz A., *Chemia organiczna (Podręcznik) 2004* Wrocław: Wydaw. Akademii Rolniczej, 2004.
- Gładkowski W., Wawrzeńczyk C., Właściwości biologiczne naturalnych i syntetycznych laktonów, *Na pograniczu chemii i biologii* 2004 Vol. 11. s. 195–204 Red. Koroniak H., Barciszewski J. Poznań: Wydawnictwo Naukowe, 2004.
- Gładkowski W., Grabarczyk M., Konopka M., Wawrzeńczyk C., Lactones 20 [1]: biohydroxylation of saturated bicyclic γ -lactones with the substituted cyclohexane, *J. Mol. Catal. B Enzym.* 2004 Vol. 29 s. 13–17, 2004.
- Grabarczyk M., Związki naturalne z układem gem-dimetylocykloheksanu = Natural compounds with gem-dimethylcyclohexane system, *Wiad. Chem.* 2004 Vol. 58 nr 7–8 s. 613–635, 2004.
- Hodgson D. M., Paruch E., Studies on organolithium-induced alkylative desymmetrisation of epoxides: synthesis of enantioenriched β -amino cycloheptenols from 6,7-epoxy-8-azabicyclo[3.2.1]octanes, *Tetrahedron* 2004 Vol. 60 nr 24 s. 5185–5199, 2004.
- Hodgson D. M., Maxwell C. R., Miles T. J., Paruch E., Matthews I. R., Witherington J., Organolithium-induced enantioselective alkylative double rin-

- g-opening of epoxides: synthesis of enantioenriched unsaturated amino alcohols, *Tetrahedron* 2004 Vol. 60 nr 16 s. 3611–3624, 2004.
- Końek T., Świzdor A., Szpineter A., Reakcje hydroksylacji z udziałem dehydrogenaz: zastosowanie w syntezie (Hydroxylation reactions mediated by dehydrogenases: application in organic synthesis), *Wiad. Chem.* 2004 Vol. 58 nr 3–4 s. 245–262, 2004.
- Kromer K., Bąkiewicz J., Olejniczak T., Level of phloridzin and activity of peroxidases and polyphenol oxidase in M7 apple rootstocks during roots formation *in vitro*, *Acta Physiol. Plant* 2004 Vol. 26 nr 3, suppl. TC 30 s. 257, 2004.
- Mączka W., Mironowicz A., Biotransformation of isoprenoids and shikimic acid derivatives by a vegetable enzymatic system, *Z. Naturforsch* 2004; Vol. 59c s. 201–204, 2004.
- Mączka W., Mironowicz A., Enantioselective reduction of bromo- and methoxy-acetophenone derivatives using carrot and celeriac enzymatic system, *Tetrahedron: Assymetry* 2004 Vol. 15 s. 1965–1967, 2004.
- Olejniczak T., Ciunik Z., Enantioselective hydrolysis of δ -acetoxy- γ -lactones, *Tetrahedron: Assymetry* 2004 Vol. 15 s. 3743–3749, 2004.
- Wińska K., Chojnacka A., Wawrzeńczyk C., Enzymatic resolution of secondary allylic alcohols, *Annals of the Polish Chemical Society* 2004 Vol. 3 Pt 2 s. 731–734, 2004.

2005

- Anioł M., Huszcza E., Biotransformation of 6,7-epoxygeraniol by fungi, *Appl. Microbiol. Biotechnol.* 2005 Vol. 68 nr 3 s. 311–315, 2005.
- Bartmańska A., Dmochowska-Gładysz J., Huszcza E., Steroids' transformations in *Penicillium notatum* culture, *Steroids* 2005 Vol. 70 nr 3 s. 193–198, 2005.
- Brzezowska E., Dmochowska-Gładysz J., Kowalski T., Abilities of *Sclerophoma pythiophila* and *Epithyrium resinae* cultures to transform steroid hormones and their esters, *Acta Sci Pol. Biotechnol.* 2005 Vol. 4 nr 1–2 s. 13–19, 2005.
- Chojnacka A., Heluszka A., Pisarski B., Wawrzeńczyk C., Preparation of pure enantiomers of oct-1-en-3-ol in lipase-catalyzed reactions, *Annals of the Polish Chemical Society* 2005 Vol. 1 s. 137–141, 2005.
- Dams I., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 23: synthesis of cis-fused bicyclic hydroxy lactones with a p-menthane system, *Tetrahedron: Assymetry* 2005 Vol. 16 nr 12 s. 2087–2097, 2005.
- Dancewicz K., Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., Grabarczyk M., Wawrzeńczyk C., Effect of terpenoid lactones with di- and trimethylcyclohexane systems on the behaviour of green peach aphid *Myzus persicae*, *Pestycydy* 2005 Vol. 4 s. 17–23, 2005.

- Fajkowska M., Wawrzeńczyk C., Zastosowanie biokatalizatorów w enancjoselektywnej syntezie i hydrolizie γ -laktonów, Na pograniczu chemii i biologii 2005 Vol. 13 s. 145–155 Red.: Koroniak H., Barciszewski J. Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2005.
- Frąckowiak B., Olejniczak T., Latajka R., Białońska A., Ciunik Z., Lochyński S., Stereochemistry of terpene derivatives: Part 4: fragrant terpenoid derivatives with an unsaturated gem-dimethylbicyclo[3.1.0]hexane system, Tetrahedron: Asymmetry 2005 Vol. 16 nr 20 s. 3352–3360, 2005.
- Gawdzik B., Wawrzeńczyk C., Synthesis of Diphenylphosphine oxide and diethyl phosphonate with 4-dimethylsila-2-hexen-6-ol moiety, Pol. J. Chem. 2005 Vol. 79 nr 3 s. 541–545, 2005.
- Grabarczyk M., Szumny A., Gładkowski W., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 18: synthesis of bicyclic lactones with methyl-, di- and trimethyl substituted cyclohexane system, Pol. J. Chem. 2005 Vol. 79 nr 11 s. 1763–1771, 2005.
- Huszcza E., Dmochowska-Gładysz J., Bartmańska A., Transformations of steroids by *Beauveria bassiana*, Z Naturforsch. T. C 2005 Vol. 60 c nr 1/2 s. 103–108, 2005.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Mikrobiologiczna enancjosekcyficzna redukcja bicyklicznych ketonów, Na pograniczu chemii i biologii 2005 Vol. 13 s. 13–25 Red.: Koroniak H., Barciszewski J. Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2005.
- Każmierska M., Jarosz B., Korzeniowska M., Trziszka T., Dobrzański Z., Comparative analysis of fatty acid profile and cholesterol content of egg yolks of different bird species, Polish J. Food Nutr. Sci. 2005 Vol. 14/55 SI 1 s. 69–73, 2005.
- Kołek T., Bartmańska A. Podstawy biotransformacji (Podręcznik) 2005 Wrocław, Wydaw. Akademii Rolniczej, 2005.
- Obara R., Szumny A., Żołnierczyk A., Olejniczak T., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 17: synthesis of bicyclic lactones with the methyl- or gem-dimethylcyclopropane system, Pol. J. Chem. 2005 Vol. 79 nr 6 s. 981–993, 2005.
- Pisarski B., Wawrzeńczyk C., Reaction of 5-iodomethyl-4-phenyl-butyrolactone with triethyl phosphite, Annals of the Polish Chemical Society 2005 Vol. 1 s. 133–136, 2005.
- Szczepanik M., Szumny A., Grudniewska A. Wawrzeńczyk C., Feeding deterrent activity of α -methylene lactones against the lesser mealworm (*Alphitobius diaperinus* Panzer), Pestycydy 2005 Vol. 4 s. 25–32, 2005.
- Szczepanik M., Obara R., Szumny A., Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Synthesis and insect antifeedant activity of prececone derivatives with lactone moiety, J. Agric. Food Chem. 2005 Vol. 53 nr 15 s. 5905–5910, 2005.

- Szczepanik M., Dams I., Wawrzeńczyk C., Feeding deterrent activity of terpenoid lactones with the p-menthane system against the colorado potato beetle (Coleoptera: *Chrysomelidae*), *Environ. Entomol.* 2005 Vol. 34 nr 6 s. 1433–1440, 2005.
- Świzdor A., Kołek T., Transformations of 4- and 17 α -substituted testosterone analogues by *Fusarium culmorum*, *Steroids* 2005 Vol. 70 nr 12 s. 817–824, 2005.
- Wawrzeńczyk C., Dams I., Szumny A., Szczepanik M., Nawrot J., Prądyńska A., Gabryś B., Dancewicz K., Magnucka E., Gawdzik B., Obara R., Wzorek A., Synthesis and evaluation of antifeedant, antifungal and antibacterial activity of isoprenoid lactones, *Pol. J. Environ. Stud.* 2005 Vol. 14 Suppl. 3 s. 69–84, 2005.

2006

- Brzezowska E., Dmochowska-Gładysz J., Jarosz B., Kowalski T., Enancjospetyczna redukcja ketonów aromatycznych w kulturze *Gremmeniella abietina* (Enantiospecific reduction of aromatic ketones in a *Gremmeniella abietina* culture), *Acta Scientiarum Polonorum. Biotechnologia* 2006 vol. 5 nr 1–2 s. 105–110.
- Chojnacka A., Wawrzeńczyk C., Zastosowanie enzymów do rozdziału racemicznych drugorzędowych alkoholi allilowych, Na pograniczu chemii i biologii, Pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 16, Poznań: Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2006, s. 35–46.
- Dancewicz K., Gabryś B., Halarewicz-Pacan A., Obara R., Wawrzeńczyk C., Alkilo podstawione γ - i δ -laktony jako deterenty pokarmowe w stosunku do mszyc, *Progress in Plant Protection* 2006 vol. 46 nr 1 s. 305–311.
- Frąckowiak B., Ochalik K., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lochyński S., Stereochemistry of terpene derivatives: Part 5: synthesis of chiral lactones fused to a carane system – insect feeding deterrents, *Tetrahedron: Asymmetry* 2006 vol. 17 nr 1 s. 124–129.
- Gabryś B., Szczepanik M., Dancewicz K., Szumny A., Wawrzeńczyk Cz., Environmentally safe insect control: feeding deterrent activity of alkyl-substituted γ - and δ -lactones to peach potato aphid (*Myzus persicae* [Sulz.]) and colorado potato beetle (*Leptinotarsa decemlineata* Say), *Polish Journal of Environmental Studies* 2006 Vol. 15 nr 4 s. 549–556.
- Gładkowski W., Grabarczyk M., Wińska K., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 27 [1]: transformations of γ -lactones fused to a dimethylcyclohexane ring in *Absidia cylindrospora* cultures, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic* 2006 vol. 39 s. 31–39.
- Huszcza E., Burczyk B., Surfactin isoforms from *Bacillus coagulans*, *Zeitschrift für Naturforschung, T. C* 2006 vol. 61 c s. 727–733.

- Jałoszyński K., Szarycz M., Jarosz B., Wpływ suszenia konwekcyjnego i mikrofalowo-podciśnieniowego na zachowanie związków aromatycznych w pietruszce naciowej, *Inż. Rol.*; 2006; R. 10 vol 12 nr 87 s. 209–215.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Białońska A., Ciunik Z., Microbial hydroxylation of chiral bicyclic enones by *Chaetomium* sp. 1 and *Didymosphaeria igniaria* cultures, *Biocatalysis and Biotransformation*; 2006; vol. 24 issue 6 s. 458–463.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Białońska A., Ciunik Z., Rymowicz W. Microbial transformations of flavanone and 6-hydroxyflavanone by *Aspergillus niger* strains, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic* 2006 vol. 39 s. 18–23.
- Pisarski B., Wawrzeńczyk C., Lactones 30: reaction of halolactones with trialkylphosphites, *Tetrahedron Letters* 2006 vol. 47 nr 38 s. 6875–6877.
- Szumny A., Wawrzeńczyk C., Lactones, part 28: a new approach for the synthesis of α -methylene lactones from alkenes, *Synlett* 2006 iss 10 s. 1523–1526.
- Światała M., Smutkiewicz A., Hrynyk R., Okoniewski P., Paślawska U., Jaworski K., Influence of age and sex on pharmacokinetic profile of florfenicol in Turkeys, *Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics* 2006 vol. 29 Suppl. 1 s. 246–247.
- Światała M., Hrynyk R., Grabowski T., Okoniewski P., Pawłowski P., Smutkiewicz A., Jaworski K., Dębowy J., Pharmacokinetics of fenicols in turkeys related to structure activity relationship analysis, *Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics* 2006 vol. 29 Suppl. 1 s. 246.
- Świzdor A., Szpineter A., Kołek T., Regio- and stereoselective hydroxylation of bi- and tricyclic enones by fungal strain *Fusarium culmorum*, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic* 2006 vol. 42 s. 10–13.
- Świzdor A., Kołek T., Szpineter A., Transformations of steroid esters by *Fusarium culmorum*, *Zeitschrift für Naturforschung, T. C* 2006 vol. 61 c s. 809–814.

2007

- Anioł M., Huszcza E., Bartmańska A., Żołnierczyk A., Mączka W., Wawrzeńczyk C., Trace analysis of hop essential oils in spent hop, *Journal of American Society of Brewing Chemists* 2007 Vol. 65 nr. 4 s. 214–218.
- Bartmańska A., Dmochowska-Gładysz J., Transformation of steroids by *Trichoderma hamatum* Enzyme and Microbial Technology 2007 Vol. 40 nr 6 s. 1615–1621.
- Białońska A., Ciunik Z., Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Disordered 4'-hydroxyflavanone, *Acta Crystallographica. Section E-Structure Reports Online*; 2007; Vol. 63 s. o432-o433.

- Białońska A., Ciunik Z., Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Disordered 6-hydroxyflavanone, *Acta Crystallographica. Section E-Structure Reports Online* 2007 Vol. 63 s. o430-o431.
- Brzezowska E., Jarosz B., Kowalski T., Enancjospetyficzna redukcja ketonów aromatycznych w kulturze *Pezizula cinnamomea*, *Acta Scientiarum Polonorum. Biotechnologia* 2007 [T.] 6 [nr] 4 s. 15–20.
- Chojnacka A., Obara R., Wawrzeńczyk C., Kinetic resolution of racemic secondary aliphatic allylic alcohols in lipase-catalyzed transesterification, *Tetrahedron: Asymmetry* 2007 Vol. 18 nr 1 s. 101–107.
- Fajkowska M., Obara R., Wawrzeńczyk C., Lactones 29: enzymatic resolution of racemic γ -lactones, *Biocatalysis and Biotransformation*; 2007; Vol. 25 nr 1 s. 79–83.
- Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C. Mikrobiologiczne przekształcenia seskwiterpenoidów, Na pograniczu chemii i biologii, Pod red. Henryka Koroniaiaka i Jana Barciszewskiego. T. 19, Poznań: Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2007, s. 149–158.
- Gładkowski W., Grabarczyk M., Wińska K., Ratuś B., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 26 [1]: Stereoselective microbial epoxidation of unsaturated bicyclic-lactones with the alkylsubstituted cyclohexane system, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic*; 2007; Vol. 49 s. 79–87.
- Huszczka E., Bartmańska A., Klessen S., Screening for the naringenin transforming fungi, *Current trends in commodity science*, Ed. Ryszard Zieliński. Vol. II, Poznań, Wydaw. Akademii Ekonomicznej, 2007 s. 817–822.
- Huszczka E., Bartmańska A., Anioł M., Mączka W., Żołnierczyk A., Wawrzeńczyk C., *Ecological Chemistry and Engineering* 2007 Vol. 14 nr 1 s. 57–61.
- Jałoszyński K., Szarycz M., Jarosz B., Impact of pressure on the behaviour of aromatic compounds during the microwave-vacuum drying process leaves of parsley, *Acta Agrophysica* 2007 Vol. 9 nr 1 s. 61–67.
- Kaźmierska M., Korzeniowska M., Trziszka T., Jarosz B., Effect of fodder enrichment with PUFAs on quail eggs, *Polish Journal of Food and Nutrition Sciences* 2007 Vol. 57 nr 4(B) s. 281–284.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Oszmiański J., Microbial transformation of baicalin and baicalein, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic*, 2007 Vol. 49 s. 113–117.
- Latacz B., Dmochowska-Gładysz J., Zastosowanie biotransformacji w syntezie zapachowych dodatków do żywności – transformacje limonenu, *Prace Instytutu Zarządzania i Inżynierii Rolnej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka*, 2007, nr 1 s. 65–73.
- Mączka W. K., Mironowicz A., Enantioselective hydrolysis of bromo- and methoxy-substituted 1-phenylethanol acetates using carrot and celeriac en-

zymatic systems, Zeitschrift für Naturforschung, T. C, 2007, vol. 62 c s. 397–402.

Światała M., Hrynyk R., Smutkiewicz A., Jaworski K., Pawłowski P., Okoniewski P., Grabowski T., Dębowy J., Pharmacokinetics of florfenicol, thiamphenicol, and chloramphenicol in turkeys, Journal of Veterinary Pharmacology and Therapeutics 2007 vol. 30 nr 2 s. 145–150.

Tubek B., Wawrzeńczyk C., The chemical transformations of botulin, Planta Medica 2007 Vol. 73 nr 9 s. 863.

Wińska K., Wawrzeńczyk C., Synthesis of chiral odoriferous oxy-derivatives of 1,5,5-trimethylcyclohexene, Polish Journal of Chemistry 2007 vol. 81 s. 1887–1897.

2008

Anioł M., Szymańska K., Żołąnierczyk A. K., An efficient synthesis of the phytoestrogen 8-prenylnaringenin from isoxanthohumol with magnesium iodide etherate Tetrahedron 2008 Vol. 64 nr 40 s. 9544–9547, 2008.

Anioł M., Żołąnierczyk A. K., Extraction of spent hops using organic solvents. J Am Soc Brew Chem 2008 Vol. 66 nr 4 s. 208–214, 2008.

Bąk M., Wawrzeńczyk C., Mikrobiologiczna dehalogenacja, Na pograniczu chemii i biologii 2008 T. 21 s. 291–297, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.

Boruckowska H., Boruckowski T., Leszczyński W., Drożdż W., Żołąnierczyk A. K., Wpływ zastosowanego rozpuszczalnika organicznego na stopień podstawienia skrobi i jej pochodnych kwasem laurynowym, Zesz. Probl. Post. Nauk Rol. 2008; z. 530 s. 459–468, 2008.

Brzezowska E., Dmochowska-Gładysz J., Transformacje mikrobiologiczne wybranych substratów steroidowych szeregu C18: 19-nortestosteronu i jego 17 α -alkilo- i etinylo pochodnych w kulturze *Absidia coerulea*, Acta Sci Pol. Biotechnologia; 2008; vol. 7 nr 4 s. 3–12, tab., 2008.

Brzezowska E., Fordoński W. Application of GC and GC-MS for the identification of fatty acids in *Absidia coerulea*, Pol. J. Chem. 2008; Vol. 82 s. 307–311, 2008.

Dancewicz K., Gabryś B., Dams I., Wawrzeńczyk C., Enantiospecific effect of pulegone and pulegone-derived lactones on *Myzus persicae* (Sulz.) settling and feeding, J Chem Ecol 2008; Vol. 34 nr 4 s. 530–538, 2008.

Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C., Oxidative biotransformation of farnesol and 10,11-epoxyfarnesol by fungal strains, J. Mol. Catal. B. Enzym. 2008; Vol. 52–53 s. 40–48, 2008.

Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C., Microbial transformation of nerylacetone by fungi strains Planta Med 2008 Vol. 74 nr 9 s. 924, 2008.

- Huszcza E. Mikrobiologiczne przekształcenia związków biologicznie aktywnych z grupy steroidów oraz składników wychmielin, 87 s. Wrocław, Wyd. Uniw. Przyrod. Wrocław, 2008.
- Huszcza E., Bartmańska A., Tronina T., Glycosylation of xanthohumol by fungi, *Z Naturforsch C* 2008 Vol. 63c s. 557–560, 2008.
- Huszcza E., Bartmańska A., Anioł M., Mączka W., Żołnierczyk A. K., Wawrzeńczyk C., Degradation of hop bitter acids by fungi, *Waste Manag* 2008 Vol. 28 nr 8 s. 1406–1410, 2008.
- Jałoszyński K., Szarycz M., Jarosz B., Zachowanie związków aromatycznych w sусzu selera naciowego uzyskanego metodą mikrofalowo-próżniową, *Inż. Rol.* 2008 vol. 12 nr 4 s. 323–327, 2008.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Mikroorganizmy jako modele metabolizmu ssaków, *Na pograniczu chemii i biologii* 2008 T. 21 s. 265–270, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Znaczenie chiralności w przyrodzie, *Na pograniczu chemii i biologii* 2008 T. 21 s. 29–37, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.
- Kołek T., Szpineter A., Świzdor A., Baeyer–Villiger oxidation of DHEA, pregnenolone, and androstenedione by *Penicillium lilacinum* AM111, *Steroids* 2008 Vol. 73 nr 14 s. 1441–1445, 2008.
- Kołek T., Szpineter A., Świzdor A., The microbiological hydroxylation of patchoulol in *Absidia coerulea* and *Mucor hiemalis*, *Biocatal Biotransformation* 2008 Vol. 27 nr 2 s. 102–106, 2008.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Białońska A., Ciunik Z., Microbial transformations of flavanone by *Aspergillus niger* and *Penicillium chermesinum* cultures, *J. Mol. Catal. B. Enzym.* 2008 Vol. 52–53 s. 34–39, 2008.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Właściwości przeciwutleniające pochodnych flawanonu uzyskanych na drodze transformacji mikrobiologicznych, *Flawonoidy i ich zastosowanie*, 2008. s. 21–29, red. Kopacz M., Kopacz S., Rzeszów, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, 2008.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Przyswajanie i metabolizm flawonoidów, *Na pograniczu chemii i biologii* 2008 T. 21 s. 77–82, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Rola flawonoidów w organizmach roślinnych, *Na pograniczu chemii i biologii* 2008 T. 21 s. 83–95, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.

- Masłowiec D., Gładkowski W., Wawrzeńczyk C., Mikrobiologiczna hydroksylacja pierścienia aromatycznego, Na pograniczu chemii i biologii 2008 T. 21 s. 255–263, red. Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2008.
- Obara R., Szumny A., Wzorek A., Szmigiel-Pieczewska M., Białońska A., Ciunik Z., Wawrzeńczyk C., Lactones 31: synthetic odoriferous unsaturated γ -lactones, Flavour Fragr J 2008 Vol. 23 nr 6 s. 416–425, 2008.
- Rymowicz W., Rywińska A., Gładkowski W., Simultaneous production of citric acid and erythritol from crude glycerol by *Yarrowia lipolytica* Wratislavia K1, Chem Pap 2008 Vol. 62 nr 3 s. 239–246, 2008.
- Szczepanik M., Dams I., Wawrzeńczyk C., Terpenoid lactones with the p-menthane system as feeding deterrents to the lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus*. Entomol. Exp. Appl. 2008 Vol. 128 nr 2 s. 337–345, 2008.
- Szczepanik M., Olejniczak T., Jurków K. Aktywność deterrentna bicyklicznych laktonów otrzymanych z pochodnych bezwodników kwasu bursztynowego i glutarowego wobec stonki ziemniaczanej (*Leptinotarsa decemlineata* Say), Prog. Plant Prot 2008 Vol. 48 nr 2 s. 742–746, 2008.

2009

- Anioł M., Bartmańska A., Huszcza E., Mączka W., Żołnierczyk A. K., Degradacja gorzkich kwasów chmielowych przez enzymy pochodzenia roślinnego, Przem. Chem. 2009 vol. 88 nr 5 s. 392–395, 2009.
- Bartmańska A., Huszcza E., Tronina T., Transformation of isoxanthohumol by fungi, J. Mol. Catal. B. Enzym. 2009 Vol. 61 issue 3–4 s. 221–224, 2009.
- Chojnacka A., Gładkowski W., Kiełbowicz G., Wawrzeńczyk C., Enzymatic enrichment of egg-yolk phosphatidylcholine with α -linolenic acid, Biotechnol. Lett. 2009 Vol. 31 No. 5, s. 705–709, 2009.
- Dancewicz K., Gabryś B., Masłowiec D., Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C., Wpływ pochodnych benzoksepanonu na zasiedlanie roślin przez mszycę brzoskwińową *Myzus persicae* (Sulz.), Prog. Plant Prot. 2009 Vol. 49 nr 3 s. 1175–1178, 2009.
- Figiel A., Szumny A., Calin Á., Carbonell Barrachina Á., Efecto del secado sobre la calidad del romero, Alimentacion; 2009 No. 247 s. 44–47, 2009.
- Gładkowski W., Chojnacka A., Kiełbowicz G., Pisarski B., Trziszka T., Wawrzeńczyk C., Charakterystyka frakcji fosfolipidowych izolowanych z żółtek jaj pochodzących od kur Lohmann Brown i zielononózki kuropatwianej, Przem. Chem. 2009 Vol. 88 nr 5 s. 432–435, 2009.
- Gładkowski W., Zastosowanie biotransformacji w syntezie optycznie czynnych laktonów, Wiad. Chem. 2009 Vol. 63 nr 5–6 s. 361–389, 2009.
- Grudniewska A., Wawrzeńczyk C., Piperyton: źródło doznań i inspiracji. Na pograniczu chemii i biologii 2009; T. 23 s. 75–82 Red.: Koroniak H., Bar-

- ciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2009.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Białońska A., Ciunik Z., Biotransformations of steroid compounds by *Chaetomium* sp. KCH 6651, *Steroids* 2009 Vol. 74 No. 8 s. 657–661, 2009.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Mikrobiologiczna enancjoselektywna redukcja acetylowych pochodnych pirydyny, *Przem. Chem.* 2009 Vol. 88 No. 5 s. 458–461, 2009.
- Kołek T., Szpineter A., Świzdor A., Studies on Baeyer–Villiger oxidation of steroids: DHEA and pregnenolone D-lactonization pathways in *Penicillium camemberti* AM83, *Steroids* 2009 Vol. 74 No. 10–11 s. 859–862, 2009.
- Kołek T., Świzdor A., Szpineter A., Enzymatyczne utlenianie typu Baeyera–Villigera *Wiad. Chem.* 2009 Vol. 63, nr 9–10 s. 819–845, 2009.
- Kołek T., Świzdor A., Kurs wyrównawczy z chemii nieorganicznej: skrypt dla studentów kierunku Biotechnologia 46 s. 2009 [Katedra Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu].
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Właściwości biologiczne flawonoidów, Na pograniczu chemii i biologii 2009; T. 23 s. 113–121 Red.: Koroniak H., Barciszewski J., Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2009.
- Mączka W., Wińska K., Kurs wyrównawczy z chemii nieorganicznej: skrypt dla studentów kierunku Ochrona Środowiska 55 s. 2009 [Katedra Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu].
- Mączka W., Anioł M., Huszcza E., Bartmańska A., Żołnierczyk A. K., Wawrzeńczyk C., Biodegradacja gorzkich kwasów chmielowych przy użyciu miąższu roślin wyższych, *Przem. Chem.* 2009 Vol. 88 nr 5 s. 509–511, 2009.
- Nawrot J., Dams I., Wawrzeńczyk C., Feeding deterrent activity of terpenoid lactones with a p-menthane system against stored-product pests, *J. Stored Prod. Res.* 2009 Vol. 45 No. 4 s. 221–225, 2009.
- Ratuś B., Gładkowski W., Wawrzeńczyk C., Lactones 32: New aspects of the application of *Fusarium* strains to production of alkylsubstituted ϵ -lactones, *Enzyme Microb. Technol.* 2009; Vol. 45 issue 2 s. 156–163, 2009.
- Ratuś B., Boratyński F., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Laktony cz. XXXIII. Synteza i aktywność antyfidantna alkilopodstawionych ϵ -laktonów, *Przem. Chem.* 2009 Vol. 88 nr 5 s. 557–562, 2009.
- Szczepanik M., Szumny A., Wawrzeńczyk C., The effect of α -methylene lactone group on the feeding deterrent activity of natural and synthetic alkenes against Colorado potato beetle, *Leptinotarsa decemlineata* Say *Pol. J. Environ Stud* 2009 Vol. 18 nr 6 s. 1107–1112, 2009.
- Świzdor A., Kołek T. Asymmetric reduction of tetralones and their methoxy derivatives by *Fusarium culmorum*, *Biocatal. Biotransformation* 2009; Vol. 27 No 3 s. 179–185 2009.

2010

- Adamski M., Kucharska A., Sokół-Łętowska A., Szumny A., Wińska K., Janczak M., Chromatographic analysis of volatiles of 11 *Chaenomeles superba* cultivars, *Przem. Chem.* 2010 Vol. 89 nr 4 s. 274–280, 2010.
- Bartmańska A., Moska M., Gottfried T., Recent range and distribution of dormice (Gliridae, Mammalia) in the Sudetes, *Acta Zoologica Cracoviensia*, Vol. 53A nr 1–2 s. 65–78, 2010.
- Boratyński F., Kiełbowicz G., Wawrzeńczyk C., Lactones 34 [1]: application of alcohol dehydrogenase from horse liver (HLADH) in enantioselective synthesis of δ - and ϵ -lactones, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic* 2010 Vol. 65 s. 30–36, tab., 2010.
- Boruczowski T., Boruczowska H., Leszczyński W., Drożdż W., Tomaszewska-Ciosk E., Żoźnierczyk A., Próba enzymatycznej transestryfikacji wybranych sacharydów, *Zesz. Probl. Post. Nauk Rol.* 2010 Vol. 557 s. 397–408, 2010.
- Dancewicz K., Gliszczyńska A., Halarewicz A., Wawrzeńczyk C., Gabryś B., Effect of farnesol and its synthetic derivatives on the settling behaviour of the peach potato aphid *Myzus persicae* (Sulz.), *Pestycydy* 2010 nr 1–4 s. 51–57, 2010.
- Figiel A., Szumny A., Gutiérrez-Ortiz A., Carbonell-Barrachina A. Composition of oregano essential oil (*Origanum vulgare*) as affected by drying method, *Journal of Food Engineering* 2010 Vol. 98 nr 2 s. 240–247, 2010.
- Grabarczyk M., Białońska A., Biotransformations of bicyclic trimethylcyclohexane chloro-, bromo- and iodolactones using fungal strains, *Biocatalysis and Biotransformation* 2010 Vol. 28 nr 5–6 s. 408–414, 2010.
- Grudniewska A., Gniłka R., Wawrzeńczyk C., Enantioselectivity of hydroxylation of racemic piperitone by fungi, *Chirality* 2010 Vol. 22 s. 929–935, 2010.
- Janeczko T., Białońska A., Kostrzewa-Susłow E., 2-(4-Bromophenyl)-6-methyl-4H-1-benzopyran-4-one (4'-bromo-6-methylflavone) *Acta Crystallographica* 2010 Vol. 66 nr 4–8 s., 2010.
- Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Chemoenzymatic resolution of racemic Wieland–Miescher and Hajos–Parrish ketones *World Journal of Microbiology & Biotechnology* 2010 Vol. 26 nr 11 s. 2047–2051, 2010.
- Kalinowska K., Boratyński F., Baran E., Wawrzeńczyk C., Hryniewicz-Gwóźdź A., Antifungal *in vitro* activity of lactones, ketones and diols, *Mikologia Lekarska* 2010 Vol. 17 nr 4 s. 217–220, 2010.
- Kostrzewa-Susłow E., Białońska A., Janeczko T., 4-Oxo-2-phenylchroman-6-yl propionate, *Acta Crystallographica. Section E-Structure Reports Online* 2010 Vol. 66 Part 6–9 s., 2010.

- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Microbial transformation of selected flavanones as a method of increasing the antioxidant properties, *Zeitschrift für Naturforschung*, T. C. 2010 Vol. 65 c s. 55–60, 2010.
- Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Janeczko T., Reakcje dehydrogenacji flawanonów w kulturze szczepu *Aspergillus niger* 13/5, Flawonoidy i ich zastosowanie, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, 2010.
- Mazur M., Gładkowski W., Wawrzeńczyk C., Biotransformacje bicyklicznych chlorowcolaktonów z układem alkilopodstawionego cykloheksanu, *Chemicz* 2010 Vol. 63 nr 9 nr s. 246, 2010.
- Musiąg W., Vincent B., Szumny A., Voncina B., Morphological characteristics of modified freeze-dried poly(N-isopropylacrylamide) microspheres studied by optical microscopy, SEM, and DLS, *Chemical Papers* 2010 Vol. 64 nr 5 s. 602–612, 2010.
- Musiąg W., Pluta J., Szumny A., Application of varied measurement conditions in evaluation of plasters with local heating activity, *Polimery w Medycynie* 2010 Vol. 40 nr 3 s. 37–45, 2010.
- Olejniczak T., Microbial hydroxylation of non-activated carbon atoms in racemic 2-dodeceno-1-yl-succinic anhydride by *Mortierella isabellina* 212, *World Journal of Microbiology & Biotechnology* 2010 Vol. 26 nr 11 s. 2053–2060, 2010.
- Olejniczak T., Białońska A., (-)-(1S,5R)-2-Oxabicyclo[3.3.1]nonan-3-one, *Acta Crystallographica. Section E-Structure Reports Online* 2010 Vol. 66 Part 5–11 s., 2010.
- Olejniczak T., Chemoenzymatic synthesis of 2-oxabicyclo[3.3.1]nonan-3-one enantiomers via microbial reduction by *Absidia coerulea* AM 93, *Journal of Molecular Catalysis. B: Enzymatic* 2010 Vol. 63 nr 1–2 s. 1–10, tab., 2010.
- Palko-Łabuz A., Środa K., Uryga A., Kostrzewa-Susłow E., Dmochowska-Gładysz J., Michalak K., Cytotoxic effect of 3-methoxyflavone and 3-hydroxyflavone in human adenocarcinoma cell lines, *Current Topics in Biophysics* 2010 Vol. 33 nr s. 45, 2010.
- Smuga D., Smuga M., Świzdor A., Panek A., Wawrzeńczyk C., Synthesis of dehydroepiandrosterone analogues modified with phosphatidic acid moiety, *Steroids* 2010 Vol. 75 nr 13–14 s. 1146–1152, 2010.
- Smuga D., Majchrzak K., Sochacka E., Nawrot B., RNA-cleaving 10–23 deoxyribozyme with a single amino acid-like functionality operates without metal ion cofactors, *New Journal of Chemistry* 2010 Vol. 34 nr 5 s. 934–948, 2010.
- Szumny A., Figiel A., Gutiérrez-Ortiz A., Carbonell-Barrachina A., Composition of rosemary essential oil (*Rosmarinus officinalis*) as affected by

- drying method, *Journal of Food Engineering* 2010 Vol. 97 nr 2 s. 253–260, 2010.
- Szumny A., Adamski M., Wińska K., Mączka W., Identification of steroid compounds and essential oils from *Lycoperdon perlatum*, *Przem. Chem.* 2010 Vol. 89 nr 4 s. 550–553, 2010.
- Szumny A., Adamski M., Aromat mleka, *Przegląd Hodowlany* 2010 Vol. 78 nr 10 s. 24–25, 2010.
- Świzdor A., Janeczko T., Dmochowska-Gładysz J., *Didymosphaeria igniaria*: a new microorganism useful for the enantioselective reduction of aryl-aliphatic ketones, *Journal of Industrial Microbiology and Biotechnology* 2010 Vol. 37 nr 11 s. 1121–1130, 2010.
- Świzdor A., Agata Białońska A., Kołek T., Panek A., 3 β ,11 α -Dihydroxy-17 α -oxa-D-homoandrost-5-en-17-one, *Acta Crystallographica. Section E-Structure Reports Online* 2010 Vol. 66 nr 8–15, 2010.
- Tubeck B., Wawrzeńczyk C., Właściwości biologiczne betuliny i jej pochodnych, *Na pograniczu chemii i biologii*, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2010.
- Wińska K., Grudniewska A., Chojnacka A., Białońska A., Wawrzeńczyk C., Enzymatic resolution of racemic secondary cyclic allylic alcohols, *Tetrahedron: Asymmetry* 2010 Vol. 21 issue 6 s. 670–678, 2010.
- Wińska K., Kula J., Wawrzeńczyk C., Synthesis and odor characteristics of esters of dimethylsubstituted cyclohexenols, *Przem. Chem.* 2010 Vol. 89 nr 4 s. 577–581, 2010.
- Żołnierczyk A., Anioł M., Kopec A., Wpływ pH na degradację gorzkich kwasów chmielowych przez enzymy pochodzenia roślinnego, *Przem. Chem.* 2010 Vol. 89 nr 4 s. 594–596, 2010.

2011

- Bartmańska A., Tronina T., Huszcza E., Screening of 8-prenylnaringenin transforming fungi, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 Suppl. 4 s. 9, 2011.
- Bartmańska A., Tronina T., Huszcza E., Ogórek R., Obtaining of xanthohumol relative chalcones by means of biotransformation, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 Suppl. 4 s. 10, 2011.
- Calín-Sánchez A., Szumny A., Figiel A., Jałoszyński K., Adamski M., Carbonell-Barrachina A., Effects of vacuum level and microwave power on rosemary volatile composition during vacuum-microwave drying, *Journal of Food Engineering* 2011 Vol. 103 nr 2 s. 219–227, 2011.
- Dancewicz K., Ratuś B., Boratyński F., Kordan B., Gabryś B., Wawrzeńczyk C. Effect of oxygen incorporation into cyclohexanone ring on antifeedant activity, *Journal of Plant Protection Research* 2011 Vol. 51 nr 1 s. 23–28, 2011.

- Dancewicz K., Wiśniewska E., Lagiera M., Anioł M., Gabryś B., Effect of spent hop extracts on the probing and settling behaviour of *Myzus persicae*, Aphids and Other Hemipterous Insects 2011 Vol. 17 s. 121–127, 2011.
- Gliszczyńska A., Bonikowski R., Kula J., Wawrzeńczyk C., Ciołek K., Chemomicrobial synthesis of (R)- and (S)-lavandulol, Tetrahedron Letters 2011 Vol. 52 nr 34 s. 4461–4463, 2011.
- Gliszczyńska A., Łysek A., Janeczko T., Świtalska M., Wietrzyk J., Wawrzeńczyk C., Microbial transformation of (+)-nootkatone and the antiproliferative activity of its metabolites, Bioorganic & Medicinal Chemistry 2011 Vol. 19 nr 7 s. 2464–2469, 2011.
- Gliszczyńska A., Świtalska M., Wietrzyk J., Wawrzeńczyk C., Synthesis of a natural γ -butyrolactone from nerylacetone by *Acremonium roseum* and *Fusarium oxysporum* cultures, Natural Product Communications 2011 Vol. 6 nr 3 s. 367–370, 2011.
- Gliszczyńska A., Masłowiec D., Szczepanik M., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Synteza i aktywność antyfidantna pochodnych farnezołu (Synthesis and antifeedant activity of farnesol derivatives), Przem. Chem. 2011 Vol. 90 nr 5 s. 759–763, 2011.
- Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C., Dancewicz K., Gabryś B., Antifeedant activity of nootkatone and its derivatives on the settling behaviour of the peach potato aphid *Myzus persicae*, Journal of Essential Oil Research 2011 Vol. 23 nr 1 s. 185, 2011.
- Gliszczyńska A., Górecka M., Biotransformation of cis-jasmone by fungal strains, Planta Medica 2011 Vol. 77 s. 1283, 2011.
- Gładkowski W., Mazur M., Białońska A., Wawrzeńczyk C., Lactones 35 [1]. Metabolism of iodolactones with cyclohexane ring in *Absidia cylindrospora* culture, Enzyme and Microbial Technology 2011 Vol. 48 nr 4–5 s. 326–333, 2011.
- Gładkowski W., Kiełbowicz G., Chojnacka A., Gil M., Trziszka T., Dobrzański Z., Wawrzeńczyk C., Fatty acid composition of egg yolk phospholipid fractions following feed supplementation of Lohmann Brown hens with humic-fat preparations, Food Chemistry 2011 Vol. 126 nr 3 s. 1013–1018, 2011.
- Grabarczyk M., Synthesis and biotransformation of chlorolactone with trimethylcyclohexene system, Acta Biochimica Polonica 2011 Vol. 58 nr 4 s. 100, 2011.
- Grabarczyk M., Olejniczak T., Enzymatic lactonization of cis- and trans-epoxyesters with cyclohexane ring, Acta Biochimica Polonica 2011 Vol. 58 Suppl. 4 s. 109, 2011.
- Grudniewska A., Dancewicz K., Białońska A., Ciunik Z., Gabryś B., Wawrzeńczyk C., Synthesis of piperitone-derived halogenated lactones and their effect on aphid probing, feeding, and settling behaviour, RSC Advances 2011 Vol. 1 nr 3 s. 498–510, 2011.

- Grudniewska A., Wawrzeńczyk C., Biotransformation of unsaturated terpenoid lactone with the p-menthane system, *Journal of Essential Oil Research* 2011 Vol 23 nr 1 s. 195, 2011.
- Każmierska M., Kosmalski B., Jarosz B., Ligor M., Trziszka T., Wpływ zróżnicowanego systemu chowu kur na zawartość luteiny w jajach, *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość*. 2011 Vol. 18 nr 5 s. 75–84, 2011.
- Kołek T., Milecka N., Świzdor A., Panek A., Białońska A., Hydroxylation of DHEA, androstenediol and epiandrosterone by *Mortierella isabellina* AM212. Evidence indicating that both constitutive and inducible hydroxylases catalyze 7 α - as well as 7 β -hydroxylations of 5-ene substrates, *Organic & Biomolecular Chemistry* 2011 Vol. 9 nr 15 s. 5414–5422, 2011.
- Kołek T., Milecka N., Świzdor A., Panek A., Białońska A., Studies on oxidation of steroids using *Mortierella isabellina*: the effect of cycloheximide and ketoconazole on 7 α - and 7 β -hydroxylation of DHEA, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 nr 4 s. 42, 2011.
- Kołek T., Świzdor A. Kurs wyrównawczy z chemii nieorganicznej: skrypt dla studentów kierunku Biotechnologia (Podręcznik) 2011 Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 2011.
- Kostrzewa-Susłow E., Dorynek M., Janeczko T., Microbial transformations of 3-methoxyflavone, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 nr 3, s. 60–61, 2011.
- Marcelina M., Natural and synthetic lactones with anticancer and antimicrobial activity, *Wiad. Chem.* 2011 Vol. 65, nr 1–2 s. 135–149, 2011.
- Mazur M., Gładkowski W., Wawrzeńczyk C., Synthesis of halolactones with methoxyphenyl ring, *Przem. Chem.* 2011 Vol. 90, nr 5, s. 918–922, 2011.
- Mazur M., Halogenated organic compounds in human pathogenic fungi treatment, *Postępy Kosmetologii* 2011 Vol. 2 nr 2 s. 83–86, 2011.
- Mączka W., Wińska K., β -karoten – friend or enemy? *Postępy Kosmetologii* 2011 Vol. 2 nr 4 s. 259–262, 2011.
- Mączka W., Szyndzielorz A., Galek R., Wińska K., The plant-mediated enantioselective transformation of indan-1-one and indan-1-ol, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 Vol. 4 s. 100, 2011.
- Nieżgoda N., Mituła P., Wawrzeńczyk C., Preparation of conjugated linoleic acid (CLA) isomers, *Przem. Chem.* 2011 Vol. 90 nr 5 s. 949–957, 2011.
- Ogórek R., Skrobiszewski A., The effect of biostimulator Asahi SL on growing of some species of fungi on different culture media, *Episteme, Czasopismo Naukowo-Kulturalne* 2011 Vol. 12 nr 1 s. 209–215, 2011.
- Ogórek R., Płaskowska E., Skrobiszewski A., The effect of Asahi SL biostimulator on the growth of selected species of *Fusarium* on different culture media, *Phytopathologia* 2011 Vol 62 s. 49–55, 2011.

- Olejniczak T., Boratyński F., Białońska A., Fungistatic activity of bicyclo[4.3.0]- γ -lactones, *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 2011 Vol. 59 nr 11 s. 6071–6081, 2011.
- Pęksa A., Rytel E., Tajner-Czopek A., Kita A., Miedzianka J., Hamouz K., Szumny A. Physicochemical properties of cooked tubers of blue and red potato, *Product development & quality assurance (Książka)* 2011 Wrocław, Wydaw. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 2011.
- Popłoński J., Huszcza E., Tronina T., Madej A., Transformations of naphthoflavones by fungal cultures, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 nr 4 s. 15, 2011.
- Sieпка M., Gładkowski W., Sieпка E., Otrzymywanie związków o aktywności biologicznej poprzez rozdział ich enancjomerów katalizowany przez lipazy, *Młodzi naukowcy dla polskiej nauki* 2011 Vol. 2 s. 171–177, 2011.
- Sozański T., Magdalan J., Trocha M., Szumny A., Merwid-Łąd A., Słupski W., Karaźniewicz-Łada M., Kiełbowicz G., Książczyńska D., Szczępa A., Omeprazole does not change the oral bioavailability or pharmacokinetics of vinpocetine in rats, *Pharmacological Reports* 2011 Vol. 63 s. 1258–1263, 2011.
- Szczepanik M. and Szumny A., Insecticidal activity of star anise (*Illicium verum* Hook. f.) fruits extracts against lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus* Panzer (Coleoptera: *Tenebrionidae*), *Allelopathy Journal* 2011 Vol. 27 nr 2 s. 277–288, 2011.
- Szczepanik M., Gliszczyńska A., Wawrzeńczyk C., Wpływ farnezołu i jego syntetycznych pochodnych na redukcję populacji stonki ziemniaczanej (*Leptinotarsa decemlineata* Say), *Progress in Plant Protection* 2011 Vol. 51 nr 2 s. 1–6, 2011.
- Świzdor A., Kołek T., Panek A., Białońska A., Microbial Baeyer–Villiger oxidation of steroidal ketones using *Beauveria bassiana*: Presence of an 11 α -hydroxyl group essential to generation of D-homo lactones, *Biochimica et Biophysica Acta (BBA) – Molecular and Cell Biology of Lipids* 2011 Vol. 1811 nr 4 s. 253–262, 2011.
- Świzdor A., Kołek T., Panek A., Milecka N., *Beauveria bassiana* as a biocatalyst for one-pot synthesis of active steroidal 11 α -hydroxy-lactones of potential pharmaceutical interest, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 nr 4 s. 41, 2011.
- Wawrzeńczyk C., Tubek B., Mitula P., Kempieńska K., Wietrzyk J. Synthesis and cytotoxic activity of new betulin and betulonic acid esters with conjugated linoleic acid (CLA), *Planta Medica* 2011 Vol. 77 s. 1283, 2011.
- Zięba T., Szumny A., Kapelko M., Effect of the method for manufacturing of starch acetate on its amylolysis, *Przem. Chem.* 2011 Vol. 90, nr 3, s. 470–474, 2011.

- Zięba T., Szumny A., Kapelko M., Properties of retrograded and acetylated starch preparations. Part 1, Structure, susceptibility to amylase, and pasting characteristics, *LWT – Food Science and Technology* 2011; Vol. 44 issue 5 s. 1314–1320, 2011.
- Żołnierczyk A., Stompor M., Mączka W., Anioł M., Catalytic properties of yeast *Saccharomyces cerevisiae* for xanthohumol transformation, *Acta Biochimica Polonica* 2011 Vol. 58 nr 4 s. 114, 2011.

2012

- Anioł M., Sowiński J., Adamczyk J., Baraszkiwicz M., Potaniec B., Zieliński P., Analysis of zeaxanthin and lutein content in forms of corn grain selected varieties available on the Polish market; *Przem. Chem.*, 2012; T. 91 nr 5 s. 666–670, 2012.
- Anioł M., Świdarska A., Stompor M., Żołnierczyk A. Antiproliferative activity and synthesis of 8-prenylnaringenin derivatives by demethylation of 7-O- and 40-O-substituted isoxanthohumols, *Medicinal Chemistry Research*; 2012; Vol. 21 issue 12 s. 4230–4238, 2012.
- Bartmańska A., Tronina T., Huszcza E., Transformation of 8-prenylnaringenin by *Absidia coerulea* and *Beauveria bassiana*, *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters*; 2012; Vol. 22 issue 20 c s. 6451–6453, 2012.
- Biodrowska K., Draus A., Gliszczyńska A., Gładkowski W., Leśniak A., C. Wawrzeńczyk, Synteza izoprenoidowych fosfolipidów, *Przem. Chem.*, 2012; T. 91 nr 5 s. 692–696, 2012.
- Calín-Sánchez Á., Lech K., Szumny A., Figiel A., & Carbonell-Barrachina Á. A. (2012). Volatile composition of sweet basil essential oil (*Ocimum basilicum* L.) as affected by drying method. *Food Research International*, 48(1), 217–225, 2012.
- Chojnacka A., Gładkowski W., Kiełbowicz G., & Wawrzeńczyk C. (2012). Isolation of egg-yolk phospholipids and enzymatic modification of their acyl chains. *Lipid Technology*, 24(2), 33–35, 2012.
- Dams I., Białońska A., Ciunik Z., & Wawrzeńczyk, C. (2012). Lactones 38: Synthesis and odoriferous properties of p-menthane lactones. *Flavour and Fragrance Journal*, 27(3), 237–243, 2012.
- Dancewicz, K., Gliszczyńska, A., Wróblewska, A., Wawrzeńczyk, C., & Gabryś, B. (2012). Deterrent activity of (+)-nootkatone and its derivatives towards the peach potato aphid (*Myzus persicae* Sulzer) Aktywność deterentna (+)-nootkatonu i jego pochodnych wobec mszycy brzoskwińowej (*Myzus persicae* Sulzer). *Progress in Plant Protection*, 52(2), 221–225, 2012.
- Draus A., Wawrzeńczyk C., Fosfatydyloseryna – występowanie, otrzymywanie i właściwości biologiczne W: Na pograniczu chemii i biologii / pod red.

- Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29; – Poznań: Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012; s. 33–42, 2012.
- Gliszczyńska, A., & Brodelius, P. E. (2012). Sesquiterpene coumarins. *Phytochemistry Reviews*, 11(1), 77–96, 2012.
- Gładkowski, W., Chojnacka, A., Kiełbowicz, G., Trziszka, T., & Wawrzeńczyk, C. (2012). Isolation of pure phospholipid fraction from egg yolk. *Journal of the American Oil Chemists' Society*, 89(1), 179–182, 2012.
- Gniłka, R., Szumny, A., Białońska, A., & Wawrzeńczyk, C. (2012). Lactones 39. Chemical and microbial synthesis of lactones from (–)- α - and (+)- β -thujone. *Phytochemistry Letters*, 5(2), 340–345, 2012.
- Grabarczyk, M. (2012). Fungal strains as catalysts for the biotransformation of halolactones by hydrolytic dehalogenation with the dimethylcyclohexane system. *Molecules*, 17(8), 9741–9753, 2012.
- Janeczko, T., Milecka, N., & Kostrzewa-Susłow, E. (2012). Przemysłowe znaczenie mikrobiologicznych hydroksylacji związków steroidowych. *Przem. Chem.*, 2012; 91, 767–771, 2012.
- Janeczko T., Świzdor A., Dmochowska-Gładysz J., Białońska A., Ciunik Z., Kostrzewa-Susłow E. (2012). Nowe metabolity dehydroepiandrosteronu i progesteronu uzyskane w hodowli *Didymosphearia igniaria* KCH 6670. *Journal of Molecular Catalysis B: Enzymatic*, 82, 24–31, 2012.
- Janeczko, T., Panek, A., Świzdor, A., Dmochowska-Gładysz, J., & Kostrzewa-Susłow, E. (2012). Enantioselective dynamic process reduction of α - and β -tetralone and stereoinversion of resulting alcohols in a selected strain culture. *Current microbiology*, 65(2), 189–194, 2012.
- Kanagarajan, S., Muthusamy, S., Gliszczyńska, A., Lundgren, A., & Brodelius, P. E. (2012). Functional expression and characterization of sesquiterpene synthases from *Artemisia annua* L. using transient expression system in *Nicotiana benthamiana*. *Plant Cell Reports*, 31(7), 1309–1319, 2012.
- Każmierska, M., Jarosz, B., Dobrzański, Z., & Trziszka, T. (2012). Effect of technological processes on the changes of polyunsaturated fatty acids in egg powder. *Archiv für Geflügelkunde*; 2012; Vol. 76 issue 3 s. 191–196, 2012.
- Każmierska, M., Rudzińska, M., Jarosz, B., Dobrzański, Z., & Trziszka, T. (2012). Changes of the fatty acid composition, cholesterol and cholesterol oxide contents in whole egg after pulsed electric field treatment. *Archiv für Geflügelkunde*; 2012; Vol. 76 issue 4 s. 246–253, 2012.
- Kiełbowicz, G., Gładkowski, W., Chojnacka, A., & Wawrzeńczyk, C. (2012). A simple method for positional analysis of phosphatidylcholine. *Food Chemistry*, 135(4), 2542–2548. 2012.
- Kiełbowicz, G., Smuga, D., Gładkowski, W., Chojnacka, A., & Wawrzeńczyk, C. (2012). An LC method for the analysis of phosphatidylcholine hydrolysis products and its application to the monitoring of the acyl migration process. *Talanta*; 2012; Vol. 94 s. 22–29, 2012.

- Kostrzewa-Susłow, E., & Janeczko, T. (2012). Microbial transformations of 7-methoxyflavanone. *Molecules*, 17(12), 14810–14820, 2012.
- Kostrzewa-Susłow, E., & Janeczko, T. (2012). Microbial transformations of 7-hydroxyflavanone. *The Scientific World Journal*, Vol. 8 s. 2012.
- Kostrzewa-Susłow, E., Dmochowska-Gładysz, J., Janeczko, T., Środa, K., Michalak, K., & Palko, A. (2012). Microbial transformations of 6-and 7-methoxyflavones in *Aspergillus niger* and *Penicillium chermesinum* cultures. *Zeitschrift für Naturforschung C*, 67(7-8), 411–417, 2012.
- Kostrzewa-Susłow E., Dorynek M., Janeczko T. Transformacje mikrobiologiczne 7-aminoflawonu. Flawonoidy i ich zastosowanie, pod red. Marii Korpacz Janusza Pusza; Rzeszów, 2012; ISSN 978–83-7199–761-7; s. 241–248, 2012.
- Leśniak A., Wawrzeńczyk W. Mikrobiologiczna synteza optycznie czynnych laktonów W: Na pograniczu chemii i biologii / pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29m Poznań, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012; s. 307–320, 2012.
- Madej, A., Popłoński, J., & Huszcza, E. (2012). Transformacje naringeny przez drożdże *Rhodotorula marina*. *Przem. Chem.*, 91(5), 856–859. 2012.
- Masłowiec, D., Nawrot, J., Białońska, A., & Wawrzeńczyk, C. (2012). Laktony. Cz. 40, Synteza i aktywność antyfidantna ε-laktonów skondensowanych z pierścieniem metoksyodstawionego benzenu. *Przem. Chem.*, 91(5), 883–889, 2012.
- Mączka W., Wińska K. *Kosmetologia Estetyczna*; 2012; Vol. 1 nr 3 s. 169–173, 2012.
- Melgarejo, P., Calín-Sánchez, Á., Hernández, F., Szumny, A., Martínez, J. J., Legua, P. . & Carbonell-Barrachina, Á. A. (2012). Chemical, functional and quality properties of Japanese plum (*Prunus salicina* Lindl.) as affected by mulching. *Scientia Horticulturae*, 134, 114–120. 2012.
- Milecka-Tronina N., Panek A., Świzdor A. Neurosteroidy, budowa i działanie. Na pograniczu chemii i biologii / pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29; ISBN 978–83-232–2506-5; Poznań, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012; s. 67–78, 2012.
- Mitula P. and Wawrzeńczyk C. Synthesis of a series of new racemic [2,3-bis(acyloxy)propyl]phosphonocholines. *Arkivoc*; 2012; Part 4 s. 216–232, 2012.
- Niezgoda N., Wawrzeńczyk C. Sprzężony kwas linolowy (CLA) – niezwykle kwas tłuszczowy. W: Na pograniczu chemii i biologii, pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29, Poznań, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012; s. 321–334, 2012.
- Potaniec B., Stompor M., Zieliński P., Anioł M. Reduktywna aminacja przy użyciu kompleksów boranów z pochodnymi pirydyny. W: Na pograniczu chemii i biologii / pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T.

- 29; – Poznań: Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012; s. 353–362, 2012.
- Siepeka M., Gładkowski W. Zjawisko Quorum sensing. Nowe trendy w naukach przyrodniczych 3, T. 3, pod red.: Marcin Kuczera; ISBN 978–83–63058–25–8; Kraków: Creativetime, 2012; s. 172–181, 2012.
- Skrobiszewski A. Reakcje fototoksyczne oraz fotoalergiczne. Kosmetologia Estetyczna, 2012, Vol. 1 nr 4 s. 240–242, 2012.
- Stompor M., Potaniec B., Zieliński P., Anioł M. Chemiczna i mikrobiologiczna synteza dihydrochalkonów. W: Na pograniczu chemii i biologii pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29, Poznań, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, 2012, s. 87–96, 2012.
- R Szczepanik, M., Zawitowska, B., & Szumny, A. (2012). Insecticidal activities of *Thymus vulgaris* essential oil and its components (thymol and carvacrol) against larvae of lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus* Panzer (Coleoptera: Tenebrionidae). Allelopathy Journal, 30(1), 129–142. 2012.
- Szliszka, E., Kostrzewa-Susłow, E., Bronikowska, J., Jaworska, D., Janeczko, T., Czuba, Z. P., & Krol, W. (2012). Synthetic flavanones augment the anti-cancer effect of tumor necrosis factor-related apoptosis-inducing ligand (TRAIL). Molecules, 17(10), 11693–11711, 2012.
- Szumny, A., Adamski, M., Wińska, K., Kucharska, A. Z., Sokół-Łętowska, A., Biesiada, A., & Carbonell-Barrachina, A. A. (2012). Analiza chromatograficzna lotnych frakcji 14 kultywarów bazylii (*Ocimum basilicum* L.). Przem. Chem., 91(5), 1020–1023. 2012.
- Szumny, A., Adamski, M., Wińska, K., Mączka, W., & Nowakowski, P. (2012). Skład chemiczny olejków eterycznych z barszczu Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*). Przem. Chem., 91(5), 1024–1027. 2012.
- Świzdor, A., Panek, A., Milecka-Tronina, N., & Kołek, T. (2012). Biotransformations utilizing β -oxidation cycle reactions in the synthesis of natural compounds and medicines. International Journal of Molecular Sciences, 13(12), 16514–16543, 2012.
- Świzdor, A., Kolek, T., Panek, A., & Milecka, N. (2012). Selective modifications of steroids performed by oxidative enzymes. Current Organic Chemistry, 16(21), 2551–2582, 2012.
- Tomaszewska, L., Rywińska, A., & Gładkowski, W. (2012). Production of erythritol and mannitol by *Yarrowia lipolytica* yeast in media containing glycerol. Journal of Industrial Microbiology and Biotechnology, 39(9), 1333–1343, 2012.
- Tubeck, B., Smuga, D., Smuga, M., & Wawrzeńczyk, C. (2012). Synthesis of 28-O-(1, 2-Diacyl-SN-glycero-3-phospho)-betulin. Synthetic Communications, 42(24), 3648–3654, 2012.
- Wińska K. Chemia związków zapachowych doceniona! Postępy Kosmetologii, Vol. 3 nr 1 s. 3, 2012.

Zieliński P., Stompor M., Potaniec B., Anioł M. Transformacje flawonoidów i ich analogów strukturalnych za pomocą korzeni włośnikowatych. W: Na pograniczu chemii i biologii, pod red. Henryka Koroniaka i Jana Barciszewskiego. T. 29, Poznań, Wydaw. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza, s. 97–105, 2012.

2013

Bartmanska, A., Tronina, T., Poplonski, J., & Huszcza, E. (2013). Biotransformations of prenylated hop flavonoids for drug discovery and production. *Current Drug Metabolism*, 14(10), 1083–1097, 2013.

Barycza, B., Pawlak, A., Poradowski, D., Obmińska-Mrukowicz, B., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Synthesis and cytotoxic activity of betulin and betulinic acid esters with terpenic acids. *Przem. Chem.*, 92(5), 806–812, 2013.

Bobak, Ł., Siepka, E., Gładkowski, W., Kielbowicz, G., Dobrzański, Z., Wawrzeńczyk, C., & Trziszka, T. (2013). Frakcjonowanie masy jajowej z jaj przepiórczych (*Coturnix coturnix japonica*) w nadkrytycznym ditlenku węgla. *Przem. Chem.*, 92, 1472–1475, 2013.

Boratyński, F., Smuga, M., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Lactones 42. Stereoselective enzymatic/microbial synthesis of optically active isomers of whisky lactone. *Food Chemistry*, 141(1), 419–427, 2013.

Boruckowska, H., Boruckowski, T., Tomaszewska-Ciosk, E., Drożdż, W., Bienkiewicz, M., Żołnierczyk, A., & Anioł, M. (2013). Enzymatic esterification of starch phosphate with oleic acid. *Przem. Chem.*, 92(6), 1078–1082, 2013.

Calín-Sánchez, Á., Figiel, A., Lech, K., Szumny, A., & Carbonell-Barrachina, Á. A. (2013). Effects of drying methods on the composition of thyme (*Thymus vulgaris* L.) essential oil. *Drying Technology*, 31(2), 224–235, 2013.

Gębarowska, E., Szumny, A., Adamski, M., & Pietr, S. J. (2013). Biosynthesis of 6-n-pentylo-6H-piran-2-on by fungi from genus *Trichoderma* to fungicide-resistant. *Przem. Chem.*, 92(5), 746–749, 2013.

Gładkowski, W., Skrobiszewski, A., Mazur, M., Siepka, M., Pawlak, A., Obmińska-Mrukowicz, B. & Urbaniak, M. (2013). Synthesis and anticancer activity of novel halolactones with β -aryl substituents from simple aromatic aldehydes. *Tetrahedron*, 69(48), 10414–10423, 2013.

Gniłka R., Wawrzeńczyk C., Tujon – cząsteczka o dwóch obliczach, W: Na pograniczu chemii i biologii, Koroniak Henryk, Barciszewski Jan (red.), 2013, vol. 31, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, s. 75–82, ISBN 978-83-232-2683-3, 2013.

Gniłka, R., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Synthesis of sabina δ -lactones and sabina δ -lactams from (+)-sabinene. *Australian Journal of Chemistry*, 66(11), 1399–1405, 2013.

- Grabarczyk, M., Mączka, W., Wińska, K., Żarowska, B., & Anioł, M. (2013). Antimicrobial activity of hydroxylactone obtained by biotransformation of bromo- and iodolactone with gem-dimethylcyclohexane ring. *Journal of the Brazilian Chemical Society*, 24, 1913–1919, 2013.
- Grudniewska, A., Dancewicz, K., Białońska, A., Wawrzeńczyk, C., & Gabryś, B. (2013). Piperitone-derived saturated lactones: synthesis and aphid behavior-modifying activity. *Journal of agricultural and food chemistry*, 61(14), 3364–3372, 2013.
- Grudniewska, A., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Lactones 41. Synthesis and microbial hydroxylation of unsaturated terpenoid lactones with p-menthane ring systems. *Molecules*, 18(3), 2778–2787, 2013.
- Janeczko, T., Dmochowska-Gładysz, J., Szumny, A., & Kostrzewa-Susłow, E. (2013). Enantioselective reduction of 4-chromanone and its derivatives by selected filamentous fungi. *Journal of Molecular Catalysis B: Enzymatic*, 97, 278–282, 2013.
- Janeczko, T., Gładkowski, W., & Kostrzewa-Susłow, E. (2013). Microbial transformations of chalcones to produce food sweetener derivatives. *Journal of Molecular Catalysis B: Enzymatic*, 98, 55–61, 2013.
- Kiełbowicz, G., Micek, P., & Wawrzeńczyk, C. (2013). A new liquid chromatography method with charge aerosol detector (CAD) for the determination of phospholipid classes. Application to milk phospholipids. *Talanta*, 105, 28–33, 2013.
- Kordan, B., Kosewska, A., Szumny, A., Wawrzeńczyk, C., & Gabryś, B. (2013). Effects of aromatic plant extracts and major terpenoid constituents on feeding activity of the horse-chestnut leaf miner *Cameraria ohridella* deschka & dimić 1986. *PUBLISHER UWM*, 53, 2013.
- Malicki, A., Tubek-Barycza, B., Janik, P., Szpak, M., Źródłowska-Danek, J., Grabowski, T., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Effect of phosphatidylbetulins on *Staphylococcus aureus*. *Przemysł Chemiczny*, 92(8), 1532–1537, 2013.
- Niezgoda, N., Mituła, P., Kempieńska, K., Wietrzyk, J., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Synthesis of Phosphatidylcholine with conjugated linoleic acid and studies on its cytotoxic activity. *Australian Journal of Chemistry*, 66(3), 354–361, 2013.
- Ogórek, R., & Jarosz, B. (2013). Asymmetric reduction of ketones in the culture of *Alternaria alternata*. *Przem. Chem.*, 92(9), 1747–1749, 2013.
- Tomaszewska-Ciosk, E., Anioł, M., Drożdż, W., & Boruczowska, H. (2013). Evaluation of availability of extruded starch to adsorption cuprum, lead and zinc ions. *Przem. Chem.*, 92(5), 767–771, 2013.
- Tronina, T., & Huszcza, E. (2013). Microbial sulfation of 8-prenylnaringenin. *Zeitschrift für Naturforschung C*, 68(5–6), 231–235, 2013.
- Tronina, T., Bartmańska, A., Milczarek, M., Wietrzyk, J., Popłoński, J., Rój, E., & Huszcza, E. (2013). Antioxidant and antiproliferative activity of glyco-

- sides obtained by biotransformation of xanthohumol. *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters*, 23(7), 1957–1960, 2013.
- Tronina, T., Bartmańska, A., Filip-Psurska, B., Wietrzyk, J., Popłoński, J., & Huszcza, E. (2013). Fungal metabolites of xanthohumol with potent antiproliferative activity on human cancer cell lines *in vitro*. *Bioorganic & Medicinal Chemistry*, 21(7), 2001–2006, 2013.
- Tubeck, B., Mituła, P., Niezgodna, N., Kempieńska, K., Wietrzyk, J., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Synthesis and cytotoxic activity of new betulin and betulinic acid esters with conjugated linoleic acid (CLA). *Natural Product Communications*, 8(4), 1934578X1300800405, 2013.
- Skrobiszewski, A., & Gładkowski, W. (2013). Synteza γ -laktonów z podstawnikami aromatycznymi. *Wiad. Chem.*, 2013.
- Stompor, M., Potaniec, B., Szumny, A., Zielinski, P., Zolnierczyk, A., & Aniol, M. (2013). Microbiological reduction of xanthohumol and 4-methoxychalcone. *Przem. Chem.*, 92(4), 574–578, 2013.
- Stompor, M., Potaniec, B., Szumny, A., Zieliński, P., Żołnierczyk, A. K., & Anioł, M. (2013). Microbial synthesis of dihydrochalcones using *Rhodococcus* and *Gordonia* species. *Journal of Molecular Catalysis B: Enzymatic*, 97, 283–288, 2013.
- Szczepańska, E., & Robak, M. (2013). Proteomika w badaniu drobnoustrojów. *Acta Scientiarum Polonorum, Biotechnologia*, 12(4), 2013.
- Świzdor, A. (2013). Baeyer–Villiger oxidation of some C19 steroids by *Penicillium lanosocoeruleum*. *Molecules*, 18(11), 13812–13822, 2013.
- Popłoński, J., Tronina, T., & Huszcza, E. (2013). Photochemical transformations of xanthohumol. *Tetrahedron Letters*, 54(45), 6035–6036, 2013.
- Potaniec B., Anioł M.: Wpływ struktury flawonoidów na ich właściwości antyoksydacyjne, W: Na pograniczu chemii i biologii, Koroniak Henryk, Barciszewski Jan (red.), 2013, vol. 31, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, s. 53–62, ISBN 978–83-232–2683-3, 2013.
- Walczak P., Olejniczak T.: Związki z ugrupowaniem laktonowym jako potencjalne regulatory wzrostu roślin, W: Na pograniczu chemii i biologii, Koroniak Henryk, Barciszewski Jan (red.), 2013, vol. 31, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, s. 37–52, ISBN 978–83-232–2683-3, 2013.
- Wzorek, A., Gawdzik, B., Gładkowski, W., Urbaniak, M., Barańska, A., Malińska, M. & Wietrzyk, J. (2013). Synthesis, characterization and antiproliferative activity of β -aryl- δ -iodo- γ -lactones. *Journal of Molecular Structure*, 1047, 160–168, 2013.
- Zięba, T., Kapelko, M., & Szumny, A. (2013). Effect of preparation method on the properties of potato starch acetates with an equal degree of substitution. *Carbohydrate Polymers*, 94(1), 193–198, 2013.

Żołnierczyk, A. K., Anioł, M., & Wawrzeńczyk, C. (2013). Microbial dehalogenation of chloro- and bromolactones. *Przem. Chem.*, 92(5), 802–805, 2013.

2014

Bekier J., Drozd J., Jamroz E., Jarosz B., Kocowicz A., Walenczak K., Weber J., Changes in selected hydrophobic components during composting of municipal solid wastes, *J. Soils Sediments*, 2014, vol. 14, nr 2, s. 305–311.

Boratyński F., Pannek J., Walczak P., Janik-Polanowicz A., Huszcza, E., Szczepańska E., Martinez-Rojas E., Olejniczak T., Microbial alcohol dehydrogenase screening for enantiopure lactone synthesis: Down-stream process from microtiter plate to bench bioreactor, *Process Biochem*, 2014, vol. 49, nr 10, s. 1637–1646.

Chojnacka A., Gładkowski W., Kiełbowicz G., Gliszczyńska A., Niezgoda N., Wawrzeńczyk, C., Lipase-catalyzed interesterification of egg-yolk phosphatidylcholine and plant oils, *Grasas y Aceites*, 2014, vol. 65, nr 4, s. e053.

Dzięcioł M., Politowicz J., Szumny A., Niżański W., Methyl paraben as a sex pheromone in canine urine – is the question still open? *Pol. J. Vet. Sci.*, 2014, vol. 17, nr 4, s. 601–605.

Gębarowska E., Szumny A., Anioł M., Gliszczyńska A., Pietr S. J. Aktywność przeciwgrzybowa szczepów *Trichoderma harzianum* odpornych na iprodion, *Przem. Chem.*, 2014, vol. 93, nr 7, s. 1161–1165.

Gębarowska E., Szumny A., Pietr S. J., Applicability of distillation-extraction technique for isolation of volatile compounds from different cultures of microscopic fungi, *Electron. J. Pol. Agric. Univ.*, 2014, vol. 17, nr 3.

Gliszczyńska A., Dancewicz K., Hnatejko M., Szczepanik M., Gabryś B., Synthesis of β -damascone derivatives with a lactone ring and their feeding deterrent activity against aphids and lesser mealworms, *RSC Adv*, 2014, vol. 4, nr 74, s. 39248–39256.

Gładkowski W., Kiełbowicz G., Chojnacka A., Bobak Ł., Spychaj R., Dobrzański Z., Trziszka T., Wawrzeńczyk C., The effect of feed supplementation with dietary sources of n-3 polyunsaturated fatty acids, flaxseed and algae *Schizochytrium* sp., on their incorporation into lipid fractions of Japanese quail eggs, *Int. J. Food Sci.*, 2014, vol. 49, nr 8, s. 1876–1885.

Gładkowski W., Chojnacka A., Wawrzeńczyk C. *Chemia organiczna: ćwiczenia laboratoryjne dla studentów kierunków przyrodniczych*, Wrocław, Wyd. Uniw. Przyrod Wrocławiu, 94 s.

Grabarczyk M., Mączka W., Wińska K., Żarowska B., Anioł M., The new halolactones and hydroxylactone with trimethylcyclohexene ring obtained through combined chemical and microbial processes, *J. Mol. Catal. B Enzym.*, 2014, vol. 102, s. 195–203.

- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Aniol, M., Synthesis and odour characteristics of hydroxylactones with methylcyclohexane system, *Przem. Chem.* 2014, vol. 93, nr 6, s. 1051–1054.
- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Naturalne hydroksy- i chlorolaktony terpenoidowe – ich występowanie i właściwości, *Wiad. Chem.*, 2014, vol. 68, nr 1–2, s. 117–131.
- Grudniewska A., Hayashi S., Shimizu M., Kato M., Suenaga M., Imagawa H., Ito T., Asakawa Y., Ban S., Kumada T., Hashimoto T. Umeyama A., Opa-liferin, a new polyketide from cultures of entomopathogenic fungus *Cordyceps* sp. NBRC 106954, *Org. Lett.* 2014, vol. 16, nr 18, s. 4695–4697.
- Janeczko T., Dymarska M., Kostrzewa-Susłow E., Highly enantioselective production of (R)-halohydrins with whole cells of *Rhodotorula rubra* KCh 82 culture, *Int. J. Mol. Sci.*, 2014, vol. 15, nr 12, s. 22392–22404.
- Janeczko T., Dymarska M., Siepka M., Gniłka R., Leśniak A., Popłoński J., Kostrzewa-Susłow, E. Enantioselective reduction of flavanone and oxidation of cis- and trans-flavan-4-ol by selected yeast cultures, *J. Mol. Catal. B Enzym.*, 2014, vol. 109, s. 47–52.
- Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Enantioselective reduction of propiophenone formed from 3-chloropropiophenone and stereoinversion of the resulting alcohols in selected yeast cultures, *Tetrahedron-Asymm.* 2014, vol. 25, nr 18–19, s. 1264–1269.
- Janik-Polanowicz A., Olejniczak T., Aktywność fungistatyczna wybranych preparatów przeciwgrzybiczych, *Na pograniczu chemii i biologii.* 2014, T. 33 s. 257–268, Red. Koroniak H., Barciszewski J., Poznań, Wyd. Naukowe Uniw. im. Adama Mickiewicza.
- Kargozari M., Moini, S., Basti A. A., Emam-Djomeh Z., Ghasemlou M., Revilla I., Gandomi M. H., Carbonell-Barrachina A. A., Szumny A., Development of Turkish dry-fermented sausage (sucuk) reformulated with camel meat and hump fat and evaluation of physicochemical, textural, fatty acid and volatile compound profiles during ripening, *LWT-Food Sci. Technol.*, 2014, vol. 59, s. 849–858.
- Kostrzewa-Susłow E., Dymarska M., Białońska A. Janeczko T., Enantioselective conversion of certain derivatives of 6-hydroxyflavanone, *J. Mol. Catal. B Enzym.*, 2014, vol. 102, s. 59–65.
- Kostrzewa-Susłow E., Dymarska M., Janeczko T., Microbial transformations of 3-methoxyflavone by strains of *Aspergillus niger*, *Pol. J. Microbiol.*, 2014, vol. 63, nr 1, s. 111–114.
- Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., Microbial transformations of 5-hydroxy- and 5-methoxyflavone in *Aspergillus niger* and *Penicillium chermesinum* cultures, *J. Microbiol. Biotechnol. Food Sci.*, 2014, vol. 3, nr 6, s. 448–452.
- Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., Transformacje mikrobiologiczne flawonu i jego 6- i 7-hydroksypo pochodnych, *Flawonoidy i ich zastosowanie*, Red.

- Kopacz M., Pusz J., Kalemekiewicz J., 2014, s. 339–349, Rzeszów, Oficyna Wyd. Politechniki Rzeszowskiej.
- Kucharska A. Z., Sokół-Łętowska A., Szumny A., Misztal K., The protective effect of the *Cornus mas* fruits (cornelian cherry) on hypertriglyceridemia and atherosclerosis through PPAR α activation in hypercholesterolemic rabbits, *Phytomedicine* 2014, vol. 21, nr 13, s. 1774–1784.
- Leśniak A., Smuga M., Białońska A., Kula J., Wawrzeńczyk C., Lactones 44. Microbial lactonization of ketoacids, *J. Mol. Catal. B Enzym.*, 2014, vol. 106, s. 32–39.
- Madej A., Popłoński J., Huszcza E., Improved oxidation of naringenin to carthamidin and isocarthamidin by *Rhodotorula marina*, *Appl. Biochem. Biotechnol.*, 2014, vol. 173, s. 67–73.
- Mazur M., Gładkowski W., Podkowik M., Bania J., Nawrot J., Białońska A., Wawrzeńczyk C., Lactones 43. New biologically active lactones: β -cyclo-citral derivatives, *Pest Manag. Sci.*, 2014, vol. 70, nr 2, s. 286–294.
- Mączka W. K., Grabarczyk M., Wińska K., Anioł M., Plant-mediated stereoselective biotransformation of phenylglyoxylic acid esters, *Z Naturforsch C J Biosci.*, 2014, vol. 69, nr 7–8, s. 309–316.
- Milecka-Tronina N., Kołek T., Świzdor A., Panek A., Hydroxylation of DHEA and its analogues by *Absidia coerulea* AM93. Can an inducible microbial hydroxylase catalyze 7 α - and 7 β -hydroxylation of 5-ene and 5 α -dihydro C19-steroids? *Bioorg. Med. Chem.* 2014, vol. 22, s. 883–891.
- Niezgoda N., Wawrzeńczyk C., An efficient method for enzymatic purification of cis-9,trans-11 isomer of conjugated linoleic acid, *J. Mol. Catal. B Enzym.*, 2014, vol. 100, s. 40–48.
- Popłoński J., Sordon S., Tronina T., Huszcza E., Selektywne uwodornienie ksantohumolu do α , β -dihydroksantohumolu, *Przem. Chem.*, 2014, vol. 93, nr 11, s. 1916–1918.
- Potaniec B., Grabarczyk M., Stompor M., Szumny A., Zieliński P., Żoźnierczyk A. K., Anioł M. Antioxidant activity and spectroscopic data of isoxanthohomol oxime and related compounds, *Spectrochim Acta A Mol Biomol Spectrosc.*, 2014, vol. 118, s. 716–723.
- Rybak J., Olejniczak T., Accumulation of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) on the spider webs in the vicinity of road traffic emissions, *Environ. Sci. Pollut. Res.*, 2014, vol. 21, nr 3, s. 2313–2324.
- Skrobiszewski A., Gładkowski W., Lis M., Gliszczyńska A., Maciejewska G., Klejdysz T., Obmińska-Mrukowicz B., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Laktony cz. 45. Synteza hydroksylaktonów z pierścieniem aromatycznym oraz ocena ich aktywności antyfidantnej i antyproliferacyjnej, *Przem. Chem.*, 2014, vol. 93, nr 9, s. 1637–1643.
- Sokół-Łętowska A., Kucharska A. Z., Wińska K., Szumny A., Nawirska-Olszańska A., Mizgier P., Wyspiańska D., Composition and antioxidant activity of red fruit liqueurs, *Food Chem.*, 2014, vol. 157, s. 533–539.

- Szczepanik M., Grudniewska A., Zawitowska B., Wawrzeńczyk C., Structure-related antifeedant activity of halolactones with a p-menthane system against the lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus* Panzer, *Pest Manag. Sci.*, 2014, vol. 70, nr 6, s. 953–958.
- Szczepańska E., Boratyński F., Dehydrogenazy alkoholowe pochodzenia mikrobiologicznego – właściwości i ich zastosowanie, *Wiad. Chem.*, 2014, vol. 68, nr 11–12, s. 1049–1071.
- Szołyga B., Gniłka R., Szczepanik M., Szumny A., Chemical composition and insecticidal activity of *Thuja occidentalis* and *Tanacetum vulgare* essential oils against larvae of the lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus*, *Entomol Exp Appl.*, 2014, vol. 151, s. 1–10.
- Szychowski P. J., Munera-Picazo S., Szumny A., Carbonell-Barrachina, Á. A., Hernández F. Quality parameters, bio-compounds, antioxidant activity and sensory attributes of Spanish quinces (*Cydonia oblonga* Miller), *Sci Hort.*, 2014, vol. 165, s. 163–170.
- Świzdor A., Panek A., Milecka-Tronina N., Microbial Baeyer–Villiger oxidation of 5 α -steroids using *Beauveria bassiana*. A stereochemical requirement for the 11 α -hydroxylation and the lactonization pathway, *Steroids* 2014, vol. 82, s. 44–52.
- Toboła D., Stompor M., Błażewicz J., Anioł M., Zawartość ksantohumolu w polskich piwach *Przem. Chem.*, 2014, vol. 93, nr 8, s. 1447–1450.
- Tronina T., Bartmańska A., Popłoński J., Huszcza E., Transformation of xanthohumol by *Aspergillus ochraceus*, *J. Basic Microbiol.*, 2014, vol. 54, nr 1, s. 66–71.
- Walczak P., Pannek J., Boratyński F., Janik-Polanowicz A., Olejniczak T., Synthesis and fungistatic activity of bicyclic lactones and lactams against *Botrytis cinerea*, *Penicillium citrinum*, and *Aspergillus glaucus*, *J. Agric. Food Chem.* 2014, vol. 62, nr 34, s. 8571–8578.
- Wińska K., Potaniec B., Mączka W., Anioł M., Wawrzeńczyk C., Isomers and odor or nose as stereochemist, *Chemik* 2014, vol. 68, nr 2, s. 87–90.
- Wińska K., Spaleniak P., Grabarczyk M., Mączka W., Związki siarki w kosmetyce, *Kosmetologia Estetyczna*, 2014, vol. 3, nr 2, s. 99–102.

2015

- Anioł M., Sowiński J., Aniołowska M., Zawartość cukrów rozpuszczalnych i związków ligninocelulozowych w odmianach sorga, *Przem. Chem.* 2015 vol. 94 s. 1832–1834.
- Bańcyr E., Priyadarshini K; Felcenloben I., Żyromski M., Kostrzewa-Susłow E., Anioł M. Influence of Baicalin Addition for Cd4+Cd25- Population, Isolated From Wistar Rat Spleens, *Indian Journal of Applied Research*, 2015 vol. 5 nr 4 s. 283–285.

- Boratyński F., Szczepańska E., Pannek J., Olejniczak T., Microbial stereoselective one-step conversion of diols to chiral lactones in yeast cultures, *Catalysts* 2015 vol. 5 s. 2068–2084.
- Bubalo M. C., Mazur M., Radošević K., Redovniković I. R., Baker's yeast-mediated asymmetric reduction of ethyl 3-oxobutanoate in deep eutectic solvents, *Process Biochemistry* 2015 vol. 50 nr 11 s. 1788–1792.
- Calín-Sánchez Á., Figiel A., Lech K., Szumny A., Martínez-Tomé J., Carbonell-Barrachina Á. A., Dying methods affect the aroma of *Origanum majorana* L. analyzed by GC–MS and descriptive sensory analysis, *Industrial Crops and Products* 2015 vol. 74 s. 218–227.
- Czabaj S., Boruckowski T., Żoźnierczyk A., Kliks J., Produkcja destylatów rolniczych z użyciem nietypowych surowców gorzelnicznych, W: Aplikacyjne i teoretyczne problemy w przemyśle rolno-spożywczym: interdyscyplinarne aspekty zdrowego stylu życia, Szwedziak Katarzyna, Tukiendorf Marek, Jakubowski Tomasz (red.), *Studia i Monografie, Politechnika Opolska*, 2015, vol. 432, Opole, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, s. 45–62.
- Gabryś B., Dancewicz K., Gliszczyńska A., Kordan B. E., Wawrzeńczyk C., Systemic deterrence of aphid probing and feeding by novel β -damascone analogues, *Journal of Pest Science* 2015 vol. 88 nr 3 s. 507–516.
- Gliszczyńska A., Gładkowski W., Dancewicz K., Gabryś B., Enantioselective microbial hydroxylation as a useful tool in the production of jasmonate derivatives with aphid deterrent activity, *Current Microbiology* 2015 vol. 71 s. 83–94.
- Gładkowski W., Gliszczyńska A., Siepka M., Czarnecka M., Maciejewska G., Kinetic resolution of (E)-4-(20,50-dimethylphenyl)-but-3-en-2-ol and (E)-4-(benzo[d][10,30]dioxol-50-yl)-but-3-en-2-ol through lipase-catalyzed transesterification, *Tetrahedron-Asymmetry* 2015 vol. 26 nr 14 s. 702–709.
- Gładkowski W., Skrobiszewski A., Mazur M., Siepka M., Białońska A., Convenient chemoenzymatic route to optically active β -aryl- δ -iodo- γ -lactones and β -aryl- γ -iodo- δ -lactones with the defined configurations of stereogenic centers, *European Journal of Organic Chemistry* 2015 vol. 2015 nr 3 s. 605–615.
- Gniłka R., Majchrzak W., Wawrzeńczyk C., Microbial transformations of (-)- α - and (+)- β -thujone by fungi of *Absidia* species, *Phytochemistry Letters* 2015 vol. 13 s. 41–46.
- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Naturalne i syntetyczne analogi strukturalne jononów, *Wiad. Chem.* 2015 vol. 69 nr 11–12 s. 997–1018.
- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Potaniec B., Anioł M., Loliolide – the most ubiquitous lactone, *Acta Universitatis Lodziensis, Folia Biologica et Oecologica* 2015 vol. 11 s. 1–8.

- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Żoźnierczyk A., Żarowska B., Anioł M., Lactones with methylcyclohexane systems obtained by chemical and microbiological methods and their antimicrobial activity, *Molecules* 2015 vol. 20 nr 2 s. 3335–3353.
- Grudniewska A., Kłobucki M., Dancewicz K., Szczepanik M., Gabryś B., Wawrzeńczyk C., Synthesis and antifeedant activity of racemic and optically active hydroxy lactones with the p-menthane system, *PLoS ONE* 2015 vol. 10 nr 7 s. 1–17.
- Jackowski J., Hurej M., Rój E., Popłoński J., Kośny L., Huszcza E., Antifeedant activity of xanthohumol and supercritical carbon dioxide extract of spent hops against stored product pests, *Bulletin of Entomological Research* 2015 vol. 105 nr 4 s. 456–461.
- Janeczko T., Bąkowski W., Walczak E., Robak M., Dmochowska-Gładysz J., Kostrzewa-Susłow E., Biotransformation of acetophenone and its halogen derivatives by *Yarrowia lipolytica* strains, *Annals of Microbiology* 2015 vol. 65 nr 2 s. 1097–1107.
- Kiełbowicz G., Chojnacka A., Gliszczynska A., Gładkowski W., Kłobucki M., Niezgodna N., Wawrzeńczyk C., Positional analysis of phosphatidylcholine and phosphatidylethanolamine via LC with a charged aerosol detector, *Talanta*, 2015 vol. 141 s. 137–142.
- Kiełbowicz G., Trziszka T., Wawrzeńczyk C., Separation and quantification of phospholipid and neutral lipid classes by HPLC-CAD: Application to egg yolk lipids, *Journal of Liquid Chromatography & Related Technologies* 2015 vol. 38 nr 8 s. 898–903.
- Kozłowska J., Wińska K., Grabarczyk M., Anioł M., Związki o właściwościach przeciwgrzybiczych, *Kosmetologia Estetyczna* 2015 vol. 4 nr 6 s. 577–586.
- Kucharska A., Szumny A., Sokół-Łętowska A., Piórecki N., Klymenko S., Iridoids and anthocyanins in cornelian cherry (*Cornus mas* L.) cultivars, *Journal of Food Composition and Analysis* 2015 vol. 40 s. 95–102.
- Laroussarie A., Barycza B., Andriamboavonjy H., Tamigney Kenfack M., Blériot Y., Gauthier C., Synthesis of the Tetrasaccharide Repeating Unit of the β -Kdo-Containing Exopolysaccharide from *Burkholderia pseudomallei* and *B. cepacia* Complex, *Journal of Organic Chemistry* 2015 vol. 80 s. 10386–10396.
- Maślak E., Buczek E., Szumny A., Szczepański W., Franczyk-Żarów M., Kopeć A., Chłopicki S., Leszczyńska T., Kostogryś R. B., Individual CLA isomers, c9t11 and t10c12, prevent excess liver glycogen storage and inhibit lipogenic genes expression induced by high-fructose diet in rats, *BioMed Research International* 2015 vol. 2015 s. 1–10.
- Mazur M., Grudniewska A., Wawrzeńczyk C., Microbial transformations of halolactones with p-menthane system, *Journal of Bioscience and Bioengineering* 2015 vol. 119 nr 1 s. 72–76.

- Niezgoda N., Gliszczyńska A., Gładkowski W., Kempieńska K., Wietrzyk J., Wawrzeńczyk C., Phosphatidylcholine with cis-9,trans-11 and trans-10,cis-12 conjugated linoleic acid isomers: synthesis and cytotoxic studies, *Australian Journal of Chemistry* 2015 vol. 68 s. 1065–1075.
- Obłąk E., Piecuch A., Dworniczek E., Olejniczak T., The Influence of Biodegradable Gemini Surfactants, N,N'-bis(1-Decyloxy-1-Oxopronan-2-yl)-N,N,N',N'-Tetramethylpropane-1,3-Diammonium Dibromide and N,N'-bis(1-Dodecyloxy-1-Oxopronan-2-yl)-N,N,N',N'-Tetramethylethane-1,2-Diammonium Dibromide, on Fungal Biofilm and Adhesion, *Journal of Oleo Science* 2015 vol. 64 nr 5 s. 527–537.
- Panek A., Milecka-Tronina N., Świzdor A., Enzymatyczne reakcje rozszczepienia wiązania C-C. Zastosowanie w syntezie związków zapachowych, farmaceutyków oraz w bioremediacji, *Wiad. Chem.* 2015 vol. 69 nr 5–6 s. 337–368.
- Popłoński J., Sordon S., Tronina T., Bartmańska A., Huszcza E., Fungal metabolism of naphthoflavones, *Journal of Molecular Catalysis B-Enzymatic* 2015 vol. 117 s. 1–6.
- Sharaf-Eldin M. A., Barycza B., Szumny A., Effect of pre-sowing electromagnetic field treatment on growth and oleic acid content of cardoon (*Cynara cardunculus* L.), *Journal of Chemical and Pharmaceutical Research* 2015 vol. 7 nr 8 s. 917–922.
- Sieпка E., Bobak Ł., Gładkowski W., Charakterystyka aktywności biologicznej fosfolipidów żółtka, *Żywność. Nauka. Technologia. Jakość* 2015 nr 2 (99) s. 15–28.
- Skrobiszewski A., Gładkowski W., Walczak P., Gliszczyńska A., Maciejewska G., Klejdysz T., Nawrot J., Wawrzeńczyk C., Synthesis of β -aryl- γ -lactones and relationship: Structure – antifeedant and antifungal activity, *Journal of Chemical Sciences* 2015 vol. 127 nr 4 s. 687–699.
- Sompom M., Dancewicz K., Gabryś B., Anioł M., Insect antifeedant potential of xanthohumol, isoxanthohumol, and their derivatives, *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 2015 vol. 63 nr 30 s. 6749–6756.
- Szumny D., Sozański T., Kucharska A., Dziewiszek W., Piórecki N., Magdalan J., Chlebda-Sieragowska E., Kupczyński R., Szeląg A., Szumny A., Application of cornelian cherry iridoid-polyphenolic fraction and loganic acid to reduce intraocular pressure, *Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine* 2015 vol. 2015 s. 1–8.
- Wróblewska-Kurdyk A., Nowak L., Dancewicz K., Szumny A., Gabryś B., In search of biopesticides: the effect of caraway *Carum carvi* essential oil and its major constituents on peach potato aphid *Myzus persicae* probing behavior, *Acta Biologica* 2015 nr 22 s. 51–62.
- Zwyrzykowska-Wodzińska A., Kupczyński R., Jarosz B., Szumny A., Kucharska A., Qualitative and quantitative analysis of polyphenolic compounds in *Ilex* Sp., *Open Chemistry* 2015 vol. 13 nr 1 s. 1303–1312.

Żołnierczyk A., Mączka W., Grabarczyk M., Wińska K., Woźniak E., Anioł M., Isoxanthohumol – Biologically active hop flavonoid, *Fitoterapia* 2015 vol. 103 s. 71–82.

2016

Baron J., Miazga B., Ntaflou T., Puziewicz J., Szumny A., Beeswax remnants, phase and major element chemical composition of the bronze age mould from Gaj Oławski (SW Poland), *Archaeological and Anthropological Sciences*, 2016, vol. 8, nr 1, s. 187–196.

Boratyński F., Dancewicz K., Paprocka M., Gabryś B., Wawrzeńczyk C., Chemo-enzymatic synthesis of optically active gamma- and delta-decalactones and their effect on aphid probing, feeding and settling behavior, *PLoS ONE*, 2016, vol. 11, nr 1, s. 1–18.

Boruczowska H., Boruczowski T., Gubica T., Anioł M., Tomaszewska-Ciosk E., Analysis of the chemical structure of insoluble products of enzymatic esterification of starch and transesterification of acetylated starch with oleic acid by solid-state CP/MAS ¹³C NMR, *Starch-Starke*, 2016, vol. 68, nr 11–12, s. 1180–1186.

Chojnacka A., Gładkowski W., Gliszczyńska A., Niezgoda N., Kiełbowicz G., Wawrzeńczyk C., Synthesis of structured phosphatidylcholine containing punicic acid by the lipase-catalyzed transesterification with pomegranate seed oil, *Catalysis Communications*, 2016, vol. 75, s. 60–64.

Dymarska M., Juros W., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Kwas hialuronowy. Budowa, właściwości i zastosowanie, *Przem. Chem.*, 2016, vol. 95, nr 4, s. 814–816.

Dymarska M., Juros W., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Wykorzystanie procesów biotechnologicznych do wytwarzania kwasu hialuronowego, *Przem. Chem.*, 2016, vol. 95, nr 4, s. 817–819.

Fidyk K., Fiedorowicz A., Strządała L., Szumny A., β-caryophyllene and β-caryophyllene oxide – natural compounds of anticancer and analgesic properties, *Cancer Medicine*, 2016, vol. 5, nr 10, s. 3007–3017.

Gawdzik B., Wzorek A., Kamizela A., Urbaniak M., Gładkowski W., Lis M., Obmińska-Mrukowicz B., Białońska A., β-Aryl-δ-Hydroxy-γ-Lactones: synthesis, structural analysis and cytotoxic activity, *Current Organic Synthesis*, 2016, vol. 13, nr 6, s. 901–906.

Gliszczyńska A., Gładkowski W., Dancewicz K., Gabryś B., Szczepanik M., Transformation of β-damascone to (+)-(S)-4-hydroxy-β-damascone by fungal strains and its evaluation as a potential insecticide against aphids *Myzus persicae* and lesser mealworm *Alphitobius diaperinus* Panzer, *Catalysis Communications*, 2016, vol. 80, s. 39–43.

- Gliszczyńska A., Gładkowski W., Świtalska M., Wietrzyk J., Szumny A., Gębarowska E., Wawrzeńczyk C., Dehalogenation activity of selected fungi towards δ -Iodo- γ -lactone derived from trans, trans-farnesol, *Chemistry & Biodiversity*, 2016, vol. 13, nr 4, s. 477–482.
- Gliszczyńska A., Niezgoda N., Gładkowski W., Czarnecka M., Świtalska M., Wietrzyk J., Synthesis and biological evaluation of novel phosphatidylcholine analogues containing monoterpene acids as potent antiproliferative agents, *PLoS ONE*, 2016, vol. 11, nr 6, s. 1–18, Numer artykułu: e0157278.
- Gliszczyńska A., Semba D., Szczepanik M., Dancewicz K., Gabryś B., Alkyl-Substituted δ -Lactones Derived from Dihydrojasmane and Their Stereoselective Fungi-Mediated Conversion: Production of New Antifeedant Agents, *Molecules*, 2016, vol. 21, nr 9, s. 1–13.
- Gładkowski W., Mituła P., Stereoselective yeast-mediated reduction of trans-5-(1'-oxo-3'-methylbutyl)-3-methyldihydrofuran-2-one: production of chiral intermediates for the synthesis of β -secretase inhibitors, *Biotechnology Letters*, 2016, vol. 38, s. 103–108.
- Gładkowski W., Skrobiszewski A., Mazur M., Gliszczyńska A., Czarnecka M., Pawlak A., Obmińska-Mrukowicz B., Maciejewska G., Białońska A., Chiral δ -iodo- γ -lactones derived from cuminaldehyde, 2,5-dimethylbenzaldehyde and piperonal: chemoenzymatic synthesis and antiproliferative activity, *Tetrahedron-Asymmetry*, 2016, vol. 27, nr 6, s. 227–237.
- Grabarczyk M., Wińska K., Mączka W., Żarowska B., Maciejewska G., Dancewicz K., Gabryś B., Anioł M., Synthesis, biotransformation and biological activity of halolactones obtained from β -ionone, *Tetrahedron*, 2016, vol. 72, nr 5, s. 637–644.
- Janeczko T., Świzdor A., Chmolewska D., Dmochowska-Gładysz J., Kozłowska E., Dymarska M., Kostrzewa-Susłow E., Enancjoselektywna redukcja wybranych α -aryloketonów w kulturach szczepów *Coryneum betulinum* KCh 6534 i *Chaetomium* sp. KCh 6651, *Przem. Chem.*, 2016, vol. 95, nr 8, s. 1617–1621.
- Janeczko T., Świzdor A., Dmochowska-Gładysz J., Kozłowska E., Dymarska M., Kostrzewa-Susłow E., Enancjoselektywna redukcja pochodnych β -tetralonu w kulturze szczepów *Coryneum betulinum* KCh 6534 i *Chaetomium* sp. KCh 6651, *Przem. Chem.*, 2016, vol. 95, nr 9, s. 1737–1739.
- Kapelko-Żeberska M., Buksa K., Szumny A., Zięba T., Gryszkin A., Analysis of molecular structure of starch citrate obtained by a well-established method, *LWT-Food Science and Technology*, 2016, vol. 69, s. 334–341.
- Kromer K., Kreitschitz A., Kleinteich T., Gorb S. N., Szumny A., Oil secretory system in vegetative organs of three arnica taxa: essential oil synthesis, distribution and accumulation, *Plant and Cell Physiology*, 2016, vol. 57, nr 5, s. 1020–1037.

- Martinez-Rojas E., Olejniczak T., Neumann K., Garbe L.-A., Boratyński F., Simple preparation of *Rhodococcus erythropolis* DSM 44534 as biocatalyst to oxidize diols into the optically active lactones, *Chirality*, 2016, vol. 28, nr 9, s. 623–627.
- Mazur M., Barycza B., Andriamboavonjy H., Lavoie S., Kenfack M. T., Larousarie A., Blériot Y., Gauthier C., 4'-Methoxyphenacyl-Assisted Synthesis of β -Kdo Glycosides, *Journal of Organic Chemistry*, 2016, vol. 81, nr 22, s. 10585–10599.
- Mazur M., Skrobiszewski A., Gładkowski W., Podkowik M., Bania J., Nawrot J., Klejdysz T., Wawrzeńczyk C., Lactones 46. Synthesis, antifedant and antibacterial activity of γ -lactones with a p-methoxyphenyl substituent, *Pest Management Science*, 2016, vol. 72, nr 3, s. 489–496.
- Mączka W., Wińska K., Grabarczyk M., Anioł M., Właściwości biologiczne geraniolu, *Postępy Fitoterapii*, 2016, vol. 17, nr 1, s. 39–43.
- Mączka W., Żołnierczyk A., Grabarczyk M., Wińska K., β -jonon jako potencjalny lek przeciwnowotworowy, *Acta Scientiarum Polonorum, Biotechnologia*, 2016, s. 27–36.
- Niedźwiedzki D. M., Tronina T., Liu H., Staleva H., Komenda J., Sobotka R., Blankenship R. E., Polivka T., Carotenoid-induced non-photochemical quenching in the cyanobacterial chlorophyll synthase–HliC/D complex, *Biochimica et Biophysica Acta-Bioenergetics*, 2016, vol. 1857, nr 9, s. 1430–1439.
- Niezgoda N., Gliszczyńska A., Gładkowski W., Chojnacka A., Kiełbowicz G., Wawrzeńczyk C., Lipase-catalyzed enrichment of egg yolk phosphatidylcholine with conjugated linoleic acid, *Journal of Molecular Catalysis B-Enzymatic*, 2016, vol. 123, s. 14–22.
- Niezgoda N., Gliszczyńska A., Gładkowski W., Chojnacka A., Kiełbowicz G., Wawrzeńczyk C., Production of concentrates of CLA obtained from sunflower and safflower and their application to the lipase-catalyzed acidolysis of egg yolk phosphatidylcholine, *European Journal of Lipid Science and Technology*, 2016, vol. 118, nr 10, s. 1566–1578.
- Sadowska U., Żabiński A., Szumny A., Dziadek K., An effect of peppermint herb (*Mentha piperita* L.) pressing on physico-chemical parameters of the resulting product, *Industrial Crops and Products*, 2016, vol. 94, s. 909–919.
- Salami M., Rahimmalek M., Ehtemam M. H., Szumny A., Fabian S., Matkowski A., Essential oil Composition, Antimicrobial Activity and Anatomical Characteristics of *Foeniculum vulgare* Mill. Fruits from Different Regions of Iran, *Journal of Essential Oil Bearing Plants*, 2016, vol. 19, nr 7, s. 1614–1626.
- Skrobiszewski A., Gładkowski W., Maciejewska G., Wawrzeńczyk C., Chemoenzymatic synthesis of trans- β -Aryl- δ -hydroxy- γ -lactones and enzymatic

- kinetic resolution of their racemic mixtures, *Molecules*, 2016, vol. 21, nr 11, s. 1–14.
- Sordon S., Madej A., Popłoński J., Bartmańska A., Tronina T., Brzezowska E., Juszczyk P., Huszcza E., Regioselective ortho-hydroxylations of flavonoids by yeast, *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 2016, vol. 64, nr 27, s. 5525–5530.
- Sordon S., Popłoński J., Huszcza E., Microbial glycosylation of flavonoids, *Polish Journal of Microbiology*, 2016, vol. 65, nr 2, s. 137–151.
- Stompor M., 6-Acetamidoflavone obtained by microbiological and chemical methods and its antioxidant activity, *Journal of Biotechnology*, 2016, vol. 237, s. 25–34.
- Stompor M., Kałużny M., Żarowska B., Biotechnological methods for chalcone reduction using whole cells of *Lactobacillus*, *Rhodococcus* and *Rhodotorula* strains as a way to produce new derivatives, *Applied Microbiology and Biotechnology*, 2016, vol. 100, nr 19, s. 8371–8384.
- Strugała P., Cyboran-Mikołajczyk S., Dudra A., Mizgier P., Kucharska A., Olejniczak T., Gabrielska J., Biological activity of japanese quince extract and its interactions with lipids, erythrocyte membrane, and human albumin, *Journal of Membrane Biology*, 2016, vol. 249, nr 3, s. 393–410.
- Strugała P., Gładkowski W., Kucharska A., Sokół-Łętowska A., Gabrielska J., Antioxidant activity and anti-inflammatory effect of fruit extracts from blackcurrant, chokeberry, hawthorn, and rosehip, and their mixture with linseed oil on a model lipid membrane, *European Journal of Lipid Science and Technology*, 2016, vol. 118, nr 3, s. 461–474.
- Szczepanik M., Gliszczyńska A., Hnatejko M., Zawitowska B., Effects of halolactones with strong feeding-deterrent activity on the growth and development of larvae of the lesser mealworm, *Alphitobius diaperinus* (Coleoptera: *Tenebrionidae*), *Applied Entomology and Zoology*, 2016, vol. 51, nr 3, s. 393–401.
- Świzdor A., Panek A., Milecka-Tronina N., Biohydroxylation of 7-oxo-DHEA, a natural metabolite of DHEA, resulting in formation of new metabolites of potential pharmaceutical interest, *Chemical Biology & Drug Design*, 2016, vol. 88, nr 6, s. 844–849.
- Wińska K., Grabarczyk M., Mączka W., Żarowska B., Maciejewska G., Danciewicz K., Gabryś B., Szumny A., Anioł M., Biotransformation of Bicyclic Halolactones with a Methyl Group in the Cyclohexane Ring into Hydroxylactones and Their Biological Activity, *Molecules*, 2016, vol. 21, nr 11, s. 1–13, Numer artykułu: 1453.
- Wińska K., Mączka W., Grabarczyk M., Sugimoto K., Matsuya Y., Szumny A., Anioł M., A macrospheptide as the unexpected product of a *Pleurotus ostreatus* strain-mediated biotransformation of halolactones containing the gem-dimethylcyclohexane ring. Part 1, *Molecules*, 2016, vol. 21, nr 7, s. 1–11.

2017

- Bronikowska J., Szliszka E., Kostrzewa-Susłow E., Jaworska D., Czuba Z., Bednarski P., Król W., Novel structurally related flavones augment cell death induced by rhsTRAIL, *International Journal of Molecular Sciences*, 2017, vol. 18, nr 6, s. 1–17.
- Chojnacka A., Gładkowski W., Grudniewska A., Lipase-Catalyzed Transesterification of Egg-Yolk Phosphatidylcholine with Concentrate of n-3 Polyunsaturated Fatty Acids from Cod Liver Oil, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 10, s. 1–12.
- Dymarska M., Grzeszczuk J., Urbaniak M., Janeczko T., Płaskowska E., Stępień Ł., Kostrzewa-Susłow E., Glycosylation of 6-methylflavone by the strain *Isaria fumosorosea* KCH J2, *PLoS ONE*, 2017, vol. 12, nr 10, s. 1–14.
- Dzięcioł M., Nizański W., Jezierski T., Szumny A., Godzińska E. J., Ochota M., Stańczyk E., Najder-Kozdrowska L., Woszczyło M., Pieczewska B., The efficiency of synthetic sex pheromones in sexual arousal stimulation in domestic dogs, *Polish Journal of Veterinary Sciences*, 2017, vol. 20, nr 3, s. 429–437.
- Gębarowska E., Nöfer J., Szumny A., Chemical composition and antimicrobial activity of *Geranium robertianum* L. essential oil, *Acta Poloniae Pharmaceutica*, 2017, vol. 74, nr 2, s. 699–705.
- Gliszczyńska A., Niezgoda N., Gładkowski W., Świtalska M., Wietrzyk J., Isoprenoid-phospholipid conjugates as potential therapeutic agents: Synthesis, characterization and antiproliferative studies, *PLoS ONE*, 2017, vol. 12, nr 2, s. 1–27.
- Gładkowski W., Chojnacka A., *Chemia organiczna: ćwiczenia laboratoryjne dla studentów kierunków przyrodniczych*, Skrypty Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, nr 550, 2017, Wrocław, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, 94 s., ISBN 978–83-7717–273-5.
- Jackowski J., Popłoński J., Twardowska K., Magiera-Dulewicz J., Hurej M., Huszcza E., Deterrent activity of hops flavonoids and their derivatives against stored product pests, *Bulletin of Entomological Research*, 2017, vol. 107, nr 5, s. 592–597.
- Jarosz B., Szumny A., Development of aroma in sprouting *Satureja hortensis*, *Acta Poloniae Pharmaceutica*, 2017, vol. 74, nr 2, s. 706–709.
- Kenfack M. T., Mazur M., Nualnoi T., Shaffer T. L., Ngassimou A., Blériot Y., Marrot J., Marchetti R., Sintiprungrat K., Chantratita N., Silipo A., Molinaro A., AuCoin S. P., Burtnick M. N., Brett P. J., Gauthier C., Deciphering minimal antigenic epitopes associated with *Burkholderia pseudomallei* and *Burkholderia mallei* lipopolysaccharide O-antigens, *Nature Communications*, 2017, vol. 8, nr 1, s. 1–13.

- Kłobucki M., Grudniewska A., Smuga D., Smuga M., Jarosz J., Wietrzyk J., Maciejewska G., Wawrzeńczyk C., Syntheses and antiproliferative activities of novel phosphatidylcholines containing dehydroepiandrosterone moieties, *Steroids*, 2017, vol. 118, s. 109–118.
- Kostrzewa-Susłow E., Dymarska M., Guzik U., Wojcieszynska D., Janeczko T., *Stenotrophomonas maltophilia*: A gram-negative bacterium useful for transformations of flavanone and chalcone, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 11, s. 1–13.
- Kozłowska E., Dymarska M., Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., *Isaria fumosorosea* KCh J2 entomopathogenic strain as an effective biocatalyst for steroid compound transformations, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 9, s. 1–14.
- Kozłowska E., Urbaniak M., Kancelista A., Dymarska M., Kostrzewa-Susłow E., Stępień Ł., Janeczko T., Biotransformation of dehydroepiandrosterone (DHEA) by environmental strains of filamentous fungi, *RSC Advances*, 2017, vol. 7, nr 50, s. 31493–31501.
- Kozłowska J., Potaniec B., Żarowska B., Anioł M., Synthesis and Biological Activity of Novel O-Alkyl Derivatives of Naringenin and Their Oximes, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 9, s. 1–14.
- Kupczyński R., Śpitalniak-Bajerska K., Kucharska A., Szumny A., Zastosowanie surowców odpadowych przemysłu spożywczego do zwiększania stabilności wybranych olejów, *Przem. Chem.*, 2017, vol. 96, nr 3, s. 631–635.
- Lajnef H. B., Pasini F., Nöfer J., Tlili N., Khaldi A., Caboni M. F., Nasri N., Lipid characterization of *Eryngium maritimum* seeds grown in Tunisia, *Industrial Crops and Products*, 2017, vol. 105, s. 47–52.
- Mazur M., Gładkowski W., Srček V. G., Radošević K., Maciejewska G., Wawrzeńczyk C., Regio- and enantioselective microbial hydroxylation and evaluation of cytotoxic activity of β -cyclocitral-derived halolactones, *PLoS ONE*, 2017, vol. 12, nr 8, s. 1–12.
- Migdał P., Roman A., Popiela-Pleban E., Szumny A., Zonova Y., Badania wstępne nad ograniczaniem akumulacji metali ciężkich w organizmach pszczoł miodnych poprzez zastosowanie ekstraktów ze szczawiu kędzierzawego w diecie pszczoł, *Przem. Chem.*, 2017, vol. 96, nr 10, s. 2094–2096.
- Niezgoda N., Gliszczyńska A., Kempieńska K., Wietrzyk J., Wawrzeńczyk C., Synthesis and evaluation of cytotoxic activity of conjugated linoleic acid derivatives (esters, alcohols, and their acetates) toward cancer cell lines, *European Journal of Lipid Science and Technology*, 2017, vol. 119, nr 10, s. 1–11.
- Nöfer J., Lech K., Sánchez-Rodríguez L., Szumny A., Carbonell-Barrachina A. A., Volatile composition and sensory profile of *Cantharellus cibarius* Fr. as affected by drying method, *Journal of the Science of Food and Agriculture*, 2017, vol. 97, nr 15, s. 5223–5232.
- Palko-Łabuz A., Środa-Pomianek K., Uryga A., Kostrzewa-Susłow E., Michalak K., Anticancer activity of baicalein and luteolin studied in colorectal

- adenocarcinoma LoVo cells and in drug-resistant LoVo/Dx cells, *Biomedicine & Pharmacotherapy*, 2017, vol. 88, s. 232–241.
- Panek A., Świzdor A., Milecka-Tronina N., Panek J. J., Insight into the orientational versatility of steroid substrates—a docking and molecular dynamics study of a steroid receptor and steroid monooxygenase, *Journal of Molecular Modeling*, 2017, vol. 23, nr 3, s. 1–8.
- Pawlak A., Gładkowski W., Mazur M., Henklewska M., Obmińska-Mrukowicz B., Rapak A., Optically active stereoisomers of 5-(1-iodoethyl)-4-(4'-isopropylphenyl)dihydrofuran-2-one: The effect of the configuration of stereocenters on apoptosis induction in canine cancer cell lines, *Chemico-Biological Interactions*, 2017, vol. 261, s. 18–26.
- Plasch K., Resch V., Hitce J., Popłoński J., Faber K., Glueck S. M., Regioselective Enzymatic Carboxylation of Bioactive (Poly)phenols, *Advanced Synthesis & Catalysis*, 2017, vol. 359, nr 6, s. 959–965.
- Politowicz J., Gębarowska E., Proćków J., Pietr S., Szumny A., Antimicrobial activity of essential oil and furanocoumarin fraction of three *Heracleum* species, *Acta Poloniae Pharmaceutica*, 2017, vol. 74, nr 2, s. 723–728.
- Pucek A., Niezgodna N., Kulbacka J., Wawrzęczyk C., Wilk K. A., Phosphatidylcholine with conjugated linoleic acid in fabrication of novel lipid nanocarriers, *Colloids and Surfaces A-Physicochemical and Engineering Aspects*, 2017, vol. 532, s. 377–388.
- Samoticha J., Wojdyło A., Chmielewska J., Politowicz J., Szumny A., The effects of enzymatic pre-treatment and type of yeast on chemical properties of white wine, *LWT-Food Science and Technology*, 2017, vol. 79, s. 445–453.
- Sordon S., Popłoński J., Tronina T., Huszcza E., Microbial Glycosylation of Daidzein, Genistein and Biochanin A: Two New Glucosides of Biochanin A, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 1, s. 1–9.
- Strugała P., Tronina T., Huszcza E., Gabrielska J., Bioactivity *In Vitro* of Quercetin Glycoside Obtained in *Beauveria bassiana* Culture and Its Interaction with Liposome Membranes, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 9, s. 1–20.
- Świzdor A., Panek A., Milecka-Tronina N., Hydroxylative activity of *Aspergillus niger* towards androst-4-ene and androst-5-ene steroids, *Steroids*, 2017, vol. 126, s. 101–106.
- Tronina T., Strugała P., Popłoński J., Włoch A., Sordon S., Bartmańska A., Huszcza E., The Influence of Glycosylation of Natural and Synthetic Prenylated Flavonoids on Binding to Human Serum Albumin and Inhibition of Cyclooxygenases COX-1 and COX-2, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 7, s. 1–20.
- Wińska K., Grabarczyk M., Mączka W., Kondas A., Maciejewska G., Bonikowski R., Anioł M., Synthesis and Biotransformation of Bicyclic Unsaturated Lactones with Three or Four Methyl Groups, *Molecules*, 2017, vol. 22, nr 1, s. 1–14.

- Wińska K., Grabarczyk M., Mączka W., Żarowska B., Maciejewska G., Dancewicz K., Gabryś B., Anioł M., Biotransformation of Lactones with Methylcyclohexane Ring and Their Biological Activity, *Applied Sciences-Basel*, 2017, vol. 7, nr 1, s. 1–14.
- Woźniak E., Špírková M., Šlouf M., Garamus V. M., Šafaříková M., Šafařík I., Štěpánek M., Stabilization of aqueous dispersions of poly(methacrylic acid)-coated iron oxide nanoparticles by double hydrophilic block polyelectrolyte poly(ethylene oxide)-block-poly(N-methyl-2-vinylpyridinium iodide), *Colloids and Surfaces A-Physicochemical and Engineering Aspects*, 2017, vol. 514, s. 32–37.
- Wójcik-Pastuszka D., Mazurek K. L., Szumny A., Alagöz F., Musiał W., Properties of pectin based polymeric matrices for targeted drug delivery, *Acta Polonicae Pharmaceutica*, 2017, vol. 74, s. 1875–1885.
- Zielińska S., Dąbrowska M., Kozłowska W., Kalemba D., Abel R., Dryś A., Szumny A., Matkowski A., Ontogenetic and trans-generational variation of essential oil composition in *Agastache rugosa*, *Industrial Crops and Products*, 2017, vol. 97, s. 612–619.
- Żołnierczyk A., Baczyńska D., Potaniec B., Kozłowska J., Grabarczyk M., Woźniak E., Anioł M., Antiproliferative and antioxidant activity of xanthohumol acyl derivatives, *Medicinal Chemistry Research*, 2017, vol. 26, nr 8, s. 1764–1771.
- Żyszka B., Anioł M., Lipok J., Highly effective, regiospecific reduction of chalcone by cyanobacteria leads to the formation of dihydrochalcone: two steps towards natural sweetness, *Microbial Cell Factories*, 2017, vol. 16, nr 1, s. 1–15.
- Żyszka B., Anioł M., Lipok J., Modulation of the growth and metabolic response of cyanobacteria by the multifaceted activity of naringenin, *PLoS ONE*, 2017, vol. 12, nr 5, s. 1–9.

2018

- Bartmańska A., Tronina T., Popłoński J., Milczarek M., Filip-Psurska B., Wietrzyk J., Highly cancer selective antiproliferative activity of natural prenylated flavonoids, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 11 Numer artykułu: 2922.
- Bartmańska A., Wałęcka-Zacharska E., Tronina T., Popłoński J., Sordon S., Brzezowska E., Bania J., Huszcza E., Antimicrobial Properties of Spent Hops Extracts, Flavonoids Isolated Therefrom, and Their Derivatives, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 8 Numer artykułu: 2059.
- Białowiec A., Micuda M., Szumny A., Łyczko J., Kozieł J. A., Quantification of VOC Emissions from Carbonized Refuse-Derived Fuel Using Solid-Phase Microextraction and Gas Chromatography-Mass Spectrometry, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 12 Numer artykułu: 3208.

- Boratyński F., Janik-Polanowicz A., Szczepańska E., Olejniczak T., Microbial synthesis of a useful optically active (+)-isomer of lactone with bicyclo[4.3.0]nonane structure, *Scientific Reports* 2018 Vol. 8 nr 1 Numer artykułu: 468.
- Boratyński F., Szczepańska E., Grudniewska A., Olejniczak T., Microbial kinetic resolution of aroma compounds using solid-state fermentation, *Catalysts* 2018 Vol. 8 nr 1 Numer artykułu: 28.
- Boratyński F., Szczepańska E., Grudniewska A., Radosław G., Olejniczak T., Improving of hydrolases biosynthesis by solid-state fermentation of *Penicillium camemberti* on rapeseed cake, *Scientific Reports* 2018 Vol. 8 nr 1 Numer artykułu: 10157.
- Boratyński F., Szczepańska E., Grudniewska A., Skalny B., Olejniczak T., A Novel Approach for Microbial Synthesis of Enantiomerically Pure Whisky Lactones Based on Solid-State Fermentation, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 3 Numer artykułu: 659.
- Chojnacka A., Gładkowski W., Production of Structured Phosphatidylcholine with High Content of Myristic Acid by Lipase-Catalyzed Acidolysis and Interesterification, *Catalysts* 2018 Vol. 8 nr 7 Numer artykułu: 281.
- Czarnecka M., Świtalska M., Wietrzyk J., Maciejewska G., Gliszczyńska A., Synthesis and biological evaluation of phosphatidylcholines with cinnamic and 3-methoxycinnamic acids with potent antiproliferative activity, *RSC Advances* 2018 Vol. 8 nr 62 s. 35744–35752.
- Czarnecka M., Świtalska M., Wietrzyk J., Maciejewska G., Gliszczyńska A., Synthesis, Characterization, and *In Vitro* Cancer Cell Growth Inhibition Evaluation of Novel Phosphatidylcholines with Anisic and Veratric Acids, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 8, 2022.
- Dawiec-Liśniewska A., Szumny A., Podstawczyk D., Witek-Krowiak A., Concentration of natural aroma compounds from fruit juice hydrolates by pervaporation in laboratory and semi-technical scale. Part 1. Base study, *Food Chemistry* 2018 Vol. 258 s. 63–70.
- Dymarska M., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Biotransformations of Flavones and an Isoflavone (Daidzein) in Cultures of Entomopathogenic Filamentous Fungi, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 6 Numer artykułu: 1356.
- Dymarska M., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Glycosylation of 3-Hydroxyflavone, 3-Methoxyflavone, Quercetin and Baicalein in Fungal Cultures of the Genus *Isaria*, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 10 Numer artykułu: 2477.
- Dymarska M., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Glycosylation of methoxylated flavonoids in the cultures of *Isaria fumosorosea* KCH J2, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 10 Numer artykułu: 2578.
- Dzięcioł M., Woszczyło M., Szumny A., Jeziński T., Kupczyński R., Godzińska E. J., Pieczewska B., Nizański W., Identification of putative volatile sex

- pheromones in female domestic dogs (*Canis familiaris*), *Animal Reproduction Science* 2018 Vol. 197 s. 87–92.
- Gholami-Zali A., Ehsanzadeh P., Szumny A., Matkowski A., Genotype-specific response of *Foeniculum vulgare* grain yield and essential oil composition to proline treatment under different irrigation conditions, *Industrial Crops and Products* 2018 Vol. 124 s. 177–185.
- Gładkowski W., Włoch A., Pawlak A., Sysak A., Białońska A., Mazur M., Mi-
tuła P., Maciejewska G., Obmińska-Mrukowicz B., Kleszczyńska H., Pre-
paration of enantiomeric β -(2',5'-Dimethylphenyl) bromolactones, their
antiproliferative activity and effect on biological membranes, *Molecules*
2018 Vol. 23 nr 11 Numer artykułu: 3035.
- Grudniewska A., Melo E. M., Chan A., Gniłka R., Boratyński F., Matharu A. S.,
Enhanced Protein Extraction from Oilseed Cakes Using Glycerol-Choline
Chloride Deep Eutectic Solvents: A Biorefinery Approach, *ACS Sustaina-
ble Chemistry & Engineering* 2018 Vol. 6 nr 11 s. 15791–15800.
- Janaki S., Zandi-Sohani N., Ramezani L., Szumny A., Chemical composition
and insecticidal efficacy of *Cyperus rotundus* essential oil against three stor-
ed product pests, *International Biodeterioration & Biodegradation* 2018
Vol. 133 s. 93–98.
- Kondratowicz A., Neunert G., Niezgodna N., Bryś J., Siger A., Rudzińska M.,
Lewndowicz G., Egg Yolk Extracts as Potential Liposomes Shell Material:
Composition Compared with Vesicles Characteristics, *Journal of Food
Science* 2018 Vol. 83 nr 10 s. 2527–2535.
- Kozłowska E., Hoc N., Sycz J., Urbaniak M., Dymarska M., Grzeszczuk J., Ko-
strzewa-Susłow E., Stępień Ł., Płaskowska E., Janeczko T., Biotransforma-
tion of steroids by entomopathogenic strains of *Isaria farinosa*, *Microbial
Cell Factories* 2018 Vol. 17 nr 1 Numer artykułu: 71.
- Kozłowska E., Urbaniak M., Hoc N., Grzeszczuk J., Dymarska M., Stępień Ł.,
Płaskowska E., Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., Cascade biotransforma-
tion of dehydroepiandrosterone (DHEA) by *Beauveria* species, *Scientific
Reports* 2018 Vol. 8 Numer artykułu: 13449.
- Kozłowska J., Potaniec B., Żarowska B., Anioł M., Microbial transformations
of 4'-methylchalcones as an efficient method of obtaining novel alcohol
and dihydrochalcone derivatives with antimicrobial activity, *RSC Advan-
ces* 2018 Vol. 8 nr 53 s. 30379–30386.
- Lajnef Houda B., Ferioli F., Pasini F., Nöfer J., Khaldi A., D'Antuono E., Cabo-
ni M. F., Nasri N., Chemical composition and antioxidant activity of the
volatile fraction extracted from air-dried fruits of Tunisian *Eryngium ma-
ritimum* L. ecotypes, *Journal of the Science of Food and Agriculture* 2018
Vol. 98 s. 635–643.

- Leśniarek A., Chojnacka A., Gładkowski W., Application of Lecitase® Ultra-Catalyzed Hydrolysis to the Kinetic Resolution of (E)-4-phenylbut-3-en-2-yl Esters, *Catalysts* 2018 Vol. 8 nr 10 Numer artykułu: 423.
- Mączka W., Grabarczyk M., Wińska K., Gębarowska E., Strzała T., Durajczyk M., Salt mine microorganisms used for the biotransformation of chlorolactones, *PLoS ONE* 2018 Vol. 13 nr 5 Numer artykułu: e0197384.
- Mączka W., Wińska K., Grabarczyk M., Biotechnological Methods of Sulfoxidation: Yesterday, Today, Tomorrow, *Catalysts*, 2018 Vol. 8 nr 12 Numer artykułu: 624.
- Mączka W., Wińska K., Grabarczyk M., Żarowska B., Biotransformation of α -Acetylbutyrolactone in *Rhodotorula* Strains, *International Journal of Molecular Sciences* 2018 Vol. 19 nr 7 Numer artykułu: 2106.
- Nöfer J., Lech K., Lipan L., Figiel A., Carbonell-Barrachina Ángel A., Volatile composition and sensory profile of shiitake mushrooms as affected by drying method, *Journal of the Science of Food and Agriculture* 2018 Vol. 98 nr 4 s. 1511–1521.
- Nöfer J., Lech K., Sánchez-Rodríguez L., Figiel A., Szumny A., Grubor M., Carbonell-Barrachina Á. A., Volatile composition and sensory profile of oyster mushroom as affected by drying method, *Drying Technology* 2018 Vol. 36 nr 6 s. 685–696.
- Okińczyc P., Szumny A., Szperlik J., Kulma A., Franciczek R., Żbikowska B., Krzyżanowska B., Sroka Z., Profile of Polyphenolic and Essential Oil Composition of Polish Propolis, Black Poplar and Aspens Buds, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 6 Numer artykułu: 1262.
- Paprocka M., Gliszczynska A., Danciewicz K., Gabryś B., Novel hydroxy- and epoxy-cis-jasnone and dihydrojasnone derivatives affect the foraging activity of the peach potato aphid *Myzus persicae* (Sulzer) (Homoptera: *Aphididae*), *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 9 Numer artykułu: 2362.
- Pawlak A., Gładkowski W., Justyna Kutkowska, Mazur M., Obmińska-Mrukowicz B., Rapak A., Enantiomeric trans β -aryl- δ -iodo- γ -lactones derived from 2,5-dimethylbenzaldehyde induce apoptosis in canine lymphoma cell lines by downregulation of anti-apoptotic Bcl-2 family members Bcl-xL and Bcl-2, *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters* 2018 Vol. 28 nr 7 s. 1171–1177.
- Popłoński J., Reiter T., Kroutil W., Biocatalytic Racemization Employing TeSADH: Substrate Scope and Organic Solvent Compatibility for Dynamic Kinetic Resolution, *Chemcatchem* 2018 Vol. 10 nr 4, s. 763–768.
- Popłoński J., Turlej E., Sordon S., Tronina T., Bartmańska A., Wietrzyk J., Huszcza E., Synthesis and Antiproliferative Activity of Minor Hops Prenylflavonoids and New Insights on Prenyl Group Cyclization, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 4 Numer artykułu: 776.

- Rychlicka M., Niezgodna N., Gliszczyńska A., Lipase-Catalyzed Acidolysis of Egg-Yolk Phosphatidylcholine with Citronellic Acid. New Insight into Synthesis of Isoprenoid-Phospholipids, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 2 Numer artykułu: 314.
- Sokół-Łętowska A., Kucharska A., Szumny A., Wińska K., Nawirska-Olszańska A., Phenolic Composition Stability and Antioxidant Activity of Sour Cherry Liqueurs, *Molecules* 2018 Vol. 23 nr 9 Numer artykułu: 2156.
- Szczepanik M., Walczak M., Zawitowska B., Michalska-Sionkowska M., Szumny A., Wawrzeńczyk C., Świontek-Brzezińska M., Chemical composition, antimicrobrial activity and insecticidal activity against the lesser mealworm *Alphitobius diaperinus* (Panzer) (Coleoptera: *Tenebrionidae*) of *Origanum vulgare* L. ssp. *hirtum* (Link) and *Artemisia dracunculoides* L. essential oils, *Journal of the Science of Food and Agriculture* 2018 Vol. 98 nr 2 s. 767–774.
- Świzdor A., Panek A., Ostrowska P., Metabolic fate of pregnene-based steroids in the lactonization pathway of multifunctional strain *Penicillium lanosocoeruleum*, *Microbial Cell Factories* 2018 Vol. 17 nr 1 Numer artykułu: 100.
- Wińska K., Grabarczyk M., Mączka W., Żarowska B., Maciejewska G., Anioł M., Antimicrobial activity of new bicyclic lactones with three or four methyl groups obtained both synthetically and biosynthetically, *Journal of Saudi Chemical Society* 2018 Vol. 22 nr 3 s. 363–371.

2019

- Abdelli, W., Bahri, F., Sysak, A., Szumny, A., Pawlak, A., & Obmińska-Mrukowicz, B. (2019). Chemical composition, antimicrobial and cytotoxic activity of essential oils of Algerian *Thymus vulgaris* L. *Acta Poloniae Pharmaceutica-Drug Research*, 76(6), 1051–1059.
- Białowiec, A., Micuda, M., Szumny, A., Łyczko, J., & Koziel, J. A. (2019). The proof-of-the-concept of application of pelletization for mitigation of volatile organic compounds emissions from carbonized refuse-derived fuel. *Materials*, 12(10), 1692.
- Białowiec, A., Micuda, M., Szumny, A., Łyczko, J., & Koziel, J. A. (2019). Waste to Carbon: Influence of structural modification on VOC emission kinetics from stored Carbonized Refuse-Derived Fuel. *Sustainability*, 11(3), 935.
- Biesiada, A., Kędra, K., Godlewska, K., Szumny, A., & Nawirska-Olszańska, A. (2019). Nutritional Value of Garden Dill (*Anethum graveolens* L.), Depending on Genotype. *Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca*, 47(3), 784–791.
- Chua, L. Y. W., Chua, B. L., Figiel, A., Chong, C. H., Wojdyło, A., Szumny, A., & Choong, T. S. Y. (2019). Antioxidant activity, and volatile and phyto-

- sterol contents of *Strobilanthes crispus* dehydrated using conventional and vacuum microwave drying methods. *Molecules*, 24(7), 1397.
- Chua, L. Y. W., Chua, B. L., Figiel, A., Chong, C. H., Wojdyło, A., Szumny, A., & Łyczko, J. (2019). Drying of phyla nodiflora leaves: Antioxidant activity, volatile and phytosterol content, energy consumption, and quality studies. *Processes*, 7(4), 210.
- Duda, Ł., Czajkowski, M., Potaniec, B., & Vaňkátová, P. (2019). Helical twisting power and compatibility in twisted nematic phase of new chiral liquid crystalline dopants with various liquid crystalline matrices. *Liquid Crystals*, 46(12), 1769–1779.
- Dyjakon, A., Den Boer, J., Szumny, A., & Den Boer, E. (2019). Local energy use of biomass from apple orchards—An LCA study. *Sustainability*, 11(6), 1604.
- Gębarowska, E., Pytlarz-Kozicka, M., Nöfer, J., Łyczko, J., Adamski, M., & Szumny, A. (2019). The effect of *Trichoderma* spp. on the composition of volatile secondary metabolites and biometric parameters of coriander (*Coriandrum sativum* L.). *Journal of Food Quality*, 2019.
- Gładkowski, W., Sieпка, M., Janeczko, T., Kostrzewa-Susłow, E., Popłoński, J., Mazur, M. & Wawrzeńczyk, C. (2019). Synthesis and antimicrobial activity of methoxy-substituted γ -oxa- ϵ -lactones derived from flavanones. *Molecules*, 24(22), 4151.
- Grabarczyk, M., Mączka, W., Wińska, K., Kondas, A., Żarowska, B., Maciejewska, G. & Pietr, S. J. (2019). *Pleurotus ostreatus* as a biocatalyst to obtain bicyclic hydroxylactones with three or four methyl groups. *Catalysts*, 9(8), 643.
- Grabarczyk, M., Wińska, K., & Mączka, W. (2019). An overview of synthetic methods for the preparation of halolactones. *Current Organic Synthesis*, 16(1), 98–111.
- Grabarczyk, M., Wińska, K., Mączka, W., Żarowska, B., Białońska, A., & Anioł, M. (2019). Hydroxy lactones with the gem-dimethylcyclohexane system – Synthesis and antimicrobial activity. *Arabian Journal of Chemistry*, 12(8), 2280–2288.
- Issa-Issa, H., Ivanišová, E., Noguera-Artiaga, L., Kántor, A., López-Lluch, D., Kačániová, M. & Carbonell-Barrachina, Á. A. (2019). Effect of the herbs used in the formulation of a Spanish herb liqueur, Herbero de la Sierra de Mariola, on its chemical and functional compositions and antioxidant and antimicrobial activities. *European Food Research and Technology*, 245(6), 1197–1206.
- Jeziński, T., Dzięcioł, M., Szumny, A., Niżański, W., Woszczyło, M., Pieczewska, B., & Godzińska, E. J. (2019). Discrimination of estrus odor in urine by male dogs in different experimental settings. *Journal of Veterinary Behavior*, 29, 25–30.

- Kłobucki, M., Urbaniak, A., Grudniewska, A., Kocbach, B., Maciejewska, G., Kielbowicz, G. . & Wawrzeńczyk, C. (2019). Syntheses and cytotoxicity of phosphatidylcholines containing ibuprofen or naproxen moieties. *Scientific Reports*, 9(1), 1–12.
- Kozłowska, E., Dymarska, M., Kostrzewa-Susłow, E., & Janeczko, T. (2019). Cascade biotransformation of estrogens by *Isaria fumosorosea* KCh J2. *Scientific Reports*, 9(1), 1–8.
- Kozłowska, J., Grela, E., Baczyńska, D., Grabowiecka, A., & Anioł, M. (2019). Novel O-alkyl derivatives of naringenin and their oximes with antimicrobial and anticancer activity. *Molecules*, 24(4), 679.
- Kozłowska, J., Potaniec, B., Baczyńska, D., Żarowska, B., & Anioł, M. (2019). Synthesis and biological evaluation of novel aminochalcones as potential anticancer and antimicrobial agents. *Molecules*, 24(22), 4129.
- Kupczyński, R., Szumny, A., Bednarski, M., Piasecki, T., Śpitalniak-Bajerska, K., & Roman, A. (2019). Application of *Potentilla anserine*, *Polygonum aviculare* and *Rumex crispus* mixture extracts in a rabbit model with experimentally induced *E. coli* infection. *Animals*, 9(10), 774.
- Lis, M., Barycza, B., Sysak, A., Pawlak, A., Suszko-Pawłowska, A., Szczyпка, M. & Obmińska-Mrukowicz, B. (2019). Modulating effect of a new ester, 28-O-phosphatidylbetulin (DAPB), obtained from hen egg yolk lecithin and betulin on lymphocyte subsets and humoral immune response in mice. *Immunopharmacology and Immunotoxicology*, 41(2), 231–241.
- Łużny, M., Krzywda, M., Kozłowska, E., Kostrzewa-Susłow, E., & Janeczko, T. (2019). Effective Hydrogenation of 3-(2"-furyl)-and 3-(2"-thienyl)-1-(2'-hydroxyphenyl)-prop-2-en-1-one in Selected Yeast Cultures. *Molecules*, 24(17), 3185.
- Łyczko, J., Jałoszyński, K., Surma, M., García-Garví, J. M., Carbonell-Barrachina, Á. A., & Szumny, A. (2019). Determination of various drying methods' impact on odour quality of true lavender (*Lavandula angustifolia* Mill.) flowers. *Molecules*, 24(16), 2900.
- Łyczko, J., Jałoszyński, K., Surma, M., Masztalerz, K., & Szumny, A. (2019). HS-SPME analysis of true lavender (*Lavandula angustifolia* Mill.) leaves treated by various drying methods. *Molecules*, 24(4), 764.
- Mazur, M., Gładkowski, W., Pawlak, A., Obmińska-Mrukowicz, B., Maciejewska, G., & Wawrzeńczyk, C. (2019). Microbial asymmetric functionalization of β -cyclocitral-derived tetramethyl-substituted γ -lactone. *Molecules*, 24(4), 666.
- Mączka, W., Wińska, K., Grabarczyk, M., & Galek, R. (2019). Plant-Mediated Enantioselective Transformation of Indan-1-one and Indan-1-ol. Part 2. *Molecules*, 24(23), 4342.

- Mączka, W., Wińska, K., Grabarczyk, M., & Galek, R. (2019). Plant-Mediated enantioselective transformation of indan-1-one and indan-1-ol. *Catalysts*, 9(10), 844.
- Niezgoda, N., & Gliszczyńska, A. (2019). Lipase catalyzed acidolysis for efficient synthesis of phospholipids enriched with isomerically pure cis-9, trans-11 and trans-10, cis-12 conjugated linoleic acid. *Catalysts*, 9(12), 1012.
- Palko-Łabuz, A., Środa-Pomianek, K., Wesołowska, O., Kostrzewa-Susłow, E., Uryga, A., & Michalak, K. (2019). MDR reversal and pro-apoptotic effects of statins and statins combined with flavonoids in colon cancer cells. *Biomedicine & Pharmacotherapy*, 109, 1511–1522.
- Samoticha, J., Wojdyło, A., Chmielewska, J., & Nofer, J. (2019). Effect of different yeast strains and temperature of fermentation on basic enological parameters, polyphenols and volatile compounds of Aurore white wine. *Food*, 8(12), 599.
- Sordon, S., Popłoński, J., Milczarek, M., Stachowicz, M., Tronina, T., Kucharska, A. Z. & Huszcza, E. (2019). Structure–antioxidant–antiproliferative activity relationships of natural C7 and C7–C8 hydroxylated flavones and flavanones. *Antioxidants*, 8(7), 210.
- Sordon, S., Popłoński, J., Tronina, T., & Huszcza, E. (2019). Regioselective O-glycosylation of flavonoids by fungi *Beauveria bassiana*, *Absidia coerulea* and *Absidia glauca*. *Bioorganic Chemistry*, 93, 102750.
- Stawowy, M., Rózewicz, M., Szczepańska, E., Silvestre-Albero, J., Zawadzki, M., Musioł, M. & Łamacz, A. (2019). The impact of synthesis method on the properties and CO₂ sorption capacity of UiO-66 (Ce). *Catalysts*, 9(4), 309.
- Śliwka, P., Mituła, P., Mituła, A., Skaradziński, G., Choińska-Pulit, A., Niezgodna, N. & Skaradzińska, A. (2019). Encapsulation of bacteriophage T4 in mannitol-alginate dry microspheres and survival in simulated gastrointestinal conditions. *LWT*, 99, 238–243.
- Śpitalniak-Bajerska, K., Kupczyński, R., Szumny, A., Kucharska, A. Z., & Vogt, A. (2019). Lyophilized apples on flax oil and ethyl esters of flax oil—stability and antioxidant evaluation. *Open Chemistry*, 17(1), 831–840.
- Wińska, K., Mączka, W., Gabryelska, K., & Grabarczyk, M. (2019). Mushrooms of the genus *Ganoderma* used to treat diabetes and insulin resistance. *Molecules*, 24(22), 4075.
- Wińska, K., Mączka, W., Łyczko, J., Grabarczyk, M., Czubaszek, A., & Szumny, A. (2019). Essential oils as antimicrobial agents—myth or real alternative?. *Molecules*, 24(11), 2130.
- Włodarczyk, M., Szumny, A., & Gleńsk, M. (2019). Lanostane-type saponins from *Vitaliana primuliflora*. *Molecules*, 24(8), 1606.

- Wróblewska, K., Szumny, A., Żarowska, B., Kromer, K., Dębicz, R., & Fabian, S. (2019). Impact of mulching on growth essential oil composition and its biological activity in *Monarda didyma* L. *Industrial Crops and Products*, 129, 299–308.
- Wróblewska-Kurdyk, A., Gniłka, R., Dancewicz, K., Grudniewska, A., Wawrzeńczyk, C., & Gabryś, B. (2019). β -thujone and its derivatives modify the probing behavior of the peach potato aphid. *Molecules*, 24(10), 1847.

2020

- Boratyński F., Szczepańska E., De Simeis D., Serra S., Brenna E., Bacterial Bio-transformation of Oleic Acid: New Findings on the Formation of γ -Dodecalactone and 10-Ketostearic Acid in the Culture of *Micrococcus luteus*, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 13, s. 1–16, 2020.
- Bourebaba L., Łyczko J., Alicka M. Bourebaba N., Szumny N., Fal A., Marycz K., Inhibition of Protein-Tyrosine Phosphatase PTP1B and LMPTP Promotes Palmitate/Oleate-Challenged HepG2 Cell Survival by Reducing Lipoapoptosis, Improving Mitochondrial Dynamics and Mitigating Oxidative and Endoplasmic Reticulum Stress, *Journal of Clinical Medicine*, 2020, vol. 9, nr 5, s. 1–25, 2020.
- Choo A, Bee C., Chuaa L., Figiel A., Chong H., Wojdyło A., Turkiewicz I., Volatile and polyphenol composition, anti-oxidant, anti-diabetic and anti-aging properties, and drying kinetics as affected by convective and hybrid vacuum microwave drying of *Rosmarinus officinalis* L., *Industrial Crops and Products*, 2020, vol. 151, 2020.
- Dancewicz K., Szumny A., Wawrzeńczyk C., Gabryś B., Repellent and Anti-feedant Activities of Citral-Derived Lactones against the Peach Potato Aphid, *International Journal of Molecular Sciences*, 2020, vol. 21, nr 21, s. 1–16, 2020.
- Drzazga A., Okulus M., Rychlicka M. Biegała Ł., Gliszczyńska A., Gendaszewska-Darmach E., Lysophosphatidylcholine Containing Anisic Acid Is Able to Stimulate Insulin Secretion Targeting G Protein Coupled Receptors, *Nutrients*, 2020, vol. 12, nr 4, s. 1–19, 2020.
- Duda-Madej A., Kozłowska J., Krzyżek P. Anioł M., Seniuk A., Jermakow K., Dworniczek E., Antimicrobial O-Alkyl Derivatives of Naringenin and Their Oximes Against Multidrug-Resistant Bacteria, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 16, s. 1–19, 2020.
- Dymarska M., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., The Callus of *Phaseolus coccineus* and *Glycine max* Biotransform Flavanones into the Corresponding Flavones, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 23, s. 1–12, 2020.
- Forouzanfar A., Hojjati M., Noshad M. Szumny A., Influence of UV-B Pretreatments on Kinetics of Convective Hot Air Drying and Physical Parame-

- ters of Mushrooms (*Agaricus bisporus*), Agriculture (Switzerland), 2020, vol. 10, nr 9, s. 1–10, 2020.
- Gasiński A., Kawa-Rygielska J., Szumny A., Czubaszek A., Gąsior J., Pietrzak J., Volatile Compounds Content, Physicochemical Parameters, and Antioxidant Activity of Beers with Addition of Mango Fruit (*Mangifera indica*), *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 13, s. 1–14, 2020.
- Godlewska K., Pacyga P., Michalak I., Biesiada A., Szumny A., Pachura N., Piszcz U., Field-Scale Evaluation of Botanical Extracts Effect on the Yield, Chemical Composition and Antioxidant Activity of Celeriac (*Apium graveolens* L. Var. rapaceum), *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 18, s. 1–56, 2020.
- Grabarczyk M., Mączka W., Wińska K., Żarowska B., Maciejewska G., Gębarowska E., Pietr S., Antimicrobial chloro-hydroxylactones derived from the biotransformation of bicyclic halolactones by cultures of *Pleurotus ostreatus*, *Bioorganic Chemistry*, 2020, vol. 104, s. 1–8, 2020.
- Grabarczyk M., Mączka W., Żołnierczyk A., Wińska K., Transformations of Monoterpenes with the p-Menthane Skeleton in the Enzymatic System of Bacteria, Fungi and Insects, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 20, s. 1–24, 2020.
- Grudniewska A., Popłoński J., Simple and green method for the extraction of xanthohumol from spent hops using deep eutectic solvents, *Separation and Purification Technology*, 2020, vol. 250, s. 1–7, 2020.
- Joanna W., Wieczynska A., Wieckiewicz W., Kulbacka J., Saczko J., Pachura N., Wieckiewicz M., Gancarz R., Wilk K., Polish Propolis – Chemical Composition and Biological Effects in Tongue Cancer Cells and Macrophages, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 10, s. 1–20, 2020.
- Kliks J., Kawa-Rygielska J., Gasiński A., Głowacki A., Szumny A., Analysis of Volatile Compounds and Sugar Content in Three Polish Regional Ciders with Pear Addition, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 16, s. 1–13, 2020.
- Kozłowska J., Potaniec B., Anioł M., Biotransformation of Hydroxychalcones as a Method of Obtaining Novel and Unpredictable Products Using Whole Cells of Bacteria, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 10, s. 1–11, 2020.
- Krawczyk-Łebek A., Dymarska M., Janeczko T., Kostrzewa-Susłow E., Entomopathogenic Filamentous Fungi as Biocatalysts in Glycosylation of Methylflavonoids, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 10, s. 1–19, 2020.
- Kupczyński R., Szumny A., Wujcikowska K., Pachura N., Metabolism, Keto-sis Treatment and Milk Production after Using Glycerol in Dairy Cows: A Review, *Animals*, 2020, vol. 10, nr 8, s. 1–17, 2020.
- Leśniarek A., Chojnacka A., Drozd R., Szymańska M., Gładkowski W., Enantioselective Transesterification of Allyl Alcohols with (E)-4-Arylbut-3-en-2-ol Motif by Immobilized Lecitase™ Ultra, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 7, s. 1–17, 2020.

- Leśniarek A., Chojnacka A., Drozd R., Szymańska M., Gładkowski W., Free and Immobilized Lecitase™ Ultra as the Biocatalyst in the Kinetic Resolution of (E)-4-Arylbut-3-en-2-yl Esters, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 5, s. 1–18, 2020.
- Łużny M., Kozłowska E., Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., Highly Effective, Regiospecific Hydrogenation of Methoxychalcone by *Yarrowia lipolytica* Enables Production of Food Sweeteners, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 10, s. 1–13, 2020.
- Łużny M., Tronina T., Kozłowska E., Dymarska M., Popłoński J., Łyczko J., Kostrzewa-Susłow E., Janeczko T., Biotransformation of Methoxyflavones by Selected Entomopathogenic Filamentous Fungi, *International Journal of Molecular Sciences*, 2020, vol. 21, nr 17, s. 1–22, 2020.
- Łyczko J., Masztalerz K., Lipan L., Lech K., Carbonell-Barrachina A., Szumny A., Chemical determinants of dried Thai basil (*O. basilicum* var. *thyrsoflora*) aroma quality, *Industrial Crops and Products*, 2020, vol. 155, s. 1–11, 2020.
- Łyczko J., Piotrowski K., Kolasa K., Galek R., Szumny A., *Mentha piperita* L. Micropropagation and the Potential Influence of Plant Growth Regulators on Volatile Organic Compound Composition, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 11, s. 1–18, 2020.
- Mazur M., Kudryńska A., Pawlak A., Hernandez-Suarez B., Obmińska-Mrukowicz B., Gładkowski W., Biotechnological Approach for the Production of Enantiomeric Hydroxylactones Derived from Benzaldehyde and Evaluation of Their Cytotoxic Activity, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 11, s. 1–10, 2020.
- Mazur M., Włoch A., Bahri F., Pruchnik H., Pawlak A., Obmińska-Mrukowicz B., Maciejewska G., Gładkowski W., Chemoenzymatic synthesis of enantiomeric, bicyclic δ -halo- γ -lactones with a cyclohexane ring, their biological activity and interaction with biological membranes, *Biomolecules*, 2020, vol. 10, nr 1, s. 1–18, 2020.
- Mączka W., Wińska K., Grabarczyk M., One Hundred Faces of Geraniol, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 14, s. 1–16, 2020.
- Mrozek-Szetela A., Rejda P., Wińska K., A Review of Hygienization Methods of Herbal Raw Materials, *Applied Sciences-Basel*, 2020, vol. 10, nr 22, s. 1–13, 2020.
- Okulus M., Gliszczyńska A., Enzymatic Synthesis of O-Methylated Phenophospholipids by Lipase-Catalyzed Acidolysis of Egg-Yolk Phosphatidylcholine with Anisic and Veratric Acids, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 5, s. 1–14.
- Panek A., Łyczko P., Świzdor A., Microbial Modifications of Androstane and Androstene Steroids by *Penicillium vinaceum*, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 18, s. 1–13, 2020.

- Pawlak A., Henklewska M., Hernandez Suarez B., Łuźny M., Kozłowska E., Obmińska-Mrukowicz B., Janeczko T., Chalcone Methoxy Derivatives Exhibit Antiproliferative and Proapoptotic Activity on Canine Lymphoma and Leukemia Cells, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 19, s. 1–15, 2020.
- Rychlicka M., Gliszczyńska A. Interesterification of Egg-Yolk Phosphatidylcholine with p-Methoxycinnamic Acid Catalyzed by Immobilized Lipase B from *Candida antarctica*, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 10, s. 1–17, 2020.
- Rychlicka M., Maciejewska G., Niezgoda N., Gliszczyńska A., Production of feruloylated lysophospholipids via a one-step enzymatic interesterification, *Food Chemistry*, 2020, vol. 323, s. 1–8, 2020.
- Rychlicka M., Niezgoda N., Gliszczyńska A., Development and Optimization of Lipase-Catalyzed Synthesis of Phospholipids Containing 3,4-Dimethoxycinnamic Acid by Response Surface Methodology, *Catalysts*, 2020, vol. 10, nr 5, s. 1–14, 2020.
- Stec K., Kozłowska J., Wróblewska-Kurdyk A., Kordan B., Anioł M., Gabryś B., Effect of Naringenin and Its Derivatives on the Probing Behavior of *Myzus persicae* (Sulz.), *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 14, s. 1–13, 2020.
- Śpitalniak-Bajerska K., Szumny A., Pogoda-Sewerniak K., Kupczyński R., Effects of n-3 fatty acids on growth, antioxidant status, and immunity of preweaned dairy calves, *Journal of Dairy Science*, 2020, vol. 103, nr 3, s. 2864–2876, 2020.
- Tronina T., Popłoński J., Bartmańska A., Flavonoids as Phytoestrogenic Components of Hops and Beer, *Molecules*, 2020, vol. 25, nr 18, s. 1–21, 2020.
- Włoch A., Stygar D., Bahri F., Bażanów B., Kuropka P., Chełmecka E., Pruchnik H., Gładkowski W., Antiproliferative, Antimicrobial and Antiviral Activity of β -Aryl- δ -iodo- γ -lactones, Their Effect on Cellular Oxidative Stress Markers and Biological Membranes, *Biomolecules*, 2020, vol. 10, nr 12, s. 1–21, 2020.
- Wojtas E., Zachwieja A., Piksa E., Zielak-Steciwo A., Szumny A., Jarosz B., Effect of Soy Lecithin Supplementation in Beef Cows before Calving on Colostrum Composition and Serum Total Protein and Immunoglobulin G Concentrations in Calves, *Animals*, 2020, vol. 10, nr 5, s. 1–10, 2020.
- Woszczyło M., Jezierski T., Szumny A., Nizański W., Dziecioł M., The Role of Urine in Semiochemical Communication between Females and Males of Domestic Dog (*Canis familiaris*) during Estrus, *Animals*, 2020, vol. 10, nr 11, s. 1–13, 2020.

2021

- Adamczewska-Sowińska, K., Sowiński, J., Anioł, M., Ochodzki, P., & Warzecha, R. (2021). The effect of polyethylene film and polypropylene non-woven fabric cover on cobs parameters and nutritional value of two swe-

- et maize (*Zea mays* L. var. *saccharata* Bailey) hybrids. *Agronomy*, 11(3), 539.
- Biernacka, B., Dzik, D., Kozłowska, J., Kowalska, I., & Soluch, A. (2021). Dehydrated at different conditions and powdered leek as a concentrate of biologically active substances: Antioxidant activity and phenolic compound profile. *Materials*, 14(20), 6127.
- Colombo, D., Brenna, E., Casali, B., Ghezzi, M. C., Parmeggiani, F., Tentori, F. . & Boratyński, F. (2021). Oxidation of threo-9, 10-Dihydroxystearic Acid Mediated by *Micrococcus luteus* as a Key Step in the Conversion of Oleic Acid into Pelargonic and Azelaic Acids. *Chem. Cat. Chem.*, 13(14), 3275–3282.
- Dassanayake, M. K., Chong, C. H., Khoo, T. J., Figiel, A., Szumny, A., & Choo, C. M. (2021). Synergistic field crop pest management properties of plant-derived essential oils in combination with synthetic pesticides and bioactive molecules: A review. *Foods*, 10(9).
- Drzazga, A., Kamińska, D., Gliszczyńska, A., & Gendaszewska-Darmach, E. (2021). Isoprenoid Derivatives of Lysophosphatidylcholines Enhance Insulin and GLP-1 Secretion through Lipid-Binding GPCRs. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(11), 5748.
- Fereiduni, E., Ghasemi, A., & Elbestawi, M. (2019). Characterization of composite powder feedstock from powder bed fusion additive manufacturing perspective. *Materials*, 12(22), 3673.
- Gach, J., Olejniczak, T., Krężel, P., & Boratyński, F. (2021). Microbial Synthesis and Evaluation of Fungistatic Activity of 3-Butyl-3-hydroxyphthalide, the Mammalian Metabolite of 3-n-Butylidenephthalide. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(14), 7600.
- Gliszczyńska, A., & Nowaczyk, M. (2021). Lipid formulations and bioconjugation strategies for indomethacin therapeutic advances. *Molecules*, 26(6), 1576.
- Gliszczyńska, A., Danciewicz, K., Gabryś, B., Świtalska, M., Wietrzyk, J., & Maciejewska, G. (2021). Synthesis of novel phytol-derived γ -butyrolactones and evaluation of their biological activity. *Scientific Reports*, 11(1), 1–14.
- Grabarczyk, M., Mączka, W., Maciejewska, G., & Wińska, K. (2021). New Bromo-and Iodo-Hydroxylactones with Two Methyl Groups Obtained by Biotransformation of Bicyclic Halolactones. *Catalysts*, 11(1), 73.
- Hernik, D., Pannek, J., Szczepańska, E., Olejniczak, T., & Boratyński, F. (2021). Bacterial whole cells synthesis of Whisky lactones in a solid-state fermentation bioreactor prototype. *Catalysts*, 11(3), 320.
- Krawczyk-Łebek, A., Dymarska, M., Janeczko, T., & Kostrzewa-Susłow, E. (2021). Fungal Biotransformation of 2'-Methylflavanone and 2'-Methylflavone as a Method to Obtain Glycosylated Derivatives. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(17), 9617.

- Krawczyk-Łebek, A., Dymarska, M., Janeczko, T., & Kostrzewa-Susłow, E. (2021). New Glycosylated Dihydrochalcones Obtained by Biotransformation of 2'-Hydroxy-2-methylchalcone in Cultures of Entomopathogenic Filamentous Fungi. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(17), 9619.
- Kręcis, M., Kolniak-Ostek, J., Stępień, B., Łyczko, J., Paślawska, M., & Musiałowska, J. (2021). Influence of Drying Methods and Vacuum Impregnation on Selected Quality Factors of Dried Sweet Potato. *Agriculture*, 11(9), 858.
- Kręcis, M., Stępień, B., Paślawska, M., Popłoński, J., & Dulak, K. (2021). Physicochemical and quality properties of dried courgette slices: Impact of vacuum impregnation and drying methods. *Molecules*, 26(15), 4597.
- Kuropka, P., Zwyrzykowska-Wodzińska, A., Kupczyński, R., Włodarczyk, M., Szumny, A., & Nowaczyk, R. M. (2021). The effect of *Ilex × meserveae* SY Hu extract and its fractions on renal morphology in rats fed with normal and high-cholesterol diet. *Foods*, 10(4), 818.
- Łużny, M., Tronina, T., Kozłowska, E., Kostrzewa-Susłow, E., & Janeczko, T. (2021). Biotransformation of 5, 7-Methoxyflavones by Selected Entomopathogenic Filamentous Fungi. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 69(13), 3879–3886.
- Łyczko, J., Koziel, J. A., Banik, C., & Białowiec, A. (2021). The Proof-of-Concept: The Transformation of Naphthalene and Its Derivatives into Decalin and Its Derivatives during Thermochemical Processing of Sewage Sludge. *Energies*, 14(20), 6479.
- Łyczko, J., Twardowski, J. P., Skalny, B., Galek, R., Szumny, A., Gruss, I. . . & Sendel, S. (2021). *Sarracenia alata* (Alph. Wood) Alph. wood microcuttings as a source of volatiles potentially responsible for insects' respond. *Molecules*, 26(9), 2406.
- Łyczko, P., Panek, A., & Swizdor, A. (2020). Highly Regioselective and Stereoselective Biohydroxylations of Oxandrolone. *Catalysts* 2021, 11, 16.
- Małodobra-Mazur, M., Lewoń, D., Cierznia, A., Okulus, M., & Gliszczyńska, A. (2021). Phospholipid derivatives of cinnamic acid restore insulin sensitivity in insulin resistance in 3T3-L1 adipocytes. *Nutrients*, 13(10), 3619.
- Maształerz, K., Łyczko, J., & Lech, K. (2021). Effect of Filtrated Osmotic Solution Based on Concentrated Chokeberry Juice and Mint Extract on the Drying Kinetics, Energy Consumption and Physicochemical Properties of Dried Apples. *Molecules*, 26(11), 3274.
- Mączka, W., Duda-Madej, A., Górny, A., Grabarczyk, M., & Wińska, K. (2021). Can eucalyptol replace antibiotics? *Molecules*, 26(16), 4933.
- Mitula, P., Wawrzeńczyk, C., & Gładkowski, W. (2021). Comparative Studies on the Susceptibility of (R)-2, 3-Dipalmitoyloxypropylphospho-

- nocholine (DPPnC) and Its Phospholipid Analogues to the Hydrolysis or Ethanolysis Catalyzed by Selected Lipases and Phospholipases. *Catalysts*, 11(1), 129.
- Palko-Łabuz, A., Gliszczyńska, A., Skonieczna, M., Poła, A., Wesołowska, O., & Środa-Pomianek, K. (2021). Conjugation with phospholipids as a modification increasing anticancer activity of phenolic acids in metastatic melanoma – *In vitro* and in silico studies. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(16), 8397.
- Paluch, E., Okińczyc, P., Zwyrzykowska-Wodzińska, A., Szperlik, J., Żarowska, B., Duda-Madej, A., & Szumny, A. (2021). Composition and antimicrobial activity of *Ilex* leaves water extracts. *Molecules*, 26(24), 7442.
- Paszkot, J., Kawa-Rygielska, J., & Anioł, M. (2021). Properties of dry hopped dark beers with high xanthohumol content. *Antioxidants*, 10(5), 763.
- Pawlak, A., Henklewska, M., Hernández-Suárez, B., Siepka, M., Gładkowski, W., Wawrzeńczyk, C., & Obmińska-Mrukowicz, B. (2021). Methoxy-Substituted γ -Oxa- ϵ -Lactones Derived from Flavanones – Comparison of Their Anti-Tumor Activity *In Vitro*. *Molecules*, 26(20), 6295.
- Płowuszyńska, A., & Gliszczyńska, A. (2021). Recent Developments in Therapeutic and Nutraceutical Applications of p-Methoxycinnamic Acid from Plant Origin. *Molecules*, 26(13), 3827.
- Pruchnik, H., Gliszczyńska, A., & Włoch, A. (2021). Evaluation of the physico-chemical properties of liposomes assembled from bioconjugates of anisic acid with phosphatidylcholine. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(23), 13146.
- Rudzińska, M., Grudniewska, A., Chojnacka, A., Gładkowski, W., Maciejewska, G., Olejnik, A., & Kowalska, K. (2021). Distigmasterol-Modified Acylglycerols as New Structured Lipids – Synthesis, Identification and Cytotoxicity. *Molecules*, 26(22), 6837.
- Rychlicka, M., Rot, A., & Gliszczyńska, A. (2021). Biological properties, health benefits and enzymatic modifications of dietary methoxylated derivatives of cinnamic acid. *Foods*, 10(6), 1417.
- Spychaj, R., Kucharska, A. Z., Szumny, A., Przybylska, D., Pejcz, E., & Piórecki, N. (2021). Potential valorization of Cornelian cherry (*Cornus mas* L.) stones: Roasting and extraction of bioactive and volatile compounds. *Food Chemistry*, 358, 129802.
- Szczepeńska, E., Colombo, D., Tentori, F., Olejniczak, T., Brenna, E., Monti, D., & Boratyński, F. (2021). Ene-reductase transformation of massoia lactone to δ -decalactone in a continuous-flow reactor. *Scientific Reports*, 11(1), 1–9.
- Taghinezhad, E., Kaveh, M., & Szumny, A. (2021). Thermodynamic and quality performance studies for drying kiwi in hybrid hot air-infrared drying with ultrasound pretreatment. *Applied Sciences*, 11(3), 1297.

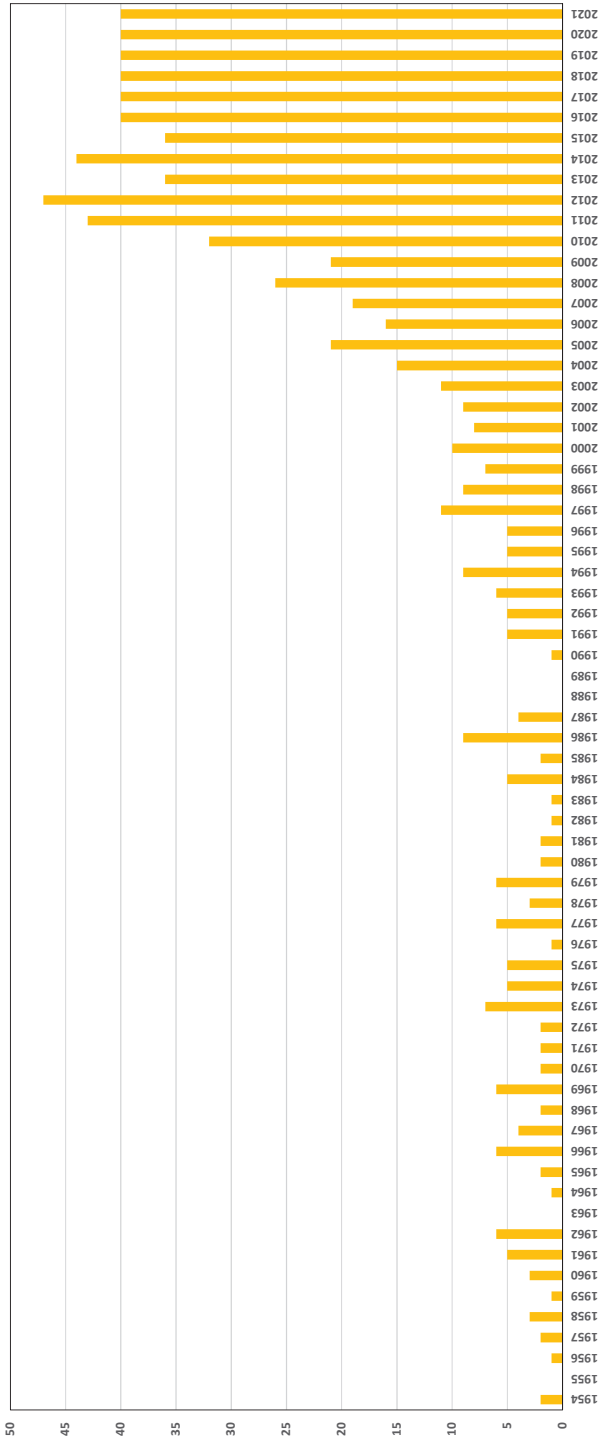
- Tronina, T., Mrozowska, M., Bartmańska, A., Popłoński, J., Sordon, S., & Huszcza, E. (2021). Simple and Rapid Method for Wogonin Preparation and Its Biotransformation. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(16), 8973.
- Włoch, A., Strugała-Danak, P., Pruchnik, H., Krawczyk-Łebek, A., Szczecka, K., Janeczko, T., & Kostrzewa-Susłow, E. (2021). Interaction of 4'-methylflavonoids with biological membranes, liposomes, and human albumin. *Scientific Reports*, 11(1), 1–14.
- Woszczyło, M., Szumny, A., Łyczko, J., Jezierski, T., Krzemińska, P., Szczerbal, I., & Dzieciół, M. (2021). The Case of Atypical Sexual Attractiveness in a Male Domestic Dog – A Case Study. *Animals*, 11(11), 3156.
- Żołnierczyk, A. K., & Szumny, A. (2021). Sensory and chemical characteristic of two insect species: *Tenebrio molitor* and *Zophobas morio* larvae affected by roasting processes. *Molecules*, 26(9), 2697.
- Żołnierczyk, A. K., Ciałek, S., Styczyńska, M., & Oziembłowski, M. (2021). Functional properties of fruits of common medlar (*Mespilus germanica* L.) extract. *Applied Sciences*, 11(16), 7528.

2022

- Bronikowska, J., Kłósek, M., Janeczko, T., Kostrzewa-Susłow, E., & Czuba, Z. P. (2022). The modulating effect of methoxy-derivatives of 2'-hydroxychalcones on the release of IL-8, MIF, VCAM-1 and ICAM-1 by colon cancer cells. *Biomedicine & Pharmacotherapy*, 145, 112428.
- Dziewiszek, W., Bochnia, M., Szumny, D., Dzimira, S., Szeląg, A., & Szumny, A. (2022). MIC-1 Antlerogenic Stem Cells Homogenate from *Cervus elaphus* Accelerate Corneal Burn Reepithelization in Rabbits. *Applied Sciences*, 12(5), 2468.
- Dziwak, M., Wróblewska, K., Szumny, A., & Galek, R. (2022). Modern Use of Bryophytes as a Source of Secondary Metabolites. *Agronomy*, 12(6), 1456.
- Gasiński, A., Kawa-Rygielska, J., Paszkot, J., Pietrzak, W., Śniegowska, J., & Szumny, A. (2022). Second life of hops: Analysis of beer hopped with hop pellets previously used to dry-hop a beer. *LWT*, 159, 113186.
- Gładkowski, W., Włoch, A., Pruchnik, H., Chojnacka, A., Grudniewska, A., Wysota, A., & Rudzińska, M. (2022). Acylglycerols of Myristic Acid as New Candidates for Effective Stigmasterol Delivery – Design, Synthesis, and the Influence on Physicochemical Properties of Liposomes. *Molecules*, 27(11), 3406.
- Golimowski, W., Teleszko, M., Marcinkowski, D., Kmiecik, D., Grygier, A., & Kwaśnica, A. (2022). Quality of Oil Pressed from Hemp Seed Varieties: 'Ealina 8FC', 'Secueni Jubileu' and 'Finola'. *Molecules*, 27(10), 3171.

- Kapelko-Żeberska, M., Meisel, M., Buksa, K., Gryszkin, A., Szumny, A., Latacz, B. . & Zięba, T. (2022). Effect of Long-Term Potato Starch Retention with Citric Acid on Its Properties. *Molecules*, 27(8), 2454.
- Kozłowska, E., Sycz, J., & Janeczko, T. (2022). Hydroxylation of Progesterone and Its Derivatives by the Entomopathogenic Strain *Isaria farinosa* KCh KW1. 1. *International Journal of Molecular Sciences*, 23(13), 7015.
- Krawczyk-Łebek, A., Dymarska, M., Janeczko, T., & Kostrzewa-Susłow, E. (2022). 4'-Methylflavanone Glycosides Obtained Using Biotransformation in the Entomopathogenic Filamentous Fungi Cultures as Potential Anticarcinogenic, Antimicrobial, and Hepatoprotective Agents. *International Journal of Molecular Sciences*, 23(10), 5373.
- Krawczyk-Łebek, A., Dymarska, M., Janeczko, T., & Kostrzewa-Susłow, E. (2022). Glycosylation of methylflavonoids in the cultures of entomopathogenic filamentous fungi as a tool for obtaining new biologically active compounds. *International Journal of Molecular Sciences*, 23(10), 5558.
- Łużny, M., Kaczanowska, D., Gawdzik, B., Wzorek, A., Pawlak, A., Obmińska-Mrukowicz, B. . & Janeczko, T. (2022). Regiospecific hydrogenation of bromochalcone by unconventional yeast strains. *Molecules*, 27(12), 3681.
- Maksimowski, D., Pachura, N., Oziembłowski, M., Nawirska-Olszańska, A., & Szumny, A. (2022). Coffee Roasting and Extraction as a Factor in Cold Brew Coffee Quality. *Applied Sciences*, 12(5), 2582.
- Mączka, W., Grabarczyk, M., & Wińska, K. (2022). Can Antioxidants Reduce the Toxicity of Bisphenol?. *Antioxidants*, 11(2), 413.
- Pachura, N., Kupczyński, R., Lewandowska, K., Włodarczyk, M., Klemens, M., Kuropka, P. . & Szumny, A. (2022). Biochemical and Molecular Investigation of the Effect of Saponins and Terpenoids Derived from Leaves of *Ilex aquifolium* on Lipid Metabolism of Obese Zucker Rats. *Molecules*, 27(11), 3376.
- Rudzińska, M., Olejnik, A., Grygier, A., Kowalska, K., Kmieciak, D., Grudniewska, A. . & Przybylski, R. (2022). Thermo-oxidative stability of asymmetric distigmasterol-modified acylglycerols as novel derivatives of plant sterols. *Food Chemistry*, 390, 133150.
- Żubrycka, A., Kwaśnica, A., Haczkiwicz, M., Sipa, K., Rudnicki, K., Skrzypek, S., & Poltorak, L. (2022). Illicit drugs street samples and their cutting agents. The result of the GC-MS based profiling define the guidelines for sensors development. *Talanta*, 237, 122904.

Liczba publikacji w latach 1954–2021

Biogramy pracowników

Mirosław Anioł

Urodził się 18 kwietnia 1961 r. we Wrocławiu. Jest absolwentem Technikum Chemicznego w Zespole Szkół Chemicznych im. Edwarda Suchardy we Wrocławiu na kierunku technologia procesów chemicznych. W 1987 r. ukończył studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej, otrzymując tytuł magistra inżyniera chemika o specjalności fizykochemia organiczna i podjął pracę na powyższej uczelni. Po odbyciu długoterminowej służby wojskowej w 1990 r., został zatrudniony jako stażysta za porozumieniem zakładów w Akademii Rolniczej we Wrocławiu, obecnie Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (UPWr). W 1996 r. Rada Naukowa Instytutu Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii Politechniki Wrocławskiej nadała mu tytuł doktora nauk chemicznych na podstawie rozprawy pt. „Redukcja chromenów i chromanonów metalami w ciekłym amoniaku”. W latach 1998–1999 odbył długoterminowy staż naukowy w Southwestern University w Georgetown, USA. Stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia otrzymał w 2010 r., przedkładając pracę pt. „Pozostałość po ekstrakcji chmielu nadkrytycznym dwutlenkiem węgla jako źródło technologicznie użytecznych substancji”. W 2016 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mu tytuł profesora nauk biologicznych. Od 2017 r. pracuje na stanowisku profesora w UPWr.

Jego badania dotyczą głównie izolowania, syntezy i biotransformacji związków naturalnych i ich pochodnych takich jak flawonoidy i terpenoidy. Duża część jego dorobku naukowego skupia się na opracowaniu metod utylizacji wychmielin, produktu odpadowego otrzymywanego w wyniku ekstrakcji chmielu nadkrytycznym dwutlenkiem węgla. Zainteresowania naukowe obejmują także szeroko pojętą syntezę organiczną oraz analizę spektroskopową i ilościową związków organicznych.

Autor i współautor 120 publikacji, w tym ponad 50 z listy JCR, ponad 70 patentów, w tym 2 skomercjalizowanych. Kierownik 3 grantów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz narodowego Centrum Nauki. Jego działalność była 14 razy wyróżniona nagrodą Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Podczas swojej pracy na UPWr pełnił lub pełni między innymi następujące funkcje: senator UPWr, członek Senackiej Komisji Badań Naukowych UPWr, członek Senackiej Komisji Spraw Studenckich i Kształcenia UPWr, członek Komisji ds. Badań i Rozwoju Wydziału Nauk o Żywności UPWr, członek Rady Programowej ds. Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich dla Cudzoziemców UPWr, rzecznik dyscyplinarny dla studentów Wydziału Nauk o Żywności UPWr, rzecznik dyscyplinarny ds. nauczycieli akademickich UPWr, kierownik Zakładu Syntezy Organicznej, koordynator merytoryczny szkoleń na UPWr w ramach realizacji zadania dot. „organizacji zajęć praktycznych w wyspecjalizowanych ośrodkach badawczo-rozwojowych lub akademickich dla szkół zawodowych, koordynator przedmiotów nauczania: chemia organiczna, spektroskopia magnetycznego rezonansu jądrowego, spektroskopia w podczerwieni oraz seminarium inżynierskie i magisterskie głównie na kierunkach biotechnologia oraz technologia żywności i żywienie człowieka

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Polskiej Federacji Biotechnologii oraz Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie.

Agnieszka Bartmańska

Urodziła się 10 lutego 1973 r. we Wrocławiu. Tu ukończyła sportową szkołę podstawową, II Liceum Ogólnokształcące, a następnie studiowała biotechnologię na Uniwersytecie Wrocławskim. Dyplom magistra obroniła w 1997 r. na podstawie pracy pt. „Ekspresja klonu cDNA z delecją 194 nukleotydów kodującego patisonowe białko 14–3-3 w komórkach bakteryjnych”, której promotorem był prof. Jan Szopa-Skórkowski.

Studia doktoranckie podjęła na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu i w 2002 r. otrzymała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii, przedstawiając wyróżnioną rozprawę pt. „Biotransformacje steroidów anabolicznych w kulturach *Trichoderma hamatum*, *Cladosporium cladosporioides* i *Penicillium notatum*”. Obowiązki promotora pełniła dr hab. Jadwiga Dmochowska-Gładysz.

Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne uzyskała w 2019 r. na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności na podstawie dorobku naukowego przedsta-

wionego w cyklu publikacji pt. „Biologicznie aktywne flawonoidy chmielu i ich pochodne otrzymanywane metodami biotechnologicznymi”.

Współautorka m.in. 26 publikacji z listy JCR (IF 59), 29 patentów i 68 komunikatów. Brała udział w 6 projektach finansowanych ze środków zewnętrznych i wewnętrznych. Jej zainteresowania naukowe dotyczą głównie wykorzystania grzybów do modyfikacji związków o budowie steroidowej lub flawonoidowej celem uzyskania produktów cechujących się wyższą aktywnością biologiczną.

Wyróżniona m.in. 11 nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za działalność naukową, nagrodą NOT II stopnia za współautorstwo opracowania: „Nowe metody usuwania gorzkich kwasów z poekstrakcyjnych odpadów chmielowych” (2007) oraz Medalem Brązowym Za Długoletnią Służbę. Jest współautorką skryptu „Podstawy biotransformacji” (2005), promotorką 17 prac inżynierskich i 7 magisterskich. Jest członkiem krajowych towarzystw naukowych (Oddziały Wrocławskie): Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie PAN oraz Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. Od 2019 r. zatrudniona na stanowisku profesora uczelni.

Filip Boratyński

Urodził się 20 marca 1980 r. we Wrocławiu. Absolwent Liceum Ogólnokształcącego nr IX im. Juliusza Słowackiego we Wrocławiu. Wyższe studia biotechnologiczne ukończył na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu, uzyskując dyplom inżyniera w 2003 r. oraz dyplom magistra w 2004 r. w zakresie biotechnologii żywności. Pracując w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na stanowisku asystenta, uzyskał stopień doktora nauk biologicznych w 2011 r. w zakresie biotechnologii na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Zastosowanie dehydrogenazy alkoholowej z wątroby końskiej (HLADH) do otrzymywania optycznie czynnych laktonów”, której promotorem był prof. Czesław Wawrzeńczyk. W 2019 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za cykl publikacji pt. „Otrzymywanie biologicznie aktywnych chiralnych laktonów z udziałem mikroorganizmów”. Od 2020 r. pracuje na stanowisku profesora uczelni na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu, pełniąc obowiązki Lidera Wiodącego Zespołu Badawczego BioActiv. W 2017 r. był zatrudniony jako pracownik naukowy w Neubrandenburg University of Applied Sciences, Niemcy w projekcie „International Cooperation for teaching and research in the region mildest and south of Europe”.

Zainteresowania w zakresie biokatalizy pogłębiał w czasie kilku długoterminowych staży zagranicznych na University of Florida, USA; Politecnico di Milano, Włochy; Technische Universität Berlin, Niemcy. Stypendysta Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w ramach programu im. Bekkera, gdzie realizował projekt naukowy pt: „Development of efficient and sustainable enzymatic methods for the oxidative cleavage of alkenes”. W swoich badaniach stara się łączyć pracę z zakresu badań podstawowych, głównie otrzymując biologicznie aktywne związki z wykorzystaniem mikroorganizmów lub enzymów, wraz z zagadnieniami o charakterze aplikacyjnym, koncentrując się na zrównoważonym zagospodarowaniu produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego. Na jego dorobek naukowy składają się 22 oryginalne prace twórcze, 2 artykuły przeglądowe oraz dwa rozdziały w podręcznikach. Jest współautorem pięciu krajowych patentów. Rezultaty jego badań były przedmiotem 65 zgłoszeń na krajowych oraz międzynarodowych konferencjach. Promotor 13 prac inżynierskich, 9 prac magisterskich i promotor pomocniczy czterech prac doktorskich. W latach 2013–2019 opiekun naukowy SKN OrgChem. Jest członkiem krajowych towarzystw naukowych: Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, Polskiego Towarzystwa Chemicznego (Oddział Wrocławski); Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności (Oddział Wrocławski). Wyróżniony za badania naukowe, pracę dydaktyczną oraz organizacyjną 10 nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Małgorzata Borowska-Grzybowska

Urodziła się w Kazimierzu Dolnym, ukończyła Technikum Chemiczne w Puławach, zdając tam maturę. Pracowała w Instytucie Weterynarii w Puławach, w UPWr zatrudniona na stanowisku inżynierjno-technicznym od 42 lat. W ciągu tych lat pracy przygotowywała planowe zajęcia dydaktyczne oraz dla nowych kierunków, angażowała się w dodatkowe prace związane z przeprowadzkami i remontami oraz opiekowała się pracowniami studenckimi i znajdującymi się w nich aparatami. Szkoliła też studentów, doktorantów i pracowników w zakresie prawidłowego użytkowania aparatury.

Krzysztof Cieślik

Urodzony 26.11.1964 r. w Dzierzkowicach województwo lubelskie. Po szkole średniej od początku związany z Akademią Rolniczą we Wrocławiu: najpierw jako student Wydziału Melioracji Wodnych, a od 15.04.1991 r. jako pracownik techniczny. Zajmuje się koordynacją napraw sprzętu laboratoryjnego, opiekuje się majątkiem Katedry, przygotowuje i uczestniczy w inwentaryzacjach oraz przygotowuje ćwiczenia dla studentów. Cza-

sami uczestniczy w projektach naukowych. Odznaczony w roku 2011 przez Prezydenta RP Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę. Doceniony w roku 2016 przez studentów tytułem „Najzyczliwszego pracownika niedydaktycznego Wydziału NoŻ”. Swoje zainteresowania historyczne realizował u boku profesora Siewińskiego, który organizował na uczelni cykliczne „Spotkania z historią”.

Anna Chojnacka

Urodziła się 5 maja 1976 r. we Włocławku i w tym mieście ukończyła Szkołę Podstawową oraz III Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej we Włocławku. W roku 1995 rozpoczęła studia na Wydziale Chemii Politechniki Gdańskiej na kierunku biotechnologia, które ukończyła w 2000 r., uzyskując tytuł magistra. W 2001 roku rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu, a w 2007

roku osiągnęła stopień naukowy doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii, broniąc rozprawy doktorskiej wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Czesława Wawrzeńczyka. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia uzyskała w 2019 roku na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na podstawie cyklu publikacji pt. „Izolowanie fosfolipidów z żółtka jaja kurzego i ich enzymatyczna modyfikacja pod kątem zwiększenia zawartości bioaktywnych kwasów tłuszczowych”.

Od 2006 r. zatrudniona w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, najpierw na stanowisku asystenta (do 2008 r.), następnie jako adiunkt, a od 2020 roku na stanowisku profesora uczelni. Jest członkinią Wiodącego Zespołu Badawczego BioActiv.

Jej zainteresowania naukowe dotyczą opracowania nowych metod enzymatycznych modyfikacji fosfolipidów naturalnych prowadzących do uzyska-

nia produktów wzbogaconych w bioaktywne kwasy tłuszczowe, otrzymywania strukturyzowanych lipidów metodami chemicznymi i chemoenzymatycznymi oraz optymalizacji procesów kinetycznego rozdziału drugorzędowych alkoholi z zastosowaniem lipaz lub fosfolipaz jako biokatalizatorów.

Jest autorką 24 prac naukowych opublikowanych w zagranicznych i krajowych czasopismach naukowych z listy JCR (IF=71), 43 komunikatów konferencyjnych i 7 patentów. Brała udział jako wykonawca w kilku projektach naukowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, między innymi w projekcie badawczo-rozwojowym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (2009–2013), 4 projektach badawczych lub rozwojowych finansowanych przez MNiSW oraz 3 projektach badawczych finansowanych przez NCN.

Jest współautorką skryptu „Chemia organiczna: ćwiczenia laboratoryjne dla studentów kierunków przyrodniczych” (2014), była promotorką 10 prac inżynierskich i 12 magisterskich oraz promotorem pomocniczym jednej pracy doktorskiej. Za działalność naukową i dydaktyczną została 12-krotnie wyróżniona nagrodą Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jadwiga Dmochowska-Gładysz

Urodziła się 10 grudnia 1936 r. w Warszawie. W 1953 r. ukończyła III Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu. W roku 1959 ukończyła studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej na specjalizacji fototechnika, uzyskując tytuł magistra inżyniera chemii. Pracę zawodową rozpoczęła w Zakładzie Fotografii Naukowej Akademii Medycznej we Wrocławiu, a w 1961 r. została zatrudniona w Katedrze Podstaw Chemii Wyższej Szkoły

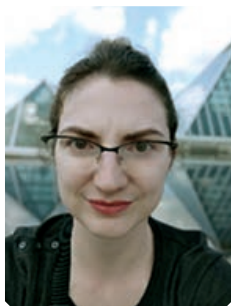
Rolniczej we Wrocławiu. Od 1965 r. zajmowała się transformacjami mikrobiologicznymi, głównie związków biologicznie aktywnych, w zespole kierowanym przez prof. Antoniego Siewińskiego. Pracę doktorską pt. „Wpływ różnic strukturalnych pochodnych androstanu na przebieg ich przekształceń mikrobiologicznych przy pomocy *Rhodotorula mucilaginosa*” obroniła w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej, uzyskując stopień doktora nauk chemicznych (promotor – prof. dr hab. Antoni Siewiński). Stopień doktora habilitowanego w specjalności biotechnologia nadano jej na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Wykorzystanie mikroorganizmów *Rhodotorula mucilaginosa* i *Aphanocladium album* jako modeli naśladujących metabolizm hormonów androgennych w organizmie ssaków” na Wydziale Technologii Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Odebrała naukowe staże zagraniczne we Francji i w Jugosławii.

W latach 1996–2002 pełniła funkcję prodziekana Wydziału Technologii Żywności. Przez osiem lat była przedstawicielem Wydziału Technologii Żywności do Senatu. Promowała 5 doktorów oraz 25 prac magisterskich.

Jest autorką 100 publikacji, w tym 52 oryginalnych prac twórczych zamieszczonych w renomowanych czasopismach naukowych, 50 komunikatów na konferencjach naukowych oraz 35 patentów i zgłoszeń patentowych.

Została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz medalem „Za Zasługi dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu” i odznaką „Zasłużony dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu”. Została wyróżniona zespołową nagrodą ministra za działalność naukową oraz 17 nagrodami rektora za działalność naukową i dydaktyczną.

Monika Dymarska

Urodziła się 20 kwietnia 1984 roku w Środzie Śląskiej, gdzie ukończyła Szkołę Podstawową im. Marii Skłodowskiej-Curie i Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika. W 2005 roku podjęła studia biotechnologiczne w Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Tytuł magistra inżyniera Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu uzyskała w roku 2010. W latach 2011–2014 była zatrudniona na stanowisku asystenta naukowego w projekcie

„Biotransformacje użyteczne w przemyśle farmaceutycznym i kosmetycznym” współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W latach 2014–2018 realizowała studia doktoranckie na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Pracę doktorską pt. „Biotransformacje związków flawonoidowych w kulturach entomopatogennych grzybów strzępkowych” obroniła z wyróżnieniem w 2019 roku. Promotorem pracy była prof. dr hab. inż. Edyta Kostrzewa-Susłow.

Od 2019 roku jest zatrudniona w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu; początkowo jako asystent, a od 2020 roku na stanowisku adiunkta. Jest członkinią Wiodącego Zespołu Badawczego BioActiv.

W latach 2019–2020 realizowała zadanie badawcze pt. „Porównanie serii flawonów, flawanonów oraz ich glikozydów uzyskanych metodami biotechnologicznymi pod kątem aktywności prebiotycznej i hamującej wzrost wybranych mikroorganizmów patogennych” finansowane w ramach konkursu Miniatura 3 organizowanego przez Narodowe Centrum Nauki.

W latach 2020–2021 realizowała projekt badawczy dla młodych naukowców po doktoracie „Innowacyjny naukowiec” finansowany przez Rektora Uni-

wersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Projekt miał tytuł „Mikrobiologiczna funkcjonalizacja związków flawonoidowych jako metoda otrzymywania nowych wysoce biodostępnych substancji aktywnych leków i suplementów diety”.

Jest stypendystką Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w ramach programu im. Bekkera. Podczas stażu naukowego w Uniwersytecie Alberty w Kanadzie realizuje obecnie projekt pt. „Przeciwdziałanie degradacji bioaktywnych glikozydów flawonoidowych podczas produkcji żywności fermentowanej”.

Jest współautorką 26 publikacji w czasopiśmie z listy JCR, jednego skryptu dla studentów, a także 102 patentów.

Joanna Filaczyńska

Urodziła się w Zamościu, gdzie kształciła się do matury. Ukończyła studia na kierunku chemia i technologia organiczna na Politechnice Rzeszowskiej. Ma doświadczenie w pracy w przemyśle, w tym na stanowiskach kierownika laboratorium i pełnomocnika zarządu ds. jakości. Pracuje w Katedrze Chemii od roku 2011, w grupie pracowników inżynierjno-technicznych. Przygotowywała ćwiczenia dla studentów, odpowiadała za katedralny magazyn chemiczny, przejęła obowiązki planowania obciążeń dydaktycznych, obłożenia sal i rozliczania godzin. Doprowadziła do uzyskania finansowania, przygotowania i przeprowadzenia remontów laboratoriów finansowanych z KNOW (w latach 2015–2017). W roku 2016 przejęła obowiązki pracownika administracyjnego. Brała udział w pracach komisji rektorsko-związkowych. Wielokrotnie nagradzana przez rektora.

Anna Gliszczyńska

Urodziła się 9 lipca 1981 roku w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie ukończyła Szkołę Podstawową nr 12 i I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego. W roku 2000 rozpoczęła studia na Wydziale Nauk o Żywności ówczesnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu, które ukończyła w 2005 r., uzyskując tytuł magistra inżyniera biotechnologii. Jest także absolwentką podyplomowych studiów z zarządzania jakością w przedsiębiorstwie na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu (2005), Międzywydziałowego Studium Pedagogicznego (2006) oraz Master of Business

Administration w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu i Franklin University w Stanach Zjednoczonych (2015).

W 2005 roku rozpoczęła studia doktoranckie pod kierunkiem prof. Czesława Wawrzeńczyka w zakresie chemii związków izoprenoidowych i ich modyfikacji w procesie biokatalizy z wykorzystaniem układów enzymatycznych grzybów strzępkowych. W 2009 r. z wyróżnieniem obroniła pracę doktorską pt. „Mikrobiologiczne przekształcenia naturalnych i syntetycznych seskwiterpenoidów”, uzyskując tytuł doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia. Podjęła pracę w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, najpierw na stanowisku asystenta (2009), następnie adiunkta (2010) i profesora nadzwyczajnego (2019). Obecnie jest zatrudniona na stanowisku profesora uczelni Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i pełni funkcję kierownika Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy. Stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia osiągnęła w roku 2017 na podstawie dorobku naukowego przedstawionego w cyklu publikacji pt. „Chemoenzymatyczne modyfikacje struktury biologicznie aktywnych związków pochodzenia naturalnego”.

Brała udział w 10 projektach badawczych, z czego w pięciu pełniła rolę kierownika i głównego wykonawcy. Odbyła staże naukowe w Szwecji (Linnaeus University, Faculty of Health and Life Sciences) i Portugalii (Universidade de Coimbra, Faculty of Pharmacy, Department of Medicine Technology and Development). Promotor 14 prac inżynierskich i 20 prac magisterskich, w tym jednej jako co-promotor, realizowanej na Uniwersytecie w Barcelonie. Wypromowała dwóch doktorów. Autorka 60 publikacji naukowych i 77 patentów. Wyniki badań prezentowała na ponad 100 konferencjach krajowych i zagranicznych. Członek Polskiego Towarzystwa Chemicznego (od 2007 r.), Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności (od 2015 r.), Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Wrocławskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu (od 2015 r.). Współorganizowała 6 konferencji międzynarodowych i 3 konferencje krajowe.

W 2015 roku nagrodzona przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego stypendium dla Wybitnego Młodego Naukowca. W 2019 roku nagrodzona przez Prezesa Rady Ministrów za wysoko ocenione osiągnięcia będące podstawą nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Dziewiętnastokrotnie nagrodzona przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jej zainteresowania naukowe dotyczą chemii produktów naturalnych, głównie terpenów, fosfolipidów i polifenoli oraz badania korelacji pomiędzy ich budową a aktywnością biologiczną. Zakres prowadzonych badań obejmuje biokatalizę, opracowywanie metod otrzymywania strukturyzowanych fosfolipidów oraz lipidowych nanoformulacji substancji biologicznie aktywnych.

Witold Gładkowski

Urodził się 1 września 1977 r. w Bielawie. W 1992 r. ukończył Szkołę Podstawową nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich w Kluczborku, a w 1996 r. I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Kluczborku. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na kierunku technologia żywności i żywienia człowieka, które ukończył w 2001 r., uzyskując tytuł magistra. Stopień naukowy

doktora osiągnął w 2006 r., broniąc rozprawy pt. „Mikrobiologiczna funkcjonalizacja bicyklicznych laktonów z układem alkilopodstawionego cykloheksanu”, której promotorem był prof. dr hab. Czesław Wawrzeńczyk. Stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia uzyskał w roku 2016 na podstawie cyklu publikacji pt. „Chemoenzymatyczna synteza i biotransformacje związków z ugrupowaniem laktonowym”. W latach 2006–2016 był zatrudniony w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na stanowisku adiunkta, a następnie – do 2019 r. – adiunkta ze stopniem doktora habilitowanego. W tym samym roku otrzymał stanowisko profesora uczelni. Obecnie jest zatrudniony na stanowisku profesora uczelni. W latach 2017–2021 pełnił funkcję kierownika Zakładu Chemii Żywności.

Jego zainteresowania naukowe obejmują między innymi syntezę optycznie czynnych laktonów z udziałem enzymów i ocenę ich właściwości biologicznych, biotransformacje związków laktonowych, izolowanie i modyfikacje związków fosfolipidowych, a także syntezę pochodnych fitosteroli oraz zastosowanie metod spektroskopowych do ustalania struktury związków organicznych.

Brał czynny udział w 10 projektach naukowych, m.in. „Innowacyjne technologie produkcji biopreparatów na bazie nowej generacji jaj (OVOCURA)”, współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (2009–2013), „Wzbogacanie fosfolipidów z żółtka jaja kurzego w biologicznie aktywne nienasycone kwasy tłuszczowe w reakcjach enzymatycznych z udziałem olejów pochodzenia roślinnego i rybiego jako dawców grup acylowych” (2013–2016), „Badanie właściwości fizykochemicznych i biologicznych glicerydów sterolowych oraz ich produktów powstających podczas termicznej oksydacji” (2019–2022).

W 2005 roku odbył kurs „Renewable Biomaterials”, organizowany w ramach programu Socrates w Tuluzie (Francja) przez INP, ENSIACET oraz Ghent University, a w 2009 r. odbył wizytę studyjną w Trondheim w Norwegii w Centrum Transferu Technologii Norweskiego Uniwersytetu Nauki i Technologii, na Wydziale Nauk o Żywności na HIST Sor-Trondelag University College i w firmie z branży mleczarskiej TINE Midt Norge Tunga.

Jest współautorem przewodnika do ćwiczeń „Chemia organiczna: ćwiczenia laboratoryjne dla studentów kierunków przyrodniczych”. Jego dorobek naukowy (w latach 2004–2022) obejmuje 72 publikacje oraz 75 patentów. Do roku 2022 wypromował jednego doktora, był także promotorem pomocniczym w kolejnym przewodzie doktorskim. Był także promotorem 16 prac inżynierskich i 16 prac magisterskich. Jest laureatem siedemnastu nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Od roku 2015 jest członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności oraz Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, w której w kadencji 2019–2022 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego. W latach 2017–2020 był członkiem Senatu oraz Senackiej Komisji Badań Naukowych, a w latach 2020–2024 członkiem Rektorskiej Komisji ds. Nagród i Odznaczeń. W roku 2017 był członkiem komitetu organizacyjnego konferencji „Bioaktywne związki pochodzenia naturalnego” oraz członkiem komitetu naukowego XLIII Sesji Naukowej Komitetu Nauk o Żywności i Żywieniu Polskiej Akademii Nauk „ŻYWNOSĆ DLA PRZYSZŁOŚCI”.

Małgorzata Grabarczyk

Urodziła się 12 czerwca 1965 r. we Wrocławiu. Szkołę podstawową, a następnie X Liceum Ogólnokształcące ukończyła we Wrocławiu. Tytuł magistra chemii uzyskała w roku 1989, kończąc studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Promotorem jej pracy magisterskiej pt. „Synteza tripeptydowych analogów proktoliny” była prof. Danuta Konopińska. Doktoryzowała się w 2003 roku na Wydziale Chemii

Uniwersytetu Wrocławskiego na podstawie dysertacji pt. „Synteza i właściwości biologiczne laktonów z układem metylo- i gem-dimetylocykloheksanu”, której promotorem był prof. Czesław Wawrzeńczyk. Stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia otrzymała w 2015 r. na podstawie rozprawy zatytułowanej „Synteza i biotransformacje chlorowcolaktonów prowadzone z wykorzystaniem kultur grzybów strzępkowych” na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego. Pracę w Katedrze Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu rozpoczęła 1995 r. na stanowisku asystenta. Po obronie pracy doktorskiej (2003) kontynuowała pracę w Katedrze Chemii na stanowisku adiunkta, zaś od 2015 r. na stanowisku adiunkta ze stopniem doktora habilitowanego. Od 2020 roku pracuje na stanowisku profesora uczelni.

Brała udział jako wykonawca w kilku projektach: Synteza i ocena aktywności antyfidantnej, grzybobójczej i bakteriobójczej laktonów izoprenoidowych, Grant KBN nr 060/T09/2001/15 (2001–2004), Syntetyczne detergenty pokarmowe owadów, Grant KBN nr 0880/P06/2001/20 (2002–2005) oraz Biotransformacje użyteczne w przemyśle farmaceutycznym i kosmetycznym, Grant unijny nr POIG. 01.03.01–00–158/09–00 (2010–2014).

Jest autorką 62 prac naukowych opublikowanych w zagranicznych i krajowych czasopismach naukowych, 52 komunikatów na konferencjach naukowych i 11 patentów. Została odznaczona odznaką „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu” oraz 12-krotnie nagrodą Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za działalność naukową.

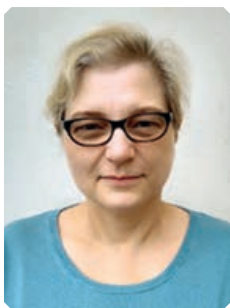
Aleksandra Grudniewska

Absolwentka Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Głubczycach. W 2004 r. ukończyła studia na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) we Wrocławiu, uzyskując tytuł magistra inżyniera w zakresie biotechnologii żywności. Pracę w Katedrze Chemii UPWr rozpoczęła w 2004 r. (na stanowisku asystenta, a od 2011 r. na stanowisku adiunkta). W roku 2010 z wyróżnieniem

obroniła pracę doktorską pt. „Synteza i przekształcenia mikrobiologiczne bicyklicznych laktonów terpenoidowych” na Uniwersytecie Wrocławskim, uzyskując stopień doktora nauk chemicznych w zakresie chemii organicznej. Promotorem pracy był prof. dr hab. Czesław Wawrzeńczyk.

W latach 2011–2013 przebywała na stażu podoktorskim w Tokushima Bunri University w Japonii, gdzie zajmowała się izolowaniem biologicznie aktywnych związków z entomopatogennych grzybów oraz wątrobowców. Jej aktualne zainteresowania dotyczą zastosowania rozpuszczalników głęboko eutektycznych (DES) do izolowania związków naturalnych z produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego.

Jest współautorką 24 publikacji naukowych z listy JCR i 21 patentów RP. Brała czynny udział w realizacji 7 projektów badawczych. Promotorka 6 prac inżynierskich, 9 prac magisterskich oraz promotorka pomocnicza jednej pracy doktorskiej. Za działalność naukowo-badawczą została wyróżniona 11 nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Jest członkinią Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności oraz Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Wrocławskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.

Ewa Huszcza

Urodziła się 16 września 1966 r. we Wrocławiu. W 1985 r. ukończyła III Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu, a w roku 1990 studia na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej na kierunku biotechnologia, uzyskując tytuł magistra inżyniera biotechnologa.

W latach 1990–1996 była słuchaczką Studium Doktoranckiego w Instytucie Chemii Organicznej, Biochemii i Biotechnologii Politechniki Wrocławskiej. Na podstawie rozprawy pt. „Właściwości powierzchniowe lipopeptydów produkowanych przez bakterie *Bacillus coagulans*”, opracowanej pod opieką naukową prof. dr. hab. Bogdana Burczyka, uzyskała stopień doktora nauk chemicznych. W 1996 r. została zatrudniona w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W 2009 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biotechnologii na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. „Mikrobiologiczne przekształcenia związków biologicznie aktywnych z grupy steroidów oraz składników wychmielin”. W latach 2009–2021 pełniła funkcję kierownika Zakładu Chemii Bioorganicznej w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W 2014 roku uzyskała tytuł profesora nauk biologicznych.

Jej zainteresowania badawcze obejmują otrzymywanie biologicznie aktywnych związków na drodze biokatalizy. Najnowsze badania dotyczą otrzymywania metodami inżynierii genetycznej wydajnych modułów funkcjonalizujących flawonoidy.

Jest współautorką 75 artykułów naukowych i 54 patentów. Wypromowała 4 doktorów.

Brała udział w 6 projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych, w 2 z nich pełniła rolę kierownika. Obecnie jest liderem grupy partnerskiej w projekcie badawczym z programu Horyzont 2020, finansowanym ze środków UE, pt. „Synthetic microbial consortia-based platform for flavonoids production using synthetic biology”.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego i Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Wrocławskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk.

Za działalność naukowo-badawczą wyróżniona została 14 nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Agata Jarosz

Urodziła się 21 kwietnia 1967 r. w Zielonej Górze. W 1986 roku ukończyła VII Liceum Ogólnokształcące im. J. Dąbrowskiego, a w 1991 r. studia na Wydziale Chemii Politechniki Wrocławskiej, uzyskując tytuł mgr. inż. chemika.

W latach 1991–1999 pracowała w Zakładach Chemicznych Viscoplast S.A., w Dziale Badawczo-Rozwojowym. W ramach obowiązków nadzorowała produkcję włókien polipropylenowych ciętych, a także brała udział

w opracowywaniu nowych technologii, m.in. produkcji trudnopalnych włókien PP uniepalnionych w masie, co zakończyło się uzyskaniem patentu.

W 2000 roku została zatrudniona w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu jako pracownik techniczny. Do jej obowiązków należy m.in. przygotowywanie ćwiczeń laboratoryjnych dla studentów kierunków: biotechnologia, technologia żywności, technologia i organizacja gastronomii, zarządzanie jakością i analiza żywności, żywienie człowieka i dietetyka.

Marian Kocór

Urodził się 10 lutego 1922 r. we Wrocławiu niedaleko Krośna. W maju 1939 roku ukończył liceum ogólnokształcące w Rzeszowie. Jesienią tego roku przedostał się na Węgry, skąd w wędrówce wojennej z innymi młodymi Polakami dotarł do Francji. Tam wstąpił jako ochotnik do Polskiej Armii organizowanej przez generała Władysława Sikorskiego. Służył w II Dywizji Strzelców Pieszych, którą dowodził generał Bronisław Prugar-Ketling.

W czerwcu 1940 roku II Dywizja walcząc z Niemcami, przekroczyła granice francusko-szwajcarską, a jej żołnierze zostali internowani przez władze szwajcarskie. Wraz ze swoimi towarzyszami broni znalazł się w obozie studenckim w Wintertur. W 1941 rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Federalnej w Zurychu (Eidg. Technische Hochschule-ETH), które ukończył w 1945 r. z wyróżnieniem. Doktorat wykonany pod kierunkiem prof. W. Preloga w grupie prof. L. Rużički dotyczył dziedziny chemii organicznej w zakresie związków naturalnych.

W latach 1948–1952 był adiunktem w Katedrze Podstaw Chemii Ogólnej kierowanej przez prof. Henryka Kuczyńskiego na ówczesnym Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu. Pracował nad diacyloamidami, a następnie steroidami. W roku 1952 został kierownikiem Katedry Chemii Ogólnej w nowo utworzonej Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu. Na stanowisku tym po-

został do 1965 r. Pod jego kierownictwem prowadzono badania z dziedziny syntezy steroidów, izolowano z materiału roślinnego i mikrobiologicznego związki biologicznie czynne (tomatydyna i werukarol).

Pełnił obowiązki prodziekana Wydziału Rolniczego w latach 50., a potem prorektora do spraw dydaktycznych (1960–1965). W roku 1954 został mianowany docentem, a w 1962 profesorem nadzwyczajnym. Pełnił również obowiązki dziekana na Wydziale Chemicznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej WSI we Wrocławiu (1952–1956). Był współautorem patentu otrzymywania tlenu glinu do chromatografii.

W roku 1956 przeniósł się do Warszawy, gdzie objął stanowisko zastępcy dyrektora do spraw naukowych w Instytucie Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk. Był równolegle kierownikiem Zakładu Związków Biologicznie Czynnych w Instytucie Chemii Polskiej Akademii Nauk. W 1967 r. został powołany na stanowisko dyrektora naczelnego w tymże Instytucie. Obowiązki te pełnił do 1972 r. Tytuł profesora zwyczajnego uzyskał w 1971 r. Prowadził badania nad chemią i stereochemią steroidów, badania nad strukturą produktów naturalnych pochodzenia roślinnego i mikrobiologicznego. Szczególną uwagę poświęcił opracowaniu metody syntezy hormonów oraz leków steroidowych. Pod jego kierunkiem opracowana została technologia otrzymywania testosteronu i analogu tego związku metanabolu. Badania mleczaja rudego (*Lactarius rufus*) doprowadziły do izolowania z tego organizmu grupy seskwiterpenowych laktonów, których struktury były przedmiotem licznych publikacji.

Opublikował około 100 prac. Odbił wiele staży naukowych na uniwersytetach, m.in. w Szwajcarii, Anglii, Szwecji, Indiach i Stanach Zjednoczonych. Zapoczątkował organizację międzynarodowych konferencji izoprenoidowych, które odbywają się regularnie do dzisiaj.

Był wielokrotnie nagradzany i wyróżniany odznaczeniami państwowymi, między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był wybitnym i cenionym pracownikiem nauki oraz nauczycielem akademickim.

Zmarł 24 marca 1980 r. Pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Teresa Kołek

Urodziła się 18 września 1943 r. w Podleszanach (powiat Mielec). W 1967 r. ukończyła studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. W 1975 r. na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Otrzymywanie, epoksydacja i katalityczna redukcja Δ^5 -7-oksosteroidów”, której promotorem była prof. Irena Małunowicz, uzyskała sto-

pień doktora nauk chemicznych nadany uchwałą Rady Wydziału Chemii w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej. Stopień doktora habilitowanego z zakresu biotechnologii uzyskała w 2000 r. na podstawie przedstawionej Radzie Wydziału Nauk o Żywności pracy pt. „Zależność przebiegu transformacji mikrobiologicznych od budowy substratu. Badania wybranych izoprenoidów”.

Opublikowała 23 oryginalne prace twórcze (wszystkie w czasopismach z listy filadelfijskiej), 3 artykuły przeglądowe i monografię. Jest autorem podręcznika akademickiego pt. „Biotransformacje” oraz współautorem podręczników: „Chemia nieorganiczna z elementami chemii analitycznej” i „Podstawy transformacji”. Z zakresu badań nad zastosowaniem transformacji mikrobiologicznych do przekształcania substratów izoprenoidowych uzyskała 16 patentów oraz przedstawiła 8 zgłoszeń patentowych. Wyniki badań prezentowane były również w 37 komunikatach na konferencjach krajowych i zagranicznych. Jest promotorem trzech obronionych prac doktorskich. Odznaczona: Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką „Zasłużony dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu”. Wyróżniona za badania naukowe i pracę dydaktyczną 19 nagrodami rektora oraz zespołową nagrodą ministra za badania naukowe.

Edyta Kostrzewa-Susłow

Jest absolwentką Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Szprotawie. Ukończyła kierunek technologia chemiczna na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. Pracę magisterską zatytułowaną „Chemodegradowalne związki powierzchniowo czynne zawierające atom azotu” wykonała w Instytucie Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych. 1 października 1997 roku została zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Chemii Wydziału Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu (od 2006 roku Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu).

Pracę doktorską pt. „Transformacje mikrobiologiczne flawonoidów” obroniła 18 grudnia 2007 roku przed Radą Wydziału Nauk o Żywności UPWr, uzyskując stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii. Promotorem pracy była dr hab. Jadwiga Dmochowska-Gładysz, prof. nadzw. W kwietniu 2015 roku decyzją Rady Wydziału Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na podstawie oceny osiągnięcia naukowego stanowiącego cykl ośmiu publikacji pt. „Mikrobiologiczne przekształcenia monopodstawionych flawonów i flawanonów w celu zwiększenia ich aktywności biologicznych”, dorobku naukowego oraz działalności dydaktycznej i organizacyjnej

uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia. W 2020 roku decyzją Prezydenta RP uzyskała tytuł profesora nauk ścisłych i przyrodniczych. W latach 2015–2017 odbyła dwa trzymiesięczne staże naukowe. Brała udział w 14 projektach badawczych, z czego w 7 pełniła rolę kierownika i głównego wykonawcy. Wypromowała 2 doktorów, 29 magistrów oraz 16 inżynierów.

Jej dorobek naukowy obejmuje 423 opracowania, na które składa się 66 oryginalnych prac twórczych z listy JCR, 16 rozdziałów monograficznych, 6 rozdziałów w podręcznikach, 111 komunikatów prezentowanych na konferencjach krajowych i zagranicznych, 166 patentów i 58 zgłoszeń patentowych. Zainteresowania naukowe dotyczą poszukiwania zależności pomiędzy strukturą a aktywnością biologiczną związków flawonoidowych. Skupiają się na syntezie i biotransformacjach tej grupy związków.

Jest członkiem Wiodącego Zespołu Badawczego – Biokataliza i aktywność biologiczna (BioActiv), a także Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. W latach 2019–2022 pełniła funkcję wiceprzewodniczącej Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. W kadencji 2020–2024 była członkiem Senatu oraz Senackiej Komisji Badań Naukowych, a także członkiem Rektorskiej Komisji ds. Nagród i Odznaczeń. Od 2019 roku pełni funkcję przewodniczącej Rady Dyscypliny Nauki Biologiczne na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu.

W 2019 roku otrzymała brązowy medal targów – 47th International Exhibition of Inventions Geneva oraz brązowy medal w konkursie IWIS 2020 (International Warsaw Invention Show). W tym samym roku otrzymała „Special Award for Innovation” przyznaną przez Uniwersytet Króla Abdulaziza w Arabii Saudyjskiej podczas Międzynarodowej Wystawy Wynalazczości, Nowoczesnej Techniki i Wyrobów „Geneva Inventions”. W 2020 i 2021 roku otrzymała srebrny medal w konkursie IWIS 2020 (International Warsaw Invention Show). W 2021 i 2022 roku – srebrny medal 48th International Exhibition of Inventions Geneva. Za działalność naukową oraz dydaktyczną otrzymała 20 nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W 2013 roku została wyróżniona odznaką „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu”, a w 2018 roku Medalem Srebrnym Za Długoletnią Służbę przyznany przez Prezydenta RP.

Ewa Kozłowska

Urodziła się 16 września 1986 roku we Wrocławiu. Absolwentka LO im. Stefana Banacha w Żaganiu. W 2005 roku rozpoczęła studia na kierunku farmacja w Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, a dwa lata później studia na drugim kierunku – biotechnologia w ówczesnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu. W 2012 roku otrzymała tytuł magistra farmacji i rozpoczęła pracę w zawodzie farmaceuty, który wykonywała przez 7 lat.

W styczniu 2012 roku uzyskała tytuł inżyniera, a półtora roku później magistra biotechnologii ze specjalnością biotechnologia żywności. Swoją pracę magisterską pt „Biotransformacje androstendionu w kulturach mieszanych” wykonała pod kierunkiem dr. Tomasza Janeczko.

W październiku 2015 roku rozpoczęła studia doktoranckie, dołączając do zespołu dr. hab. Tomasza Janeczko, prof. UPWr. W styczniu 2020 roku z wyróżnieniem obroniła pracę doktorską pt. „Kaskadowe biotransformacje dehydroepiandrosteronu”, uzyskując tytuł doktora w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Od października 2019 roku jest pracownikiem Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Laureatka wielu stypendiów, w tym stypendium Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu dla najlepszych doktorantów oraz Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia (rok akademicki 2019/2020). W 2018 roku otrzymała wyróżnienie w konkursie o stypendium Ludwika Hirszfelda w zakresie nauk biologicznych i medycznych. Laureatka konkursu Student-Wynalazca (2019–2021). Jej wynalazki dotyczące uzyskiwania związków steroidowych o potencjalnej aktywności farmakologicznej zostały nagrodzone brązowym medalem targów 47th International Exhibition of Inventions Geneva oraz nagrodą specjalną „Special Award for Innovation” przyznaną przez Uniwersytet Króla Abdulaziza w Arabii Saudyjskiej. Jest także laureatką konkursu „Młode talenty” za sukces w zakresie innowacji (2019 r.).

Współautorka 16 publikacji naukowych w czasopismach z listy JCR, 54 patentów oraz ponad 50 komunikatów na konferencjach krajowych i zagranicznych. Była kierownikiem grantu NCN- PRELUDIUM 14 pt. „Entomopatogenne grzyby strzępkowe jako biokatalizatory w procesie otrzymywania steroidów o cennych aktywnościach biologicznych”.

Obecnie odbywa 18-miesięczny staż podoktorski w zespole prof. Elizabeth Gillam, University of Queensland, Australia, finansowany w ramach programu im. Bekkera Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Joanna Kozłowska

Urodzona 1 października 1989 r. w Rawiczu. Absolwentka VII Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego we Wrocławiu. W 2008 roku rozpoczęła studia inżynierskie na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej na kierunku biotechnologia, które ukończyła w 2012 roku. Studia magisterskie kontynuowała na tej samej uczelni na kierunku biotechnologia, specjalność biotechnologia farmaceutyczna i ukończyła je w 2013 roku, broniąc pracę pt. „Reakcja laktamów z fosforynami i POCl_3 jako droga do otrzymania potencjalnych leków przeciwosteoporotycznych”. W tym samym roku rozpoczęła studia doktoranckie w Katedrze Chemii na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu pod kierownictwem prof. dr. hab. inż. Mirosława Anioła. W 2019 roku obroniła z wyróżnieniem pracę doktorską pt. „Biotransformacje chalkonów i otrzymywanie pochodnych naringeniny oraz ich aktywność biologiczna”. Od czerwca 2018 roku zatrudniona w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jej zainteresowania naukowe dotyczą związków flawonoidowych, ich izolacji, syntezy, biotransformacji, a także oceny aktywności biologicznej. Jest autorką i współautorką 13 prac naukowych oraz 51 patentów. Wyniki jej badań były przedmiotem 26 komunikatów prezentowanych na krajowych i zagranicznych konferencjach. Była kierownikiem grantu NCN Preludium 12 pt. „Azotowe pochodne flawonoidów jako źródło nowych biologicznie aktywnych związków i ich biotransformacje” i wykonawcą w dwóch grantach finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki oraz jednego grantu finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Promotor 2 prac magisterskich. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Dwukrotnie nagrodzona w konkursie Student-Wynalazca (laureatka i wyróżnienie). Jej wynalazki zostały nagrodzone złotym medalem oraz nagrodą specjalną Malezyjskiego Stowarzyszenia Naukowców podczas 46. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków w Genewie, a także brązowym medalem podczas 12. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków w Warszawie IWIS 2018 i złotym medalem podczas 13. Międzynarodowej Wystawy Wynalazków w Warszawie IWIS 2019. W roku 2020 została laureatką konkursu „Młode Talenty” za sukces w zakresie innowacji. W 2021 roku otrzymała stypendium Ministra Nauki i Edukacji dla wybitnych młodych naukowców. Czterokrotnie wyróżniona przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jacek Łyczko

Urodził się w Wodzisławiu Śląskim, na Górnym Śląsku. W 2017 r. ukończył studia na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i rozpoczął studia doktoranckie.

Jego zainteresowania naukowe związane są z zagadnieniami analityki chemicznej, w szczególności chromatografii, głównie w odniesieniu do żywności i jej jakości. Zajmuje się analizą olejków eterycznych i profili aromatycznych ziół, przypraw oraz roślin farmakopealnych, a także oceną wpływu procesu suszenia na jakość roślin. Odbił kursy dotyczące analizy chromatograficznej w Polsce, Niemczech i Japonii. Do tej pory zrealizował projekt Nowatorskie metody suszarnicze jako czynnik regulujący jakość wybranych roślin przyprawowych, finansowany przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, w ramach projektu Innowacyjny Doktorat (B020/0009/19), którego efektem są dwie publikacje naukowe. Obecnie pełni rolę kierownika projektu Jakość zapachowa ziół jako efekt korelacji pomiędzy składem związków lotnych a materią roślinną – określona na przykładzie roślin z rodzaju *Mentha*, finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki w ramach projektu PRELUDIUM-18 oraz kierownika projektu Nowej generacji środka regulujące apetyt – użyteczne w opiece długoterminowej oraz kontroli masy ciała finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach konkursu Lider XI project. Autor 38 publikacji z listy JCR i 1 patentu.

Irena Małunowicz

Urodziła się 23 stycznia 1917 r. w Piotropolu k. Wilna. Studia rozpoczęła na Wydziale Chemicznym na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie, a ukończyła na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dalsze jej losy związane są z Wrocławiem: w 1948 r. podjęła pracę w Katedrze Chemii Ogólnej Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej.

Po podziale wrocławskich uczelni współorganizowała w 1952 r. działalność Katedry Podstaw Chemii Wyższej Szkoły Rolniczej – przede wszystkim w zakresie dydaktyki.

Zainteresowania naukowe skupiła początkowo wokół badań składu huby brzozej, w nadziei wyizolowania z niej leków. Następnie zajęła się stereochemią związków steroidowych, czego rezultatem była praca doktorska pt.

„Problemy stereochemii 2-bromo-4,4-dwumetylocholestanonu-3”, obroniona na Wydziale Chemicznym Uniwersytetu Wrocławskiego. W publikacji tej wykazała, że zmiany struktury przestrzennej wywołane obecnością grup metylowych w związkach steroidowych prowadzą do głębokich zmian aktywności biologicznej hormonów.

Praca habilitacyjna pt. „Zagadnienia stereochemii 4-chlorowcopochodnych 2,2-dwumetylocholestanonu-3” pogłębiła i poszerzyła studium nad geometrią przestrzenną związków steroidowych; została przedstawiona i obroniona na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. Rok 1975 przyniósł nominację profesorską.

Odbyła staże naukowe w Instytucie Chemii Organicznej i Biochemii Czechosłowackiej Akademii Nauk oraz na Uniwersytecie w Belfast. Pod jej kierownictwem zostały obronione na Wydziale Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej 3 prace doktorskie. Z jej inicjatywy Katedra Podstaw Chemii przez szereg lat produkowała tlenek glinu do chromatografii (współautorstwo patentu), a następnie przekazała tę produkcję do przemysłu, co uniezależniło kraj od importu tego adsorbentu. Opublikowała ponad 20 oryginalnych prac twórczych i patentów, napisała kilka skryptów do ćwiczeń.

Pełniła funkcje przewodniczącej Komisji ds. młodzieży, prodziekana do spraw studenckich Wydziału Technologii Żywności oraz Mechanizacji Rolnictwa, była członkiem Komisji ds. Rozwoju Młodej Kadry Naukowej.

Uhonorowana została Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Honorową „Za Zasługi w Rozwoju Województwa Zielonogórskiego” (za wieloletnią pracę dydaktyczną w filii Akademii Rolniczej w Toporowie), Odznaką Tysiąclecia.

W 1979 r. przeszła na emeryturę. Zmarła 29 kwietnia 2011 r., została pochowana na cmentarzu parafialnym Matki Boskiej Zwycięskiej przy ul. Grzybowej w Warszawie.

Marcelina Mazur

Urodzona w 1983 roku w Wodzisławiu Śląskim. Absolwentka Liceum Ogólnokształcącego im. Powstańców Śląskich w Rybniku. W 2002 roku rozpoczęła studia na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu. W 2006 r. ukończyła studia pierwszego stopnia z tytułem inżyniera biotechnologii żywności, a w 2007 r. uzyskała tytuł magistra w zakresie biotechnologii żywności, specjalność biotransformacje. W tym samym roku rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Od 2011 roku zatrudniona w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W 2012 roku obroniła pracę doktorską pt. „Synteza i mikrobiologiczne przekształcenia chlorowcolaktonów”. Praca została zrealizowana pod opieką naukową prof. dr hab. Czesława Wawrzeńczyka.

W 2015 roku odbyła trzymiesięczny staż naukowy na Uniwersytecie w Zagrzebiu pod opieką naukową dr Višnji Gaurina Srček, zajmując się mikrobiologicznymi i enzymatycznymi przekształceniami związków organicznych w rozpuszczalnikach eutektycznych oraz określaniem aktywności przeciwnowotworowej pochodnych laktonowych. Ośmiomiesięczny (01.09.2015–15.04.2016) staż naukowy odbyła w Instytucie Chemii na Uniwersytecie w Poitiers (Francja) pod opieką naukową dr Charles’a Gauthier, zajmując się syntezą organiczną węglowodanów.

Jej zainteresowania naukowe obejmują syntezę chemiczną i biokatalizę. Jest autorką trzech publikacji przeglądowych i dwudziestu jeden oryginalnych prac twórczych, o sumarycznym współczynniku IF równym 73,619. Jest także autorką trzydziestu patentów. W latach 2019–2020 realizowała zadanie badawcze „Zastosowanie lipaz w syntezie laktonów z podstawnikiem aromatycznym”, które finansowane było w ramach konkursu Miniatura 3 organizowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Wyniki swoich badań prezentowała na dwudziestu ośmiu konferencjach krajowych i zagranicznych w postaci komunikatów ustnych i posterów.

Od 2013 roku jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Kuchni Molekularnej.

Wanda Mączka

Urodziła się 13 października 1975 r. we Wrocławiu. Absolwentka VII Liceum Ogólnokształcącego im. K.K. Baczyńskiego we Wrocławiu. W 1999 r. ukończyła studia na Politechnice Wrocławskiej, na Wydziale Chemicznym, uzyskując tytuł magistra inżyniera biotechnologii. Praca dyplomowa pt. „Synteza alkilujących inhibitorów leucyloaminopeptydazy” wykonana została pod kierunkiem prof. Pawła Kafarskiego. Tytuł doktora nauk

biologicznych w zakresie biotechnologii otrzymała w 2003 r. na Akademii Rolniczej we Wrocławiu, przedkładając rozprawę doktorską pt. „Zastosowanie układu enzymatycznego warzyw korzeniowych do asymetrycznej syntezy wybranych dodatków do żywności i leków” pod kierunkiem dr hab. inż. Agnieszki Mironowicz. Tytuł doktora habilitowanego otrzymała w 2019 roku na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu na podstawie osiągnięcia naukowego pt. „Wykorzystanie katalizatorów roślinnych i kultur mikroorganizmów do otrzymania

chiralnych związków biologicznie aktywnych”. Od 2020 roku jest zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Staż naukowy w latach 2014–2015 odbyła w zespole prof. Farida Chemata w Université d’Avignon et des Pays de Vaucluse we Francji.

Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół takich zagadnień jak: biokataliza, chemia produktów naturalnych, aktywność biologiczna związków organicznych. Jej dorobek naukowy liczy 20 patentów krajowych oraz 60 publikacji w większości z listy JCR.

W 2007 roku otrzymała nagrodę zespołową II stopnia Wrocławskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo- Technicznych (NOT). Ogółem za pracę naukową otrzymała też dziesięć nagród zespołowych Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Dodatkowo w 2015 roku została odznaczona Medalem Brązowym Za Długoletnią Służbę.

Stanisław Mejer

Urodził się 16 lutego 1922 r. w Strzemieszycach koło Będzina. Świadectwo dojrzałości otrzymał w Kielcach w Gimnazjum im. Stefana Żeromskiego w 1939 r. W tymże roku wraz z oddziałem Przysposobienia Wojskowego tegoż Gimnazjum po długich obronnych przemarszach we wschodniej Polsce znalazł się poza jej granicami. Dotarł do Francji i wstąpił do II Dywizji Strzelców Pieszych.

W jej szeregach pod dowództwem generała Bronisława Prugra-Ketlinga przeszedł szlak bojowy we wschodniej Francji, aż do granic Szwajcarii. Po internowaniu Dywizji w Szwajcarii w 1940 r. skorzystał z możliwości studiów na Politechnice Federalnej w Zurychu. Ukończył Wydział Chemiczny i doktoryzował się z chemii organicznej. Jego promotorem był prof. Leopold S. Ružička – laureat Nagrody Nobla.

Wrócił do Polski po wojnie i związał się ze środowiskiem naukowym Wrocławia: początkowo na Politechnice Wrocławskiej, potem w Katedrze Podstaw Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu (od 1954 r.). Był jej kierownikiem od 1965 r. do przejścia na emeryturę w 1991 r. Habilitował się na Politechnice Wrocławskiej. Profesorem nadzwyczajnym i zwyczajnym został z zachowaniem tradycji belwederskiej.

Główną dziedziną jego badań była chemia organiczna: synteza związków naturalnych – steroidów. Na jego zainteresowania miały wpływ studia szwajcarskie i staż naukowy w Anglii.

Kilkadziesiąt prac drukowanych w czasopiśmie zachodnich było podstawą wpisania jego nazwiska w 1991 roku do prestiżowego wydawnictwa „Men of

achievement”. Jako nauczyciel akademicki ma w swoim dorobku skrypty i podręczniki zalecane studentom do dzisiaj. Był przez jedną kadencję (1964–1966) prodziekanem Wydziału Rolniczego i członkiem zespołu metodycznego do nauczania chemii. Wykształcił 8 doktorów z dziedziny chemii związków naturalnych.

W swojej karierze organizacyjnej ma za sobą obowiązki prodziekana Wydziału Rolniczego, był członkiem zespołu metodycznego do spraw nauczania chemii w Akademiach Rolniczych. Wprowadził do dydaktyki nowoczesne metody chromatograficzne i spektralne. Brał czynny udział, również jako organizator, w międzynarodowych konferencjach na temat izoprenoidów.

Odnaczony został m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i medalem „Zasłużony dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu”.

Zmarł 2 lutego 1998 r. Spoczywa na cmentarzu Św. Wawrzyńca przy ul. O. Bujwida we Wrocławiu.

Agnieszka Mironowicz

Urodziła się 26 lutego 1939 r. w Warszawie. Świadectwo dojrzałości uzyskała w I Państwowym Liceum i Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, a studia ukończyła w 1962 roku na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Chemicznym.

W roku akademickim 1962–1963 rozpoczęła pracę zawodową w Katedrze Chemii Ogólnej Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu. Początkowo włączyła się w badania nad syntezą steroidów, prowadzone przez prof. Mariana Kocóra. Pracę doktorską pt. „Wpływ geminalnych grup metylowych przy C-4 na przebieg reakcji w pierścieniu B związków steroidowych” (promotor – prof. Irena Małunowicz) obroniła w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej, uzyskując stopień doktora nauk chemicznych. W 1972 roku mianowano ją na stanowisko adiunkta. W tym czasie zainteresowania naukowe w zakresie biotransformacji rozwinęła w zespole prof. Antoniego Siewińskiego. Uczestniczyła i prezentowała wyniki swoich prac na szeregu międzynarodowych i krajowych konferencji i sympozjów naukowych. Opublikowała 15 oryginalnych prac twórczych i 21 patentów. Pracę habilitacyjną pt. „Wykorzystanie komórek roślinnych do biotransformacji ksenobiotycznych, strukturalnie zróżnicowanych związków chemicznych” obroniła na Wydziale Technologii Żywności, uzyskując w 1999 roku stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biotechnologii. W 2004 roku została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego, na którym pozostawała do momen-

tu przejścia na emeryturę w 2010 roku. Wypromowała jednego doktora, jest współautorką 3 skryptów.

Była członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego. W 1980 r. była przewodniczącą Komitetu Założycielskiego NSZZ Solidarność w Instytucie Podstaw Chemii. Była członkiem Senatu jako delegat pomocniczy pracowników nauki Wydziału Technologii Żywności w latach 1981–1985 oraz Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich od 1996 r.

Za badania naukowe, a także za pracę dydaktyczną otrzymała 14 nagród rektora, jedną ministra, Złoty Krzyż Zasługi oraz odznakę „Zasłużony dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu”.

Zmarła 29 kwietnia 2012 roku.

Teresa Olejniczak

Absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego. Pracę doktorską pt. „Chemiczna i mikrobiologiczna synteza laktonów” (promotor Prof. Czesław Wawrzeńczyk) obroniła w 1998 r. W roku akademickim 1999/2000 odbyła dwusemestralny staż na Uniwersytecie w Ghent (Belgia) w zespole prof. Jozefa Van Beeumena. W 2011 roku decyzją Rady Wydziału Nauk o Żywności uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie

biotechnologia, a w 2019 r. otrzymała tytuł profesora nauk biologicznych.

Prowadzone przez nią badania mają charakter interdyscyplinarny i obejmują transformacje mikrobiologiczną, syntezę chemiczną oraz ocenę aktywności biologicznej. W większości publikowanych prac można wyróżnić dwa następujące nurty badawcze: zastosowanie biotransformacji jako alternatywnej do izolacji lub syntezy chemicznej metody otrzymywania chiralnych biologicznie aktywnych związków oraz selekcja tak otrzymanych związków do ochrony produktów rolnych i żywności przed owadami i pospolitymi fitopatogenicznymi grzybami.

Bronisława Osipowicz

Urodziła się 19 kwietnia 1942 roku w Jarosławiu. Od 1945 roku mieszka we Wrocławiu. Tu ukończyła II Liceum Ogólnokształcące a następnie, do roku 1965, studiowała na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. W latach 1966–1975 pracowała we Wrocławskich Zakładach Elektronicznych „Elwro”, praca do-

tyczyła powłok ochronnych i obwodów drukowanych. W 1976 roku podjęła pracę na Akademii Rolniczej we Wrocławiu. W 1984 roku uzyskała tytuł doktora nauk technicznych, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Nowe reakcje aldehydów z olefinami i alkoholami w środowisku kwaśnym”, której promotorem był prof. dr hab. Stanisław Mejer. Oprócz tematów, które złożyły się na pracę doktorską, zajmowała się redukcją policyklicznych węglowodorów aromatycznych do cykloolefin z podwójnym wiązaniem na złączu pierścieni. Prowadziła badania screeningowe nad biodegradacją węgla i ekstraktów węglowych przez wybrane mikroorganizmy, a we współpracy z Wydziałem Biologii i Hodowli Zwierząt brała udział w badaniach nad oceną przydatności hodowli *in vitro* *Piptoporus betulinus* jako źródła substancji biologicznie czynnych dodawanych do paszy. Jest współautorem/autorem 12 publikacji, współautorem 3 patentów. Jest współautorem podręcznika „Chemia ogólna z elementami chemii analitycznej”.

Ryszard Pacut

Urodził się 1 lutego 1948 roku w Miłkowicach, powiat Legnica. Od 1966 r. pracował przez rok we Wrocławskich Zakładach Przemysłu Nieorganicznego. W latach 1967–1972 studiował na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. W październiku 1972 r. rozpoczął pracę w Katedrze Podstaw Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu kierowanej przez prof. Mejera. W 1980 r. na podstawie przygotowanej pod kierunkiem profesora Stanisława Mejera rozprawy doktorskiej pt. „Redukcja policyklicznych ketonów aromatycznych litem w ciekłym amoniaku i w etylenodwuaminie” Rada Naukowa Instytutu Chemii Organicznej i Fizycznej przyznała mu tytuł doktora nauk chemicznych. Przedmiotem jego zainteresowań były redukcje i elektroredukcje związków organicznych, jak i reakcje fotochemiczne związków organicznych. Badania naukowe prowadził w Katedrze Chemii, a także w USA: University of Minnesota, Minneapolis (1985–1987), Washington University, St. Louis, MO (1991), Virginia Polytechnic Institute, Blacksburg, VA (1998–1999).

Przez wiele lat zajmował się również sprawami BHP w Katedrze Chemii. W 1974 roku współorganizował i prowadził pierwsze ćwiczenia z metod analizy żywności dla Oddziału Technologii Żywności. Prowadził ćwiczenia laboratoryjne z analizy żywności i analizy instrumentalnej.

Opracował i prowadził ćwiczenia i wykłady z chemii dla I roku Wydziału Techniki Rolniczej i Leśnej oraz opracował i prowadził ćwiczenia i wykłady z chemii żywności dla studentów drugiego roku studiów zaocznych technologii żywności.

Opracował i prowadził ćwiczenia i wykłady z chemii dla I roku Wydziału Techniki Rolniczej i Leśnej oraz opracował i prowadził ćwiczenia i wykłady z chemii żywności dla studentów drugiego roku studiów zaocznych technologii żywności.

Jest współautorem 9 publikacji i 1 komunikatu na konferencję w USA. Był wyróżniany nagrodami rektora za publikacje i działalność dydaktyczną. Został odznaczony odznaką „Zasłużony dla Wydziału Nauk o Żywności”.

Anna Panek

W 2000 r. ukończyła studia magisterskie na Wydziale Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego na kierunku chemia ogólna. Studia doktoranckie rozpoczęła na Wydziale Nauk o Żywności Akademii Rolniczej (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy) we Wrocławiu, gdzie w 2005 r. uzyskała, pod kierunkiem dr hab. Teresy Kołek, tytuł doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii na podstawie wyróżnionej rozprawy pt. „Mikrobiologiczne przekształcenia

dehydroepiandrosteronu”. W 2006 r. zatrudniona została na stanowisku adiunkta w Katedrze Chemii Wydziału Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Jej zainteresowania naukowe skupiają się na enzymatycznej modyfikacji związków naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem biotransformacji układów steroidowych z wykorzystaniem grzybów strzępkowych.

Jest współautorką 23 artykułów naukowych, ponad 50 patentów i 34 komunikatów konferencyjnych. Jest członkiem Komisji Chemii i Fizyki w Biologii i Medycynie Wrocławskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu.

Była promotorem 12 prac inżynierskich oraz 6 prac magisterskich.

Uczestniczyła w pięciu projektach badawczych finansowanych z takich źródeł jak Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Krajowy Naukowy Ośrodek Wiodący. Za działalność naukowo-badawczą została wyróżniona 11 nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz odznaką „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu”.

Paweł Pawłowicz

Urodził się 25 listopada 1955 roku w Wałbrzychu. Świadectwo dojrzałości otrzymał w 1974 r. w II Liceum Ogólnokształcącym w Wałbrzychu. Studia ukończył w 1979 r. na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. Pracę w Katedrze Podstaw Chemii Akademii Rolniczej rozpoczął w 1981 roku. Stopień doktora nauk chemicznych uzyskał na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej w 1989 roku.

Jarosław Popłoński

Urodził się 5 maja 1986 r. w Jeleniej Górze. Absolwent Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Szklarskiej Porębie w dyscyplinie biathlon. W 2007 r. wywalczył tytuł mistrza świata juniorów w psich zaprzęgach. Studia wyższe ukończył na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, uzyskując dyplom inżyniera biotechnologii w 2009 r. oraz dyplom magistra biotechnologii żywności w 2010 r. W 2014 r. ukończył studia

doktoranckie na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu. W 2015 r. z wyróżnieniem obronił pracę doktorską pt. „Otrzymywanie flawonoidów chmielowych występujących naturalnie w małych ilościach oraz ich biotransformacje”, której promotorem była prof. Ewa Huszcza. Od 2015 roku pracuje w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, gdzie w 2019 r. utworzył Zakład Inżynierii Genetycznej. W latach 2016–2022 odbył staże naukowe w Austrii (Institute of Chemistry, University of Graz) i Hiszpanii (Systems Biology, Centro Nacional de Biotecnología, Madrid).

W latach 2014–2015 był kierownikiem projektu NCN Preludium 5 pt. „Badanie wpływu budowy naftoflawonów na hamowanie aromatazy oraz aktywność cytotoksyczną w stosunku do zdrowych i nowotworowych linii komórkowych”. W latach 2016–2019 pracował w projekcie NCN Sonata 9, pt. „Otrzymywanie naturalnych flawonoidów o zwiększonej biodostępności metodami biotechnologicznymi”. W latach 2017–2020 kierował badaniami (na UPWr.) w projekcie NCN Opus 11 pt. „Wpływ prenylowanych flawonoidów chmielu (*Humulus lupulus* L.) na indukowane hipogonadyzmem zaburzenia termoregulacji oraz metabolizmu, struktury i własności biomechanicznych tkanki kostnej”. Od 2019 roku pracuje jako główny wykonawca w projekcie EU Horyzont 2020 pt. „Synthetic microbial consortia-based platform for flavonoids production using synthetic biology”. Promotor 2 prac inżynierskich i 5 prac magisterskich, aktualnie jest promotorem pomocniczym 2 doktorantów. Od 2019 roku opiekun naukowy SKN OrgChem. Autor 34 publikacji naukowych i 58 patentów. Wyniki badań prezentował na ponad 100 konferencjach krajowych i zagranicznych. Członek Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

W 2013 r. nagrodzony Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za Wybitne Osiągnięcia, w 2019 roku nagrodzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego stypendium dla Wybitnego Młodego Naukowca. Sześciokrotnie nagrodzony przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jego zainteresowania badawcze dotyczą biokatalizy, metabolomiki, biologii molekularnej i inżynierii białka.

Magdalena Rychlicka

Urodziła się 3 kwietnia 1992 roku w Byczynie, w województwie opolskim, gdzie uczęszczała do Szkoły Podstawowej im. Jana Zamojskiego, a następnie do Gimnazjum im. Polskich Noblistów. W roku 2011 ukończyła Liceum Ogólnokształcące nr I im. Adama Mickiewicza w Kluczborku i rozpoczęła studia na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na kierunku biotechnologia. W roku 2016 uzyskała tytuł mgr inż.,

broniąc pracę pt. „Optymalizacja procesu enzymatycznej acydolizy fosfatydylocholiny z żółtka jaja kurzego kwasami o budowie izoprenoidowej”. W tym samym roku pod kierunkiem dr hab. inż. Anny Gliszczynskiej, prof. uczelni rozpoczęła studia doktoranckie w Katedrze Chemii na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W roku 2021 z wyróżnieniem obroniła pracę pt. „Enzymatyczne metody otrzymywania fosfolipidów zawierających biologicznie aktywne kwasy fenylopropenowe”, uzyskując tytuł doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia.

W roku 2021 została zatrudniona w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu na stanowisku asystenta w Katedrze Chemii, a następnie w roku 2022 na stanowisku adiunkta w Katedrze Chemii Żywności i Biokatalizy. W ramach projektu PROM odbyła także staż na University of Minho w Bradze w Portugalii, gdzie zdobywała wiedzę z zakresu najnowszych nanotechnologii lipidowych użytecznych w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym. Obecnie realizuje badania pt. „Opracowanie i optymalizacja metod tworzenia podwójnych nanoemulsji (W/O/W) zawierających biologicznie aktywne lizofenofosfolipidy o potencjale nutraceutycznym” finansowane z projektu badawczego „Innowacyjny naukowiec” przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Jest autorką 7 oryginalnych prac naukowych, 1 artykułu przeglądowego, 1 rozdziału w monografii oraz wystąpień na ponad 30 konferencyjnych zarówno o zasięgu krajowym, jak i międzynarodowym. Za pracę naukową i organizacyjną była cztery razy nagrodzona przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Ponadto trzykrotnie nagrodzona na konferencjach naukowych za najlepsze wystąpienie młodego naukowca.

Anna Sadzka

Urodziła się 28 kwietnia 1984 r. w Gostyniu, w województwie wielkopolskim. W 2003 r. ukończyła Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Gostyńskiej w Gostyniu. W tym samym roku rozpoczęła studia na Wydziale Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, specjalność chemia ogólna i analityczna. Tytuł magistra otrzymała w roku 2008 r. broniąc pracy pt. „Badanie procesu degradacji folii polietylenowych z napełniaczami elastycznymi”.

W latach 2008–2010 zatrudniona w Cukrowni Pfeifer & Langen Polska S.A. na stanowisku chemika zmianowego. W roku 2011 rozpoczęła pracę w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na stanowisku technicznym. Odpowiedzialna m.in. za przygotowywanie ćwiczeń laboratoryjnych dla studentów na różnych kierunkach oraz opieką nad kolekcją mikroorganizmów dostępną w Katedrze.

Antoni Siewiński

Urodził się 27 marca 1926 r. w Krakowie. Studia ukończył w 1950 r. na Wydziale Chemii Politechniki Wrocławskiej, tam również uzyskał w 1962 r. stopień doktora, a w 1969 r. stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych. W 1978 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1989 r. profesora zwyczajnego nauk chemicznych. Wielokrotnie odbywał staż zagraniczny na Politechnice Federalnej w Zurychu (1963–1965; 1970, 1981).

Pracował na Politechnice Wrocławskiej (1950–1952); Akademii Rolniczej, Katedra Podstaw Chemii (1952–1996), był prodziekanem Wydziału Technologii Żywności (1977–1980), zastępcą dyrektora Instytutu Podstaw Chemii (1972–1981), kierownikiem Zakładu Chemii Bioorganicznej (1982–1996) oraz Katedry Podstaw Chemii (1991–1996). Członek Polskiego Towarzystwa Chemicznego (od 1960 r.), Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego (od 1972 r.), NSZZ „S” (od 1980 r.), Światowego Związku Żołnierzy AK (od 1989 r.), wiceprzewodniczący Wrocławskiego Oddziału Związku Piłsudczyków i Wrocławskiej Rodziny Katyńskiej (od 1990 r.), a także ZNP (1952–1980).

Odbył staże naukowe na Politechnice w Zurychu (1963–1965, 1970, 1981). Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się na badaniach nad wykorzystaniem drobnoustrojów i roślin wyższych do produkcji związków biologicznie czynnych i do prowadzenia kontrolowanych reakcji chemicznych. Twórca interdyscyplinarnego zespołu badawczego i przedmiotu wykładowego biotransformacje.

Członek Komisji Biologii Molekularnej i Biotechnologii Oddziału PAN. Wykładowca na uniwersytetach we Włoszech (1980), Hiszpanii (1984) i Niemczech (1990). Autor około 30 patentów, promotor 6 przewodów doktorskich, recenzent 3 wniosków o nadanie stopni naukowych i promotor 1 doktoratu *honoris causa*. Publikacje: 180 prac, w tym około 60 oryginalnych publikacji naukowych na łamach renomowanych czasopism zagranicznych i polskich.

Otrzymał czterokrotnie nagrodę MEN oraz ponad 20 nagród i wyróżnień Rektora Akademii Rolniczej. Uehonorowany odznaczeniami państwowymi, wojskowymi, resortowymi i uczelnianymi, m.in. Krzyżem Kawalerskim (1979) i Oficerskim (1994) Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Armii Krajowej (1991) (Władze RP w Londynie), Krzyżem Walecznych (1944) (AK), Krzyżem Partyzanckim (1970), medalem KEN (1983), medalem „Za Zasługi dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu” (1996).

Zmarł 29 października 2007 r. Został pochowany na cmentarzu przy ul. Smętnej we Wrocławiu.

Sandra Sordon

Urodziła się 12 listopada 1989 roku w Opolu. W latach 2005–2008 uczęszczała do Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Opolu. W 2008 roku rozpoczęła studia biotechnologiczne I stopnia na Uniwersytecie Opolskim, które ukończyła w 2011 roku. Następnie podjęła studia magisterskie na kierunku biotechnologia w specjalności procesy biotechnologiczne na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. Tytuł magistra inżyniera obroniła w 2013 roku na podstawie pracy pt. „Określenie aktywności lipolitycznej wybranych mikroorganizmów”. W październiku 2013 roku rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, dołączając do zespołu prof. Ewy Huszczy. W październiku 2018 roku obroniła pracę doktorską zatytułowaną „Otrzymywanie biologicznie aktywnych flawonoidów na drodze biotransformacji”, uzyskując stopień naukowy doktora nauk biologicznych w zakresie biotechnologii.

Od czerwca 2018 roku jest zatrudniona w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu, początkowo jako asystent w Katedrze Chemii, a od 2019 roku na stanowisku adiunkta. W latach 2017–2018 pełniła funkcję kierownika projektu badawczego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki PRELUDIUM 12 pt. „Otrzymywanie naturalnych flawonoidów o zwiększonej biodostępności metodami biotechnologicznymi”. W latach 2016–2019 pracowała w projekcie NCN Sonata 9 pt. „Otrzymywanie naturalnych flawonoidów o zwiększonej biodostępności metodami biotechnologicznymi”.

W 2019 roku odbyła zagraniczny staż podoktorski w Narodowym Centrum Biotechnologii (Madryt, Hiszpania), podczas którego zdobyła doświadczenie w technikach stosowanych w biologii molekularnej oraz prowadziła badania związane z identyfikacją glikozylotransferaz, ich ekspresją i zastosowaniem w biokatalizie.

Współautorka 14 publikacji naukowych w czasopismach z listy JCR, 22 patentów oraz ponad 50 komunikatów na konferencjach krajowych i zagranicznych, od 2014 roku członkini Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Za działalność naukowo-badawczą czterokrotnie wyróżniona nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Obecnie główny wykonawca w projekcie badawczym programu Horyzont 2020, finansowanym ze środków UE, pt. „Synthetic microbial consortia-based platform for flavonoids production using synthetic biology”.

Ewa Szczepańska

Urodziła się 27 października 1991 r. w Staszowie (woj. świętokrzyskie). Absolwentka Liceum Ogólnokształcącego im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie.

W 2010 roku rozpoczęła studia na Wydziale Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na kierunku biotechnologia. W 2014 roku uzyskała tytuł inżyniera, a w 2015 obroniła pracę pt. „Lipaza szczepu *Yarrowia lipolytica* JMY329: biosynteza i wykorzystanie”, otrzymując tytuł magistra biotechnologii ze specjalnością biotechnologia żywności. Jest absolwentką Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, gdzie studiowała zarządzanie i inżynierię produkcji (2016) oraz ukończyła studia magisterskie w języku angielskim na Politechnice Wrocławskiej na kierunku Technology of fine chemicals (2018). Od 2015 roku realizowała studia doktoranckie na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Pracę doktorską pt. „Produkcja związków zapachowych z wykorzystaniem metody hodowli mikroorganizmów na podłożu stałym” obroniła z wyróżnieniem w 2020 roku, uzyskując tytuł doktora nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie biotechnologia. Promotorem pracy była prof. dr hab. inż. Teresa Olejniczak.

Od czerwca 2012 rozpoczęła działalność w SKN OrgChem, podczas której została wielokrotnie nagrodzona za najlepsze prezentacje i postery na konferencjach krajowych i międzynarodowych. W okresie 2013–2015 pełniła funkcję przewodniczącej koła naukowego, a do 2019 roku była jego opiekunem pomocniczym.

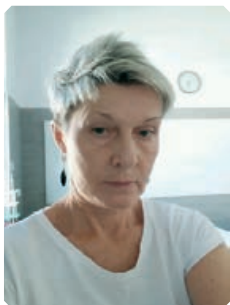
W 2019 roku otrzymała stypendium w ramach programu im. Wilhelminy Iwanowskiej finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.

kiej. Projekt pt. „Development of cascade reaction in packed bed bioreactor to obtain enantiomerically pure isomers of δ -decalactone” realizowała w Consiglio Nazionale delle Ricerche (SCITEC) oraz Politecnico di Milano we Włoszech.

Od 2020 roku jest zatrudniona w Katedrze Chemii Żywności i Biokatalizy Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – początkowo jako asystent, a od 2022 roku na stanowisku adiunkta. Jest członkinią Wiodącego Zespołu Badawczego BioActiv. W swoich badaniach łączy pracę z zakresu badań podstawowych, wykorzystując mikroorganizmy do otrzymania związków wykazujących aktywność biologiczną, wraz z badaniami o charakterze aplikacyjnym, koncentrując się na zrównoważonym zagospodarowaniu produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego w celu nadania im wartości dodanej.

Obecnie jest kierownikiem projektu badawczego pt. „Opracowanie biotechnologicznej produkcji waniliny z wykorzystaniem produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego” finansowanego w ramach programu LIDER XII Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (2022–2025).

Wielokrotnie nagrodzona przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz organizacyjne. W 2016 r. została laureatem Studenckiego Nobla w dziedzinie nauk przyrodniczo-rolniczych, jest również beneficjentką Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe. Współautorka 12 publikacji i patentu krajowego. Wyniki badań prezentowała na ponad 30 konferencjach krajowych i zagranicznych.

Renata Szczygieł

Urodziła się 27 października 1964 r. we Wrocławiu. Po ukończeniu szkoły podstawowej podjęła naukę w Technikum Chemicznym w Zespole Szkół Chemicznych im. prof. Edwarda Suchardy we Wrocławiu na kierunku technologia procesów chemicznych. Po uzyskaniu tytułu technika chemika rozpoczęła pracę w Katedrze Podstaw Chemii Akademii Rolniczej (1984 r.), gdzie do dziś pracuje na stanowisku technicznym. W zakresie jej obo-

wiązków jest przygotowywanie ćwiczeń laboratoryjnych dla wszystkich kierunków dziennych, zaocznych i zajęć filialnych (Chróstnik, Grabonóg, Bożków, Lututów). Współpracowała przy tworzeniu dwóch skryptów i instrukcji do ćwiczeń. W 2012 r. odznaczona Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę na rzecz uczelni.

Antoni Szumny

Urodził się 21 grudnia 1972 r. we Wrocławiu, gdzie ukończył Szkołę Podstawową nr 104 oraz IX LO im. J. Słowackiego. W roku 1997 uzyskał tytuł magistra inżyniera biotechnologii na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej, na kierunku biotechnologia, na podstawie pracy magisterskiej: „Synteza IV rzędowych soli amoniowych” przygotowanej pod kierunkiem dr Małgorzaty Oświęcimskiej. Na tej samej uczelni, lecz na Wydziale Chemicznym uzyskał w 2006 r. stopień doktora nauk chemicznych w specjalności: chemia produktów naturalnych. Promotorem jego rozprawy doktorskiej, pt. „Synteza i właściwości biologiczne α -metylenolaktonów” był prof. Czesław Wawrzęczyk. Stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności nadał mu Wydział Nauk o Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w 2013 r. W 2020 r. został profesorem nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia. Od 1997 r. był zatrudniony jako asystent na Akademii Rolniczej we Wrocławiu, w Katedrze Chemii. W 1998 r. odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy we Wrocławiu i Siedlcach. Jako adiunkt w tej samej katedrze zaczął pracować od 2006 r. Natomiast od 2013 r. pełnił obowiązki kierownika katedry, zaś w latach 2016–2021 był kierownikiem Katedry Chemii, przy tym od 2015 r. otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

W kadencji 2019–2020 i 2021–2024 członek Rady Uczelni UPWr. Wypromował dwóch doktorów. Kierownik projektów NCN, PARP oraz międzynarodowego SUSFOOD2 ERA-NET, realizowanego z partnerami z Włoch i Niemiec. Członek Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Prezydencie RP. Uczestnik licznych staży naukowych w zagranicznych ośrodkach naukowych, między innymi: Uniwersytetu w Ljubljanie, Alicante, Kothen, Ghent. Współpracuje, stale publikując, z ośrodkami w Hiszpanii, Malezji, Iranie, Niemczech, we Włoszech, w Japonii i Litwie. Stały recenzent NCBiR (projekty na sumę około 80 mln), NAWA, funduszy BRIDGE czy NCN. Recenzował również projekty w Panelu Ekspertów La Caixa Foundation w Barcelonie, Research Foundation – Flanders (FWO) w ramach Strategic Basic Research, Belgia oraz dla Ministerstwa Rolnictwa Izraela. Jest autorem wielu opinii i ekspertyz dla sądów i Centralnego Biura Śledczego Policji. Od 2018 r. pełni funkcję edytora merytorycznego czasopisma Journal of Food Quality wydawnictwa Hindawi oraz jest edytorem naukowym wydań specjalnych czasopism MDPI. Obecnie jest członkiem Sekcji Analizy Żywności przy Komitecie Nauk o Żywności i Żywieniu Polskiej Akademii Nauk oraz członkiem w kadencji 2020–2023 Ze-

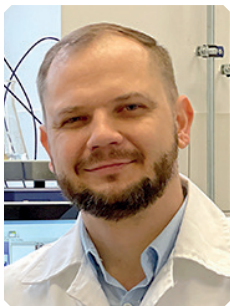
społu Analityki Żywności, Surowców i Produktów Żywnościowych Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk. Stale współpracuje z otoczeniem gospodarczym branży chemicznej, farmaceutycznej i spożywczej (np. Sante, PCC Rokita, S-lab Sp. z o.o., Euroimpex, GreenVit, Hansen Supplements, Kawon, Asepta Sp. z o.o., Adifeed, Lab4Tox, Novasome, Etno-Cafe). Autor około 150 publikacji o sumarycznym współczynniku wpływu ~440 i H=23 przy ~3.7 tys. cytowaniach. Współautor 41 patentów i zgłoszeń patentowych. Jego obszary badawcze obejmują określenie wpływu metod suszenia na jakość ziół, analizy związków lotnych dla surowców roślinnych, farmaceutycznych, jak również odpadowych. W kręgu zainteresowań znajduje się także określanie metodami spektroskopowymi struktur związków pochodzenia naturalnego. Obecnie na Uniwersytecie zajmuje stanowisko profesora.

Alina Świzdor

Jest absolwentką studiów chemicznych na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego (1991), po ukończeniu których podjęła pracę w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. W 2002 roku uzyskała stopień doktora, a w 2014 doktora habilitowanego w naukach biologicznych z zakresu biotechnologii. Jest współautorem 29 oryginalnych prac naukowych oraz ponad 40 patentów. Główne kierunki jej pracy naukowej to przekształcenia mikrobiologiczne naturalnych związków izoprenoidowych, w szczególności biotransformacje układów steroidowych w perspektywie syntezy nowych analogów o zwiększonej bioaktywności lub zmienionym profilu biologicznym, ponadto chemiczne i biochemiczne aspekty układów steroidowych, w szczególności neurosteroidy i mechanizmy ich oddziaływania z receptorami. W kręgu jej zainteresowań znajdują się także kwasy żółciowe i ich pochodne jako znane układy o nowych możliwościach zastosowań.

Od wielu lat jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, a od 2008 roku członkiem Editorial Board czasopisma Steroids. Wielokrotnie odznaczona nagrodami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Odznaczona odznaką „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego” oraz Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę na rzecz uczelni.

Tomasz Tronina

Urodził się 1 marca 1983 roku w Oleśnicy. Jest absolwentem III Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowie Wielkopolskim. W roku 2002 rozpoczął studia na Wydziale Nauk o Żywności ówczesnej Akademii Rolniczej we Wrocławiu, które ukończył w 2006 roku, uzyskując tytuł inżyniera biotechnologii żywności. W 2007 r. uzyskał tytuł magistra w zakresie biotechnologii żywności, specjalność biotransformacje, uzyskując drugie miejsce na liście rankingowej rocznika 2006/2007. Jego praca magisterska pt. „Izolowanie i biotransformacje składników wychmielin” została wyróżniona. W roku 2007 rozpoczął studia doktoranckie na Wydziale Nauk o Żywności. Pracę doktorską pt. „Mikrobiologiczne transformacje związków biologicznie czynnych, pochodzących z chmielu oraz ich pochodnych” pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Ewy Huszczy realizował w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu i obronił w 2012 roku z wyróżnieniem, uzyskując tytuł doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia. W trakcie trwania studiów doktoranckich podjął pracę w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego na stanowisku asystenta (2010 r.), a następnie adiunkta (2012 r.).

Jego zainteresowanie naukowe obejmuje chemię związków naturalnych, głównie flawonoidów i kannabinoidów, w tym opracowanie tanich i prostych metod pozyskiwania naturalnych związków biologicznie czynnych, ich modyfikacje na drodze biotransformacji, biokatalizy, oraz metod syntezy chemicznej w kierunku zwiększenia aktywności biologicznych i ich biodostępności.

Brał czynny udział w 8 projektach naukowych, spośród których w dwóch pełnił rolę kierownika, 4 z tych projektów współfinansowane były ze środków Unii Europejskich. Odbił staże naukowe w Centrum Algotech Czeskiej Akademii Nauk w Czechach (2013–2015) oraz na Uniwersytecie Waszyngtońskim w Saint Louis w Stanach Zjednoczonych (2015). Promotor 3 prac inżynierskich, 9 prac magisterskich oraz promotor pomocniczy jednej dysertacji doktorskiej. Jest współautorem 27 publikacji w czasopiśmie listy JCR oraz 59 patentów RP. Członek Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. Dwunastokrotnie nagrodzony przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną oraz organizacyjną.

W roku 2019 był członkiem komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji organizowanej przez Federation of European Biochemical Societies (FEBS), a w roku 2021 był zastępcą przewodniczącego komitetu organizacyjnego konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności „Przeszłość w żywności – żywność przyszłości”.

W roku 2019 był członkiem komitetu organizacyjnego międzynarodowej konferencji organizowanej przez Federation of European Biochemical Societies (FEBS), a w roku 2021 był zastępcą przewodniczącego komitetu organizacyjnego konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności „Przeszłość w żywności – żywność przyszłości”.

Czesław Wawrzeńczyk

Urodził się 8 września 1943 r. w Strawczyniu na ziemi kieleckiej. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Kielcach w latach 1961–1966 studiował chemię na Uniwersytecie Wrocławskim, uzyskując dyplom magistra chemii. Stopień naukowy doktora nauk chemicznych nadała mu w roku 1974 Rada Naukowo-Dydaktyczna Instytutu Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej na podstawie rozprawy pt.

„Stereochemia cyklicznych azaterpenów” zrealizowanej pod kierunkiem prof. Andrzeja Zabży. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych uzyskał w roku 1985 na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej po przedłożeniu rozprawy habilitacyjnej pt. „Analogi strukturalne hormonów juvenilnych owadów”. W roku 1998 otrzymał tytuł profesora chemii. W latach 1966–1987 pracował w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej Politechniki Wrocławskiej. W roku 1987 przyjął stanowisko docenta w Instytucie Chemii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach. W tym samym roku rozpoczął również pracę w Katedrze Chemii Akademii Rolniczej we Wrocławiu, od 1992 r. na stanowisku profesora nadzwyczajnego, a od 2000 r. profesora zwyczajnego. W latach 1996–2013 był kierownikiem Katedry Chemii. W latach 1984 i 1988 przebywał na stażu naukowym w State University of New York w Stony Brook.

W jego głównym nurcie działalności naukowej znajdują się badania nad aktywnymi biologicznie związkami izoprenoidowymi, najpierw badania nad konformacją cyklicznych azaterpenów i ich pochodnych, następnie nad syntezą związków izoprenoidowych mających wpływ na rozwój i zachowanie owadów: analogów hormonów juvenilnych owadów oraz ostatnio deterentów pokarmowych owadów (antyfidantów). Interesują go także izoprenoidowe związki zapachowe. Badania nad tego typu połączeniami obejmują zarówno ich syntezę, jak i analizę korelacyjną – struktura cząsteczki a zapach związku.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym rozpoczął badania nad zastosowaniem biokatalizatorów (enzymów i całych komórek mikroorganizmów) w syntezie asymetrycznej i mikrobiologicznej funkcjonalizacji laktonów. Zespół, którym kierował, prowadził również badania nad modyfikacjami strukturalnymi naturalnych fosfolipidów. Wyniki badań były przedmiotem około 300 publikacji naukowych, w tym 201 oryginalnych prac zamieszczonych w renomowanych czasopiśmie. Były również podstawą uzyskania 236 patentów i zostały zaprezentowane w 40 wykładach i ponad 200 komunikatach na konferencjach krajowych i zagranicznych.

Był głównym organizatorem 2 międzynarodowych konferencji z cyklu International Symposium on Essential Oils oraz współorganizatorem 8 międzyna-

rodowych konferencji na temat fizjologii owadów i związków regulujących ich rozwój i zachowanie.

Jest członkiem Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Pestycydy/Pesticides”, Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Technologów Żywności, Kieleckiego Towarzystwa Naukowego i Stowarzyszenia Chemików Wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Wypromował 31 doktorów biotechnologii i chemii, a także był opiekunem 68 prac magisterskich. 10 wypromowanych doktorów uzyskało kolejny stopień naukowy doktora habilitowanego, a 3 z nich otrzymało tytuł naukowy profesora. W 1997 r. opublikował podręcznik akademicki pt. „Chemia organiczna. Właściwości chemiczne i spektroskopowe związków organicznych”. W 2001 r. ukazało się drugie, poprawione wydanie tego podręcznika.

Za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych otrzymał 2 nagrody Ministra Edukacji Narodowej i kilkadziesiąt nagród rektorów Politechniki Wrocławskiej oraz Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Odznaczony i wyróżniony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2001), Złotym Krzyżem Zasługi (1987), Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej (1983), Złotą Odznaką ZNP (1978), medalem „Za Zasługi dla Wydziału Rolniczego UPWr” (2004), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2006), odznaką „Zasłużony dla Akademii Rolniczej we Wrocławiu” (2004), Złotą Odznaką za Zasługi dla Politechniki Łódzkiej (2009), medalem „Za Zasługi dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu” (2013), medalem „Za Zasługi dla Wydziału Nauk o Żywności UPWr” (2013), Medalem za Zasługi dla Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu (2013), Medalem Zasłużony dla Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej (2016), Medalem Okolicznościowym PTChem z okazji 50-lecia Działalności Naukowej (2016).

Katarzyna Wińska

Urodziła się 22 października 1975 r. we Wrocławiu, gdzie ukończyła Szkołę Podstawową nr 45 oraz Liceum Ogólnokształcące nr 11. Kontynuowała naukę na Politechnice Wrocławskiej, na Wydziale Chemicznym. Dyplom magistra inżynierii chemii obroniła w 1999 r. na podstawie pracy pt. „(+)-3-Karen źródłem nowych związków zapachowych”, której promotorem był prof. Stanisław Lochyński. W latach 2004–2005 na Politechnice

Łódzkiej i Uniwersytecie Medycznym w Łodzi była słuchaczką podyplomowego studium kosmetyologii. Tytuł naukowy doktora nauk chemicznych w zakresie chemii organicznej uzyskała w 2008 r. na Wydziale Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, przedkładając rozprawę pt. „Synteza i właściwości zapachowe

pochodnych alkilopodstawionego cykloheksenu”. Obowiązki promotora pełnił prof. Czesław Wawrzeńczyk. Habilitowała się w dziedzinie nauk biologicznych w 2017 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu na Wydziale Nauk o Żywności, na podstawie dysertacji pt. „Mikrobiologiczna funkcjonalizacja laktonów i ich właściwości biologiczne”. W 1999 r. została zatrudniona na etacie asystenta w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, gdzie pracowała do 2008 r. Następnie w latach 2008–2019 zajmowała stanowisko adiunkta. Od czerwca 2019 r. pracuje jako profesor uczelni.

Była wykonawcą w sześciu grantach finansowanych przez NCN i KBN. Pracowała jako kierownik zadania badawczego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Kierowała realizacją Bonu na innowacje finansowanego ze środków pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020. Była autorem merytorycznym z dziedziny chemii w projekcie: „POWER na UPWR – Kompleksowy program rozwoju uczelni” w 2019 r. W 2003 r. odbyła staż technologiczno-naukowy, obejmujący poznanie surowców zapachowo-smakowych, szkolenie w zakresie kreacji aromatów spożywczych oraz testy smakowo-zapachowe, w przedsiębiorstwie Firmenich Polska w Grodzisku Mazowieckim. W 2013 r. wyjechała na staż do Anhalt University of Applied Sciences w Köthen w Niemczech, zaś rok później do Universidad de Miguel Hernandez de Elche w Orihuela w Hiszpanii.

Jest członkiem rad naukowych lub zespołów recenzenckich wielu czasopism z zakresu kosmetyki, biotechnologii, produktów naturalnych, chemii organicznej, kosmetyki należących do wydawnictw: Royal Society of Chemistry, MDPI, Hindawi, Elsevier, Wiley. Od 2020 r. pełni funkcję edytora merytorycznego czasopisma „Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine” wydawnictwa Hindawi. Od 2017 r. jest członkiem jury Regionalnego Etapu Konkursu Naukowego E(x)plory. Autorka 60 artykułów naukowych oraz sześciu książek dydaktycznych. Twórca 60 patentów. Otrzymała w 2011 r. wyróżnienie w IV edycji konkursu „Wynalazczyni Roku” w 100. rocznicę otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską-Curie, organizowanego przez Naczelną Organizację Techniczną, Urząd Patentowy RP, Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów oraz redakcję „Przeglądu Technicznego” (nagroda o zasięgu ogólnokrajowym). W 2014 r. uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu”. W latach 2008–2020 otrzymała 11 nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu za osiągnięcia naukowe, w tym dziewięć pierwszego stopnia.

Anna K. Żołnierczyk

Urodziła się 22 maja 1974 roku we Wrocławiu. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej nr 20 w latach 1989–1993 uczęszczała do X Liceum Ogólnokształcącego im. Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu. W roku 1993 rozpoczęła studia na Wydziale Chemii, na kierunku biotechnologia Politechniki Wrocławskiej. Studia na specjalizacji biotechnologia i biologia molekularna ukończyła w 1998 roku.

W 1998 roku rozpoczęła studia doktoranckie pod kierunkiem prof. Czesława Wawrzeńczyka w zakresie syntezy i mikrobiologicznej dehalogenacji pochodnych chlorowcolaktonów. W 2003 r. obroniła pracę doktorską pt. „Mikrobiologiczna dehalogenacja”, uzyskując tytuł doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biotechnologia. Podjęła pracę w Katedrze Chemii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, obecnie jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Chemii Żywności i Biokatalizy.

Jest współautorem kilkudziesięciu publikacji naukowych z zakresu mikrobiologicznej dehalogenacji, przystosowania odpadu chmielowego po ekstrakcji nadkrytycznym dwutlenkiem węgla do celów paszowych, właściwości biologicznych pochodnych ksantohumolu oraz właściwości odżywczych owadów. Jest opiekunem SKN Kuchni Molekularnej. Angażuje się w pracę dydaktyczną, jest autorem rozdziału w podręczniku akademickim, wykładów o charakterze popularnonaukowym, autorem ponad 100 rekordów w Bazie Wiedzy UPWR (w tym materiałów dydaktycznych dla studentów). Interesuje się wdrożeniem metody nauczania PBL (Problem Based Learning) i tutoringiem. Odebrała staże zagraniczne o charakterze dydaktycznym. Za pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną była wielokrotnie nagradzana przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Spis treści

Od Autora	5
Chemia wśród wrocławskich ruin.....	7
Katedra jest albo jej nie ma	9
Prof. Marian Kocór – pierwszy kierownik Katedry Chemii Ogólnej.....	15
Praca Katedry w pierwszych latach istnienia	17
Katedra pod kierownictwem prof. Stanisława Mejera ...	27
Działalność naukowa Instytutu Podstaw Chemii	37
Skrypty i podręczniki	41
Katedra Chemii w strukturze Wydziału Technologii Żywności....	47
Historyczny przełom.....	53
Zmiana pokoleniowa.....	55
Biotransformacje prof. Antoniego Siewińskiego	61
Katedra na nowy wiek.....	67
Katedra Chemii pod kierunkiem prof. Czesława Wawrzeńczyka ..	73
Badania naukowe Katedry Chemii w pierwszym dziesięcioleciu XXI wieku	79
Eksplozja badań.....	83

Katedra Chemii Żywności i Biokatalizy w rękach prof. Anny Gliszczyńskiej	87
Pracownicy Katedry Chemii Żywności i Biokatalizy	91
Pracownicy badawczo-dydaktyczni	91
Pracownicy dydaktyczni	92
Pracownicy inżynieryjno-techniczni	92
Doktoranci	92
Doktoranci wdrożeniowi	92
Pracownicy emerytowani	92
Bibliografia	93
Spis publikacji	97
Biogramy pracowników	171